

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ ΣΤΗΝ «Κ»

Η λύση θα φέρει πιο κοντά ΝΑΤΟ-Ε.Ε.

«**Το κοινό** ανακοινωθέν δημιουργεί ένα υποσχόμενο πλαίσιο εργασίας, για την ανεύρεση μιας μακροπρόθεσμης και βιώσιμης λύσης», δηλώνει στην «Κ» ο γ.γ. του ΝΑΤΟ Άντερς Φογκ Ράσμουσεν. Υποστηρίζει επίσης ότι μία λύση στη διαμάχη της Κύπρου θα δημιουργήσει νέες δυνατότητες στη συνεργασία ΝΑΤΟ-Ευρώπης. **Σελ. 22**

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΡΑΜΒΗΣ

Μακρύ το ενεργειακό ταξίδι της Κύπρου

Μακρά και επίπονη θα είναι η προσπάθεια για την ένταξη της Κύπρου στον διεθνή ενεργειακό χάρτη εκτός ο Ανδρέας Κραμβής, πρόεδρος και εκτελεστικός διευθυντής της Honeywell Performance Materials and Technologies. Ο κ. Κραμβής αποκαλύπτει μυστικά επιβίωσης σε καιρούς οικονομικής κρίσης. **Σελ. 14**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Η τεχνολογία ως νέος οικονομικός πυλώνας

Η Κύπρος διαθέτει όλα τα συστατικά για να γίνει παγκόσμιο κέντρο εφαρμογής τεχνολογίας. Μας λείπει το όραμα και η πίστη σε αυτό. Άρθρο του εκδότη της «Κ», Δημ. Λοτιφίδης. **Σελ. 12**

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο δημοσιογράφος Κώστα Μόντης

Με αφορμή το έτος Μόντης, ο ιστορικός Πέτρος Παπαολυβίου οκταγράφη στην «Κ» μία άλλη πτυχή του μεγάλου Κύπριου ποιητή. **Ζωή, σελ. 1**

Παραβίαση ΑΟΖ ίσον τέλος διαλόγου

Προτιμπέα λύση στο ενεργειακό η αγορά κυπριακού LNG από την Τουρκία μέσω αγωγού αξίας 1 δισ.

Εάν επαναληφθούν οι παρενοχλήσεις από την Τουρκία εντός της κυπριακής ΑΟΖ θα αποχωρήσω από τις συνομιλίες, προειδοποιεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης, σε συνέντευξή του στην «Κ». Ο Πρόεδρος μιλά για τις νέες συνθήκες που δημιουργεί η ανακάλυψη φυσικού αερίου η οποία ανατρέπει τη γεωπολιτική εξίσωση και εκ των πραγμάτων προσφέρει ευκαιρίες, αλλά εγκυμονεί και κινδύνους. Στο πλαίσιο αυτό χαρακτηρίζει ευθέως το αέριο ως τον «καθοριστικό παράγοντα», σημειώνοντας ότι οι ΗΠΑ το προσεγγίζουν στο στρατηγικό πλαίσιο ανεξάρτησης από τη Ρωσία. Προκρίνει ως προτιμπέα λύση τη μεταφορά του φυσικού αερίου προς την Τουρκία μέσω της Κύπρου, ενώ σημειώνει ότι η ένταξη της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη του ΝΑΤΟ μπορεί να προσφέρει λύση στο θέμα των εγγυήσεων. **Σελ. 4**

Οι διαφωνίες Νικόλα

Απόφασή μου είναι να προχωρήσω με τη συνεργασία των κομμάτων που στηρίζουν τη διαδικασία, αλλά χωρίς να αγνώ τους διαφωνούντες, υπογραμμίζει ο Πρόεδρος. **Σελ. 4**

Σερντάρ: Συνεργασία άνευ λύσης

Υπάρχει χάσμα απόψεων στις εξουσίες και στις εγγυήσεις

Η καλύτερη μέθοδος είναι συνεργασία στην οικονομία, λέει στην «Κ» ο Σερντάρ Ντενκτάς, ισχυριζόμενος ότι δεν είναι κατάλληλες οι συνθήκες για λύση. Προτείνει δε «οι δύο πλευρές να εκμεταλλευτούν την τουρκική αγορά των 75

εκατ. δίκως η μία να αναγνωρίσει την άλλη. Τα κοινά κέρδη των επιχειρηματιών μας θα άλλαξαν το κλίμα και στην πολιτική. Προτείνω μία κοινή οικονομική βάση για ολοκλήρωση της Κύπρου», λέει ο κ. Ντενκτάς. **Σελ. 12**

Σκληρό θρίλερ με το γκάζι

Δύση εναντίον Ρωσίας και στη μέση Κύπρος και Τουρκία

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται μέγα διπλωματικό και οικονομικό παίγνιο της χάραξης του ενεργειακού χάρτη της περιοχής της Αν. Μεσογείου. Από τη μία πλευρά η σκακιέρα ΗΠΑ, Βρετανία, Ε.Ε. και από την άλλη Ρωσία,

η οποία κυριαρχεί σήμερα στη διάθεση φυσικού αερίου στην περιοχή και όχι μόνο. Στο πλαίσιο αυτό φιλοδοξίες έχει το Ισραήλ, με τα διαπιστωμένα πηδη κοιτάσματα του, ενώ Κύπρος και Τουρκία επίσης προσδοκούν. **Σελ. 6**

Ανασχηματισμός ευρείας κλίμακας

Σενάρια στο Προεδρικό

Το πρώτο βήμα του ΔΗΚΟ για έξοδο από την κυβέρνηση ενεργοποιεί τα σενάρια του Προεδρικού για ανασχηματισμό, ο οποίος πιθανότατα θα είναι ευρύς και δεν θα περιοριστεί μόνον στους τέσσερις υπουργούς που αποχωρούν. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης και ΔΗΣΥ θέλουν να αποφύγουν το μονοκομματικό σχήμα. **Σελ. 7**

Προς Βουλή 250 εδρών

Αλλαγές στην Ελλάδα

Πρόταση για Βουλή 250 εδρών προσαυτολιζείται να καταθέσει η ελληνική κυβέρνηση στον δημόσιο διάλογο πριν από τις ευρωεκλογές. Η πρόταση, που έχει αποτελέσει αντικείμενο συζητήσεων μεταξύ του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά και του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου, ενδεχομένως θα συνοδεύεται από σχέδιο για τη θέσπιση Γερουσίας. **Σελ. 18**

Σκληρή η Κομισιόν για νομοσχέδιο

«Δεν συζητούμε για Κύπρο χωρίς τον νόμο για ιδιωτικοποιήσεις»

Δεν μπορεί να γίνει καμία διαπραγμάτευση στο θέμα των ιδιωτικοποιήσεων των ημικρατικών οργανισμών, ούτε και υπάρχει καμία περίπτωση να παραχωρηθεί η επόμενη δόση χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του νομοσχεδίου για τις ιδιωτικοποιήσεις, σχολιάζουν υψηλόβαθμα στελέχη της Κομισιόν. Δεν θα συζητηθεί «η εκταμίευση ή

οποιοδήποτε άλλο θέμα που έχει να κάνει με την Κύπρο στο Eurogroup. Θα είστε εκτός ατζέντας», διαμνύουν στη Λευκωσία οι Βρυξέλλες. Την ίδια στιγμή, «περιορισμένες έκτασης» τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο, που να περιλαμβάνει και ρόλο για τη Βουλή, δεν αποτελούν κόκκινη γραμμή για την Τρόικα. **Οικονομική, σελ. 5**

Βαθιές πληγές άνοιξε στην Ουκρανία η τριμήνη περιπέτεια και κυρίως το λουτρό αίματος της τελευταίας εβδομάδας.

Γεωπολιτικά παιχνίδια στην Ουκρανία

Ψυχροπολεμική αναμέτρηση

Η εϋθραση συμφωνία, που υπέγραψαν κυβέρνηση και αντιπολίτευση στο Κίεβο, απέτρεψε προς το παρόν μία γενίκευση της αματωχυσίας στην Ουκρανία. Η ψυχροπολεμικού τύπου αναμέτρηση Ρωσίας - Δύσης έληξε έτσι με προσωρινή νικήτρια την ευρωπαϊκή διπλωματία. Σοβαρές ανησυχίες προκαλεί η άρνηση της ακροδεξιάς οργάνωσης «Δεξιός Τομέας» να συμμορφωθεί με τη συμφωνία. **Σελ. 21**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Τώρα είναι η ώρα

Η προειδοποίηση του Προέδρου της Δημοκρατίας στη συνέντευξή του στην «Κ» (σελ. 4) ότι «οι κίνδυνοι να μεινουμε έξω από το ενεργειακό παιχνίδι είναι ορατοί», για όσους παρακολουθούν τους ενεργειακούς σχεδιασμούς που βρίσκονται σε εξέλιξη στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου (σελ. 6), κάθε άλλο παρά κινδυνολογία συνιστά. Η αξιοποίηση των κυπριακών υδρογονανθράκων, είναι το σωσίβιο που μπορεί να βγάλει στην επιφάνεια την οικονομία του τόπου και τον φορολογούμενο πολίτη που υπόκειται τα δεινά και τα βάρη που φόρτωσαν τη χώρα, τα διαπλεκόμενα συμφέροντα και η πολιτική μυωπία τραπεζιτών, πολιτικών και οικονομικών παραγόντων. Γι' αυτό τώρα είναι η ώρα της επίδειξης της μέγιστης σοβαρότητας, κυρίως από τους πολιτικούς ταγούς -ανεξαρτήτως πολιτικής επιφάνειας- διότι η ιστορία δεν συγχωρεί αλλά κι ο λαός δεν αντέχει άλλο.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

light&healthy

Σελ. 24

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΑΠΟΕΛ

Σκληρό πόκερ για τα τηλεοπτικά

Η διοίκηση Πετρίδη αναμένει την έκδοση διατάγματος που θα ακυρώνει τη σύμβαση με την LTV και ακολούθως είναι έτοιμη να υπογράψει με την Primetel.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Δύο συνδυασμοί με εννιά φαβορί

Μερικές ημέρες πριν από τις εκλογές στην Ομόνοια κάνουμε μία πρώτη προσέγγιση για τα άτομα που έχουν προβάδισμα για το νέο 15μελές Δ.Σ.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Μπρος στο χείλος της καταστροφής

Διοικητική αβεβαιότητα και υπέρογκα χρέη απειλούν την Ανόρθωση. Πιθανόν να συζητηθεί ξανά το θέμα σύστασης εταιρείας στη Γενική Συνέλευση.

EURO 2016

Άρωμα Euro στη Γαλλία

Στο 5ο γκρουπ δυναμικότερα βρίσκεται η Κύπρος στη σημερινή κλήρωση των προκριματικών του Euro 2016. Η Ελλάδα στο 4^ο γκρουπ.

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου
Ένα με σένα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Λύση ή διχοτόμηση

Η νέα κινητικότητα στο Κυπριακό αναζωπύρωσε το ενδιαφέρον των πολιτικών και συνεπακόλουθα τις συζητήσεις για το ενδεχόμενο λύσης, φέρνοντας ξανά στην επιφάνεια το δίλημμα «λύση ή διχοτόμηση».

paraschos@kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Στίβος... μάχης και λαμογιάς

ΣΚΙΤΣΟ: Μυρτώ Αρσιτέιδου

Το φράγμα του Βαγιάου, ένα από τα μεγαλύτερα που χτίστηκαν τη δεκαετία του 1970 στην Κίνα, φτιάχτηκε για να αντέξει. Τα υλικά κατασκευής του και ο όγκος του ήταν κάτι πρωτόγνωρο για τη μηχανική της εποχής και το τελικό όλον, προκάλεσε δέος.

Και τώρα που γύρισε 1800 μίρες ο τροχός της τύχης και που τα σκάνδαλα είναι τόσα ώστε η Γενική Εισαγγελία (που επιτέλους κινείται) να πηγαίνει σφαίρα για υπερκόπωση, τώρα ποιον θα δείξουμε και θα καταδείξουμε σαν παράδειγμα προς αποφυγή; Τον καθρέφτη μας; Θετικό: Ναι, υπάρχει και θετικό. Ότι ο αθλητισμός μας συνεχίζει να διαπρέπει πέρα από την απδία που αισθάνονται όσοι από τους αθλητές ήξεραν ή οσμίζονταν το τι συμβαίνει στον ΚΟΑ. Αυτό από μόνο του είναι αρκετό;

Όχι. Είναι όσο χρειάζεται όμως για να μας αποδείξει ότι μία χώρα μπορεί να προχωρήσει πέρα από τα τσιμπούρια και τα λαμόγια που της πήρανε το αίμα. Κι ύστερα; Ύστερα κοιτάς προς το βουνό και περιμένεις τον Κύπριο Ηρακλή που θα σμίξει δύο ποτάμια και θα τα γυρίσει καταπάνω μας για να καθαρίσει όχι μόνο την κόπρη αλλά και τα απόνερα των διαλυμένων από τα σκάνδαλα φραγμάτων της κυπριακής δημόσιας ζωής. Γιατί εκείνοι που τα έφτιαξαν, τα έφτιαξαν νομιζοντας ότι θα αντέξουν. Ουαί. Φτάνει μόνο μια βροχή...

tsikalasm@sppmedia.com

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΗΛ Η. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

49 χρόνια πριν στην «Κ»

23.11.1965

ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΑΝΔΡΕΑ: Η πίεσις της στηριζομένης επί νύξημένης, ως απειδείχη [διά της οργανώδους συγκεντρώσεως της ΕΡΕ εις τον χίππον του Κλαυθμόνους], λαϊκής βάσεως εθνικής Αντιπολιτευσεως επέτεινε την διαιμάχην των φατριών εις τας τάξεις της Ενώσεως Κέντρου και έθεσε εις δυοσεγή θέσιν την συντηρητικάν πτέρυγα. Τα στελέχη και οι βουλευταί της πτέρυγος αυτής αντιμετώπιζον ήδη, πλέον ενόνητον το δίλημμα: Να ανατρέψουν τον κ. Γεωργίου Παπανδρέου, διά να ανακοπή η πορεία του Κέντρου προς τα αριστερά και να καταστή δυνατή η αντιμετώπισις των βλαπτικών προβλημάτων που επεδεινόθησαν λόγω της ανεπαρκείας και της οικογενειακής «δικτατορίας» του κ. πρωθυπουργού ή να περαιοχρήσουν διά μιαν αζόμη φοράν, χάριν της ενότητος της Ενώσεως Κέντρου με κίνδυνον να οδηγηθώμεν βαθμιαίως προς κεντροαριστερόν σχήμα. Το δίλημμα διεγράφη ουσιαστικώς εις το άρθρον του προκινού δημοσιογραφικού οργάνου του κ. Κοινοταγμένου Μητσούτση [«Ελευθερία» του Πάνου Κόκα] διά του οποίου οι χαρακτηρισθέντες ως «κεντροδεξιοί» κεντρώοι παράγοντες δεν περιορίσθησαν μόνον εις το να επικαλεσθώμεν τους εκ του «ανεκδότου αγώνος» τίτλους των. Αλλά και επετέθησαν, με υπερβολικάν οξύτητα, εναντίον των συνοδοιπορούντων στελεχών, διά τα οποία απεκάλησαν ότι συνομοτιούν διά την δημιουργίαν «κεντροαριστερού» σχήματος, εν συνεργασία με τους κομμουνιστάς και ως «ενεργούμενα των». Η επίθεσις εστράφη, κατά πρώτον λόγον, εναντίον του κ. Ανδρέα Παπανδρέου, διά τον οποίον οι «κεντροδεξιοί» παράγοντες δεν υπήρξαν φειδολοί εις δομνυτάτους και ειρωνικούς χαρακτηρισμούς. Ο υιός του κ. πρωθυπουργού, καίτοι δεν κατονομάζεται, «φωτογραφίζεται» ως «νεοτροικτικόν των πολιτικών ενονόμων», «αργόμοθος μπλουτζινάκης», «δηλωσίας του κομμουνισμού ή της ΕΡΕ», «ανεκδοίαστος μορδός», «επιμόνως κακοήθης» και «θροσός».

ΜΟΥΖΕΝΙΔΗΣ ΣΤΟ ΜΠΕΡΚΛΕΪ: Ο σηνοθέτης κ. Τάκης Μουζενίδης που σηνοθετεί την τραγωδιάν «Αντιγόνη» του Σοφοκλέους, η οποία θα αναβιασθή την 20ην Μαΐου εις το «Γιώργη Θήατερο» του Μπέρκλεϋ της Καλιφορνίας, έδωσε προ ημερών διάλεξιν περί της «Αναβιώσεως της αρχαίας τραγωδίας εις την σύγχρονον Ελλάδα», εις την αβήσαν του Πανεπιστημίου του Μπέρκλεϋ, που ήτο κατόματος σπουδαστών και καθηγητών. Παρουεθήσαν ο Ελλην πρόξενος κ. Μπουφίδης και ο κρηνηνίτης του νέου ελληνικού υποβρυχίου κ. [Τζαννής] Τζαννατάκης.

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

1 Στην Κεντρική. Ο Νικόλαος και το ηρικήπάτο έχουν θορυβηθεί φαίνεται με τις ισορροπίες στην Κεντρική Επιτροπή του κόμματος, τόσο άγκω που ο Γιότα δεν πήγε shopping για μια βδομάδα. Οίμε.

2 Στον ανασχηματισμό. Τα κοστούδια πηγαίνουν καθαριστήριο για να είναι έτοιμα, η Max Mara έκανε sold out στις υποψήφιες υποργυφνες, αλλά ο Πρίγκιπας Ελέγχου ανέφερε ότι η Επιτροπή ζήτησε από το νέο ΔΣ του ΚΟΑ (που κλήθηκε να επαναφέρει την τάξη, αν μπορεί) να παραπέμψει με εμπειρισταωμένη επιστολή στη γενική εισαγγελία τα ευρήματα

3 Στην αναμονή. Πάντως, αν τραβήξει ο Health ακόμη έναν βουλευτή Λευκωσίας του ΔΗΣΥ στην κυβέρνηση, ένα τιμημένο χωριό θα πανηγυρίσει για την είσοδο στη Βουλή του άξιου τέκνου του, του Κούλλη Αναστασιάδη. Νίνα Ακακί!

4 Στην Εμανουέλλα. Αγαπητή μας κυρία Επίτροπε, με λύπη και στεναχώρια πληροφορηθήκαμε την παρρησίαν σου. Είναι να μη δει η Γιωρκάτζη πιο όμορφη της, πέφτει να τη φάει. Ζέτα, εσύ κράτα γερά.

5 Στην κοσμογονία. Το ΑΠΟΕΛ φεύγει από την ΛΤV, ο Κούμας κά-

Έτοιμα για σοβαρή ενίσχυση η ομάδα του ΔΗΣΥ στη Βουλή.

νει τις παραγωγές της Cytavision, ο Ερμής έχει περισσότερους βαθμούς από την Ομόνοια και το ΑΠΟΛΛΩΝ-ΑΕΛ είναι ντέρμπυ κορυφής. Ποιος είμαι εγώ, πού πάω;

6 Στη Γερσοκίπου. Από τη μία είναι ένας τύπος που κρωστώτα τα εγκαινία του ξενοδοχείου του(;) στην πόλη Χρυσοκούς και από την άλλη είναι ο Μακαριότατος που δεν έχει μία. Αυτοί οι δύο θα κάνουν έργο 7 δισ. Το άλλο ανέκδοτο με τις επενδύσεις του Κατάρ το ξέρετε;

7 Στα δικαιώματα. Το καλύτερο βέβαια ανέκδοτο που κυκλοφορεί τις τελευταίες μέρες είναι πως θα διασφαλιστούν τα δικαιώματα των εργάζομένων με τις ιδιωτικοποιήσεις. Κόψε κάτι χάρη, άκουσε και τον Αβέρωφ μια φορά...

8 Στον Ρεν. Αυτός ο μισθοφόρος διέυρυνσης και μας πίεσε τότε απόφα να φύγουμε απο τη ζεστή φωλιά των Αδεσμεύτων για να του κάνομε τη χάρη στην Ε.Ε., αυτός τώ-

Twitter @nicosanastasiadescoy

Θα φύγουν επιτέλους να κάνουμε και καμιά δουλειά;

ρα μας πιέζει για τις αποκρατικοποιήσεις. Πιστέωω ο κ. Τρυφωνίδης να πάρει τα Hugo Boss του, και να κάνει ένα Business Class ταξίδι στο Βέλγιο για να δει ο κ. Όλι Ρεν τι εστί Βερικόκο.

9 Στις κανονιοφορές. «Αν παραβιάσουν την ΑΟΖ, θα αποχωρήσω από τις συνομιλίες», είπε ο Health στην «Κ». Μόλις το άκουσε ο Ναύαρχος Ομήρου φόρεσε τη στολή του και έπιασε τα κιάλια αγέρωχος, στενίζοντας από το πρβί της Κυριακής το πέλαγος της Πάφου, έτοιμος να διατάξει «πυρ».

10 Στον Επίτροπο. Ζητείται επιτροπος για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε χαρτοφυλάκιο χαμηλών προσδοκιών και ωραρίων εργασίας. Μισθός 30.000 ευρώ μηνιαίως συν κάτι φιλά ωφελήματα. Οι ενδιαφερόμενοι να αποτεινονται chief_of_staff@proedriko.com.cy.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ • Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ • Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540 Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΓΙΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

“Είναι η τράπεζα του τόπου μας”

Καταθετικά Σχέδια για ιδιώτες από την Τράπεζα Κύπρου

Εμπρόθεσμη κατάθεση, που πληρώνει τους τόκους προκαταβολικά ή μηνιαίως, με επιτόκιο:

- 2,85% για 6 μήνες
- 3,10% για 12 μήνες

Το Σχέδιο ισχύει μέχρι 30/4/2014 ανεξαρτήτως ποσού. Η Τράπεζα μπορεί να αποσύρει το προϊόν ανά πάσα στιγμή.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας στο www.bankofcyprus.com.cy

ΚΟΙΝΟ
ΚΥΠΡΙ
ΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Παραβιάσεις ΑΟΖ ίσον έξοδος από συνομιλίες

Προτιμυτέα λύση στο ενεργειακό θεωρείται η αγορά κυπριακού αερίου LNG από την Τουρκία μέσω αγωγού που θα στοιχίσει 1 δισ.

Συνέντευξη στους **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΚΟ** και **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Εάν επαναληφθούν οι παρενοχλήσεις από την Τουρκία εντός της κυπριακής ΑΟΖ θα αποχωρήσω από τις συνομιλίες, προειδοποιεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας,

Νίκος Αναστασιάδης, σε συνέντευξή του στην «Κ». Στη συνέντευξή του ο κ. Αναστασιάδης μιλά για τις νέες συνθήκες που δημιουργεί η ανακάλυψη φυσικού αερίου η οποία ανατρέπει τη γεωπολιτική εξίσωση και εκ των πραγμάτων προσφέρει ευκαιρίες, αλλά εγκυμονεί και κινδύνους.

Στο πλαίσιο αυτό χαρακτηρίζει ευθέως το αέριο ως τον «καθοριστικό παράγοντα», σημειώνοντας ότι οι ΗΠΑ το προσεγγίζουν στο στρατηγικό πλαίσιο απεξάρτησης από τη Ρωσία. Προκρίνει ως προτιμυτέα λύση τη μεταφορά του αερίου προς την Τουρκία μέσω της Κύπρου, ενώ σημειώνει

«... ότι η ένταξη της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη του ΝΑΤΟ μπορεί να προσφέρει λύση στο θέμα των εγγυήσεων. Ο Πρόεδρος, μετά το πλήγμα από το Eurogroup τον περασμένο Μάρτιο, αισθάνεται σήμερα πολιτικά ισχυρότερος, κάτι που επιβεβαιώνουν και οι δημοσκο-

πήσεις και εκτιμά ότι η Κύπρος θα βγει από την κρίση συντομότερα από ό,τι αναμενόταν, ενώ προβλέπει βήματα στο θέμα της Αμμοχώστου μέσα στις επόμενες εβδομάδες, και σημειώνει ότι προσβλέπει στη στήριξη του Αντώνη Σαμαρά στη νέα προσπάθεια που ξεκινά για λύση.

«Η Κύπρος μπήκε ήδη σε νέα προσπάθεια για λύση και με αναβαθμισμένο το ενδιαφέρον του διεθνούς παράγοντα. Αν αποτύχει κι αυτή η προσπάθεια, ο κ. Νταβούτογλου λέει, τελειώσαμε. Συμφωνείτε;

«Δεν θέλω, προτού αρχίσουμε, να σκέφτομαι αρνητικά και να προτάσω το «αν αποτύχουμε». Θέλω να είμαι θετικός στη σκέψη. Από την ώρα που αναλάβαμε τη διακυβέρνηση, μαζί με τους συνεργάτες μου θέσαμε ως στόχο τον επανακαθορισμό της εξωτερικής μας πολιτικής. Έχουμε κατορθώσει σε ελάχιστο χρόνο να βελτιώσουμε πολύ τις σχέσεις μας με το Ισραήλ, τις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, χωρίς ποτέ να διακινδυνεύουμε τις κρίσιμες σχέσεις που είχαμε με μεγάλες φίλες χώρες που στήριξαν κατά καιρούς ουσιαστικά την Κυπριακή Δημοκρατία. Το ίδιο και με τα αραβικά κράτη. Συνεπώς, όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε πως αυτή τη φορά θα πρέπει η προσπάθεια να δώσει αποτελέσματα, προς όφελος όλων μρών, των εμπλεκόμενων χωρών αλλά και γενικότερα της περιοχής.

Η άρση των τουρκικών εγγυήσεων μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ένταξης της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και συνεπακόλουθα στο ΝΑΤΟ.

«Οι υδρογονάνθρακες είναι ένας παράγοντας;

«Οι υδρογονάνθρακες είναι καθοριστικός παράγοντας. Η Τουρκία έχει ανάγκη, το Ισραήλ έχει ανάγκη, η Κύπρος έχει ανάγκη. Με λύση διανοιγόνται ευρύτεροι ορίζοντες, διότι ένας τερματικός σταθμός υδροποίησης στην Κύπρο θα συνέβαλλε περαιτέρω σε στενότερη συνεργασία με Ισραήλ, Λίβανο, Αίγυπτο αλλά και θα δινόταν η δυνατότητα στην Τουρκία να αγοράσει ενέργεια μέσω Κύπρου και να ρυθμίσει σημαντικά ενεργειακά της προβλήματα. Ταυτόχρονα, θα ωφεληθούν και οι δύο κοινότητες, αφού θα υπάρξει ένας αναλογικός διαμοιρασμός κερδών.

«Η συνεργασία με το Ισραήλ -στρατιωτική και άλλη- πώς προχωράει;

«Με γοργούς ρυθμούς που μας επέτρεψαν, πέραν της συνεργασίας συνεκμεταλλεύσεως των κοιτασμάτων στο Οικόπεδο 12, να διαδραματίσουμε κι έναν σημαντικό ρόλο στην εξομάλυνση διαφορών μεταξύ Ισραήλ και Λιβάνου σε ό,τι αφορά τη διαχωριστική γραμμή στην ΑΟΖ

των δύο χωρών. Έχουμε, επίσης, άριστη σχέση σε ανταλλαγή τεχνολογίας σε πολλούς και σημαντικούς τομείς...

«Ο ρόλος των ΗΠΑ απ' ό,τι φαίνεται είναι πρωταγωνιστικός. Γιατί πάζουν τόσο έντονα;

«Πιστεύω ότι το ενεργειακό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα. Το ίδιο που προβληματίζει και τους Ευρωπαίους, είναι η εξάρτηση από μία συγκεκριμένη πηγή, η οποία θεωρείται από κάποιους ότι ανά πάσα στιγμή, μπορεί να ελέγχει χώρες ή και πολιτικές. Το ενδιαφέρον των Αμερικανών, με την ανεύρεση υδρογονανθράκων στη Μεσόγειο δημιουργεί μία άλλη δυναμική, αν οι ποσότητες είναι τέτοιες -και οι διαπιστώσεις συνηγορούν ότι είναι- που να υποκαθιστούν το μονοπώλιο και τις πολιτικές εξαρτήσεις που αυτό δημιουργεί.

Ο ρόλος της Ελλάδας

«Επί του προκειμένου το εμφανές σενάριο, είναι η μεταφορά του αερίου από το Ισραήλ στην Τουρκία ή μέσω Κύπρου στην Τουρκία και ο αγώγος είναι η πιο φτηνή λύση. Σε αυτή την περίπτωση ο ρόλος της Ελλάδας υποβαθμίζεται;

«Αυτή την ώρα μιλάμε για τις ενεργειακές ανάγκες της Τουρκίας και της απεξάρτησής της δηλαδή από συγκεκριμένες πηγές και όχι για τον όποιο αγωγό που να διέρχεται μέσω Τουρκίας, ώστε να διοχετεύεται αέριο στην Ευρώπη. Εξάλλου, δεν είναι θέμα που εξαρτάται από εμάς, διότι η αξιολόγηση γίνεται με βάση το κόστος. Αν δηλαδή ο αγωγός συμφέρει να πάει μέσω Κρήτης προς Ευρώπη ή αν στο μέλλον κριθεί ότι υπάρχει τέτοια ποσότητα που να μπορεί να καλύψει σημαντικές ανάγκες της Ευρώπης κι αν αυτό θα γίνει μ' έναν φθηνότερο τρόπο - αν αυτός προσφέρεται, μέσω Τουρκίας.

«Και στις δύο περιπτώσεις άμεσα ή έμμεσα εμπλέκεται η Κύπρος;

«Και στις δύο περιπτώσεις υπάρχει η ανάγκη συγκατάθεσης από πλευράς Κύπρου. Αν είναι υποθαλάσσιος ο αγωγός, από το «Λεβιάθαν» δηλ. το ισραηλινό υγραέριο να πωλείται προς την Τουρκία, θα πρέπει να δώσει συγκατάθεση η Κύπρος, διότι περνά μέσα από την ΑΟΖ μας. Αυτό ανεβάζει το κόστος σε 3,5 δισ. Η άλλη πρόταση, που φαίνεται ότι μελετάται, είναι η αγορά από το LNG της Κύπρου -είτε ισραηλινό, είτε κυπριακό, είτε και άλλο- και αυτό να γίνεται μέσω αγωγού που θα περνά από την Κύπρο και θα στοιχίσει 1 δισ., και θεωρείται η προτιμυτέα λύση. Θέλω να πιστεύω ότι αν αξιοποιηθεί αυτός ο παράγοντας από την Τουρκία και από όσους εμπλέκονται προς εξεύ-

Για το Βαρώνι θα γίνουν κάποια βήματα εντός των επόμενων εβδομάδων, που να δείχνουν την αποφασιστικότητα των εμπλεκόμενων σε ουσιαστικά ΜΟΕ.

Σέβομαι τις διαφωνίες Νικόλα

«Στη νέα αυτή προσπάθεια υπάρχει όμως η αντίδραση του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, προέδρου του ΔΗΚΟ που είναι εταίρος στην κυβέρνηση.

«Υπάρχουν όντως οι διαφωνίες από πλευράς του προέδρου του ΔΗΚΟ τις οποίες και σέβομαι απόλυτα, όπως και τις αποστάσεις του κόμματος, όποιες κι αν είναι. Η δική μου απόφαση είναι με τη συνεργασία των κομμάτων που στηρίζουν τη διαδικασία, αλλά και χωρίς να αγνοώ τις διαφωνούντες, να προχωρήσουμε για να αντιμετωπίσουμε μία δύσκολη πορεία με απώτερο στόχο να επιτύχουμε την αποτροπή των χειροτέρων και την επιτυχία μιας λύσης που να διασφαλίζει και τις ανησυχίες των Ε/κ χωρίς να παραγνωρίζει τις ευαισθησίες και τα δικαιώματα των Τ/κ.

ρση αποδεκτής λύσης, θα είναι προς όφελος όλων.

«Ποια είναι η στάση της Αθήνας, μετά και τη συνάντηση που είχατε πρόσφατα με τον πρωθυπουργό;

«Θα πρέπει να πω ότι οι σχέσεις μας είναι άριστες και εκτιμούμε απεριόριστα τη στήριξη που δίνει η ελληνική κυβέρνηση στις προσπάθειες που καταβάλλουμε. Είμαι βέβαιος ότι έτσι θα συνεχίσουμε μέχρι να επιτύχουμε αυτό που θα είναι προς όφελος ευρύτερα του κυπριακού λαού και που θα διασώσει οριστικά και αμετάκλητα τον ελληνοισμό στην Κύπρο.

Τέρμα στις παρενοχλήσεις

«Υπήρξαν παρενοχλήσεις από τουρκικά σκάφη μέσα στην κυπριακή ΑΟΖ. Αυτό, σε μία προοπτική αστάθειας στην Τουρκία εξαιτίας προβλημάτων που έχει ο κ. Ερντογάν, σας απασχολεί;

«Βεβαίως. Θα πρέπει να πω ότι οι διαβεβαιώσεις που έχουμε είναι ότι τα μικρά επεισόδια που παρατηρήθηκαν δεν θα επαναληφθούν, ενόσω τουλάχιστον διαρκούν οι συ-

Τρόικα, διδάγματα και ευκαιρίες

«Ποια η μέχρι στιγμής εμπειρία σας με την Τρόικα;

«Χωρίς αμφιβολία η απόφαση της 15 Μαρτίου 2013 ήταν οδυνηρότατη και σκληρή, αφού εφαρμόζονταν για πρώτη φορά. Όμως κάνοντας και αυτοκριτική, λέω ότι θα μπορούσαν να αποφευχθούν τα δεινά, αν προλαμβάναμε τον κίνδυνο να βρεθεί η χώρα προ του φράσματος της άτακτης χρεοκοπίας. Συνεπώς πιστεύω ότι αυτό που μπορεί να ληφθεί τώρα είναι ότι δίδεται η ευκαιρία να μετατρέψουμε την κρίση σε προοπτική.

«Πώς πάτε με το μνημόνιο;

«Η πειθαρχημένη τήρηση του μνημονίου έφερε και τα θετικότερα αποτελέσματα που καταγράφονται μέσα από τις επίσημες θετικές παρατηρήσεις και της τρίτης αξιολόγησης αλλά και της αναβάθμισης, για πρώτη φορά μετά από τρία χρόνια, από τον Οίκο Standard & Poor's και ιδιαίτερα από τη μείωση των αποδόσεων των κυπριακών ομολόγων που από 15% που ήταν τον Μάρτιο έχει μειωθεί

στο 7,3%.

«Η στήριξη κομμάτων και κοινωνίας εδώ, σε σχέση με την Ελλάδα όπου υπάρχει δικασμός, είναι διαφορετική;»
«Οφείλω να αναγνωρίσω ότι υπάρχει μία διαφορετικότητα από τα όσα συμβαίνουν εν Ελλάδι. Ο κυπριακός ελληνοισμός, όπως αποδείχθηκε έχει ωριμότητα και διακρίνεται από πείσμα και αντοχές. Δεν παρουσιάστηκαν απεργίες που να προκαλέσουν προβλήματα στην οικονομία ούτε κοινωνική ανασταραχή και παρά τις διαφορές που υπάρχουν, δεν επλήγη η εργατική ειρήνη, με αποτελέσματα να μπορούμε να υλοποιούμε το πρόγραμμα. Γι' αυτό νιώθω και την ανάγκη να εκφραστώ με τα καλύτερα λόγια για το σίσημα ευθύνης που διακρίνει τον κυπριακό λαό αλλά και τις πολιτικές δυνάμεις. Σε συνεργασία με όλους εγίνεκα κατορθωτό να πετύχουμε αυτά τα βήματα προς τα εμπρός που δίνουν κι ένα στίγμα ότι θα είναι συντομότερη η έξοδος μας από την κρίση, από ό,τι υπολογιζα.

νομιλίες. Το έχουμε καταστήσει σαφέστατο ότι σε περίπτωση που συνεχίσουν οι παραβιάσεις, η απόφαση θα είναι έξοδος από τις συνομιλίες. Θα πρέπει να γίνει συνειδητό ότι την ώρα που προσπαθούμε να δημιουργήσουμε καλό κλίμα και περιβάλλον εμπιστοσύνης δεν μπορεί ενέργειες που δεν συνάδουν με αυτό, να μολύνουν τη διαδικασία.

«Η ιστορία έχει δείξει ότι πάντα η επίτευξη λύσης είναι δύσκολη. Υπάρχει ο κίνδυνος και η Κύπρος να μείνει έξω από αυτό το ενεργειακό παιχνίδι;

«Θα προσπαθώ με κάθε τρόπο, μέσα από τις πολιτικές μας να μη μείνουμε εκτός, αλλά οι κίνδυνοι είναι ορατοί. Οι προβληματισμοί που αναπτύσσονται, π.χ. σε φίλες χώρες της περιοχής, είναι κατά πόσον θα επικρατήσει τέτοια ασφάλεια στην Αίγυπτο που θα τους επέτρεπε να χρησιμοποιήσουν το ήδη υφιστάμενο εκεί τερματικό υγροποίησης. Αυτό θα άλλαζε σημαντικά την όλη επιρροή που μπορεί να έχουμε εμείς.

«Πότε θα είναι ώριμα τα ενεργειακά για να προχωρήσουν, με δεδομένη μια λύση;

«Πιστεύω ότι εντός δύο χρόνων με την ολοκλήρωση δηλαδή των ερευνών από πλευράς TOTAF, ENI, NOBLE, θα υπάρχει και η ακριβής εικόνα ως προς την ποσότητα. Από εκεί αρχίζει μια -έστω κι αν θα πάρει άλλα δύο ή τρία χρόνια- αξιοποίηση. Από την ώρα που διαπιστώνεται ότι υπάρχουν ικανές ποσό-

τητες, αρχίζει πλέον να δημιουργείται η δυναμική από την ανεύρεση του φυσικού αερίου. Παράλληλα, αν θεωρηθεί η Κύπρος ως η επιλογή του Ισραήλ - με τις διαπιστωμένες ήδη ποσότητες, αμέσως και πάλι αναπτύσσεται δυναμική. Το ίδιο αν διεξαχθούν έρευνες, που έχουν ήδη εξουσιοδοτηθεί, στον Λίβανο. Είναι μία εκ των πραγμάτων δυναμική που υπάρχει και θα ενισχύεται, εάν και εφόσον διαπιστώνονται ποσότητες τέτοιες που να είναι ικανές όχι μόνο για τις ανάγκες της Τουρκίας αλλά και της Ευρώπης.

«Το επιχείρημα που λέει ότι ένας αγωγός μέσω Τουρκίας προς την Ευρώπη θα καταστήσει την Άγκυρα υπερυψωμένη, πώς το αντιμετωπίζετε εσείς;

«Εμείς δεν έχουμε προδεδειμυθεί σε οτιδήποτε. Εμείς προτιμούμε τους σχεδιασμούς της Ε.Ε. η οποία, ακριβώς για να αποφυγή αυτό τον έλεγχο, υποδεικνύει μία άλλη οδό σχεδύσεως του φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Αυτά όμως αντιλαμβάνετε ότι είναι ζητήματα που θα μελετηθούν στον κατάλληλο χρόνο και με βάση τεchnο-οικονομικά και άλλα δεδομένα.

«Οι σχεδιασμοί ανατρέπονται σε περίπτωση που οι ποσότητες είναι μικρότερες των αναμενόμενων;

«Παρά το γεγονός ότι είναι παρακινδυνευμένο να μιλά κάποιος για ποσότητες, οι προβλέψεις με βάση τις έρευνες που έχουν γίνει είναι αισιόδοξες.

Το κατάλοιπο εξουσίας θα κριθεί στον διάλογο

«Το ζήτημα της άρσης των τουρκικών εγγυήσεων είναι κεφαλαιώδες για τους Ε/κ. Κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται μέσω της ένταξης της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και συνεπακόλουθα στο ΝΑΤΟ;

«Απόλυτα. Είναι κάτι που μας προβληματίζει. Το συζητήσαμε σε έκταση με όσους εμπλέκονται, μη εξαιρουμένου του γ.γ. του ΝΑΤΟ, μη εξαιρουμένων των ΗΠΑ και ευρωπαϊκών φίλων χωρών. Νομίζω ότι είναι κάτι που δεν θα απέκλειε, ενδεχόμενα, ούτε τη συγκατάθεση της Τουρκίας.

«Εγγυήσεις, παρουσία στρατευμάτων και κατάλοιπα εξουσίας, θα λυθούν προς το τέλος;

«Είναι ρητή η αναφορά ότι τίποτε δεν συμφωνείται αν δεν συμφωνηθούν τα πάντα. Σε ό,τι αφορά το κατάλοιπο εξουσίας, σε όλες τις μο-

«Στο Ανακοινωθέν αναφέρεται ότι ο υπέρτατος νόμος της χώρας είναι το ομοσπονδιακό Σύνταγμα στο οποίο θα αναφέρονται και τα τρία singles».

σπονδίες πλην του Καναδά, το κατάλοιπο ανήκει στις πολιτείες. Τι έχουμε πει; Ότι αν δεν συμφωνηθούν οι εξουσίες της κεντρικής κυβέρνησης δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιο είναι το κατάλοιπο.

«Συνεπώς από τις διαπραγματεύσεις θα εξαρτηθεί το κατάλοιπο;

«Ορθό. Εκείνο που διασφαλίζεται είναι ότι δεν μπορείς να αφαιρέσεις από την κεντρική κυβέρνηση θέματα που άπτονται της μιας και μόνης

«Οι κίνδυνοι να μείνουμε έξω από το ενεργειακό παιχνίδι είναι ορατοί, ωστόσο, θα προσπαθήσω μέσα από τις πολιτικές μας, να μη μείνουμε εκτός».

κυριαρχίας, μιας και μόνος προσωπικότητας κυριαρχίας και μιας και μόνος ιθαγένειας (three singles). Αυτά -που είναι τα σημαντικότερα- δεν μπορεί να εκχωρηθούν στις

πολιτείες καθώς εξ αυτών προκύπτουν σημαντικές λειτουργίες του κράτους. Στο Ανακοινωθέν αναφέρεται ότι ο υπέρτατος νόμος της χώρας είναι το ομοσπονδιακό Σύνταγμα

στο οποίο πέραν από την ομοσπονδιακή δομή του κράτους θα αναφέρονται και τα τρία singles.

«Στρατεύματα και εγγυήσεις;

«Αυτά θα συζητηθούν στις συνομιλίες. Δεν είναι δυνατό σε ένα Ανακοινωθέν όπου τίθενται τα πλαίσια μέσα στα οποία θα κινηθείς και οι βασικές παράμετροι της λύσης που επιδιώκεις, να πουν όλα τα ζητήματα. Δεν είναι σχέδιο λύσης το Ανακοινωθέν. Ωστόσο, γίνεται αναφορά στο στάτους κβό που υπογραμμίζεται ότι είναι απαράδεκτο.

«Το 2004, εκ μέρους της Ε.Ε. κορυφαίο ρόλο είχε ο Επίτροπος Φερκχόγκεν. Τώρα αναμένετε διορισμό κάποιου αξιωματικού με ανάλογο, ενός Επitrόπου, αξιωμα;

«Υπάρχει ήδη διορισμένος ο κ. Πίτερ Βαν Νούφελ, ο οποίος αναμένεται να λάβει αναβαθμισμένη εντολή τώρα με την έναρξη των

συνομιλιών, να παρακάθεται χωρίς να συμμετέχει, ώστε να διαπιστώνει κατά πόσον οι προτάσεις που κατατίθενται είναι συμβατές με το κεκτημένο και να συμβουλεύει τα Η.Ε.

«Η επιστροφή των Βαρωσιών είναι μία προϋπόθεση που έχετε θέσει. Για πότε το τοποθετείτε;

«Δεν θέσαμε όρους για να ξεκινήσει ο διάλογος. Είναι κάτι που έχουμε ζητήσει και επιθυμούμε, να αρχίσουν παράλληλα με τον διάλογο να συζητούνται ουσιαστικά Μέτρα Οικονομικής Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ) που θα ενισχύουν και τη δυναμική του διαλόγου. Ευελπιστώ ότι θα γίνουν κάποια βήματα εντός των επόμενων εβδομάδων, που να δείχνουν την αποφασιστικότητα των εμπλεκόμενων σε ουσιαστικά ΜΟΕ.

«Και του ξένου παράγοντα;»
«Πάντοτε.

www.kia.com

Sportage: Εκπομπές CO₂ (g/km): 135 - 179, κατανάλωση καυσίμου (lt/100km): 5.2 - 6.9

Kia, the sponsor that moves your heart

The Power to Surprise

Kia Motors, the major sponsor of the Australian Open 2014

ΛΕΜΕΣΟΣ: Λεωφ. Ομονοίας 90, Τ: 25 576576 | ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Αχαιών 13, Έγκωμη, Τ: 22 464834
ΛΑΡΝΑΚΑ: Σπύρου Κυπριανού 10, Τ: 24 635125 | info@loutsiosgroup.com | www.kia.com

Δύση εναντίον Ρωσίας και στη μέση Κύπρος

Θρίλερ φυσικού αερίου με εμπλοκή ΗΠΑ, Βρετανίας, Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ρωσίας και στο βάθος αγωγός Κύπρου-Τουρκίας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Ασκήσεις επί χάρτου γίνονται για τη χάραξη του ενεργειακού χάρτη της περιοχής της ανατολικής Μεσογείου, με εμπλοκή, πέραν των άμεσα επηρεαζόμενων χωρών -Κύπρου, Τουρκίας, Ισραήλ- και των ΗΠΑ, Μεγάλης Βρετανίας, Ε.Ε. αλλά και Ρωσίας. Το παιχνίδι φαίνεται πως έχει γίνει αρκετά σκληρό και οι μεγάλες δυνάμεις εμφανίζονται να είναι αποφασισμένες να «στήσουν» τη σκακιέρα με τρόπο ώστε έτσι αφενός να έχουν ανά πάσα στιγμή λόγο και ρόλο στην περιοχή και αφετέρου να διατηρήσουν το στρατηγικό πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων. Στη μέση βρίσκεται η Κύπρος και κατ' επέκταση η Κυπριακή, το οποίο κρίνεται από όλους τους ισχυρούς εμπλεκόμενους ως «κομβικό σημείο», του οποίου η επίλυση ή όχι θα καθορίσει εν πολλοίς και τον ενεργειακό χάρτη της επόμενης 50ετίας στην ανατολική Μεσόγειο. Η «Κ» συντονίζει και πολιτικούς κύκλους και κατέγραψε το παρασκήνιο, καθώς και τις προθέσεις αλλά και τις εκτιμήσεις των διαφόρων μερών ως προς το όλο ζήτημα.

Η διάταξη των μεγάλων

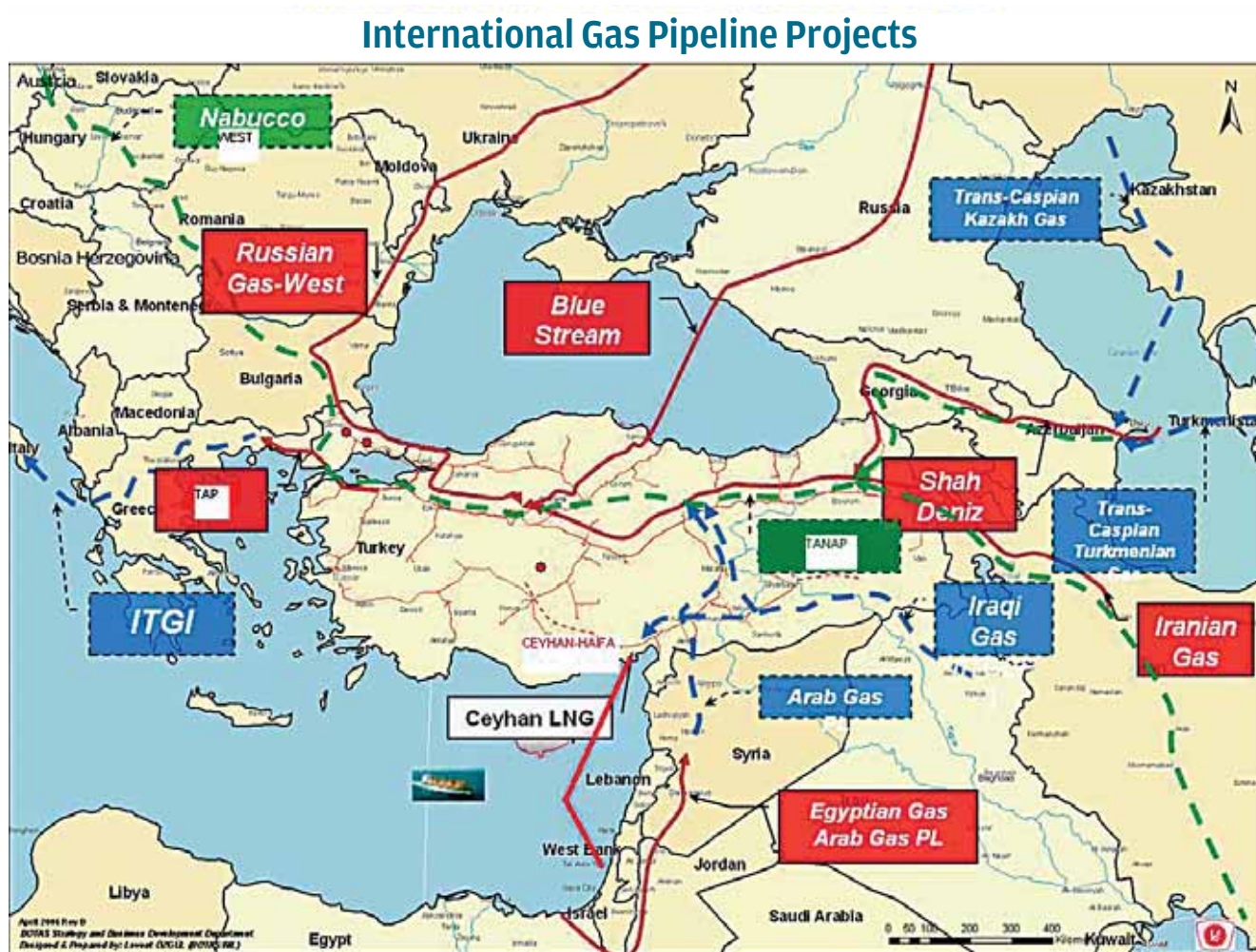
Ένα από τα αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία που προκύπτουν από τον παρασκευασμένο διπλωματικό «πόλεμο» αφορά τη διάταξη των μεγάλων δυνάμεων ως προς τον επανασχεδιασμό του ενεργειακού χάρτη της περιοχής. Εάν εξεταστούν τα δεδομένα και ληφθούν υπόψη τα νέα ζητούμενα, τότε μπορεί να γίνει ευκολότερα κατανοητό το έντονο παρασκήνιο που «κρύβεται» πίσω από τα όσα γεγονότα ή τις όποιες εξελίξεις.

Τα δεδομένα λοιπόν είναι: **Πρώτον.** Μέχρι σήμερα έγιναν έρευνες και βρίσκονται σε πορεία εκμετάλλευσης αρκετά κοιτάσματα φυσικού αερίου (στην πλειοψηφία τους στην ΑΟΖ του Ισραήλ) με βασικότερα αυτά του «Ταϊμάρ», «Νταλί» και «Λεβιάθαν» καθώς και του «Αφροδίτη». Παράλληλα, γίνονται ή/και είναι προγραμματισμένες έρευνες σε άλλα τεμάχια, τόσο εντός της κυπριακής όσο και της ισραηλινής ΑΟΖ.

Δεύτερον. Στην περιοχή, οι μόνες υποδομές που υπάρχουν για υγροποίηση φυσικού αερίου (τερματικό) -και συνεπώς δυνατότητα εξαγωγής τους- είναι στην Αίγυπτο, οι οποίες αυτή τη στιγμή λειτουργούν με 30% των δυνατοτήτων τους και συνεπώς θα μπορούσαν να «δεχτούν» φυσικό αέριο προς υγροποίηση και κατ' επέκταση πώληση στη διεθνή αγορά είτε από το Ισραήλ είτε και από την Κύπρο. Σημειώνεται ότι οι εγκαταστάσεις αγωγών της Αιγύπτου φοβιάζονταν και Ισραήλ και Ιορδανία, ωστόσο η παροχή διακόπηκε μετά από ανατίναξη του αγωγού συνεπεία τρομοκρατικής δράσης.

Τρίτον. Η Μόσχα είναι κατά κύριο λόγο ο σημαντικότερος προμηθευτής φυσικού αερίου στην περιοχή αλλά και ειδικότερα στην Τουρκία. Εννοείται πως η Μόσχα αποτελεί τον κύριο προμηθευτή και της Ε.Ε., αφού η Ε.Ε. το 2012 προμηθεύτηκε το 34% των αναγκών της από Ρωσία. Πιο συγκεκριμένα οι εξαγωγές Φ.Α. της Ρωσίας το 2012 ήταν ως εξής: Δυτική Ευρώπη 34%, Ανατολική Ευρώπη 24%, Τουρκία 19%, Ιταλία 11%, Βρετανία 6% και Γαλλία 6%.

Τέταρτον. Αυτή τη στιγμή, ο κύριος παίκτης τόσο στην περιοχή όσο και στην Ε.Ε. στο θέμα προμήθειας Φ.Α. είναι η Ρωσία.

Στον χάρτη φαίνονται τα πλάνα για αγωγό Χάιρα - Ceyhan ώστε το φυσικό αέριο να διοχετευτεί στον αγωγό BTC.

- **Στον αγωγό BTC** στην Τουρκία στον οποίο γίνεται λόγος για διοχέτευση του Φ.Α. συμμετέχουν μεταξύ άλλων οι BP, TOTAL, και η ENI.
- **«Λεβιάθαν» - «Αφροδίτη» - Κύπρος - Λιμάνι Ceyhan** στην Τουρκία το πλάνο για τον αγωγό φυσικού αερίου.
- **Πάγωσε** τους σχεδιασμούς για τερματικό στο Βασιλικό το Ισραήλ και βρίσκεται σε αναμονή για το Κυπριακό.
- **Ένας αγωγός** φυσικού αερίου μέσω Τουρκίας θα ήταν το τελευταίο πράγμα που θα ήθελε να δει η Μόσχα.
- **Όλοι συμφωνούν** ότι η φθηνότερη λύση είναι ο αγωγός μέσω Τουρκίας (περίπου 2 δισ.) Ήδη εταιρείες δηλώνουν έτοιμες να αναλάβουν εξ ολοκλήρου το κόστος.
- **Η μόνη χώρα** που φαίνεται να μένει εκτός των ευρύτερων σχεδιασμών για το Φ.Α. της περιοχής είναι η Ελλάδα.
- **Ανταλλαγή** δεδομένων για φυσικό αέριο με Ισραήλ για τα κοιτάσματα σε «Αφροδίτη» και «Ishai» που βρίσκονται στο «12».

Λαμβάνοντας όμως υπόψη τα «ζητούμενα» -στα υπό διαμόρφωση νέα δεδομένα- το παιχνίδι πραγματικά «κοντραίνει» και αναλόγως συγκεκριμένων αποφάσεων επηρεάζονται λίγο ή πολύ συμ-

φεραρτηθεί από το κατά πόσο Ισραήλ και Κύπρος θα προχωρήσουν στην εκμετάλλευση των κοιτασμάτων ή όχι προς εξαγωγές στην Ε.Ε. και διεθνή αγορά.

Επίσης, το κατά πόσον θα χαθεί αυτό το «προνόμιο» της Ρωσίας αργά ή γρήγορα και πάλι θα εξαρτηθεί από την απόφαση των δύο χωρών (κυρίως του Ισραήλ) εάν θα εκμεταλλευθούν τα κοιτάσματα με τερματικό ή με αγωγό μέσω Τουρκίας. Στην πρώτη περίπτωση, η Μόσχα έχει «χρόνο» να διαμορφώσει τη στρατηγική της έως και 10 χρόνια (διότι η κατασκευή τερματικού και υποδομών απαιτεί περίπου μία 7ετία έως και 10ετία)

Στη δεύτερη περίπτωση, με αγωγό μέσω Τουρκίας, τότε η απώλεια της «πρωτοκαθεδρίας» της Ρωσίας θα είναι θέμα ενός με δύο χρόνων.

Νοείται πως σε καμία περίπτωση η Μόσχα δεν θα χάσει την πρώτη θέση στις εξαγωγές φυσικού αερίου αλλά οι ποσότητες Κύπρου και Ισραήλ, κρίνεται, ότι αφενός θα συμβάλλουν στον ανταγωνισμό και αφετέρου χώρες όπως η Τουρκία (η οποία απορροφά το 19% των εξαγωγών της Μόσχας) θα έχουν πλέον εναλλακτικές με φθηνότερο φυσικό αέριο, ενώ στην περίπτωση αγωγού μέσω Τουρκίας προς Ε.Ε. τα δεδομένα αλλάζουν κατά πολύ, αφού πλέον διανοίγεται άλλη μία οδός φυσικού αερίου προς τη Δύση χωρίς ρωσικό λόγο και ρόλο. Κάτι που η Ε.Ε. αναζητούσε εδώ και καιρό, να απεξαρτηθεί δηλαδή όσο το δυνατό περισσότερο από τη Ρωσία στο θέμα της ενέργειας. Κατόπιν τούτων, γίνεται συνεπώς φανερό πως οι εξελίξεις στην περιοχή «σπράχνονται» προς μια κατεύθυνση από τους Δυτικούς (Ουάσιγκτον, Λονδίνο, Βρυξέλλες) και προς μία άλλη κατεύθυνση από Μόσχα, η οποία βλέπει τη στρατηγική της επιρροή αλλά και τα οικονομικά της συμφέροντα να επηρεάζονται άμεσα, αναλόγως των όποιων αποφάσεων.

Οι αριθμοί δείχνουν ως συμφέρουσα τη λύση του αγωγού

Η διασύνδεση των όποιων αποφάσεων του Ισραήλ με τις εξελίξεις στο Κυπριακό, σημειώνονται από ξένους διπλωμάτες, ενώ τα ισραηλινά ΜΜΕ αναφέρονται εκτενώς επί του θέματος, αφού πλέον τίθεται για τα καλά στο τραπέζι η επιλογή του αγωγού μέσω Τουρκίας. Ένα πρώτο σενάριο θέλει τον αγωγό από τα κοιτάσματα του Ισραήλ να ταυχάνει διαχείρισης από 11 εταιρείες με μετοχές ως εξής: BP (Αγγλίας): 30,1%, State Oil Company of Azerbaijan (SOCAR): 25,00%, Chevron (ΗΠΑ): 8,90%, Statoil Νορβηγίας: 8,71%, ΤΡΑΟ Τουρκίας: 6,53%, ENI Ιταλίας: 5,00%, Total Γαλλίας: 5,0%, Itochu Ιαπωνίας: 3,4%, Inprex Ιαπωνίας: 2,50%, ConocoPhillips ΗΠΑ: 2,50% και Hess Corporation ΗΠΑ: 2,36%. Η ανάγνωση και μόνο των μετοχών στον εν λόγω αγωγό καταδεικνύει πως ένα κράμα πολυεθνικών συμφερόντων συγκεντρώνεται στην ιδέα της ύπαρξης αγωγού από Κύπρο προς Τουρκία ώστε να ενισχυθεί ο BTC, ενώ πρέπει να σημειωθεί η συμμετοχή στον υφιστάμενο αγωγό των εταιρειών ENI και TOTAL, οι οποίες εξασφάλισαν άδειες έρευνας και εκμετάλλευσης στην κυπριακή ΑΟΖ.

Στο μεταξύ το κόστος του αγωγού Ισραήλ - Κύπρος - Τουρκία εκτιμάται γύρω στα 2 δισ. δολάρια την ώρα που το κόστος του τερματικού υγροποίησης φυσικού αερίου κυμαίνεται γύρω στα 10 δισ., ενώ πλεονεκτήματα υπέρ του αγωγού υπάρχουν και στον χρόνο προετοιμασίας, αφού το πρώτο έργο μπορεί να ολοκληρωθεί εντός δύο ετών, ενώ το τερματικό γύρω στα 7 με 10 χρόνια.

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι το επενδυτικό ενδιαφέρον για το πρώτο έργο (του αγωγού) είναι τεράστιο σε αντίθεση με το έργο του τερματικού, ενώ ήδη τέσσερις εταιρείες εξέφρασαν την πρόθεση να αναλάβουν εξ ολοκλήρου το κόστος κατασκευής του αγωγού.

Εκτός η Ελλάδα

Από τους ευρύτερους γεωστρατηγικούς και ενεργειακούς σχεδιασμούς των ΗΠΑ, Βρετανίας, Τουρκίας και Ισραήλ φαίνεται να μένει εκτός η Ελλάδα, η οποία κινδυνεύει να παραμείνει ο «φτωχός συγγενής». Ωστόσο, διπλωματικοί και πολιτικοί κύκλοι υποστηρίζουν πως η Αθήνα θα μπορούσε να διαδραματίσει τον δικό της ρόλο στους όλους σχεδιασμούς, εάν για παράδειγμα ο αγωγός από Τουρκία προς Ε.Ε. περάσει από την Ελλάδα αντί από τη Βουλγαρία. Σε μία τέτοια περίπτωση η Αθήνα θα αποκτήσει πλεονέκτημα στην περίπτωση που προχωρήσει σε αναζήτηση και αξιοποίηση δικών της κοιτασμάτων εντός της ελληνικής ΑΟΖ.

Το Κυπριακό θα κρίνει και τις εξελίξεις

Η υλοποίηση όμως και των πέντε πιο πάνω προδιαγραφόμενων εξελίξεων εξαρτάται κυρίως από το θέμα του Κυπριακού. Είναι η πρώτη φορά στην ιστορία του κυπριακού προβλήματος, όπου από το ενδεχόμενο λύσης ή μη διακυβεύονται αρκετά συμφέροντα για αρκετούς παίκτες και κυρίως τους πρωταγωνιστές της διεθνούς σκακιέρας. Η συγκυρία των ανακατατάξεων στην περιοχή κρίνεται από διπλωματικούς παράγοντες ως «άκρως σημαντική» και ως εκ τούτου τα φώτα όλων έπεσαν στην επανέναρξη των συνομιλιών με κυρίως δύο ζητούμενα: Πρώτον, εάν θα καταλήξουν επιτυχώς σε μία λύση και δεύτερον, πότε θα υπάρξει κατάληξη. Όλοι οι ξένοι παρατηρητές κάνουν λόγο και προκρίνουν μία «διαδικασία εξπρές», η οποία να ξεκαθαρίζει το σκηνικό, είτε με λύση είτε

χωρίς, το συντομότερο δυνατόν. Αντίθετα, η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη απορρίπτει το σενάριο αυτό και τοποθετεί μία ενδεχόμενη κατάληξη, εάν όλα κυλήσουν ομαλά στις διαπραγματεύσεις, το συντομότερο κατά την άνοιξη ή το καλοκαίρι του 2015.

«Παγώνει» το τερματικό

Μία σημαντική παράμετρος των εξελίξεων είναι και το «πάγωμα» των διαδικασιών για το τερματικό υγροποίησης φυσικού αερίου στο Βασιλικό.

Αν και επισήμως η κυβέρνηση αφήνει να νοηθεί πως οι διαδικασίες εξελίσσονται κανονικά, στην πραγματικότητα το όλο θέμα βρίσκεται υπό αναθεώρηση. Αυτό και για πρακτικούς αλλά και για πολιτικούς λόγους. Αρχικώς, δεν έχουν εξερευνηθεί μέχρι στιγμής οι διαθέσιμες

Είτε με λύση είτε με αδιέξοδο, τα γεγονότα θα πάρουν την πορεία τους.

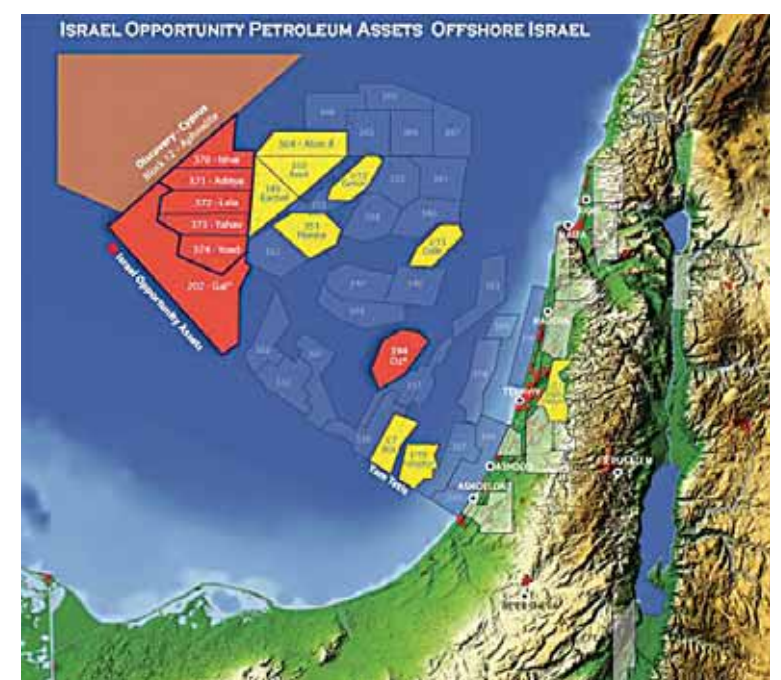
ποσότητες, οι οποίες να κάνουν το τερματικό βιώσιμο. Για να পারে να γίνει συγκεκριμένο πλάνο για τερματικό αυτή τη στιγμή απαιτούνται και οι ποσότητες φυσικού αερίου που ανακαλύφθηκαν από το Ισραήλ, το οποίο όμως μέχρι στιγμής δεν αποφάσισε κατά πόσο θα συμμετάσχει ή όχι, και σύμφωνα με διπλωματικές πληροφορίες «δεν υπάρχει ενδεχόμενο αυτή τη στιγμή να παρθεί κάποια απόφαση».

Αυτό και για τους γνωστούς λόγους στο εσωτερικό του Ισραήλ όπου δεν υπάρχει ομοφωνία στο όλο θέμα αλλά παράλληλα και λόγω

των εξελίξεων στο Κυπριακό, αφού σύμφωνα με διπλωμάτες «στην περίπτωση λύσης, η ιδέα του αγωγού μέσω Τουρκίας είναι πολύ πιθανή». Συνεπώς, το Τελ Αβίβ θα βρίσκεται σε αναμονή αναλόγως των εξελίξεων στο Κυπριακό.

Μάλιστα, το όλο θέμα αποτελεί, όπως πληροφορείται η «Κ», σημείο συζήτησης κατά τις πρόσφατες επαφές του Ι. Κασουλίδη στο Ισραήλ. Παράλληλα, οι έρευνες στην περιοχή του οικπέδου 12, η οποία εμπίπτει στην ΑΟΖ του Ισραήλ δεν φαίνεται να εφهران τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Οι δύο χώρες υπέγραψαν συμφωνία για ανταλλαγή δεδομένων που αφορούν τις ανακαλύψεις στο «Αφροδίτη» και στο «Ishai» (πρόκειται για το σημείο του οικπέδου 12 το οποίο βρίσκεται στην ισραηλινή ΑΟΖ).

Τα αποτελέσματα στο «Ishai», το οποίο εμπίπτει στη ζώνη συνεκμετάλλευσης, δεν φαίνεται να είναι ενθαρρυντικά. Κύπρος και Ισραήλ αποφάσισαν ανταλλαγή δεδομένων για «Αφροδίτη» και «Ishai».

Φεύγει το ΔΗΚΟ, έρχεται ανασχηματισμός

Ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής την Τετάρτη η απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου για αποχώρηση από την κυβέρνηση

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Ο κύβος ερρίφθη και επίσημα για την αποχώρηση του ΔΗΚΟ από τη συγκυβέρνηση με το Εκτελεστικό Γραφείο να λέει το πρώτο «ναι» για τερματισμό της συνεργασίας, κάτι που θα τεθεί ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ την προσεχή Τετάρτη. Προεδρικό και Πινδάρου αναμένεται τώρα να ανασύρουν τα σενάρια διαχείρισης για τη χωρίς το ΔΗΚΟ εποχή στη συγκυβέρνηση. Οι αποφάσεις για το νέο υπουργικό σχήμα θα πρέπει να γίνουν εντός των επόμενων

Ο Νικόλας έδωσε διορία σε υπουργούς, προέδρους και μέλη Ημικρατικών να παραδώσουν τα χαρτοφυλάκιά τους έως τις 4 Μαρτίου.

ημερών, αφού έως τις 4 Μαρτίου οι υπουργοί του ΔΗΚΟ θα πρέπει να αποχωρήσουν από το κυβερνητικό σχήμα και το Προεδρικό δεν έχει καμία διάθεση, ακόμη και εάν κάποιος υπουργός επιλέξει να παρακολουθήσει τις αποφάσεις του κόμματός τους, να εμπλακεί σε μία επιπλέον αχρεία στην αντιπαράθεση με τον Νικόλα Παπαδόπουλο, στον οποίο ούτως ή άλλως προσβλέπει για την κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Η προθεσμία που έδωσε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ για «ολική αποχώρηση» από την κυβέρνηση, προκαλεί σύγχυση καθώς έθεσε την 4η Μαρτίου ως την τελευταία μέρα που θα πρέπει υπουργοί, πρόεδροι και μέλη Ημικρατικών οργανισμών

Το πρώτο βήμα για έξοδο του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση έγινε στην ολονύκτια συνεδρίαση του Εκτελεστικού.

Η επόμενη μέρα και η σύγκρουση των δύο τάσεων

Το αποτέλεσμα της πρώτης ενδοκομματικής μάχης θα μπορούσε να ερμηνευθεί πολιτικά σε δύο πτυχές: Πρώτον, ως προς το παρθενικό τεστ του Νικόλα Παπαδόπουλου, στο οποίο επικράτησε, με το Εκτελεστικό Γραφείο να υιοθετεί την εισήγησή του για αποχώρηση από την κυβέρνηση με 22 ψήφους υπέρ, 15 κατά και 2 αποχή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος αφήνει την πλειοψηφία του στο Εκτελεστικό Γραφείο, αφού με την αποχώρηση του κόμματος από την κυβέρνηση, οι υπουργοί του ΔΗΚΟ δεν θα συμμετέχουν στο σώμα και συνεπώς τα μέλη του Εκτελεστικού μειώνονται από 39 σε 35. Η δεύτερη πτυχή αφορά το μεγάλ-

λο ζητούμενο, το οποίο ήταν η ενότητα του κόμματος, την οποία επικαλούνταν τόσο ο Νικόλας Παπαδόπουλος όσο και ο Μάριος Καρογιάν προεκλογικά. Ως προς τούτο, φάνηκε και διά του αποτελέσματος, ότι εντός του ΔΗΚΟ συνεχίζεται η τάση με τις δύο ομάδες να συγκρούονται. Ως προς τούτο ο Νικόλας Παπαδόπουλος δεν απέδειξε μέχρι στιγμής, αν και νωρίς, αυτό το οποίο εξήγγειλε ότι δηλαδή θα φέρει την ενότητα στο κόμμα. Παράλληλα όμως θα πρέπει να επισημανθεί πως η πορεία του νέου προέδρου του ΔΗΚΟ κρίνεται μέχρι στιγμής «αρκετά δυναμική», ίσως και ως η μόνη οδός για να «επιβιώσει», μιας και για πρώτη

φορά στα κομματικά δρώμενα της Κύπρου υπήρξε μια τόσο «βίαιη» εναλλαγή εξουσίας σε κόμμα, όπου ο γένης του, ενώ επαναιδικδικεί, χάνει τη μάχη σε εκλογική διαδικασία και μαζί του όλος ο κομματικός μηχανισμός. Η μάχη στην Κεντρική Επιτροπή αναμένεται να είναι διαδικαστικού χαρακτήρα και να επικυρώσει την απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ, το οποίο πλέον θα πρέπει να ισορροπήσει στην αντιπολίτευση αλλά την ίδια ώρα να παραμείνει πιστό στις θέσεις του στην οικονομία και σε άλλους τομείς, όπου η διάσταση απόψεων με τα κόμματα της αντιπολίτευσης είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι με το κυβερνητικό κόμμα.

να παραδώσουν τα χαρτοφυλάκιά τους. Η ημερομηνία της 4ης Μαρτίου προκαλεί προβληματισμό σε Προεδρικό και Πινδάρου, αφού στην ουσία περιπλέκει τα πράγματα, διότι εφόσον αποφασίστηκε η αποχώρηση, αυτή θα έπρεπε να ήταν με αυτόματη ισχύ. Σύμφωνα ωστόσο με πληροφορίες της «Κ» ο Νικόλας Παπαδόπουλος φαίνεται να έθεσε την 4η Μαρτίου, μετά από αίτημα των ιδίων υπουργών για να μπορέσουν να προετοιμάσουν την παράδοση του χαρτοφυλακίου τους. Κάποιοι πολιτικοί κύκλοι σημείωσαν στην «Κ» πως ο πραγματικός λόγος που τέθηκε το όριο της 4ης Μαρτίου είναι για να επωφεληθούν, εάν θέλουν, οι υπουργοί το δικαίωμα του εφάπαξ, το οποίο θα δικαιούνται για την υπηρεσία τους ως υπουργοί μόνο εάν υπηρετήσουν στη θέση για ένα συνεχόμενο έτος. Με λίγα λόγια, ο Νικόλας Παπαδόπουλος «έριξε» την μπάλα στους ίδιους τους υπουργούς να αποφασίσουν εάν θα παραδώσουν τα χαρτοφυλάκιά τους αμέσως μετά την επικύρωση της απόφασης για αποχώρηση, την 26η Φεβρουαρίου, χωρίς δικαίωμα εφάπαξ ή εάν θα παραμείνουν στις θέσεις τους έως στις 4 Μαρτίου για να αποχωρήσουν λαμβάνοντας το εφάπαξ.

Ανακάτεμα της τράπουλας

Τα πρώτα πλάνα σε Προεδρικό και Πινδάρου για ανασχηματισμό υπάρχουν και αυτά αφορούν ευρύτερο ανασχηματισμό. Δηλαδή οι αλλαγές δεν θα περιορίζονται μόνο στον διορισμό των τεσσάρων θέσεων από την αποχώρηση των υπουργών του ΔΗΚΟ (Κ. Κενεβέζος - Παιδείας, Π. Πετρίδης - Υγείας, Γ. Λακκοτρύπης - Εμπορίου και Φ. Φωτίου - Άμυνας), αλλά θα υπάρξει πιθανότητα και εναλλαγή χαρ-

τοφυλακίων μεταξύ των υπολοίπων υπουργών. Παράλληλα, Νίκος Αναστασιάδης και ΔΗΣΥ προβληματίζονται κατά πόσο θα προχωρήσουν σε διορισμούς ανθρώπων προσκείμενων στον ΔΗΣΥ ή εάν θα επιλέξουν άτομα από τον ευρύτερο χώρο ώστε να αποφευχθούν τον χαρακτηρισμό για «μονοκομματική» κυβέρνηση. Στα πλάνα βρίσκεται και το θέμα του Επιτρόπου στην Ε.Ε., καθώς και διορισμός Επιτρόπου Αναδιάρθρωσης Δημοσίας Υπηρεσίας, μετά την παραιτήση της Εμμανουέλλας Μουσιούττα. Η ίδια απέφυγε να επιβεβαιώσει πληροφορίες που την ήθελαν να παραιτείται από την συγκεκριμένη θέση λόγω της διαφωνίας του ΔΗΚΟ με την κυβέρνηση στο εθνικό θέμα (ως γνωστό η κ. Μουσιούττα προέρχεται από το ΔΗΚΟ), με τις πληροφορίες ωστόσο να επιμένουν πως ο πραγματικός λόγος παραίτησης της Επιτρόπου είναι η αποχώρηση του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση.

Ο ρόλος του Αβέρωφ

Η επόμενη μέρα, χωρίς το ΔΗΚΟ, στη συγκυβέρνηση, ρίχνει όλο σχεδόν το βάρος στους ώμους του Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος θα πρέπει να «παλεύει» σε κοινοβουλευτικό επίπεδο για να πετυχαίνει πλειοψηφία σε κάθε σχεδόν κυβερνητικό νομοσχέδιο, έτσι ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί η πολιτική του Νίκου Αναστασιάδη όσο το δυνατό καλύτερα. Τόσο το Προεδρικό όσο και η Πινδάρου αντιλαμβάνονται ότι τα επόμενα τέσσερα χρόνια θα είναι ιδιαίτερα δύσκολα, αφού από τον πρώτο χρόνο «έχασαν» τον βασικό τους εταίρο, το ΔΗΚΟ, το οποίο διασφάλιζε εν μέρει την ομαλή πορεία και κυρίως την κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

6 μηνιαία
πάγια
ΔΩΡΕΑΝ!

MTN SMART

ΝΕΑ ΠΛΑΝΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Με τα νέα πλάνα συμβολαίου MTN SMART, τα έχεις ΟΛΑ περισσότερα με ένα πάγιο!

Επέλεξε το MTN SMART πλάνο που σου ταιριάζει και θα απολαμβάνεις μέχρι και απεριόριστα Λεπτά Ομιλίας και SMS προς όλους και μέχρι 2 GB όγκο δεδομένων.

Μετάφερε τον αριθμό σου σε πλάνο MTN SMART μέχρι 31 Μαρτίου 2014 και θα έχεις και 6 μηνιαία πάγια ΔΩΡΕΑΝ!

Πλάνα MTN Smart	Λεπτά ομιλίας προς όλους	SMS	Mobile Internet	Μηνιαίο Πάγιο
SMART S	150	150	150MB	€15.00
SMART M	350	350	350MB	€22.00
SMART L	700	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ	700MB	€35.00
SMART UNLIMITED	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ	2GB	€51.00

Τα πλάνα συμβολαίου MTN Smart ισχύουν για νέους και υφιστάμενους πελάτες και είναι διαθέσιμα σε όλα τα MTN Stores και σε επιλεγμένους συνεργάτες καθώς και μέσω του Τμήματος Τηλεφωνικών Πωλήσεων της MTN στο 80010001.

Η προσφορά για 6 δωρεάν μηνιαία πάγια ισχύει με μεταφορά αριθμού σε 24μηνο συμβόλαιο.

Για όρους και προϋποθέσεις
www.mtn.com.cy

f t g+ in /MTN Cyprus

Η MTN σου δίνει πάντα περισσότερα

Ο Τζον Κέρι θα μπει θριαμβευτής στα Βαρώσια

Οι Αμερικανοί Ξανάρχονται

Έρχονται και πάλι οι Αμερικανοί. Περιμένουν να τελειώσει το καρναβάλι μας και θα μας στείλουν τον Μάρτιο τον βοηθό υφυπουργό Εξωτερικών, Έρικ Ρούμπιν να πιάσει το νήμα από εκεί που το άφησε τον Γεώργιο Κληρίδη υφυπουργό Εξωτερικών, Βικτώρια Νούλαντ. Ο κ. Ρούμπιν, σύμφωνα με πληροφορίες της στήλης θα έχει στο τσεπάκι του σημειωματάριο με ιδέες για τα ΜΟΕ και τα Βαρώσια. Το βασικό καθήκον του Ρούμπιν όμως είναι να προετοιμάσει την επίσκεψη στην Κύπρο του υπουργού εξωτερικών των ΗΠΑ Τζον Κέρι. Ο επικεφαλής της αμερικανικής διπλωματίας, σύμφωνα με τον αστρολόγο της στήλης, θα έρθει στην Κύπρο τον προσεχή Μάιο και θα μπει θριαμβευτής στα Βαρώσια! Μάλιστα, κάποιος πουλί μας σφύριξε ότι θα προετοιμάσει και θα ρίξει και κάποιες ιδέες στο τραπέζι για ΜΟΕ και Βαρώσια. Οι φήμες που θέλουν τον Νικόλα να φτιάχνει κορδιά από το Εκτελεστικό του ΔΗΚΟ για να τραγουδούν στο οδόφραγμα στα Στροβίλια το άσμα «Μπήκαν στην πόλη οι οχτροί» προς το παρόν δεν διασταυρώνονται ως έγκυρες.

Οι όροι του Νίκαρου

Ίσως να ακούγεται «κώπικς» αυτό που δηλώνει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στη συνέντευξη στην «Κ» ότι ενόσω συνομιλεί δεν θα ανεχθεί την όποια παραβίαση της κυπριακής ΑΟΖ, εννοώντας τα τουρκικά παιχνίδια, όμως το ίδιο έθεσε και ως προϋπόθεση, όπως μας είπε διπλωματική πηγή και στην κυρία Νούλαντ, όταν η Αμερικανική διπλωματία ήρθε με το Κοινό Ανακοινωθέν στο χέρι και επιζήτησε αποδοχή εδώ και τώρα. Ανάμεσα στους όρους του Νίκαρου ήταν επίσης να στηριχθούν τα ΜΟΕ όπως τα πρότεινε, να φύγει ο Ντάουερ και να αναβημιστεί η παρουσία της Ε.Ε., αφού ο Μπαρόζο είχε διορίσει στο Κυπριακό έναν αόρατο κύριο. Ήδη του βγαίνουν τα πράγματα του Προέδρου και σε αντίθεση με το 2013, το 2014 μάλλον του κάθεται.

Ο αόρατος κύριος

Σε ό,τι αφορά τον «αόρατο κύριο» του Μπαρόζο, το στόρι είναι απολαυστικό. Στην τελευταία συνάντηση Αναστασιάδη-Μπαρόζο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ζήτησε από τον Πρόεδρο της Κομισιόν την αναβήμιση του απεσταλμένου του στο Κυπριακό, «διότι ο αόρατος κύριος που έχετε διορίσει είναι περίπου και άφαντος» είπε ο αθυρόστομος Νίκος. Κι ο Μπαρόζο του απαντά, «μα δεν

Αφού, βρε Νικόλα, ήσουν εναντίον της προεκλογικής συμφωνίας που το ΔΗΚΟ έκανε με τον Αναστασιάδη, τώρα γιατί επικαλείσαι παραβίαση της για να φύγεις από την κυβέρνηση; Αυτά είναι προφάσεις εν αμαρτίαις και μάλιστα ασέειες. Πάντως, είναι πολύ σοβαρό αν, όπως μετέφεραν στη στήλη, είπες ενώνουν του Εκτελεστικού την Παρασκευή ότι ο Αναστασιάδης με τη συμφωνία που έκανε με τον Έργουλου εξυπηρετεί τα συμφέροντα των Τούρκων. Το είπες;

είναι αόρατος, είναι ο ασπρομάλλης κύριος που κάθεται απέναντί σου». Κι έπεσε το γέλιο της αρκούδας. Όπως και να έχουν τα πράγματα, πληροφορίες της στήλης αναφέρουν ότι ο Πρόεδρος προγραμματίζει να αποστείλει επιστολή στον κ. Μπαρόζο για το ζήτημα της περαιτέρω αναβήμισης των αρμοδιοτήτων και της παρουσίας του Πίτερ βαν Νούκελ άλλως αόρατου.

Ραβασάκια & δημοσκοπήσεις

Μια και ο λόγος περί επιστολών, πηγή που πρόκειται στον Πρόεδρο είπε στον Ιανό ότι ο κ. Αναστασιάδης δεν πρόκειται να συνεχίσει να απαντά στα πολεμικά ανακοινωθέντα του Νικόλα Παπαδόπουλου. Θα το «τελειώσει» εδώ το ζήτημα με μία ανακοίνωση μάλλον που θα αποδίδει τιμή στα μέλη του και φίλους του ΔΗΚΟ, σημειώνοντας ότι αυτή η συνεργασία σε 11 μόνο μήνες έχει κατορθώσει να μετατρέψει μία υπό κατάρρευση χώρα σε ένα μοντέλο, που όχι

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Αβέρωφ Νεοφύτου

Τις επισκέψεις Αμερικανών αξιωματούχων στην Κύπρο, θα ανταποδώσει ο Αβέρωφ Νεοφύτου στις ΗΠΑ, γι' αυτό και ετοιμάζει με προσοχή το πρόγραμμά του. Η στήλη μαθαίνει ότι ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ είναι κομπάρσος του Ούγγρου «Αντάρα» ο οποίος είναι πίσω από το μεγάλο πρότζεκτ των 7 δισ. στη Γερσοκίπου. Εύγε πρόεδρε, που φέρνεις τέτοιες επενδύσεις στον τόπο!

μόνο οι έπαινοι της Τρόικας αλλά και οικονομικών εντύπων μιλούν για ένα νέο θαύμα. Πάντως, το κλίμα που επικρατεί μεταξύ του κόσμου, προκύπτει να είναι συντριπτικό υπέρ της επανένταξης των συνομιλιών. Κι αυτό σύμφωνα με δημοσκοπήσεις που έχει στα χέρια της η κυβέρνηση, είναι 70% υπέρ και 26% εναντίον. Μάλιστα, το 58% των ΔΗΚΟϊκών, σύμφωνα με τη δημοσκοπήση, είναι υπέρ της παραμονής στην κυβέρνηση.

Η Wargaming και η Κύπρος

Είμαστε βέβαιοι, πως αν κάποιος έκαναν ή έστω κάνουν και τώρα σωστά τη δουλειά τους, η Κύπρος μπορεί να προβάλλεται δωρεάν ανά το παγκόσμιο. Και εξηγούμε. Πριν από λίγο καιρό το National Geographic αφιέρωσε ολόκληρη εκπομπή στη Wargaming. Γνωρίζετε ποια είναι αυτή η εταιρεία έτσι; Κατασκευάστρια ηλεκτρονικών παιχνιδιών, με έδρα την Κύπρο, και μεγαλομέτοχο της

Ελληνικής Τράπεζας. Το παγκοσμίου φήμης και εμβέλειας κανάλι λοιπόν αφιέρωσε ολόκληρη εκπομπή στη Wargaming, επειδή, όπως λέχθηκε, δίνει μεγάλη προσοχή στη λεπτομέρεια και την ιστορική ακρίβεια, βασισμένη σε πρωτογενείς πηγές για τη δημιουργία των παιχνιδιών της, και όχι στη φαντασία. Τώρα στο διά ταύτα. Οι δικοί μας, εδώ, πότε και πώς εκμεταλλεύθηκαν τέτοιες ευκαιρίες; Με εταιρείες δηλαδή που εδρεύουν στην Κύπρο να μπορέσει να προβληθεί η χώρα μας ως βάση για σοβαρές επιχειρήσεις; Άστε και που μόνο που κατονομάζεται η Κύπρος σε τέτοιες προβολές έχουμε και άλλα χίλια έμμεσα οφέλη, π.χ. τουρισμό.

Οι ιδιωτικοποιήσεις...

Επειδή πολλοί ρωτάνε τι θα γίνει εάν δεν ψηφιστεί ο Νόμος για τις ιδιωτικοποιήσεις, θα σας το πούμε απλά. Εάν δεν ψηφιστεί χωρίς τη συνεννόηση με την Τρόικα αυτομάτως η Κύπρος βρίσκεται εκτός Προγράμματος Στήριξης. Μία παρενέργεια θα είναι πως το Κράτος δεν θα μπορεί π.χ. να στηρίξει τον Συνεργασισμό με το 1,5 δισ. Συνεπώς θα πρέπει να στηριχθεί από μόνος του... με ό,τι αυτό συνεπάγεται (ειδε TK). Παράλληλα θα εκτροχιαστεί το κράτος και θα βρισκόμαστε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Τόσο απλά.

95.000 Τ/κ ψηφίζουν

Εάν ψηφιστεί η νομοθεσία για αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους των Τουρκοκυπρίων (όσων έχουν την κυπριακή ταυτότητα που εκδίδεται μετά το 2000) τότε 95.000 τουρκοκύπριοι θα έχουν δικαίωμα στις εκλογές. Λέμε τώρα, εάν όλοι ψηφίσουν και «σταυρώσουν» συγκεκριμένο συνδυασμό ψηφοδελτίου, το οποίο να αποστέλλεται μόνο από Τουρκοκύπριους, τότε τη μία έδρα στην Ευρωβουλή την εξασφαλίζουν σίγουρα και ενδεχομένως και δεύτερη. Η ψήφιση αναμένεται να γίνει εντός των επόμενων εβδομάδων, εκτός απρόοπτου. Τώρα ως προς την ευρύτερη πρόνοια για αυτόματη εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους φαίνεται να προκύπτει πρόβλημα, διότι παραβιάζεται άλλη νομοθεσία, βάσει της οποίας το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν όσοι διαμένουν στην Κύπρο για τουλάχιστον έξι μήνες. Οπότε με την αυτόματη εγγραφή στους καταλόγους θα εγγραφούν και όσοι βρίσκονται στην Κύπρο για μικρότερο διάστημα των έξι μηνών.

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Του ΔΗΜΗΤΡΗ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Πόση θα είναι η αποχή;

Σε τρεις μήνες θα έχουμε ευρωεκλογές. Ένα μεγάλο άγχος όλων των κομμάτων είναι η σημερινή απάθεια των πολιτών που μάλλον θα μεταφραστεί σε ένα υψηλό ποσοστό αποχής. Η αποχή το 2004, στις πρώτες ευρωεκλογές, ήταν στο 30%. Στις αναλύσεις τα κόμματα απέδιδαν το ψηλό ποσοστό, ως διαμαρτυρία για το δημοψήφισμα που προηγήθηκε 50 μέρες πριν. Το 2009, το ποσοστό ανέβηκε στο 42%. Τότε, είπαν πως σημαντικός λόγος της αυξημένης αποχής ήταν το τριήμερο του Αγίου Πνεύματος! Σε όλες τις χώρες η αποχή στις Ευρωεκλογές είναι μεγαλύτερη από άλλες, εθνικού επιπέδου εκλογές. Και αυτό σίγουρα έχει να κάνει με τον υποβαθμισμένο, σε σχέση με τα υπόλοιπα σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δεν μπορεί όμως αυτό να αποτελέσει δικαιολογία. Ότι δηλαδή εκ των πραγμάτων είναι «καλαρές» εκλογές. Η αποχή «φλερτάρει» με ένα νέο, αρνητικό ρεκόρ. Μπορεί να αποτραπεί; Μπορεί έστω να μειωθεί; Τι είναι αυτά που θέλουν οι ψηφοφόροι να συζητηθεί; Τι είναι αυτά που θέλουν να ακούσουν από τους πολιτικούς και τους υποψήφιους για να γυρίσουν και πάλι το βλέμμα τους σε αυτούς; Οι πολίτες βαρέθηκαν τον ξύλινο και κουραστικό λόγο. Τις γενικόλογες και τους αφορισμούς. Τους καβγάδες για το ποιος ευθύνεται για τον ερχομό της Τρόικας, ποιος έκανε τα λάθη στην οικονομία και ποιος όχι. Οι ψηφοφόροι θα θέλουν να ακούσουν για την Ευρώπη. Για τα οφέλη που έχουμε ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά πιθανόν και για τα μειονεκτήματα της Ε.Ε. Για τις χρηματοδοτήσεις που μένουν

στα αζήτητα και μπορούμε με σωστό προγραμματισμό να τις κερδίσουμε. Για τις προοπτικές των Κυπρίων πολιτών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πράξη όμως και όχι στη θεωρία. Για τις ευκαιρίες εργοδοτήσεων, για τις ευκαιρίες ανάπτυξης. Για τις ευκαιρίες συνεργασιών με άλλες αντίστοιχες επιχειρήσεις από χώρες της Ε.Ε. Για τα εφόδια που μας δίνονται για να καινοτομήσουμε. Για το πώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που στο κάτω κάτω είναι για αυτό που θα είναι, το Ευρωκοινοβούλιο ως κάτι ξένο και απόμακρο; Μπορεί αυτό να αλλάξει; Και αν να, πώς; Το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ θα προσπαθήσουν να μετατρέψουν τις ευρωεκλογές σε εκλογές – δημοψήφισμα εναντίον της λύσης του Κυ-

πριακού. Δεν έχουν και κάτι άλλο να πουν. Το ΑΚΕΛ, από την άλλη, θα προσπαθήσει να τις μετατρέψει σε ένα άλλο δημοψήφισμα: Εναντίον της Ευρώπης των μνημονίων και των πολιτικών που σκοτώνουν, όπως λένε, τους εργαζόμενους και φέρνουν μιζέρια σε όσες χώρες πέρασαν σε μνημόνιο. Και οι δύο αυτές «εκστρατείες – δημοψηφίσματα» το μόνο που θα καταφέρουν είναι να απομακρύνουν ακόμη περισσότερους ψηφοφόρους από τις κάλπες. Ιδιαίτερα η επιχειρηματολογία ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το όχημα των κακών της οικονομίας και της κοινωνίας. Πώς γίνεται να μιλάς εναντίον της Ευρώπης και να περιμένεις από μια χώρα να σε ψηφίσουν στις ευρωεκλογές; Οι ψηφοφόροι δεν πρόκειται να πάνε να ψηφίσουν διαμαρτυρία σε αυτές, και σε όλες τις επόμενες, εκλογικές αναμετρήσεις. αλλά ούτε για να απαντήσουν σε διλήμματα. Επίσης δεν θα πάνε για να δώσουν ψήφο εμπιστοσύνης στη νέα κυβέρνηση ή στη νέα ηγεσία του Συναγερμού και του ΔΗΚΟ.

Η αποχή θα μειωθεί αν οι ψηφοφόροι εκλάβουν θετικές παραστάσεις στην προεκλογική περίοδο. Αν ακούσουν από τα κόμματα και τους υποψήφιους φικτές προτάσεις, εισηγήσεις και λύσεις που μπορούν να υλοποιηθούν. Η ατζέντα της συζήτησης θα πρέπει να απαντά στα μικρά και καθημερινά που οι ψηφοφόροι αναζητούν απαντήσεις. Χωρίς μεγάλα λόγια, παροξυσμούς, πολιτικούς καβγάδες που να θυμίζουν δεκαετία του '80, γινάτια και εγωκεντρικές προσεγγίσεις. Μπορούμε να ανταποκριθούμε;

dmdemetriou@me.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Η κατάρρα του παππού

«Είπες το ράδιο γιε μου, ότι θα επιστρέψετε στα σπίτια σας», ήταν η επαναλαμβανόμενη κουβέντα της καλοκάγαθης γριούλας, η οποία φιλοξενούσε στο φτωχικό της, πρόσφυγες το 1974. Ήταν τότε που νόμιζε ο κόσμος ότι το ράδιο λέει μόνο αλήθειες. Η γριούλα φιλοξενούσε τους πρόσφυγες, σε ένα δωμάτιο, ένα μεγάλο δωμάτιο, το οποίο φάνταζε αρχοντικό, για τους άστεγους, πάλαι ποτέ άρχοντες των κατεχομένων. Η γριούλα πέθανε νωρίς, οι μεγαλύτεροι στην ηλικία πρόσφυγες απεβίωσαν, ενώ και οι τότε νεαροί πρόσφυγες, γέρασαν σήμερα, με τον πόθο της επιστροφής στα σπίτια που γεννήθηκαν και στις γειτονιές που έπαιζαν μικροί. Τα χρόνια πέρασαν και όσοι γεννήθηκαν μετά τον εισβολή, στην πλειοψηφία τους, βιώνουν την κατεχόμενη Κύπρο, ως το σύνθημα «δεν ξεχνώ», ως ένα μεγάλο ουτοπικό μεγαλοϊδεατικό, ενώ σε μερικές περιπτώσεις και ως καλή ευκαιρία για προσοδοφόρες επενδύσεις. Ο χρόνος κυλά, ο κόσμος γυρνά και οι αλήθειες του παρελθόντος, έγιναν σήμερα τα μεγάλα ψέματα.

«Γιε μου, θα μας περιπαιξουν για ακόμη μια φορά» ρωτούσε ένας παππούλης, ο οποίος πολέμησε κατά την εισβολή. Ο άνθρωπος δεν πιστεύει πλέον, ούτε στα ράδια, ούτε και στις τηλεοράσεις και έχει τους πολιτικούς γραμμένους, εκεί που δεν αγγίζει το μέλανι. Επιπλέον σκολίζει τους ταγούς του τόπου, με επίθετα τα οποία λέγονται μόνο στις αποκρίσεις. Παρόλα αυτά, με το «κοινό ανακοινωθέν» ο παππούλης αναβάρησε, επέστρεψε νοερά στα παιδικά του χρόνια και άρχισε να ονειρεύεται σχέδια για επιστροφή στη γενιά και στην παλιοπαρέα του χωριού. Άρχισε να σχεδιάζει την

επιδιόρθωση του παλιού σπιτιού του, άρχισε να σκεφτεί για δάνεια, ώστε να ανεγείρει νέο σπίτι και άρχισε να σχεδιάζει το χωράφι του, στο οποίο θα φυτέψει δέντρα, λαχανικά και λουλούδια. Και ξαφνικά ένα τηλεφώνημα από τον εγγονό, διακόπηκε τον οίστρο της ευτυχίας και η λογική ήλθε να παραμερίσει το συναίσθημα. Λίγα λεπτά αργότερα, ο παππούς άρχισε να μονολογεί: «Πώς θα επιστρέψω στο χωριό μου, αφού δεν έχω χρήματα για να φτιάξω το σπίτι μου; Πώς θα επιστρέψω όταν τα παιδιά μου, θα παραμείνουν στις ελεύθερες περιοχές, στις δουλειές και στα σπίτια τους; Πώς θα επιστρέψω, όταν οι περισσότεροι φίλοι μου, αναχώρησαν για τις αιωνίους μονές;» Δεν μείνει όμως στις αρνητικές διαπιστώσεις και συνεχίζει με πιο αισιόδοξες σκέψεις. «Τουλάχιστον θα πάρουν τα παιδιά μου, τα σπίτια, τα οικοπέδα και τα χωράφια

Και τότε ήταν που άρχισαν οι κατάρρες, οι οποίες έπεσαν σε όλους τους μεγαλοπατεώνες που έστησαν πλάνες πολιτικές καριέρες και πλούτισαν στο όνομα του ανθρώπινου πόνου.

Τουλάχιστον θα με θάψουν στο νεκροταφείο του χωριού μου, δίπλα στους παππούδες μου. Τουλάχιστον θα μπορέσω να μεταφέρω τα κόκαλα των γονιών μου, που πέθαναν στην προσφυγιά».

Ο παππούς δεν έμεινε στην πάλαι, μεταξύ λογικής και συναίσθηματος. Το απατλό όνειρο του παππού, ξαφνικά μετατράπηκε σε θυμό. «Από το 1974 μέχρι σήμερα, οι πολιτικάντδες μας εξαπάτησαν δεκάδες φορές, με τα παιχνίδια τους, ότι τάχα θα λύσουν το κυπριακό. Μας ξεσπύσαν αμέτρητες φορές, μας άφησαν να κτυπούμε καμπάνες, μας παραπλάνησαν ότι θα επιστρέψαμε σε μερικές μέρες και φτάσαμε στο σημείο να ετοιμάσουμε ακόμη και τις βαλίτσες μας». Ο θυμός μετατράπηκε σε οργή, όταν η σκέψη έφθασε στα εγκληματικά ψέματα για τους αγνοούμενους. Και τότε ήταν που άρχισαν οι κατάρρες, οι οποίες έπεσαν σε όλους τους μεγαλοπατεώνες που έστησαν πλάνες πολιτικές καριέρες και πλούτισαν στο όνομα του ανθρώπινου πόνου. Η νέα προσπάθεια, η οποία ξεκίνησε για λύση του Κυπριακού, δεν είναι απλώς ακόμη μία διαπραγματεύση. Είναι η τελευταία ελπίδα των ανθρώπων που γεννήθηκαν και έζησαν τα πρώτα τους χρόνια, στην κατεχόμενη Κύπρο. Το προηγούμενο απατλό όνειρο, ήταν πριν από 10 χρόνια, με το σχέδιο Ανάν. Είναι η τελευταία ελπίδα των ανθρώπων, οι οποίοι υπέφεραν τα πάνδεινα στην προσφυγιά και προσδόθηκαν επανειλημμένους από απατεώνες, που τους έκλεψαν το όνειρο για μια καλύτερη ζωή. Γι' αυτό εύκολες κουβέντες του καφενέ και τα παιχνίδια των πολιτικάντηδων, πληρώνονται πλέον με κατάρρες, που είναι χειρότερες από τις εξεγέρσεις.

Μπροστά με φάρο... το παρελθόν

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΑΙΝΗ

Μετά την 11η Φεβρουαρίου, την αποφράδα εκείνη μέρα που ο Νίκος Αναστασιάδης προσυπέγραψε και επίσημα το κοινό ανακοινωθέν μαζί με τον Ντερβίς Έρογλου, ακούω με προσοχή τις τοποθετήσεις του Νικόλα Παπαδόπουλου. Και τις πραγματικά ικανής εκπροσώπου Τύπου του ΔΗΚΟ, Χριστίνας Ερωτοκρίτου, που όπως λέει μία φίλη μου «είναι μέσα στο μυαλό του Νικόλα, αλλά δύο φορές πιο σκληρή απ' αυτόν». Διάβασα και την τελευταία επιστολή του κ. Παπαδόπουλου προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπου εξηγεί με βασανιστική λεπτομέρεια γιατί θεωρεί πως με τη διακήρυξη έπεσε ο ουρανός στο κεφάλι των Ελληνοκυπρίων.

Η στάση του κ. Παπαδόπουλου δείχνει ξεκάθαρα γιατί δεν έχει λυθεί το Κυπριακό όλα αυτά τα χρόνια. Πολιτικοί του δικού του βεληνεκούς, αρχηγοί κομμάτων, αδυνατούν να δουν τη μεγάλη εικόνα, δεν θέλουν να αντιληφθούν τι σημαίνει συμβιβασμός. Στέκονται στις λέξεις και χάνουν τις φράσεις. Χάνονται σε λεπτομέρειες, στη μετάφραση, θέλουν να τα έχουν κανονισμένα όλα, εκ των προτέρων, σε ένα κομμάτι χαρτί. Νομίζουν ότι πηγαίνουν μπροστά. Στην ουσία, όμως, πορεύονται με την όπισθεν. Παλεύουν να πείσουν τους πολίτες με όρους του παρελθόντος. Αρκετοί, όπως ο κ. Παπαδόπουλος, είναι νέοι, αλλά η σκέψη τους είναι παλιά.

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος έγινε πρόεδρος του ΔΗΚΟ με το σπαθί του. Διένυσε, σε λίγο χρόνο, μεγάλη απόσταση. Από νεαρός, απαίδευτος, πολιτικά αδέξιος, βουλευτής, έγινε σύντομα υπολογίσιμος πολιτικός. Το όνομά του, το γεγονός ότι είναι γιος του Τάσου, σίγουρα βοήθησε. Έχει όμως κι ίδιος χαρίσματα, με μεγαλύτερο ίσως το ότι ξέρει να διαλέγει τους συνεργάτες του και να ακούει τους συμβούλους του. Στην Κύπρο ελάχιστοι πολιτικοί έχουν αυτό το προσόν. Κι αυτοί που το έχουν φαίνεται πως το χάνουν όταν κάθονται σε καρέκλα εξουσίας.

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ απέδειξε με την ταχύτατη ανέλιξη του πως είναι εξυπνος πολιτικός. Τουλάχιστον αρκετά εξυπνότερος από άλλους «συναγωνιστές» του στο κόμμα. Δεν είναι επομένως από έλλειψη ευφυΐας που κάνει βουτιά στο παρελθόν σε ό, τι αφορά το Κυπριακό. Η προκατάληψη έχει σαφώς ισχυρή παρουσία μέσα του. Ο τόνος της φωνής του όταν μιλά για Τούρκους τα λέει όλα. Η στάση του, όμως, η άρνησή του να δώσει την οποιαδήποτε ευκαιρία στη διαπραγμάτευση δείχνει πολιτικό υπολογισμό. Στη σκέψη του πρώτο λόγο δεν έχει η λύση του Κυπριακού, αλλά η δική του ανάδειξη σε πολιτικό ηγέτη που ξεπερνά τα όρια του ΔΗΚΟ. Ανθρωποι που γνωρίζουν πώς σκέφτεται, αλλά δεν είναι πολύ κοντά του σήμερα, λένε ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος κτίζει στη λογική πως το Κυπριακό δεν θα λυθεί μέχρι τις επόμενες προεδρικές εκλογές. Και θέλει ως το 2018 να έχει αποκτήσει το απορριπτικό μέτωπο τέτοια δυναμική που να μπορεί να βγάλει Πρόεδρο, σκληρό στο Κυπριακό και ρεαλιστή στην οικονομία. Ως αντίπαλο, υπολογίζει τον Γιώργο Λιλλήκα, ο οποίος επίσης πολιτεύεται με σημαία τον απορριπτισμό. Η φυγή του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση έχει κυρίως ως στόχο να δώσει στον κ. Παπαδόπουλο ζωτικό χώρο για να εξουδετερώσει τον πολιτικό λόγο της Συμμαχίας Πολιτών, ακόμα και της ΕΔΕΚ, να δώσει τη μέλη τους στο δικό της άρμα. Πολλοί είναι εκείνοι, και μέσα στο ΔΗΚΟ, που θεωρούν ότι οι υπολογισμοί του Ν. Παπαδόπουλου είναι εφικτοί. Προσωπικά πιστεύω ότι κάνει τεράστιο λάθος. Η νομικίστικη θεώρηση, η εμμονή στο παρελθόν, οι αλτρωτικές εξάρσεις δεν αποδίδουν πλέον καρπούς. Θα μπορούσαν να σταθούν στην παλιά Κύπρο, των δεικνυμένων και της επίπλαστης ευμάρειας. Όταν η καλλιέργεια του φόβου πως με τη λύση θα τα χάσουν όλα επηρέαζε τους περισσότερους Ε/κ. Σήμερα, με την οικονομική ανέχεια και τα πράγματα έχουν αλλάξει, τα μυαλά έχουν ανοίξει. Είναι αρκετοί τώρα αυτοί που θέλουν να δώσουν ευκαιρία στη λύση. Να επιδιώξουν συνεννόηση με τους Τ/κ στην πράξη. Οι άνθρωποι αυτοί, αν βγουν μερικά καλά χαρτιά στο Κυπριακό, φτιάχνουν εύκολα πλειοψηφία. Και βλέπουν με επιφύλαξη πολιτικούς, ειδικά νέους, που φοβούνται ή δεν θέλουν να σηκώσουν. Που δείχνουν ευχαριστημένοι με μισή κι όχι ολόκληρη ζωή.

ΑΡΑΔΕΣ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μέτρα εμπιστοσύνης ή διχοτόμησης;

Η Έλλειψη εμπιστοσύνης ήταν και είναι ένας από τους βασικούς λόγους για τους οποίους το Κυπριακό παραμένει άλυτο. Ίσως να ήταν και ο σπόρος που γέννησε το πρόβλημα από καταβολής Κυπριακής Δημοκρατίας. Εάν θέλουμε να είμαστε συνεπείς με την ιστορία οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι καμιά από τις δύο πλευρές δεν είδε το κράτος του '60 ως κοινή κατακτήση. Απεναντίας οι κοινοτικές ηγεσίες συμπεριφέρθηκαν σαν κακομαθημένα παιδιά των μητέρων πατριδών και αντιμετώπισαν το κράτος σαν πεδίο άσκησης επιρροής και εθνικού γοήτρου, γεγονός το οποίο εκμεταλλεύτηκαν οι ξένοι για να υπαρξουν τα δικά τους συμφέροντα. Τα αποτελέσματα αυτών των ασυγκώρητων λαθών τα βιώσαμε μέχρι σήμερα αλλά δυστυχώς είναι πολύ αργά για να επανορθώσουμε. Η Κυπριακή Δημοκρατία, την οποία τα τελευταία χρόνια θεωρούμε ασπίδα και όδου του αγώνα μας, θα έπρεπε να ήταν τέτοια στη συνείδησή μας και πριν από 50 χρόνια, όταν Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι με τις ανοησίες μας την υποσκάψαμε εκ των έσω. Το χειρότερο από όλα είναι ότι ακόμη και σήμερα η έλλειψη εμπιστοσύνης είναι διάχυτη παντού και δηλητηριάζει κάθε προσπάθεια που θα οδηγήσει σ' ένα κοινό αποδεκτό συμβιβασμό.

Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι ποτέ και σε καμιά περίπτωση οι δύο πλευρές δεν μπόρεσαν να συνεννοηθούν στα στοιχεία και ακόμη χειρότερα, ουδέποτε προσήλθαν σε διάλογο αυτοβούλητος, αλλά πάντοτε σύρθηκαν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων μετά από πιέσεις τρίτων. Αν φιλοσοφήσουμε και λίγο το θέμα μπορούμε να διερωτηθούμε τι ειδοί εμπιστοσύνη μπορούν να εμπεδώσουν οι δύο πλευρές, όταν καμιά από αυτές δεν βλέπει τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ) ως μία ελκρινή προσπάθεια γεφύρωσης των διαφορών με προοπτική την επίτευξη συνολικής λύσης, αλλά στο πίσω μέρος του μυαλού τους έχουν τη χωριστή (και διαχωριστική) πρόθεση να ανακτήσουν ο καθένας αυτά που έχασε; Η δική μας πλευρά διεκδικεί έδαφος και η άλλη πλευρά εξουσία,

Πάμε για γάμο αλλά στο πίσω μέρος του μυαλού μας έχουμε το διαζύγιο.

σουμε ό,τι μπορούμε, εμείς για παράδειγμα το Βαρώσι και εκείνοι την Τύμпу. Ποιος ξέρει; Ίσως να είναι το μόνο που φαντάζει ρεαλιστικό, μετά από τόσα χρόνια προσπαθειών, που όπως προαναφέραμε, ποτέ δεν υπήρξαν προΐον αυτόβουλης και συνεπειστές προσπάθειες των δύο πλευρών, αλλά πάντοτε ήταν το αποτέλεσμα πίεσεων από τρίτους. Μακάρι να ήταν διαφορετικά τα πράγματα αλλά αδυνατούμε να είμαστε αισιόδοξοι, γιατί η τραγωδία μας έγκειται στο εξής: Αντί στο κέντρο της προσοχής μας να είναι τα οφέλη από τη λύση εριζούμε για τις επιπτώσεις της κατάρρευσης της λύσης. Συνεχίζουμε δηλαδή από εκεί που σταματήσαμε το 1963 και το 1974. Αν μπορούσαν τέτοια προβλήματα να λυθούν με ΜΟΕ μάλλον δεν θα φτάναμε εδώ που βρισκόμαστε. Εμείς μεταξύ μας δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε για ένα κοινό ανακοινωθέν, πώς στο καλό θα μπορούσαμε να βρούμε κοινή γλώσσα με την άλλη πλευρά; Και μάλιστα σε μία τραγωδία που είναι βαμμένη με αίμα;

antoniouy@kathimerini.com.cy

23 + 16,5 + 17,5 = 57

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΑΡΙΣ

Στις 23 Απριλίου 2003 επιτελέστηκε στην Κύπρο μία ρύθμιση, μεταξύ των δυο πλευρών. Πριν από σχεδόν 11 χρόνια, λοιπόν, το κεφάλαιο της «Διακίνησης» ρυθμίστηκε μέσω του ανοίγματος των Οδοφραγμάτων. Μία κίνηση από πλευράς του τότε ηγέτη των Τουρκοκυπρίων, Ραούφ Ντενκτάς, «πλέοντας» την ελληνοκυπριακή πλευρά στον ύπνο, με τον τότε Πρόεδρο, Τάσο Παπαδόπουλο, να μην μπορεί να αντιδράσει. Η αρχική εκτίμηση του τότε Προέδρου πως «θα πάνε μερικές εκατοντάδες επαναπροσεγγιστές» αποδείχτηκε παντελώς λανθασμένη και εκτός τόπου και χρόνου. Οι μερικές «εκατοντάδες επαναπροσεγγιστές» μετατράπηκαν σε χιλιάδες πολιτών και η εξέλιξη μετατράπηκε σε γεγονός. Η «κίνηση εντυπωσιασμού του Ραούφ» (όπως λεγόταν τότε από τους πάνσοφους πολιτικούς της Νήσου) μετατράπηκε σήμερα σε δεδομένο και μία διαρκής επίλυση του θέματος διακίνησης μεταξύ των δύο πλευρών. Η «κίνηση των Τούρκων για τα μάτια των ξένων» επισφραγίστηκε και με συμφωνία για διακίνηση όχι μόνο προσώπων αλλά και αγαθών. Τα πρώτα στίγματα αλληλεπίδρασης και επαφής των δύο κοινοτήτων ήταν πλέον γεγονός...

Στις 5 Μαρτίου το 2010 σημειώθηκε μία νέα εξέλιξη. Η αναγνώριση από το ΕΔΑΔ της Επιτροπής Αποζημιώσεων των Κατεχομένων. Ο κατακλισησμός του ΕΔΑΔ με προσφυγές κατά της Τουρκίας και η αξιοποίηση από πλευράς Άγκυρας της δυσφορίας που δημιουργήθηκε στο Διακαστήριο σε συνδυασμό με την απόρριψη του Σχεδίου Ανάν από την ε/κ πλευρά οδήγησαν το ΕΔΑΔ να πάρει την άκρας αρνητική απόφαση. Από τότε (και μέχρι σήμερα) η πολιτική ηγεσία δεν μπόρεσε να ανατρέψει αυτό το τελεσμένο, το οποίο στην ουσία ρυθμίζει... το «Περιουσιακό» και κατ' επέκταση το «Εδαφικό». Επομένως, η ίδια η Επιτροπή υποστηρίζει πως πέραν των 5000 αιτήσεων (που αφορούν έκταση 355 τετρ. κλμ γης) υποβλήθηκαν από το 2006 (που συστάθηκε), πληροφορίες ωστόσο κάνουν λόγο για πολύ μεγαλύτερο αριθμό.

Οι ε/κ περιουσίες στα Κατεχόμενα υπολογίζονται στα 2031 τετρ. κλμ. Με λίγα λόγια με τις υφιστάμενες αιτήσεις ενώπιον της επιτροπής, θα μπορούσε να χαθεί οριστικά η απαίτηση από πλευράς Ελληνοκυπρίων για το περίπου 17,5% του «Περιουσιακού». Για να αντιληφθούμε τι γίνεται, οι κατεχόμενες περιοχές καλύπτουν 3.355 τετρ. κλμ. και αναλογικά είναι: 23% κρατική γη (771 τετρ. κλμ) –ντε φάκτο υπό τον έλεγχο της «ΤΔΒΚ»– 16,5% τ/κ γη και 60,5% ε/κ γη. Η μαθηματική πράξη 23 + 16,5 + 17,5 = 57 μας παρουσιάζει πως το 57% της γης στα Κατεχόμενα θα μπορεί να ανήκει (με την εξέταση των αιτήσεων που βρίσκονται ενώπιον της Επιτροπής και με την αποδοχή της θεραπείας από τους ε/κ αιτητές) με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην τ/κ πλευρά ή καλύτερα το 57% της γης στα κατεχόμενα ΔΕΝ θα ανήκει σε Ελληνοκυπρίους. Λύθηκε ή δεν λύθηκε εν πολλοίς το Περιουσιακό και το Εδαφικό και πάλι χωρίς λύση;

Το 2014 άρχισε να διαμορφώνεται ένα πλαίσιο για χάραξη νέων τελεσμένων. Αμμόχωστος και Τύμпу. Στο πλαίσιο των ΜΟΕ συζητείται η επιστροφή της περιεκτικότητας πόλιν. Ωστόσο, η επιστροφή (και όχι η εξαγγελία εργασιών) μετά βεβαιότητας ΔΕΝ θα συντελεστεί εάν δεν αναθεωρηθεί το καθεστώς του παράνομου αεροδρομίου της Τύμпу έτσι ώστε να επιτρέπονται απευθείας πτήσεις ή εάν δεν εξελευρηθεί τελικά λύση στο Κυπριακό.

Αν αυτό γίνει άμα τη λύση, καλώς. Εάν όμως η επιστροφή γίνει με την αλλαγή του καθεστώτος του «Ερτζάν» και χωρίς λύση, τότε άλλο ένα τελεσμένο και μία ρύθμιση θα συντελεστεί. Από τη μία η επιστροφή της πόλιν φάντασμα στους Ε/κ και από την άλλη η «ελεύθερη διακίνηση των Τ/κ από και προς το εξωτερικό».

Εν ολίγοις ανά πέντε με δέκα έτη, χωρίς λύση, η κατάσταση πραγμάτων οδηγεί σε εξελίξεις, οι οποίες μετατρέπονται σε τελεσμένα, τα οποία δυστυχώς, όσο και αν δεν θέλουμε να το πιστεύουμε, είναι παράμετροι της διχοτόμησης. Μιας διχοτόμησης, η οποία με τον χρόνο νομιμοποιείται με τη δική μας συγκατάθεση και υπογραφή (Τάσου, Χριστόφια και τώρα ίσως Αναστασιάδη).

Κατά τ' άλλα λέμε πως «έχουμε χρόνο, και ως μην πνιγόμαστε σε ένα ποτήρι νερό και η λύση μπορεί να επιτευχθεί σε 18 μήνες». Τολμήστε και λύστε το σε πέντε μήνες. Γίνεται.

tsangarisp@kathimerini.com.cy

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Το ΔΗΚΟ-πο μαχαίρι

Τι έγινε; Ξεμείναμε μίπως από σασιπένς στην πολιτική σκηνή και στα καθημερινά μας κουρέματα και είπε να 'ρθει το αγαπημένο ΔΗΚΟ να ριζέει λίγη δράση, μπας και μας σώσει από την πολιτική ανία; Ξεμείναμε μίπως από ευφάνταστα πολιτικά επεισόδια και είπε το αγαπημένο μας ΔΗΚΟ να γράψει ακόμα ένα σιριαλ για να μην αλλάξουμε κανάλι; Λες και δεν μας έφταναν όλα αυτά που συμβαίνουν, λες και δεν έχουμε ήδη να αντιμετωπίσουμε θεούς και δαίμονες μέσα σε μία κουρεμένη καθημερινότητα πρέπει να ασχοληθούμε τώρα και με τα βασανιστικά διλήματα του αγαπημένου ΔΗΚΟ, το οποίο αποφάσισε πως πρέπει να σώσει τη χώρα από τη βέβαιη καταστροφή στην οποία μας οδηγεί το κοινό ανακοινωθέν; Και πρέπει όλοι αυτή τη στιγμή να ασχο-

ληθούμε με τα ψυχολογικά του συγκεκριμένου κόμματος το οποίο κάποιος, παρακαλώ, να μου θυμίσει γιατί δεν επέδειξε την ίδια ευαισθησία οσπηρίας όταν συγκυβερνούσε με την προηγούμενη κυβέρνηση η οποία ήταν εκείνη που έστρωσε το κόκκινο χαλί στην Τρόικα να περάσει; Ή μίπως η «εισβολή» της Τρόικας δεν ήταν αρκετά καταστροφική για τη χώρα και έπρεπε να έρθει ένα κοινό ανακοινωθέν για να ξυπνήσουν οι ευαίσθητες ΔΗΚΟϊκές κορδές και να κρούσουν το κώδωνα του κινδύνου για τον κυπριακό ελλητισμό; Ή μίπως ο κυπριακός ελλητισμός δεν είχε ανάγκη από σωτήρες όταν επρόκειτο να κουρευτεί σύσσωμος και να μπλεχτεί σε ένα κυκεώνα μνημονιακών οδηγιών επιβίωσης; Διότι προσωπικά δεν θυμάμαι να παρελαύνει στην επικαιρότητα καμία ανταλλαγή επιστολών ΔΗΚΟϊκής ευαισθησίας

που να προειδοποιεί για την επικινδυνότητα της οικονομικής μας κατάστασης και να πατάει το κόκκινο κουμπί του συναγερμού για το πού επρόκειτο να οδηγηθεί η κυριαρχία αυτής της χώρας. Και η κυριαρχία αυτής της χώρας, ως είναι καλά οι κρατούντες μας, ΔΗΚΟϊκοί και άλλοι, περιήλθε στα χέρια μιας Τρόικας η οποία καταφθάνει κάθε τόσο για να κάνει έλεγχο αν έχουμε κουρευτεί αρκετά ώστε να μην μπορούμε ακόμα να σπκώσουμε κεφάλι από τις αλληλεπάλλινες ψαλιδιές. Γι' αυτή την κυριαρχία γιατί δεν επέδειξε καμία ευαισθησία το αγαπημένο ΔΗΚΟ, γιατί δεν βασανίστηκε από ηθικά διλήματα, γιατί δεν έστησε στον τοίχο τον πρώην Πρόεδρο, γιατί δεν έβγαλε στη δημοσιότητα μία λίστα με σημεία που να προειδοποιούν για την οικονομική μας καταστροφή; Ή μίπως έχει κουρευτεί η δική μου

μνήμη και δεν μπορώ να θυμηθώ με ποιον ακριβώς τρόπο προσπάθησε το συγκεκριμένο κόμμα να σώσει και τότε τη χώρα, όπως τάχα μου προσπαθεί τώρα με το να διαχωρίζει την θέση του και να συζητά την αποχώρησή του; Και αν όντως αυτή τη στιγμή εκείνου που και η αγαπημένο ΔΗΚΟ είναι να διαχωρίσει τη θέση του από τον καταστροφικό δρόμο που ακολουθεί η κυβέρνηση στο εθνικό μας πρόβλημα, τότε γιατί του παίρνει τόσες μέρες να αποφασίσει την αποχώρησή του; Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ φρόντισε αμέσως να εκφράσει δημόσια την αντίθεσή του στο κοινό ανακοινωθέν με διασκέψεις, επιστολές και ανακοινώσεις και μάλιστα δεν δίστασε να αποκαλέσει μέχρι και ψεύτη τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Τι περιμένει λοιπόν; Γιατί δεν παίρνει τους υπουργούς του και να κάτσει στα

βραστά της αντιπολίτευσης δεδομένου ότι εκτός από ψεύτη είναι και επικίνδυνος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αφού έχει δεχτεί κάτι τόσο καταστροφικό για τον τόπο; Προς τι αυτό το σασιπένς; Μίπως θα αλλάξει κάτι και ξαφνικά δεν θα είναι τόσο καταστροφικό το κοινό ανακοινωθέν και δεν θα είναι τόσο ψεύτης ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και δεν θα είναι τόσο βασανιστική η παραμονή των υπουργών του ΔΗΚΟ στην κυβέρνηση; Ή μίπως θα γίνει λιγότερο βασανιστική, όταν συμπληρωθεί το 18μηνο τους και δικαιούνται κι αυτοί το εφάπαξ των σωτήρων του τόπου; Προς τι λοιπόν αυτό το σασιπένς, αγαπημένο ΔΗΚΟ; Μίπως έχουμε ξεμείνει από πολιτικά επεισόδια και θεωρείτε πως μας χρειάζεται να παρακολουθήσουμε ακόμα ένα σούρτα φέρτα της ΔΗΚΟϊκής ευαισθησίας;

elenixenou1@gmail.com

Πολιτική Σταθερότητα

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΡΟΔΙΑ

Την ώρα που ο λαός μας βιώνει την οικονομική ανέχεια εξαιτίας του μνημονίου, με το αίσθημα απληλεγγύης που τον διακατέχει βrio για το κουράγιο να αντισταθεί και να αγωνιστεί για την επιβίωσή του. Αυτή την ώριμη στάση που κρατά ο λαός μας δυστυχώς δεν την έχει ασπαστεί και δεν τηρείται από την πολιτική μας ηγεσία. Πολύ φοβάμαι ότι η απαξίωση προς την πολιτική θα φτάσει σε τέτοια επίπεδα που δεν θα έχει επιστροφή.

Ένα από τα χαρακτηριστικά του κόσμου του Δημοκρατικού Κόμματος αλλά και του κόμματος ως πολιτικής δύναμης, ήταν πάντοτε αυτό της μετριοπάθειας αλλά κυρίως της ευθύνης έναντι του τόπου και του λαού του, επιδιώκοντας πάντοτε την πολιτική σταθερότητα. Άλλωστε αυτός ήταν και ο κυριότερος λόγος προσηλυτισμού του Νίκου Αναστασιάδη στις πρόσφατες προεδρικές εκλογές.

Δυστυχώς, ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσεται ο δημοσίων διάλογος για την αποχώρηση η μη αποχώρηση του ΔΗΚΟ από την συγκυβέρνηση έχει τοποθετήσει και το ΔΗΚΟ στην κατηγορία των πολιτικών δυνάμεων που απαξιώνονται από την κοινωνία. Έχω την άποψη ότι η νέα ηγεσία θα πρέπει με ώριμο τρόπο να συζητήσει

Η νέα ηγεσία του ΔΗΚΟ θα πρέπει με ώριμο τρόπο να συζητήσει το πρόβλημα το οποίο έχει προκύψει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να αποφασίσει στη βάση του ρόλου που θέλει να διαδραματίσει στην κοινωνία αυτές τις κρίσιμες στιγμές και όχι στη βάση της επικράτησης εντός των συλλογικών οργάνων του ενός «στρατοπέδου» έναντι του άλλου.

Η αποχώρηση η μη αποχώρηση είναι ένα άσπαστο και άκαυτο ζήτημα το οποίο δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα που έχει προκύψει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αλλά αντίθετα θα το μεγάλώσει. Αυτό που προέχει τώρα είναι η πολιτική σταθερότητα και η διεκδίκηση των δικαιωμάτων του λαού μας με συλλογικότητα και υπευθυνότητα. Η νέα ηγεσία θα πρέπει να αναλάβει ευθύνες και όχι να τις αποφυγή. Έχει υποχρέωση έναντι του ΔΗΚΟϊκού κόσμου και ευρύτερα του κυπριακού λαού να αποτρέψει πιθανή κακή λύση που μας μαγειρεύεται. Έχει επίσης υποχρέωση να αναδείξει το κοινωνικό της πρόσωπο και την κεντρική της φιλοσοφία αντιστεκόμενη στις επιβολές των δανειστών μας.

Είναι γι' αυτό που επιβάλλεται η εμφάνιση και η επικαιροποίηση της συνεργασίας μας με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, με επανεξέταση των προγραμματικών προτάσεων και προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί.

Ο κ. Χρίστος Ροδιάς είναι πρώην μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ.

ASSOCIATED PRESS

Η πρόσφατη ανακοίνωση του Λευκού Οίκου με την οποία γίνεται σαφές και εκτενής αναφορά στα ζητήματα των υδρογονανθράκων και της κυπριακής ΑΟΖ έχει δημιουργήσει μία νέα δυναμική σε ολόκληρη την περιοχή. Η ανακοίνωση λέει ξεκάθαρα ότι η Κυπριακή Δημοκρατία (ΚΔ) έχει κυριαρχικά δικαιώματα στις θαλάσσιες ζώνες περί τις του Κύπρου. Η ΚΔ κατά την ανακοίνωση δύναται να ερευνησει και να αξιοποιήσει τα οποία κοιτάσματα εξευρεθούν. Διευκρινίζει ότι οι Τ/κ δικαιούνται μερίδιο από τα οποία έσοδα αλλά θα το λάβουν μόνο μετά από λύση και στο πλαίσιο της λύσης. Καλεί μάλιστα την Τουρκία να αποσχεί από απειλές, άλλες κινήσεις (λέγε με Barbaros) και δηλώσεις εντός της Κύπρου και περί τις αυτές που θα υποσκάψουν την ειρήνη και τη σταθερότητα στην Ανατολική Μεσόγειο. Η ισχυρή αυτή αμερικανική παρέμβαση έστειλε σαφή μηνύματα όχι μόνο στην Τουρκία αλλά και στις ξένες εταιρείες που ενδιαφέρονται να εμπλακούν στα ενεργειακά θέματα της περιοχής.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο που αμέσως μετά είχαμε την ενεργοποίηση της ENI. Η Ιταλική εταιρεία έσπευσε να εκδηλώσει το ενδιαφέρον της για συμμετοχή στο κυπριακό τεμαχισμό. Ανακοίνωσε παράλληλα το πρόγραμμα ερευνών και δοκιμαστικών γεωτρήσεων τις οποίες θα διενεργήσει εντός του έτους στα τεμάχια για τα οποία έχει εξασφαλίσει τη σχετική άδεια. Εδώ να σημειώσουμε ότι τους πρώτους προηγούμενους μήνες η ENI είχε αποσύρει το ενδιαφέρον της για τα τεμάχια 4, 5 και 6. Η απόσυρση αυτή ήταν το αποτέλεσμα των τουρκικών εκβιασμών που έλαβαν τη μορ-

Ούριος άνεμος στα πανιά μας

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

AP/WIDE

φή της εισόδου του τουρκικού ερευνητικού σκάφους Barbaros στο τεμάχιο 3 που έχει δοθεί στην ENI. Μία άλλη κίνηση που ακολούθησε την αμερικανική ανακοίνωση αλλά και την υπογραφή του κοινού ανακοινωθέντος ήταν η επίσκεψη αντιπροσωπείας των Noble και Delek στην Τουρκία. Στόχος της επίσκεψης η συζήτηση του ενδιαφέροντος 4 τουρκικών εταιρειών για αγορά φυσικού αερίου από το μεγάλο ισραηλινό κοιτάσμα του «Λεβιάθαν». Η υλοποίηση της οποίας συμφωνίας απαιτεί την κατασκευή ενός αγωγού που θα συνδέει το κοιτάσμα με την Τουρκία. Η μόνη πρακτική και ασφαλής διαδρομή που μπορεί ένας τέτοιος αγωγός να ακολουθήσει είναι μέσω της κυπριακής ΑΟΖ και ενδεχομένως και του κυπριακού εδάφους. Όπως έχει λεχθεί κατ' επανάληψη το Ισραήλ δεν πρόκειται να κάνει κάτι τέτοιο χωρίς την έγκριση της ΚΔ. Η συμφωνία Αναστασιάδη - Έρογυ για το κοινό

ανακωνωθέν φαίνεται να έχει δημιουργήσει βάσιμες ελπίδες στις εταιρείες αυτές για επίλυση του Κυπριακού και κατά συνέπεια μιας θετικής στάσης από την πλευρά της μελλοντικής Ενωμένης Κύπρου σε αυτό το ενδεχόμενο. Εδώ να σημειώσουμε ότι ο Μάθιου Μπράιζα, που διετέλεσε απεσταλμένος των ΗΠΑ για την Κύπρο, συμμετέχει στο συμβούλιο της μιας από αυτές τις 4 τουρκικές εταιρείες (Turcogas). Ο Μπράιζα, με άρθρο του στο Bloomberg, είχε υποστηρίξει την ιδέα όπως ο αγωγός από το «Λεβιάθαν» περάσει πρώτα από το Βασιλικό όπου και να αφήνει μέρος των ποσοτήτων που ισραηλινού αερίου και στη συνέχεια να μεταφέρει τις υπόλοιπες στην Τουρκία.

Εξελίξεις έχουμε και στον γεωτονικό Λίβανο όπου μετά από προσπάθειες 10 μηνών σχηματίστηκε κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Η νέα κυβέρνηση αναμένεται να πάρει εκεινες τις αποφάσεις που θα επιταχύνουν την έρευ-

να και αξιοποίηση των κοιτασμάτων που βάσει τα πρώτα στοιχεία ευρισκονται εντός της λιβανικής ΑΟΖ. Επιπρόσθετα, η νέα κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει την απάντηση του Λιβάνου στην αμερικανική μεσολαβητική πρόταση για επίλυση της διαφοράς με το Ισραήλ σε ό,τι αφορά τα θαλάσσια σύνορα των δύο χωρών. Αλλά εξελίξεις είχαμε και στη Συρία με την υπογραφή συμφωνίας με τη ρωσική Soyuzneftegaz για την εκμετάλλευση των οποίων κοιτασμάτων υπάρχουν στη συριακή ΑΟΖ.

Τέλος, η επίσκεψη αιγυπτιακής αντιπροσωπείας στην Κύπρο και η συζήτηση του ενδεχομένου πώλησης μέσω αγωγού κυπριακού φυσικού αερίου είναι εξαιρετικές εθνικές σημασίας για τη χώρα μας. Προσωπικά νιώθω δικαιωμένος γιατί επί ένα και πλέον χρόνο και κατ' επανάληψη έχω επισφαινει αυτή τη δυνατότητα. Η διερεύνησή της και μόνο ενισχύει τη διαπραγματευτική μας θέση έναντι όλων των άλλων εν δυνάμει εταίρων στην υπόθεση φυσικό αέριο. Μία τέτοια κίνηση είναι στρατηγικής σημασίας. Επιτρέπει και την εμπλοκή χωρών όπως η Σαουδική Αραβία που έχει τα κεφάλαια και τα κίνητρα για την κατασκευή ενός αγωγού που θα συνδέει το κοιτάσμα «Αφροδίτη» με την Αίγυπτο.

Το καράβι Κύπρος συνεχίζει την πορεία του παρά τις οικονομικές και περιφερειακές φουρτούνες. Με πολιτική σύνθεση και ούριο τον αμερικανικό άνεμο αναμένεται να φτάσει με ασφάλεια σε απάνεμο λιμάνι.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τρεις μύθοι και μία αλήθεια

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Μύθος πρώτος: Ο μαγικός αριθμός των 1,4 δισ. Πολλοί αναζητούν εναλλακτικές λύσεις για να βρεθεί το ποσό ώστε να αποφευχθεί η αποκρτικοποίηση των τριών ημικρατικών οργανισμών (ΑΗΚ, ΣΥΤΑ, ΑΔΚ). Όσοι τον υποστηρίζουν παραβλέπουν η προσποιούνται πως δεν καταλαβαίνουν ότι το ζήτημα των 1,4 δισ. δεν είναι αριθμητικό. Η Τρόικα δεν έθεσε το ζήτημα του συγκεκριμένου ποσού για να ψάχνουμε εναλλακτικές λύσεις. Όλοι γνωρίζουν ότι είναι πολιτική επιλογή των δανειστών να συρρικνωθεί το κράτος ως παραγωγός αγαθών και -σύμφωνα με τη ανάλυσή τους- να μεταφερθεί αυτή η δυνατότητα στον ιδιωτικό τομέα. Συνεπώς και στο πιο ακραίο σενάριο της συλλογής των 1,4 δισ., η πρόταση θα απορριφθεί, γιατί το έπιμοχο θέμα αφορά την πολιτική και όχι τους αριθμούς.

Μύθος δεύτερος: Τώρα πολλοί και σε πολλά επίπεδα αποδέχονται και ομνούν στην εκσυγχρονισμό και την εξυγίανση των ημικρατικών οργανισμών. Το ερώτημα είναι σαφές: γιατί δεν εφαρμόσαν τον εκσυγχρονισμό και την εξυγίανση στους ημικρατικούς όταν ήταν στην εξουσία

και μπορούσαν να κάνουν αλλαγές και μεταρρυθμίσεις;

Ποια συνδικάτα αφιέρωσαν κάποιο χρόνο για να πεσοούν τα μέλη τους ότι ένας ημικρατικός οργανισμός χρειάζεται να οργανώνει τον εκσυγχρονισμό με έργα; Αυτός ο μύθος θα ήταν αλήθεια αν στα χρόνια που προηγήθηκαν οι ίδιοι διατύπωναν εισηγήσεις, αν οι ίδιοι αγωνίζονταν για τον εκσυγχρονισμό, αν αφιέρωναν λίγες δυνάμεις για να μειωθούν τα ελλείμματα, αν οι ίδιοι εφαρμόζαν διαφορετικές πολιτικές στον ουσιαστικό χρόνο.

Μύθος τρίτος: Οι κεντρικοί παίκτες σε πολιτικό και συντεχνιακό επίπεδο, εκείνοι που διευθύναν την ορχήστρα στη μακρόχρονη πορεία προς τον εκτροχιασμό, επικειρούν να αλλάξουν τη βάση της συζήτησης και να στρέψουν την οργή των εργαζομένων προς το αποτέλεσμα, και όχι προς το αίτιο. Καθώς πολλά βασίστηκαν πάνω στους δύο πιο πάνω μύθους, έρχεται τώρα ο τρίτος για να προστατεύσει τους παράγοντες από τα απλά ερωτήματα της πλειοψηφίας των πολιτών. Ποιες μεταρρυθμίσεις έγιναν από την εποχή της κατάρκτησης της ημικρατικότητας για έναρξη ενταξιακών δια-

πραγματεύσεων με την Ε.Ε., το 1995, μέχρι τον εκτροχιασμό; Απάντηση δεν θα υπάρχει. Η «απάντηση» βρίσκεται στη διαστρέβλωση και την αμεμνυσία για να έχουν ρόλο οι πρωταγωνιστές της συγκάλυψης.

Η πρώτη και μόνη αλήθεια αφορά την κοινή γνώμη με κριτική σκέψη και προβληματισμό για το τι δεν πήγε καλά στη χώρα μας. Είναι μέγιστη αλήθεια ότι τραπέζιτες λεπλάτησαν τον τραπέζιμο πλούτο και γι' αυτό χρειάζεται η επιτάχυνση της δικαστικής διερεύνησης του μεγάλου σκανδάλου.

Αλλά επίσης είναι αλήθεια ότι πολιτικοί σε πλήρη σύμπλευση με τον συντεχνιακό φόρτωσαν ημικρατικούς με ελλείμματα, με υπερπρονόμια, με διευθετήσεις. Μία απλή ματιά στις επίσημες Εκθέσεις της Γενικής Ελέγχτριας της Δημοκρατίας (τελευταία «ματιά» ο ΚΟΑ) δείχνει πόσο και ποιοι έδειξαν ότι ήταν αρνητικοί απέναντι στον εξορθολογισμό του ημικρατικού τομέα, ήταν απέναντι σε κάθε προσπάθεια να αλλάξουν οι απόπειρες στρέβλωσης στον δημόσιο τομέα, αλλά πρόθυμοι να γεμίσουν κάθε κενό στους ημικρατικούς οργανισμούς με κομματικές παρέες στο όνομα της

ισορροπίας του «μία σου και μία μου».

Όταν δεν αντιμετωπίζεις τα πραγματικά προβλήματα που θέττει η κάθε εποχή και όταν κλείνεις τα μάτια στις προκλήσεις που μας περιβάλλουν, τότε όλα γίνονται πιο πολύπλοκα, συντελούνται πράγματα σε σκληρό περιβάλλον, γιατί γίνονται σε χρονικό σημείο που το κράτος δεν έχει διαπραγματευτική ισχύ, η λειτουργία του εξαρτάται από την επόμενη δόση της Τρόικας.

Η κίνηση, η εξέλιξη σε μία ανοικτή οικονομία δεν καθορίζεται μέσα σε «φουρούρια». Αν δεν κινείται εσύ, κινούνται άλλοι και οι παικνίδι αποκτά πρωτοπόρους και ουραγούς.

Σήμερα μερικοί φροντίζουν να μεταθέσουν ευθύνες σε ώριους άλλων και σήμερα άλλοι δικαιώνονται. Πολλοί υποστηρίζαμε πριν από αρκετά χρόνια την πολιτική της μετοχοποίησης με την πλειοψηφία των μετοχών στο κράτος και με ισχυρή συμμετοχή των εργαζομένων. Παγερή σιωπή από όσους έβαλαν να λιθαράκι τους στη μακρόχρονη πορεία προς τον εκτροχιασμό, γιατί οι προτεραιότητες ήταν παγερά άλλες.

www.larkoslarkou.org.cy

Εργαζόμενοι και κόμματα «φωνάζουν» πως οι ιδιωτικοποιήσεις είναι μονόδρομος

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΥΛΑΔΡΟΥ

Είναι ωραίο να ξέρεις ότι κάποιοι νοιάζονται. Και μάλιστα σπινονται στη σειρά για να δώσουν αγώνες για σένα. Και ο' αυτή τη χώρα θα πρέπει να νιώθουμε ευλογημένοι. Πρώτα ήταν οι δημόσιοι υπάλληλοι που έδωσαν αγώνες ώστε να μη μειωθούν τα ωφελήματά τους (για τα οποία πληρώνουμε εμείς). Αγώνες οι οποίοι, όπως τελικά ανακαλύψαμε, έγιναν για εμάς, αφού αυτό θα έβαζε σε κίνδυνο και τα δικά μας ωφελήματα. Τώρα ήρθαν και οι υπάλληλοι των ημικρατικών με ανακοινώσεις τους (και αφού πρώτα εξέφρασαν αγανάκτηση για το που οδηγείται ο τόπος) να μας εξηγήσουν ότι δεν είχαμε ρεύμα, αρνούσαν για μέρες να μας εξυπηρετήσουν, αλλά το έκαναν για το καλό μας. Αφού αυτοί οι οργανισμοί είναι δικοί μας. Εμείς θα χάσουμε από την πώλησή τους. Και βέβαια από αυτόν τον αγώνα για εμάς δεν θα μπορούσε να λείπει ούτε αυτή τη φορά η συντριπτική πλειοψηφία

των κομμάτων, τα οποία χρόνια τώρα σκοτώνονται για το ποιος θα μας σώσει. Έσπευσαν να καταγγείλουν λεηλασία του εθνικού μας πλούτου, ξεπούλημα κερδοφόρων οργανισμών, να εξηγήσουν ότι οι διαρθρωτικές κινήσεις θα πρέπει να γίνουν από εμάς και να προτείνουν η μάλλον να μας ενημερώσουν ότι θα προτείνουν εναλλακτικές λύσεις για εξεύρεση του 1,4 δισ. Κανένα από τα επιχειρήματα που έχουν επιστρατευθεί δεν μπορεί να σταθεί σε μία σοβαρή συζήτηση. Και το γνωρίζουν. Εξού και αρκούνται και πάλι σε σλόγκαν. Φωνάζουν π.χ. για την αναγκαιότητα της παροχής δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών από επιχειρήσεις που βρίσκονται υπό κρατικό έλεγχο. Αυτό όμως έχει κάποια λογική εφόσον προσφέρουν αγαθά και υπηρεσίες στη χαμηλότερη δυνατή τιμή και λειτουργούν χωρίς διαχειριστικά ελλείμματα. Οι περισσότεροι ημικρατικοί, αν και παράγουν ο' ένα περι-

βάλλον με μηδενικό ανταγωνισμό, έχουν καταφέρει να προσφέρουν πανάκριβες υπηρεσίες και πλούσια ελλείμματα. Δηλώνουν ότι ξεπουλούμε υγείς οργανισμούς. Η ΑΗΚ όμως έχει χρέος 800 εκατ. τη στιγμή που ο Κύπριος πληρώνει το πιο ακριβό ρεύμα στην Ευρώπη. Η δε ΣΥΤΑ που σήμερα παρουσιάζει κέρδη είχε τη ευκαιρία να κτίσει ο' ένα μονοπώλιο περιβάλλον για δεκαετίες. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα συνεχίσει στις ίδιες αποδόσεις όσο ο ανταγωνισμός ωριμάζει. Και να, προφανώς και θα πουλήσουμε οργανισμούς που έχουν κάποια προοπτική. Υπάρχει κανείς που θα ενδιαφερθεί για αυτά που, απλώς, θα θέλαμε να ξεφορτωθούμε;

Υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να γίνουν αλλαγές αλλά να γίνουν από εμάς. Αγνοούν ότι η σημερινή κατάσταση είναι αποτέλεσμα δικών τους έργων και δικής τους συνειδητής καθυστέρησης στη λήψη μέτρων. Ότι ο μόνος λόγος που προχώρησαν οι

μεταρρυθμίσεις ήταν επειδή ενεπλάκη η Τρόικα, κατά την παρουσία της οποίας έγιναν όσα συζητούνταν τα τελευταία 20 χρόνια, όσα δεν άλλαξαν (ή καλύτερα διόρθωσαν όσα άλλαξαν) 5 κυβερνήσεις. Αυτοί που καταθέτουν προτάσεις για άντληση του απαιτούμενου ποσού από άλλους πόρους ξεχνούν να αναφέρουν ότι χωρίς ιδιωτικοποιήσεις αυτό ποσού θα κληθεί να καλύψει το 1,4 δισ. Θα είναι ο πολίτης μέσα από νέα φορολογικά ή άλλα μέτρα. Αγνοούν επίσης ότι δεν είναι μόνο θέμα χρημάτων. Ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα αποκρτικοποιήσεων μπορεί να δώσει ώθηση στον τροχό που θα σπρώξει το κάρμο μπροστά. Να εξορθολογήσει τον τρόπο που λειτουργεί η οικονομία που όλοι παραδέχονται ότι πάσχει.

Συντεχνίες και πολιτικοί, αν ήταν ειλικρινείς, θα έπρεπε όλα αυτά που σήμερα αναγνωρίζουν ότι πρέπει να γίνουν να τα είχαν κάνει πριν από την κάθοδο της Τρόικας. Δεν το έκα-

ναν επειδή δεν είναι. Αν ήταν ειλικρινείς σήμερα θα είχαν ήδη επικεντρωθεί στο να καταστήσουν την πώληση των οργανισμών αυτών όσο πιο επικερδή για τη χώρα, να διασφαλίσουν τον ανταγωνισμό και τον καλύτερο δυνατό δημόσιο έλεγχο και εποπτεία. Διότι κίνδυνοι υπάρχουν. Δεν το έκαναν επειδή δεν τους αφορούν. Έγνοια τους δεν είναι ο πολίτης η η συντήρηση του κοινωνικού κράτους. Αλλά η συντήρηση ενός συστήματος που επιτρέπει στα κόμματα να αναπαράγουν την πολιτική και οικονομική τους κυριαρχία και στους υπαλλήλους των ημικρατικών να «κερδίζουν» ακραία και κοινωνικά αδικαιολογήτα προνόμια (τα οποία αν ιδιωτικοποιηθούν θα είναι αδύνατον να συνεχίσουν να απολαμβάνουν). Άλλωστε αυτό δεν θα μπορούσε να είναι πιο ξεκάθαρα από την έγνοια και αντίδραση όλων αυτών να μην αλλάξει ο χαρακτήρας των οργανισμών. Οι ιδιωτικοποιήσεις

είναι μονόδρομος. Όχι επειδή αποτελεί δέσμευση έναντι της Τρόικας, όπως δηλώνει σχεδόν ενοχικά η κυβέρνηση, αλλά γιατί αποτελούν τη μόνη διεξόδο για την οικονομία αλλά κυρίως την κοινωνία. Όστε να πάψει το πολιτικό σύστημα να απομυζά σημαντικό μέρος του παραγόμενου πλούτου και να το αναδιανέμει στους πελάτες του. Είτε είναι κρατικοδίαιτοι επιχειρηματίες, είτε συντεχνίες, είτε κομματικές νομενκλατούρες. Ωστε να σταματήσει το δούλεμα. Να καταργηθεί το σύστημα των συνδικαλιστών τύπου Τρυφωνίδη που θεωρούν τις ΑΗΚ, ΣΥΤΑ ιδιωτικά τους τσιφλικά. Που πιστεύουν ότι μπορούν να απειλούν πως αν δεν ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους θα τα κλέψουν τους διακόπτες. Γιατί αποτελούν μία τελευταία απόπειρα αποκατάστασης της κοινής λογικής.

antopolity@cytanet.com.cy

Ειδικό καθεστώς για τις επικοινωνίες της Εθνικής Φρουράς, εν καιρώ πολέμου, είναι μία από τις εισηγήσεις που θα συμπεριληφθούν στο νομικό πλαίσιο ιδιωτικοποίησης των ημικρατικών οργανισμών, όπως αποφασίστηκε στη σύσκεψη υπό τον υπουργό Άμυνας.

«Βέτο» της Εθνικής Φρουράς για τη Cyta

Δικλίδες ασφαλείας στο πλαίσιο πώλησης ημικρατικών

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Τον Νοέμβριο του 2007 το πολιτικό σκηνικό της Ελλάδος δονήθηκε συθέμελα, όταν έσκασε στον βόμβα η είδηση ότι κάποιος υπέκλεπταν τις τηλεφωνικές συνομιλίες του τότε πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή. Πέρα από την υποκλοπή ευαίσθητων πληροφοριών για την ασφάλεια της χώρας, αυτό που είχε προκαλέσει τρόμο ήταν ότι κάποιος είχαν καταφέρει να διεισδύσουν στα συστήματα ιδιωτικής εταιρείας παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και να βάλουν κορμό στο πρωθυπουργικό κινητό τηλέφωνο για δύο χρόνια. Το συγκεκριμένο περιστατικό είχε ανοίξει τότε ένα έντονο δημόσιο διάλογο για τη διασφάλιση του απορρήτου διαβαθμισμένων πληροφοριών σε μία σειρά υπηρεσιών, που αφορούν την κρατική ασφάλεια.

Ακριβώς το ίδιο σκηνικό έχει στηθεί τώρα και στην Κύπρο, προτού ευαίσθητες για την άμυνα και κρατική ασφάλεια υπηρεσίες περάσουν υπό τον έλεγχο ιδιωτών. Η πορεία ιδιωτικοποίησης τριών ημικρατικών οργανισμών Cyta, ΑΗΚ και Αρχής Λιμένων έχει προκαλέσει κλίμα ανησυχίας στην πολιτική και στρατιωτική ηγεσία, ανησυχία η οποία πηγάζει από τις υπηρεσίες που προσφέρουν στον τομέα της ασφάλειας περισσότερο η Cyta και η ΑΗΚ και λιγότερο η Αρχή Λιμένων. Παρά το γεγονός ότι δημοσίως έγινε προσπάθεια το όλο θέμα να πέσει στα μαλακά, εντούτοις στο ΓΕΕΦ ανησυχούν ιδιαίτερα για το στεγανό των προσφερόμενων υπηρεσιών στον τομέα των επικοινωνιών στο μέλλον, μιας και η ΕΦ δεν κατέφερε στα πενήντα και πλέον χρόνια ζωής της να στήσει τις δικές της επικοινωνιακές υποδομές τουλάχιστον στο κομμάτι εκείνο που εξυπηρετεί βασικές επιχειρησιακές ανάγκες εν καιρώ ειρήνης. Με εξαίρεση το τμήμα που έχει να κάνει με τις ασύρματες επικοινωνίες εν καιρώ πολέμου, αλλά και μικρά τηλεφωνικά κέντρα για την ενδοεπικοινωνία μονάδων, το υπόλοιπο τηλεπικοινωνιακό πλέγμα της ΕΦ εξαρτάται αποκλειστικά από τη Cyta. Ο συ-

Υπό κρατικό έλεγχο το Τμήμα Αεροναυσιπλοΐας, το οποίο προσφέρει κυκλώματα σε Πολιτική Αεροπορία, Κέντρο Έρευνας και Διάσωσης και ΕΦ για ηλεκτρονική επιτήρηση του εναέριου χώρου της ΚΔ.

ναγεργμός που κτύπησε στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας και έθεσε σε κινητοποίηση τους επιτελείς στο Υπουργείο Άμυνας και του ΓΕΕΦ περισσότερο έχει να κάνει με τις σταθερές τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που προσφέρει η Cyta στην ΕΦ, προκειμένου να είναι επιχειρησιακά ενεργό το δίκτυο ηλεκτρονικής επιτήρησης ζωτικών χώρων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η ΕΦ δεν διαθέτει ούτε τη στοιχειώδη υποδομή που να της επιτρέπει να έχει την ελάχιστη αυτονομία στις επικοινωνίες όπως έχει π.χ. ο Ελληνικός Στρατός με τα Πολυδυναμικά Δίκτυα Επικοινωνίας. Ακόμα και όταν η πολιτεία σε μία τουλάχιστον περίπτωση προχώρησε στην προμήθεια νέων ηλεκτρονικών συστημάτων για την ασφάλεια του κράτους, αυτά μέχρι πρότινος

«σκούριαζαν» σε κάποιες αποθήκες ένεκα της διαμάχης εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Στο ΓΕΕΦ είναι κοινό μυστικό ότι οι όποιες προσπάθειες το πλέγμα επικοινωνιών να καταστεί αποτελεσματικό στηρίχθηκαν στο φιλότιμο κάποιων αξιωματικών που κατά καιρούς υπηρέτησαν σε ευαίσθητα πόστα.

Μέσω Cyta και η ΚΥΠ

Εγκλωβισμένη στις υποδομές της Cyta βρίσκεται μία εξίσου ευαίσθητη υπηρεσία που σχετίζεται με την κρατική ασφάλεια. Η Κρατική Υπηρεσία Πληροφοριών για να επιτελέσει το έργο που της έχει ανατεθεί στηρίζεται 100% στα κυκλώματα που της παραχωρεί η Cyta. Παρά ταύτα στην ΚΥΠ δεν φαίνεται να ανησυχούν και ιδιαίτερα από τις επερχόμενες ιδιωτικοποιήσεις, αφού ο κύριος όγκος του έργου που επιτελείται έχει ως στόχο τις ασύρματες επικοινωνίες και επιτυγχάνεται με τεχνολογικές υποδομές, πολλές εκ των οποίων μπορούν να βρεθούν στο ελεύθερο εμπόριο. Μία άλλη επίσης σημαντική υπηρεσία για την οποία ακούγονται φωνές ότι θα πρέπει να παραμείνει υπό κρατικό έλεγχο, είναι το Τμήμα Αεροναυσιπλοΐας, το οποίο ανήκει στη Cyta και έχει συμβόλαιο συνεργασίας με το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, το Κέντρο Έρευνας και Διάσωσης και την Εθνική Φρουρά.

Τα σενάρια για διασφάλιση του απορρήτου

Η πρώτη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Άμυνας για διαχείριση της κατάστασης που φαίνεται να δημιουργείται με τις αποκρατικοποιήσεις, έχει καταλήξει στα σημεία εκείνα, τα οποία θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο πλαίσιο ιδιωτικοποίησης προκειμένου να παραμείνει ισχυρό και ασφαλές το κομμάτι των προσφερόμενων υπηρεσιών που σχετίζονται με την κρατική ασφάλεια. Κοινή διαπίστωση όσον έλαβαν μέρος στην σύσκεψη είναι ότι στην παρούσα φάση η αυτονομία της ΕΦ πρωτίστως από τη Cyta είναι εκτός τόπου και χρόνου. Όπως ελέχθη, η ΕΦ θα συνεχίσει να στηρίζεται στις υπηρεσίες που της προσφέρει η Cyta ενισχύοντας τις υφιστάμενες δικλίδες ασφαλείας. Το πλαίσιο που θα διέπει στο μέλλον τη συνεργασία της νέας Cyta με υπηρεσίες όπως η ΕΦ θα στηρίζεται στα πρότυπα της συνεργασίας του στρατηγικού επενδυτή για τα αεροδρόμια με το κράτος. Δεν αποκλείεται επίσης, αν αυτό κριθεί αναγκαίο, κάποιες ευαίσθητες υπηρεσίες να αποκοπούν από το βασικό κορμό της Cyta και να παραμείνουν υπό κρατική ομπρέλα.

Διαλέξεις Σχολής Καταναλωτών

Η Σχολή Καταναλωτών του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, διοργανώνει την Τρίτη, 25 Φεβρουαρίου 2014, στην αίθουσα Β18 στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (Intercollege), και ώρα 5:30-7:00 μ.μ., διάλεξη με θέμα: **«Η Θεραπευτική δυνατότητα των βοτάνων στη ζωή μας»**. Ομιλήτρια θα είναι η κ. Γιαννούλα Λαζάρου. Τηλ. 22516112, 99144661 (κ. Μάρω Ρωσσιδίου). Είσοδος ελεύθερη.

Στη Λεμεσό

Επίσης, η Σχολή Καταναλωτών της Επαρχίας Λεμεσού, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, διοργανώνει την Τετάρτη, 26 Φεβρουαρίου 2014, στο ΤΕΠΑΚ (αίθουσα Κερύνεια, Κτήριο Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Οδός Αθηνών) και ώρα 7:00-8:30 μ.μ. διάλεξη με θέμα:

«Τι πρέπει να γνωρίζουμε για το γάλα και τα παράγωγά του».

Ομιλήτριες: Κα. Γνώσα Γεωργίου, Διευθύντρια Ελέγχου Ποιότητας, Χαραλαμπίδης Κρίστης. Τηλ.: 22516112 (κ. Μαρία Πίτρακκου, Υπεύθυνη της Σχολής Καταναλωτών Λεμεσού). Είσοδος ελεύθερη.

UEFA Champions League
Αξέχαστες θρυηλικές ποδοσφαιρικές στιγμές για 12 τυχερούς από τις κάρτες MasterCard® της Ελληνικής Τράπεζας

Κάντε τις αγορές σας με κάρτες MasterCard της Ελληνικής Τράπεζας, από 27 Ιανουαρίου έως 9 Μαρτίου 2014, και μπείτε στις κληρώσεις για να κερδίσετε:

- Ένα από τα 6 ταξιδιωτικά πακέτα για τον αγώνα **ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ FC – Manchester United FC**, (γήπεδο Γ. Καραϊσκάκης - Πειραιάς), ή
- Ένα από τα 6 ταξιδιωτικά πακέτα για τον επαναληπτικό αγώνα **Manchester United FC – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ FC**, (γήπεδο Old Trafford - Μάντσεστερ)

Το κάθε ταξιδιωτικό πακέτο περιλαμβάνει: αεροπορικό εισιτήριο από Λάρνακα (με επιστροφή) για την πόλη του ποδοσφαιρικού αγώνα, διαμονή με πρόγευμα σε ξενοδοχείο & εισιτήριο για τον ποδοσφαιρικό αγώνα*.

Τα εισιτήρια είναι προσφορά της MasterCard. Επίσημος Χορηγός του UEFA Champions League.

*Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.cardschemes.com

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999 γραμμή από εξωτερικό +357 22 500 500 www.hellenicbank.com

* Διάρκεια διαγωνισμού από 27/01/2014 έως 09/03/2014 • Δικαιωμα συμμετοχής στις κληρώσεις έχουν όλες οι κάρτες MasterCard της Ελληνικής Τράπεζας με συναλλαγές για αγορές (όχι συναλλαγές μετρητών) που θα γίνουν στην Κύπρο ή / και στο εξωτερικό, κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού • Κάθε €1 αγορών αποτελεί μία συμμετοχή στην κλήρωση • Η πρώτη κλήρωση θα γίνει στις 18/02/2014 (για συναλλαγές μέχρι και 16/02/2014) και η δεύτερη στις 11/03/2014 (για συναλλαγές μέχρι και 09/03/2014). Οι τυχεροί και των δύο κληρώσεων θα ενημερωθούν τηλεφωνικά από την Υπηρεσία Καρτών της Ελληνικής Τράπεζας • Οι συμμετοχές της πρώτης κλήρωσης θα ληφθούν υπόψη και για την επόμενη κλήρωση αλλά οι πρώτοι 6 τυχεροί θα εξαιρούνται επανα-συμμετοχής • Οι τυχεροί θα δικαιούνται το δωρο υλοποιημένο απ' αποδέχονται απ' το όνομα και η εικόνα τους θα προβάλλονται μέσω των Μ.Μ.Ε. για αυτήν την προωθητική ενέργεια • Γαλιούνι οι Όροι Χρήσης Καρτών της Ελληνικής Τράπεζας.

Ο ΣΕΡΝΤΑΡ ΝΤΕΝΚΤΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Δεν είναι κατάλληλες οι συνθήκες για λύση

■ Οι Τουρκοκύπριοι δεν επιθυμούν να ενταχθούν ούτε στην Τουρκία, ούτε στην Κυπριακή Δημοκρατία

Συνέντευξη στον ΝΙΚΟ ΣΤΕΛΓΙΑ

Το κόσμα απόψεων που υπάρχει ανάμεσα στις δύο πλευρές, όπως στο θέμα του καταμερισμού των εξουσιών και των εγγυήσεων, δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις για αίσια κατάληξη στις συνομιλίες για το Κυπριακό, υποστηρίζει ο Τουρκοκύπριος πολιτικός Σερντάρ Ντενκτάς. Ο ηγέτης του κεντροδεξιού Δημοκρατικού Κόμματος, γιος του πρώην ηγέτη των Τουρκοκυπρίων, επικρίνει τους χειρισμούς Έρογλου καθώς και της Άγκυρας. Υποστηρίζει ότι η καλύτερη μέθοδος αναζήτησης λύσης είναι η οικονομία, μέσω της επιχειρηματικής συνεργασίας των δύο πλευρών.

“

«Η καλύτερη μέθοδος αναζήτηση λύσης είναι η οικονομία. Οι δύο πλευρές να εκμεταλλευτούν την τουρκική αγορά των 75 εκατ. δίχως η μία να αναγνωρίσει την άλλη».

—Ο Ντερβίς Έρογλου δήλωσε ότι οι συνομιλίες θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν εντός των επόμενων 3-5 μηνών. Ποια είναι η δική σας πρόβλεψη; Τι είδους εξελίξεις μας περιμένουν;

—Οι συνομιλίες δεν θα έχουν θετικό αποτέλεσμα. Το Κυπριακό ξεκίνησε το 1963. Σήμερα, στο 2014, επικυρώσαμε να βρούμε λύση στο πρόβλημα με τους όρους του 1963. Από το 1963 μέχρι σήμερα άλλαξαν πολλά στο Κυπριακό. Όπως σήμερα έτσι και το 1960, με τις πιέσεις των εξωτερικών παραγόντων δημιουργήθηκε η Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτή η Δημοκρατία μπόρεσε να ζήσει μόλις τρία χρόνια. Την παρούσα στιγμή δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για τη λύση.

—Σε τρεις ή πέντε μήνες θα έχουμε ένα νέο σχέδιο; Ποια είναι η δική σας πρόβλεψη;

—Εφόσον οι ξένες δυνάμεις έχουν αποφασίσει να επιβάλουν τη λύση, θα δημιουργήσουν ένα νέο σχέδιο. Οι ξένες δυνάμεις ενδέχεται να επιχειρήσουν να επιβάλουν αυτό το σχέδιο στις δύο κοινότητες με τα νέα δημοφιλήματα. Ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν διάφορα τεχνάσματα. Θα μπορούσε να πετύχει ένα τέτοιο είδους σχέδιο λύσης; Αυτή την στιγμή δεν είμαστε σε θέση να απαντήσουμε στο συγκεκριμένο ερώτημα.

—Από ό,τι κατανοώ δεν αποκλείετε το ενδεχόμενο της αποδοχής του νέου σχεδίου από τις δύο κοινότητες. Ωστόσο, σας προβληματίζει η εφαρμογή του. Σωστά;

—Η εφαρμογή του σχεδίου είναι

ένα μεγάλο πρόβλημα, το οποίο θα βρούμε σύντομα μπροστά μας.

—Κατά την άποψή σας, ποιο θα ήταν το μεγαλύτερο πρόβλημα, το οποίο θα επισκίαζε την εφαρμογή του σχεδίου λύσης;

—Δεν πρόκειται να καταφέρουμε να έρθουμε σε συνεννόηση στο πεδίο του καταμερισμού των εξουσιών. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Θα μπορούσε να αποδεχθεί ένας Έλληνοκύπριος ταχυδρόμος ως διευθυντή του έναν Τουρκοκύπριο; Πιστεύω πως όχι. Θυμάμαι ότι στη διάσκεψη του Burgenstock, ρώτησα τον κ. Ιακώβου ποια ώρα πηγαίνει στο γραφείο του κάθε πρωί. Μου απάντησε ότι αρχίζει δουλειά καθημερινά στις 8:30–9:00. Με χιουμοριστικό τρόπο του επισήμανα ότι μετά τις 24 Απριλίου, σε περίπτωση που αναλάμβανει εγώ καθήκοντα υπουργού, ο ίδιος θα έπρεπε να έρχεται στο γραφείο του στις 7:00 το πρωί. Ο κ. Ιακώβου διαφώνησε έντονα. Τότε, επενέβη ο Νίκος Αναστασιάδης και είπε: «Κύριε Σερντάρ θέλετε να σκοτώσετε από το άγχος τον κ. Ιακώβου;» με ρώτησε. Αυτό είναι ένα ανέκδοτο από το παρελθόν. Ωστόσο, κατά τη γνώμη μου, θα έπρεπε να μας προβληματίζει για το μέλλον. Ένας γραφειοκράτης, ο οποίος έχει συνήθειες εδώ και χρόνια στις συνθήκες εργασίας του Βορρά πώς θα καταφέρει να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες της λύσης;

—Θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι το κοινό ανακοινωθέν έχει ως σημείο αναφοράς τη διζωνική ομοσπονδία. Αναφέρεται σε ένα οικοδόμημα, το οποίο θα αποτελέσει από δύο σκέλη.

—Φυσικά, πέραν αυτού του σημείου, το κοινό ανακοινωθέν έχει ως σημείο εκκίνησης και τους νόμους της Ε.Ε.

—Οι αρχές της Ε.Ε., το κοινό ανακοινωθέν και οι συνομιλίες ανοίγουν τον δρόμο για τη δημιουργία

Σε περίπτωση λύσης δεν πρόκειται να καταφέρουμε να έρθουμε σε συνεννόηση στο θέμα του καταμερισμού των εξουσιών, υποστηρίζει ο Σερντάρ Ντενκτάς.

δύο ιδρυτικών συνιστώσων. Οι Τουρκοκύπριοι θα έχουν τη δική τους συνιστώσα και οι Έλληνοκύπριοι τη δική τους.

—Η πραγματικότητα απέχει από αυτή την αρχή και θεωρία. Εμείς έχουμε σοβαρές επιφυλάξεις ως προς αυτή την αρχή. Γνωρίζω πολύ καλά

το περιεχόμενο του Σχεδίου Ανάν. Θα έπρεπε να ακολουθήσουμε κάποια άλλη μέθοδο για τη λύση.

—Ποια είναι αυτή η μέθοδος;

—Πώς θα μπορούσαν οι δύο πλευρές να εκμεταλλευτούν την τουρκική αγορά των 75 εκατομμυρίων δίχως να αναγνωρίσει η μία την άλλη; Θα

έπρεπε να ανοίξουμε τον δρόμο για τη συνεργασία των επιχειρηματιών μας. Τα κοινά κέρδη των επιχειρηματιών μας θα άλλαζαν το κλίμα και στην πολιτική.

Βαρύση και ΜΟΕ

—Την παρούσα περίοδο, η ελληνοκυπριακή πλευρά αποδίδει ιδιαίτερη σημασία σε κάποιες πτυχές του Κυπριακού: Βαρύση, εγγυήσεις, επιστροφή κατοίκων στις περιουσίες τους. Αποκλείετε το ενδεχόμενο εύρεσης κάποιων συμβιβαστικών προτάσεων και μεθόδων σε αυτά τα ζητήματα κατά το αμέσως επόμενο διάστημα;

—Θεωρώ πολύ δύσκολη υπόθεση την εύρεση κάποιων συμβιβαστικών λύσεων. Ακόμη και στην περίπτωση που βρεθεί κάποια λύση, θεωρείτε εύκολη υπόθεση την αποδοχή της λύσης από τον λαό; Προσωπικά δεν θεωρώ εύκολη υπόθεση αυτό το εγχείρημα. Σήμερα και στις δύο πλευρές, οι πολιτικοί παράγοντες τάσσονται υπέρ της λύσης. Ωστόσο, η κάθε πλευρά δίνει τη δική της ερμηνεία στη λύση. Σκεφτείτε ότι δεν κατορθώσαμε να επιλύσουμε το πρόβλημα του κοινού ανακοινωθέντος επί τέσσερις συνεχόμενους μήνες. —Προφανώς, σε περίπτωση που δεν σημειώνονταν τα τηλεφωνήματα από το εξωτερικό δεν είχαν τη τελική συμφωνία για το ανακοινωθέν...

—Ακριβώς. Την προηγούμενη εβδομάδα, πρότεινα στον Πρόεδρο Έρογλου την άμεση επιστροφή στις συνομιλίες. Στο κάτω κάτω το κοινό ανακοινωθέν είναι ένα εργαλείο. Η πραγματική διαπραγμάτευση θα γίνει στο τραπέζι των συνομιλιών. Οι συνομιλίες ξεκινούν με βάση την εν λόγω εισήγησή μου.

—Πιστεύετε ότι ακόμη και σε περίπτωση συμφωνίας, οι κάτοικοι της νήσου ενδέχεται να συνεχί-

σουν να διαφωνούν με κάποιες πτυχές αυτής της συμφωνίας;

—Ακριβώς. Από την άλλη, θα ήθελα να υπογραμμίσω τη διαφωνία στο ζήτημα των εγγυήσεων. Τι είδους συμβιβαστική λύση θα μπορούσαμε να βρούμε σε αυτό το πεδίο;

—Λαμβάνοντας υπόψη σας τις μεγάλες διαφωνίες σε αυτά τα ζητήματα, μας προτείνετε να εστιάσουμε τα προσοχή μας στο συνομοσπονδιακό μοντέλο;

—Δεν επιμένω για το συγκεκριμένο μοντέλο. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να παραδειγματιστούμε από την ιστορική εμπειρία της Ε.Ε. Προτείνω μία κοινή οικονομική βάση για ολόκληρη την Κύπρο. Στη νέα περίοδο, οι δύο αναγνωρισμένες διοικήσεις της Κύπρου θα πρέπει να λειτουργούν με βάση την αρχή του αλληλοεξαρτήτου. Αυτές οι δύο διοικήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν προς την κατεύθυνση της συνεργασίας.

—Σε περίπτωση που οι δύο πλευρές εστίαζαν την προσοχή τους σε αυτό το μοντέλο, το οποίο προτείνετε, η Κύπρος θα οδηγούταν σε μια διαδικασία πάρε – δώσε σε όλα τα επίμαχα ζητήματα, όπως λ.χ. το εδαφικό, οι εγγυήσεις κ.κ.;

—Ακριβώς. Πρώτα απ' όλα θα εξασφαλίσαμε μία συμφωνία στο εδαφικό. Έτσι θα καθοριζόταν μία συνοριακή γραμμή ανάμεσα στις δύο διοικήσεις. Θα καταργούσαμε τα οδοφράγματα και τους συνοριακούς ελέγχους με βάση το ευρωπαϊκό μοντέλο.

—Με βάση το μοντέλο, το οποίο προτείνετε, η Κύπρος θα είχε μία ενιαία ταυτότητα στο διεθνές σκηνικό;

—Σε αυτό το πεδίο δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Οι Τουρκοκύπριοι δεν έχουν παραμείνει κολλημένοι στο 1974. Οι Τουρκοκύπριοι επιθυμούν να ενσωματωθούν στο παγκόσμιο σκηνικό.

—Το ότι δεν κάνετε λόγο για ένα ανεξάρτητο κράτος θεωρώ ότι πρόκειται για μία ιστορικής σημασίας τοποθέτηση...

—Αυτή είναι η πραγματικότητα. Οι Τουρκοκύπριοι δεν επιθυμούν να ενταχθούν ούτε στην Τουρκία ούτε στην Κυπριακή Δημοκρατία.

—Δεν επιμένουν όμως και για την αναγνώριση ενός νέου κράτους. Αυτό εννοείτε;

—Οχι δεν έχουν αυτού του είδους επιμονή. Το τουρκοκυπριακό και το ελληνοκυπριακό κράτος της Κύπρου έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν μία ομοσπονδία, η οποία θα εκπροσωπεί τη νήσο στο διεθνές σκηνικό.

Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσαμε να ξεπεράσουμε τα μεγάλα προβλήματα στα πεδία των εγγυήσεων, του εδαφικού κ.κ. Επαναλαμβάνω ότι η νοοτροπία των Τουρκοκυπρίων έχει πλέον αλλάξει. Οι Έλληνοκύπριοι θα πρέπει να κατανοήσουν αυτή την πραγματικότητα.

Λάθη και κενά στην τουρκική πολιτική

—Κατά τη γνώμη σας, το πετρέλαιο και το αέριο είναι οι πρωταγωνιστές της νέας περιόδου;

—Βλέπω ότι οι εμπλεκόμενες περιοχές επιχειρούν να λύσουν το Κυπριακό για να εξασφαλίσουν μερίδιο από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Κατά την άποψή μου, αυτή η στάση είναι λανθασμένη. Θα έπρεπε να επωφεληθούμε από τη δυναμική που δημιουργεί η ανακάλυψη του φυσικού αερίου και του πετρελαίου στα χωρικά ύδατα της Κύπρου για να λύσουμε το Κυπριακό. Σήμερα γνωρίζουμε ότι η πιο φτηνή μέθοδος για την εξαγωγή του κυπριακού φυσικού αερίου είναι η μεταφορά του στη Δύση με έναν αγωγό μέσω της Τουρκίας. Δεν θα μπορούσαμε να μετατρέ-

«Οι Τ/κ δεν πρόκειται να αποδεχθούν μία λύση απλώς για την εξυπηρέτηση συμφερόντων στον ενεργειακό τομέα».

ψουμε σε μία ευκαιρία για τη λύση του Κυπριακού αυτό το εγχείρημα; Δεν θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε ένα κοινό σχέδιο δράσης; Οι Έλληνοκύπριοι, οι Τουρκοκύπριοι και η Τουρκία δεν θα μπορούσαν να έρθουν από κοινού σε συνεννόηση με όλες τις χώρες της περιοχής για τον καθορισμό της ΑΟΖ; Πιστεύω ότι υπάρχουν όλες οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τη συ-

νεργασία. Δυστυχώς, εδώ και καιρό, η ε/κ πλευρά επιχειρεί να μεταφέρει την ένταση, η οποία επικρατεί στο Αιγαίο στην περιοχή μας. Τα λάθη της Τουρκίας δίνουν διαστάσεις σε αυτή την ανησυχητική εξέλιξη.

—Θεωρείτε ότι η Άγκυρα δεν κατόρθωσε να «απαντήσει» στις κινήσεις της ε/κ πλευράς;

—Ακριβώς. Η τουρκική εξωτερική πολιτική έχει πολλά κενά σε αυτό το πεδίο. Ακόμη και σήμερα, ύστερα από όλες τις ενέργειες της ε/κ πλευράς, η Τουρκία έχει το δικαίωμα να προκαλέσει πονοκέφαλο στην άλλη πλευρά. Υπάρχουν προβλήματα στην πολιτική γραμμή. Ανοίγοντας μία παρένθεση σε αυτό το σημείο, θα ήθελα να υπογραμμίσω το εξής: Ακόμη και σε περίπτωση επιβολής

ενός νέου σχεδίου λύσης, οι Τουρκοκύπριοι θα εξακολουθήσουν να προκαλούν «πονοκέφαλο» στην Τουρκία. Οι Τουρκοκύπριοι δεν πρόκειται να αποδεχθούν μία λύση απλώς για την εξυπηρέτηση κάποιων συμφερόντων στο πεδίο της ενέργειας.

—Αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην τελευταία σας επισήμανση. Στην ε/κ πλευρά επικρατεί η άποψη ότι οι Τουρκοκύπριοι εκτελούν εντολές της Άγκυρας.

—Την περίοδο του Ντενκτάς δεν ίσχυε κάτι τέτοιο. Μετά τον Ντενκτάς οδηγηθήκαμε στην κατεύθυνση. Εγώ, ως Σερντάρ Ντενκτάς δηλώνω ότι δεν πρόκειται να σιωπήσω απέναντι σε μία λανθασμένη επιλογή.

ΑΡΘΡΟ / Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΟΤΤΙΑΔΗ

Η τεχνολογία ως νέος οικονομικός πυλώνας

Πριν από μία εβδομάδα ανακοινώθηκε η εξαγορά της εφαρμογής για κινητά «Viber» από την ιαπωνική Rakuten με τιμήμα 950 εκατ. δολάρια, μία είδηση με απρόσμενο κυπριακό ενδιαφέρον η οποία πέρασε απαρατήρητη. Η Viber, για όσους δεν γνωρίζουν, είναι εφαρμογή για έξυπνα κινητά (app) με την οποία ο χρήστης διενεργεί κλήσεις μέσω ίντερνετ. Το κυπριακό ενδιαφέρον έχει να κάνει με το γεγονός πως η «Viber» είναι μία εταιρεία ρωσικών συμφερόντων με εταιρική βάση στην Κύπρο. Όπως και για άλλες μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, η Κύπρος συνιστά τον ιδανικό τόπο εταιρικής βάσης με τα γνωστά φορολογικά και νομικά οφέλη που προσφέρουμε ως χώρα. Στην περίπτωση της ραβδαίας αναπτυσσόμενης βιομηχανίας των εφαρμογών (apps) η Κύπρος είναι ακόμη πιο ελκυστική, αφού τα τεχνολογικά start ups (μικρές νέες εταιρείες καινοτομίας) χρειάζονται κορυφαίους λογιστές και δικηγόρους για να τους στη-

ρίζουν στις επίπονες παρουσιάσεις (roadshows) προς ενίσχυση της ρευστότητάς τους. Επιπλέον, για τις εταιρείες υψηλής τεχνολογίας η Κύπρος παρουσιάζει ένα σημαντικό πλεονέκτημα λόγω της γεωγραφικής της θέσης στη μέση των δύο συγκρουόμενων κόσμων Αμερικής και Ασίας, στη μέση ακριβώς του πεδίου μάχης μεταξύ των αμερικανικών κολλοσσών Apple, Google, Facebook και των ασιατικών Samsung, LG, HTC, SONY, κ.ά. Η χώρα μας με απλά λόγια βρίσκεται στη μέση της διαδρομής κατασκευής των συσκευών στην Αμερική (software).

Ενώ λοιπόν πολλές εταιρείες τεχνολογίας έχουν τις εταιρικές και φορολογικές τους βάσεις στο νησί μας, λίγες έως ελάχιστες από αυτές έχουν εδώ τα εργαστήριά τους, και όσες το πράττουν το μετανιώσαν καθημερινά. Γιατί όμως εταιρείες όπως η Viber που είναι εγγεγραμ-

μένες στον έφορο εταιρειών της Κύπρου δεν φέρνουν τις εργασίες τους εδώ; Μα πολύ απλά, γιατί κανείς δεν τους το ζήτησε και δεν τους προέγγισε για αυτό το σκοπό. Γιατί κανείς δεν σκέφτηκε να θεσπίσει κίνητρα λειτουργίας γραφείων και εργαστηρίων υψηλής τεχνολογίας στον τόπο μας. Οι προγραμματιστές υψηλής τεχνολογίας απαιτούν λίγα αλλά σημαντικά πράγματα για το περιβάλλον στο οποίο εγκαθίστανται: Ποιότητα ζωής, υψηλό επίπεδο υπηρεσιών, φτηνό κόστος εγκατάστασης και άδειες παραμονής για τους αλλοδαπούς τεχνίτες της τεχνολογίας. Εμείς τα έχουμε όλα πλην των τελευταίων δύο. Κυρίως όμως μας λείπει το όραμα να δημιουργήσουμε στον τόπο μας υπεραξίες με βάση τους ανθρώπους και όχι μόνο με βάση τους φορολογικούς μας νόμους. Ο τόπος μας είναι προκείμενος με ποίηση ζωής που όλοι οι ξένοι θα ήθελαν να έχουν, στον τόπο μας υπάρχει επίσης επιστημονικό προσωπικό

παγκόσμιου επιπέδου, έχουμε διαθέσιμα όλα τα συστατικά για να γίνουμε ένα από τα παγκόσμια κέντρα εφαρμογής τεχνολογίας. Μας λείπει το όραμα και η πίστη σε αυτό. Μας λείπουν οι απλές ιδέες και η εφαρμογή τους σε πράξη. Θα μπορούσαμε π.χ. να μετατρέψαμε τον παρκαρισμένο χώρο της διεθνούς κρατικής έκθεσης σε τεχνολογικό πάρκο με προσφορά δωρεάν στεγάσεως σε εταιρείες τεχνολογίας, οι οποίες με τη μεταφορά τεχνολογίας, την εργοδότηση επιστημονικού αλλά και υποστηρικτικού προσωπικού, και τη μετουσίωση νέων ιδεών σε πράξη θα δημιουργούσαν νέες θέσεις εργασίας και τεράστιες υπεραξίες στην οικονομία μας. Η εξαγορά την περασμένη Πέμπτη της εφαρμογής What's Up από το Facebook με τιμήμα 19 δισ. δολάρια, όσα δηλαδή το ΑΕΠ της χώρας μας, μιας εφαρμογής που ουσιαστικά μέχρι σήμερα δεν έχει ούτε ένα δολάριο έσοδο, μάς καταδεικνύει πως οι υπεραξίες της τεχνολογίας έχουν

φτάσει σε μυθικά ποσά για την παγκόσμια οικονομία. Αυτές προηγήθηκαν μία εβδομάδα πριν η εξαγορά από την Google της εταιρείας Nest για 3,2 δισ. δολάρια η οποία αναπτύσσει νέο λογισμικό για χειρισμό των οικιακών συσκευών και της θερμοκρασίας στο σπίτι.

Διάφοροι με ρωτούν πώς γίνονται όλα αυτά, και αμέσως σκέφτομαι την τραυματική μου εμπειρία στην Επιτροπή Ελέγχους της Βουλής, αντιπροσωπεύοντας την ψηφιακή βιβλιοθήκη «Αριστοτέλης». Την ώρα που η ασθμαίνουσα Ευρώπη προσδοκά και επιδοτεί τη δημιουργία 3 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας για δημιουργία εφαρμογών όπως το «Viber», το «whats up» και τον «Αριστοτέλη», επιδοτώντας στην εκπαίδευση την ψηφιοποίηση των βιβλίων παραχωρώντας επίσης τα πνευματικά δικαιώματα δωρεάν, την ίδια ώρα ο Πρόεδρος Ομπάμα δημιούργησε την «μέρα εγγραφής κώδικα στα σχολεία», ένα πρόγραμμα που σκοπό

έχει να ενθαρρύνει τους μαθητές στην εγγραφή τεχνολογικών κώδικων. Αυτή την ώρα, τις ίδιες μέρες, οι κύπριοι προγραμματιστές προσπαθούν να αποδείξουν πως δεν είναι ελέφαντες έχοντας ως ακροατήριο μία βολεμένη δημόσια υπηρεσία και ένα βαριεστημένο πολιτικό, οικονομικό και ακαδημαϊκό σύστημα (μνημειώδης η ενθάρρυνση του πανεπιστημιακού και μέλους του ΔΣ της ΚΤ κ. Ζένιου μέσω του Facebook σε χάκερς να επιτεθούν στον Αριστοτέλη) το οποίο δεν έχει ιδέα τι σημαίνουν οι υπεραξίες που δημιουργούν στις χώρες οι εγγραφές κώδικα και οι εφαρμογές όπως ο «Αριστοτέλης». Ίσως τώρα η γνώση της χαμένες ευκαιρίας του «Viber» αλλά και το σοκ της αξίας του «whats up», να ωθήσουν κάποιους στη μέληψη του νέου κόσμου που υπάρχει εκεί έξω.

Ο κ. Δημήτρης Λοττιάδης είναι ο Διευθυντής Συμβούλος της «Καθημερινής».

Ποιες οι επόμενες κινήσεις της Ουάσιγκτον

Το 2014 δεν είναι όπως το 2004 και πόσοι μήνες θα χρειαστούν για τη δημιουργία κλίματος για τη λύση του Κυπριακού

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ
Ανάλυση του
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Εδώ και αρκετούς μήνες ένα από τα ερωτήματα που απασχολούν Κύπριους και Ελλαδίτες αξιωματούχους, αλλά και Επικρατή μέλη του Κογκρέσου, είναι ποιος έχει την ευθύνη για τους χειρισμούς της αμερικανικής διπλωματίας στο Κυπριακό. Κι αυτό γιατί από πέρυσι τον Ιούνιο, που άρχισε να καταγράφεται μία θετική στροφή, τόσο σε δημόσιες όσο και ιδιωτικές τοποθετήσεις Αμερικανών αξιωματούχων για το Κυπριακό, κατά καιρούς η Λευκωσία δέχονταν και μηνύματα που έδειχναν διάσταση απόψεων στην Ουάσιγκτον.

Να θυμίσουμε ότι τον Ιούνιο είχαμε την πρώτη δημόσια τοποθέτηση από μέρους του βοηθού υφυπουργού Εξωτερικών, Έρικ Ρούμπιν (μέχρι τότε υπεύθυνος για τους χειρισμούς στο Κυπριακό), στο συνέδριο της ΠΣΕΚΑ στην Ουάσιγκτον, για να ακολουθήσει ομοβροντία θετικών τοποθετήσεων τον Ιούλιο από υψηλόβαθμα στελέχη του Στέιτ Ντιπάρτμεντ και του Λευκού Οίκου, σε ηγετικούς παράγοντες της Ομογένειας στη διάρκεια ιδιωτικών συναντήσεων. Μάλιστα, τότε αρκετοί ομογενείς δήλωσαν πως «δεν πίστευαν στ' αφτιά τους» γι' αυτή τη θετική στροφή της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής στο Κυπριακό.

Τα πρόσφατα περιστατικά διγλωσσίας που διαπίστωσε η Λευκωσία στην αμερικανική διπλωματία σχετίζονται με την προσδοκία της Ουάσιγκτον για το πότε μπορούν οι δύο πλευρές να καταλήξουν σε συμφωνία στο Κυπριακό.

Ο χρονικός ορίζοντας

Με βάση τις συνομιλίες της κυβέρνησης με τον κεντρικό χειριστή

του Κυπριακού σήμερα και πρέσβη των ΗΠΑ στη Λευκωσία Τζον Κόνινγκ, σίγουρα απαιτείται ένα διάστημα μέχρι να λυθούν τα διαδικαστικά θέματα των συνομιλιών και να ξεκαθαριστεί πού συμφωνούν και πού διαφωνούν οι δύο πλευρές στα ζητήματα που συζητήσαν τα περασμένα πέντε χρόνια ο Πρόεδρος Χριστόφιας με τους κ.κ. Τάλτ και Έρογλου. Την ίδια στιγμή υπάρχουν ζητήματα που σχετίζονται με τις τουρκικές εκλογές, αλλά και το αν είναι εφικτή η συμφωνία ενόσω στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας βρίσκεται ο Ντερβίς Έρογλου. Ένα άλλο ζήτημα σχετίζεται με την αναγκαία πρόοδο στην παράλληλη διαδικασία των ΜΟΕ και της Αμμοχώστου, στα οποία η πρόοδος είναι απαραίτητη για να δημιουργηθεί ευνοϊκό κλίμα υπέρ της λύσης. Ωστόσο, ακούστηκαν και διαφορετικές απόψεις από τους Αμερικανούς. Υπέρ μιας σύντομης διαδικασίας λύσης εκφράστηκε ο υφυπουργός Εξωτερικών Βικτώρια Νούλαντ, στις επαφές που είχε στη Λευκωσία με τις δύο πλευρές. Αλλά και μετά τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στο Κοινό Ανακοινωθέν, Κύπριοι διπλωμάτες άκουσαν Αμερικανούς συναδέλφους τους να τους μιλούν για δύο, τρεις ή και λίγο περισσότερους μήνες.

Η Λευκωσία, σύμφωνα με πληροφορίες, ζήτησε διευκρινίσεις, οι οποίες επιβεβαίωσαν ότι δεν πρόκειται η Ουάσιγκτον να ζητήσει ταχείς ρυθμούς της διαδικασίας, καθώς εκείνο που έχει σημασία είναι να δημιουργηθεί ευνοϊκό κλίμα για τη λύση, που απαιτεί και χρόνο και προεργασία και κάποια απτά αποτελέσματα. Τα οποία απαιτούν ένα μίνιμουμ χρονικό περιθώριο τουλάχιστον 15 μηνών. Αναλύοντας τα αίτια της «διγλωσσίας» της Ουάσι-

Προάγγελος των αμερικανικών κινήσεων θεωρείται η επικείμενη επίσκεψη στην Κύπρο του βοηθού υφυμ. Εξωτερικών, Έρικ Ρούμπιν, ο οποίος θα «συνεχίσει απ' εκεί που σταμάτησε η συνάδελφός του, Β. Νούλαντ».

κτον, μία εκτίμηση είναι πως πιθανόν κάποιοι αξιωματούχοι «διερευνούν» τις προθέσεις της Λευκωσίας, αλλά και τις αντιδράσεις της τουρκικής πλευράς, «πετώντας παρεμπιπτόντως» κάποια πιθανά χρονοδιάγραμμα. Μία άλλη διόλου απίθανη εξήγηση είναι πως στο Κυπριακό όλο αυτό το διάστημα, πέραν του Τζον Κέρου, που έχει ασχοληθεί και παρέμβει προσωπικά στις διαπραγματεύσεις, οι άλλοι δύο που ασχολούνται είναι ο πρέσβης Τζον Κόνινγκ κι ο βοηθός υφυπουργός Εξωτερικών Τζον Ρούμπιν. Τόσο η μόνιμη αντιπρόσωπος των ΗΠΑ στον ΟΗΕ, Σαμάνθα Πάουερ, όσο κι η υφυπουργός Εξωτερικών Βικτώρια Νούλαντ, έχουν μόλις πρόσφατα αναλάβει καθήκοντα. Πάντως, αξίζει να επισημανθεί ότι οι συνομιλίες ξεκινούν

χωρίς χρονοδιάγραμμα, με μόνη τη δέσμευση των ηγετών ότι θα εμπλακούν σε διαπραγματεύσεις που θα στοχεύουν σε αποτελέσματα, για διευθέτηση το συντομότερο δυνατόν.

Όταν έρχονται Αμερικανοί

Η πρώτη φορά που εγέρθηκε θέμα επίσκεψης του Αμερικανού υφυπουργού Εξωτερικών στην Κύπρο ήταν στη διάρκεια συνομιλίας που είχε με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη, στο περιθώριο της δεξίωσης του Αμερικανού προέδρου προς τους ηγέτες των χωρών-μελών που συμμετείχαν στη σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Ανάλογη πρόσκληση απύθυνε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και προς τον αντιπρόεδρο

Τζο Μπράιντεν, στη συνάντηση που είχαν λίγες μέρες αργότερα, στον Λευκό Οίκο. Με αφορμή τις πληροφορίες ότι επικείμενη σύντομα να επισκεφθεί την Κύπρο ο Τζον Κέρου, Αμερικανό αξιωματούχο αναφέρουν ότι ο χρόνος πραγματοποίησης της δεν έχει ακόμη αποφασιστεί. Η επίσκεψη Κέρου θα συνδεθεί με ευρύτερες κινήσεις της αμερικανικής διπλωματίας και για το Κυπριακό, αλλά και κυρίως για τα θέματα που άπτονται των πρωτοβουλιών του Προέδρου της Δημοκρατίας για πακέτο ΜΟΕ και Βαρώσια. Έτσι, στη φάση αυτή προέχει να ξεκαθαρίσουν τα διαδικαστικά ζητήματα των συνομιλιών, να μπουν στην ουσία και στη συνέχεια να ξεδιπλώσουν τις κινήσεις τους. Προάγγελος αυτών των αμερικανικών κινήσεων θα πρέπει να θεωρείται η επίσκεψη που θα πραγματοποιήσει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου στην Κύπρο, ο βοηθός υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Έρικ Ρούμπιν, που θα έχει συνομιλίες με αρμόδιους κυβερνητικούς αξιωματούχους, ενώ θα συναντηθεί και με τις δύο πλευρές «συνεχίζοντας απ' εκεί που σταμάτησε η υφυπουργός Εξωτερικών, Βικτώρια Νούλαντ, τον περασμένο μήνα». Ο κ. Ρούμπιν θα λάβει επί τόπου μία γεύση της πορείας των συνομιλιών, ενώ δεν αποκλείεται να ρίξει και κάποιες ιδέες στο τραπέζι για ΜΟΕ και Βαρώσια.

Πάντως, το θέμα των Βαρωσίων αναμένεται να αποτελέσει αντικείμενο συνομιλιών μεταξύ ΗΠΑ και Τουρκίας σε υψηλό επίπεδο. Ο συνομιλητής του Τζον Κέρου, Αχμέτ Νταβούτογλου, εδώ και αρκετό καιρό δεν απορρίπτει τις αμερικανικές εισηγήσεις, γεγονός που έχει δημιουργήσει ελπίδες στην Ουάσιγκτον, που εύχεται να παραμείνει στη θέση του και να μην αντικατασταθεί.

Τι άλλαξε αυτή τη δεκαετία

Καθώς στην επικαιρότητα έρχονται διάφορες αναλύσεις περί «νέου Σχεδίου Ανάν» (κάποιοι πολύ αυθαίρετα το ονομάζουν και «Ανάν II», παρότι το απορριφθέν σχέδιο το 2004 ήταν το «Ανάν 5») και αγγλοαμερικανικούς σχεδιασμούς για επιβολή φιλοτουρκικών σχεδίων στην Κύπρο, αξίζει να σημειωθεί ότι τον Δεκέμβριο του 2003 και μετά τον Ιανουάριο του 2004, εκείνο που άλλαξε τη ροή στο Κυπριακό, ήταν η συμφωνία Μπους - Ερντογάν να αποτελέσει η Κύπρος το «δώρο» προς την Τουρκία ως αντάλλαγμα για την παροχή διευκολύνσεων στο Ιράκ, ένα θέμα που έκαιγε τους Αμερικανούς. Πολιτικό αναλυτές δεν βλέπουν αυτή τη στιγμή να διακυβεύεται κάποιο τόσο σημαντικό αμερικανικό συμφέρον, χάρην του οποίου η κυβέρνηση Ομπάμα να «χαρίσει» το Κυπριακό στην Τουρκία. Στις σχέσεις της Τουρκίας με το Ισραήλ η απαίτηση της Άγκυρας να άρει τον αποκλεισμό της Γάζας για να αποκατασταθούν οι σχέσεις τους αποτελεί παράλογη απαίτηση, που δεν μπορεί να τύχει διαπραγματεύσεως. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται, τόσο η απαίτηση της Ουάσιγκτον, η Τουρκία να σταματήσει την ανοχή προς ομάδες της Αλ Κάιντα που δρουν ανεξέλεγκτα στη βόρεια Συρία, όσο και τα θέματα που σχετίζονται με το Ιράκ. Όλα αυτά συνηγορούν πως το 2014 δεν είναι 2004.

Η BRAINSTORM ENTERPRISES LTD

(αντιπρόσωπος εταιρία των εστιατορίων TGI FRIDAYS™ Κύπρου)

έχει επιλεγεί ανάμεσα σε 60 χώρες όπου εκπροσωπούνται τα TGI FRIDAYS™ και έχει ανακηρυχτεί ως

INTERNATIONAL FRANCHISEE OF THE YEAR 2013

“For demonstrating extraordinary leadership, vision and endurance.”

Αυτό το διεθνές βραβείο το αφιερώνουμε στο προσωπικό της εταιρίας μας, στους συνεργάτες μας και σε όλους τους πελάτες μας.

Σας ευχαριστούμε,

Chris Christodoulou
CEO - Brainstorm Enterprises Ltd

Η Κύπρος στην αρχή του ταξιδιού της ενέργειας

Μυστικά επιβίωσης σε καιρούς κρίσης από τον πρόεδρο της Honeywell Performance Materials and Technologies, Ανδρέα Κραμβή

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΑΗ

Μία μακρά και επίπονη προσπάθεια για την ένταξη της Κύπρου στον διεθνή ενεργειακό χάρτη βλέπει ο πρόεδρος και εκτελεστικός διευθυντής της Honeywell Performance Materials and Technologies, Ανδρέας Κραμβής. Η Honeywell ασχολείται, μεταξύ των άλλων, με την ανάπτυξη προηγμένων βιομηχανικών τεχνολογιών για την επεξεργασία φυσικού αερίου, τις διεργασίες χημικών, πετρελαιοειδών και πετροχημικών. Ο κ. Κραμβής με αφορμή την παρουσία του στην Κύπρο, μεταφέρει την εμπειρία του για την αναδιοργάνωση και μετασχηματισμό μιας επιχείρησης και αποκαλύπτει μυστικά επιβίωσης σε καιρούς οικονομικής κρίσης. **—Η παγκόσμια οικονομία, τουλάχιστον στον δυτικό κόσμο, εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες και η Ευρωζώνη δεν έχει βρει τον δρόμο της. Κινείστε στο διεθνές περιβάλλον. Θα διακινδυνεύατε μία πρόβλεψη για το πότε θα δούμε, στην Ευρώπη, ένα καλύτερο περιβάλλον.**

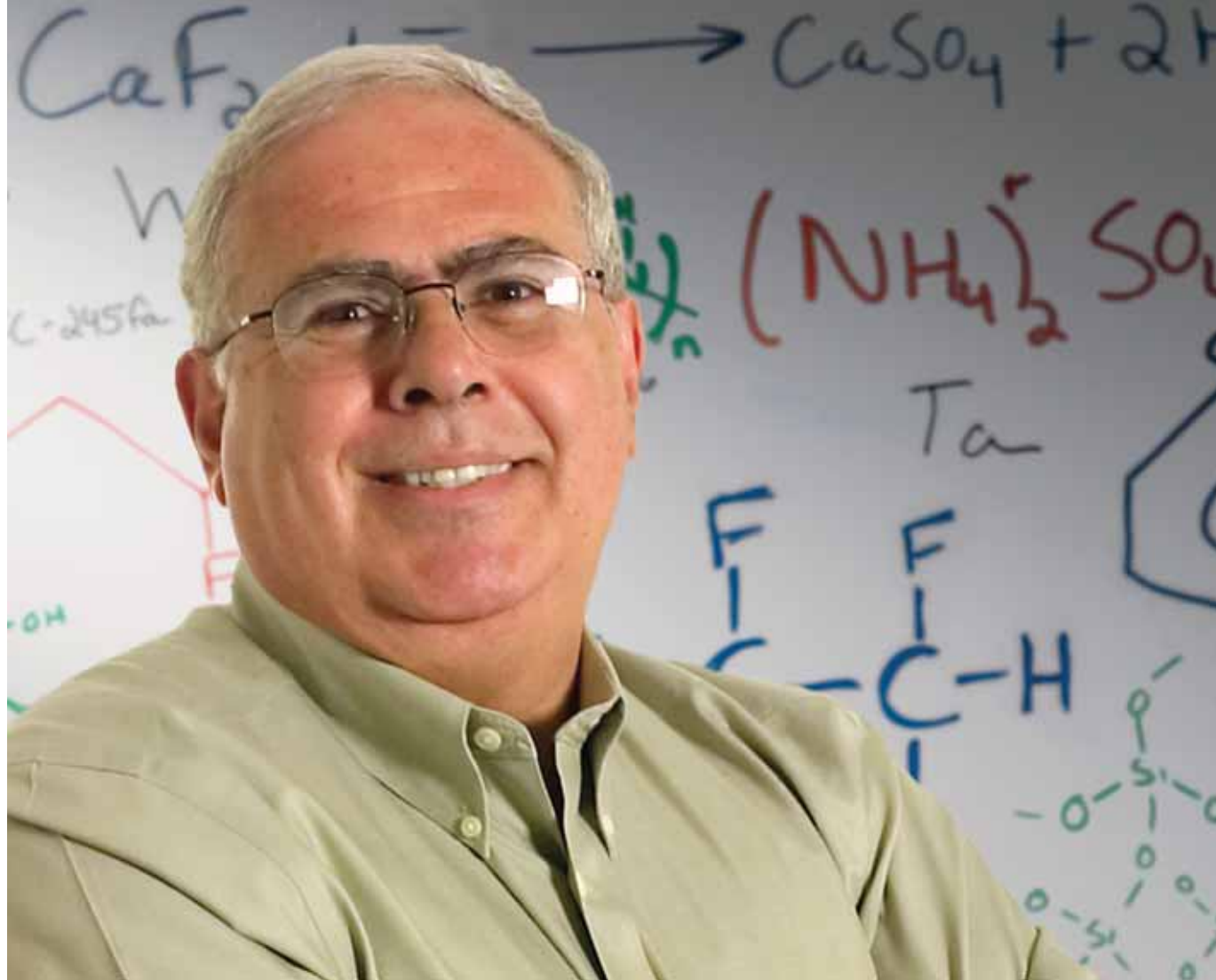
—Προβλέψεις αυτού του είδους πολύ δύσκολα γίνονται και ακόμη πιο σπάνια επαληθεύονται. Από την άλλη, προσωπικά θεωρώ ότι υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που μπορούν ξεκάθαρα να καταδείξουν τις δύσκολες δυναμικές ισορροπίες στην Ευρωζώνη. Οι οικονομίες που πάνε καλά (όπως η Γερμανία), διαθέτουν παγκόσμια εμβέλεια και ανταγωνιστική εξαγωγική ικανότητα, συνδυάζοντας χαμηλότερο κόστος με χρήση υψηλής τεχνολογίας. Είναι δε σε θέση να

Ο συνδυασμός της διαρκούς ανάγκης για αλλαγή από τη μία και της ασφάλειας της σιγουριάς από την άλλη.

αξιοποιήσουν κερδοφόρες προοπτικές ανάπτυξης οποτεδήποτε και οπουδήποτε στον κόσμο και αν εντοπιστούν... είτε είναι στην Κίνα, τη Νοτιοανατολική Ασία ή τη Βόρεια Αμερική. Αυτές οι χώρες, λοιπόν, όχι μόνο έχουν βρει τη φόρμουλα επιτυχίας τους, αλλά καθορίζουν και τους κανόνες στην Ευρωζώνη, έτσι ώστε να εξασφαλίσουν πως αυτά θα διατηρηθεί προς δικό τους όφελος. Κατά συνέπεια, οικονομίες οι οποίες δεν είναι σε θέση να ευημερήσουν εφαρμόζοντας τη συγκεκριμένη φόρμουλα, αντιμετωπίζουν την ανάγκη μιας μακροπρόθεσμης διαδικασίας διαρθρωτικής προσαρμογής, ιδιαίτερα όταν δεν έχουν στη διάθεσή τους το εργαλείο της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Κατά την άποψή μου, η προσαρμογή αυτή βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, αλλά δυστυχώς είναι πολύ επώδυνη και θα κρατήσει καιρό.

—Μιλάμε για κρίση. Το ζητούμενο για μια επιχείρηση είναι να παραμείνει βιώσιμη, δηλαδή να παράγει κέρδη. Υπάρχουν μυστικά επιβίωσης;

—Ναι, υπάρχουν συνταγές που μπορούν να εφαρμοστούν για να επιβιώσει μία επιχείρηση. Βεβαίως, το μεγαλύτερο μυστικό για τη μακροχρόνια επιβίωση των επιχειρήσεων είναι, ακόμα και στους καλούς και-

Η εταιρεία που διευθύνει ο κ. Κραμβής έχει πωλήσεις άνω των 7 δις. δολαρίων, η Performance Materials and Technologies, αποτελεί μία από τις τέσσερις στρατηγικές διευθύνσεις του ομίλου της Honeywell. Λειτουργεί 44 εργοστάσια και ερευνητικά κέντρα σε όλο τον κόσμο, εργοδοτεί 10.000 άτομα από τα οποία 1.100 επιστήμονες, 400 με διδακτορικές σπουδές, και 2.800 μηχανικοί διεργασιών. Κατέχει πέραν των 4.800 διεθνείς πατέντες.

ρούς που όλα πάνε καλά και όλοι θεωρούν πως τίποτα δεν μπορεί να πάει στραβά, να υιοθετούν μία συνεχή αμφισβήτηση του status quo και μία συνεχή αναζήτηση δυνατοτήτων βελτίωσης: Τι είναι αυτό που μπορώ να κάνω καλύτερα; Πώς πρέπει να αντιδράσω αν η επιχείρησή μου αρχίσει να φθίνει; Πώς εξασφαλίζω ότι σε μία απροσδόκητη στιγμή θα καταφέρω η επιχείρησή μου να διατηρήσει μία βιώσιμη πορεία; Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι με όλα αυτά που λέω, προωθώ μία ακραία συντηρητική προσέγγιση, αλλά πιστέψτε με, αυτό δεν είναι αλήθεια. Αυτό που προσβέω είναι το να τρέχεις μία επιχείρηση αυστηρά, σφιχτά, παίρνοντας πάντα μετρήσιμα ρίσκα, και προσαρμόζοντας συνεχώς τις δραστηριότητες, επεκτείνοντάς τις σε τομείς που έχουν προοπτικές ανάπτυξης. Είναι σαν να οδηγεί κάποιος το αυτοκίνητό του βλέποντας προς τα μπροστά και όχι προς τα πίσω, μέσα από το καθρέφτακι. Μία επιχείρηση που καταφέρνει να λειτουργεί με βάση τις πιο πάνω αρχές, θα μπορέσει πολύ πιο εύκολα να επιβιώσει σε δύσκολες περιόδους. Είναι γεγονός ότι οι επιχειρήσεις που διαρκώς κρατούν τον έλεγχο, αντεπεξέρχονται πολύ καλύτερα στις κακές στιγμές.

—Πώς ένας επιχειρηματίας πρέπει να διευθύνει την επιχείρησή του μέσα στην καταιγίδα των σημερινών οικονομικών προκλήσεων;

—Ακόμα κι αν ο επιχειρηματίας δεν είναι καλά προετοιμασμένος για μία κρίση και συνεπώς η επιχείρησή του βρεθεί σε δύσκολη θέση, όταν έρθει αυτή η κρίση, εξακολουθούν να υπάρχουν κάποιες στρατηγικές που πρέπει να ακολουθηθεί, οι οποίες θα αυξήσουν τις πιθανότητες επιβίωσης και ενδεχομένως επιτυχίας. Αμέσως πρέπει να δεις κατάματα το πρόβλημα και τα νέα δεδομένα, ξέροντας ότι δεν είναι εύκολο να τα αποδεχθείς. Κατ' αρχάς, εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης δεν είναι πλέον διαθέσιμες (κάνεις δεν πρόκειται να σας δώσει χρήματα!) και, επίσης, δεν είναι εύκολο να επιλογίς να συνεχίσεις η επιχείρησή να λειτουργεί με τον τρόπο που λειτουργούσε μέχρι τώρα. Επιπλέον, η άμεση λήψη δράσης είναι ουσιώδης, μιας και η όποια καθυστέρηση καθιστά τα πράγματα πολύ χειρότερα. Συνεπώς, πού μπορεί να οδηγήσει αυτή η νέα πραγματικότητα; Τι πρέπει να γίνει; Θα πρέπει αμέσως να αναλύσει τον λογαριασμό κερδών/ζημιών και συστηματικά να ανακατανέμει τους διαθέσιμους πόρους: Να αποφασίσει ποιες επιμέρους δραστη-

ριότητες θα εγκαταλείψει, διοχετεύοντας άμεσα τους πόρους που αυτές θα καταλάτταναν στη στήριξη δραστηριοτήτων που είναι περισσότερο βιώσιμες υπό τις τρέχουσες συνθήκες. Να σημειωθεί ότι συνήθως, αυτές οι περισσότερο βιώσιμες δραστηριότητες είναι οι ίδιες που θα βοηθήσουν την εταιρεία να ανακάμψει, καθώς η οικονομία βελτιώνεται. Αυτή η διαδικασία συνεχούς ανακατανομής, να προσπαθείς να εξοικονομήσεις ό,τι μπορείς από τη μία πλευρά και ταυτόχρονα να συνεχίζεις να δαπανάς κονδύλια σε προσεκτικά επιλεγμένους τομείς, είναι εξαιρετικά επίπονη, αλλά έχει απόλυτο στόχο την εξασφάλιση του μέλλοντος της εταιρείας.

Καθοριστικός παράγοντας σε όλο αυτό το διάστημα είναι ο επιχειρηματίας να διατηρήσει το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό και τους ελάχιστους απαραίτητους επιχειρηματικούς πόρους, έτσι ώστε η επιχείρησή να αποφύγει την καταστροφή και να καταφέρει να επιβιώσει σε αυτή την πολύ δύσκολη περίοδο.

—Η ανάγκη για αλλαγή, σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής, είναι διαρκής. Την ίδια ώρα, όμως, ο άνθρωπος θέλει την ασφάλεια, τη σιγουριά, δεν θέλει αλλαγές στη ζωή του. Πώς μπορούν να συμβι-

βαστούν αυτές οι δύο αντίθετες επιδιώξεις της ανθρώπινης φύσης;

—Είναι πολύ ενδιαφέρον που θέτετε αυτό το ερώτημα. Πολλές φορές η επιτυχία στη ζωή έρχεται με το να κάνεις δύο πράγματα που είναι φαινομενικά αντίθετα ή έρχονται σε αντίφαση όταν τα κοιτάμε με την πρώτη ματιά. Απαντώντας την προηγούμενη ερώτησή σας, ανέφερα το θέμα της έλλειψης χρηματοδότησης σε μία δύσκολη οικονομική κατάσταση, που αμέσως οδηγεί στο ερώτημα «πώς μπορεί κανείς να αναπτύξει και να βελτιώσει την επιχείρησή του χωρίς χρήματα».

Ενώ φαινομενικά αυτά είναι αντίθετα, προσωπικά έχω αναστρέψει την πορεία αρκετών προβληματικών εταιρειών, κάνοντάς τις επιτυχημένες σε περιόδους που δεν υπήρχαν χρήματα. Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, με όλες τις τάσεις και τις αλλαγές που αντιμετωπίζουμε στη ζωή μας, πρέπει να μπορούμε να προσαρμοζόμαστε.

Πιστεύω ότι μία πιο αποτελεσματική στρατηγική είναι να βλέπουμε τις κύριες τάσεις και τις αλλαγές και να προσπαθούμε να βρεθούμε μπροστά τους, έτσι ώστε να έχουμε την ευκαιρία να επωφεληθούμε από αυτές, σε αντίθεση με το να παλεύουμε σε κάθε βήμα και να βρισκόμαστε πάντα ένα βήμα πίσω.

—Ο οργανισμός που διευθύνετε έχει κύκλο εργασιών 7 δις. δολάρια και ασχολείται με ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Θα σταθώ στο κεφάλαιο της ενέργειας. Πώς βλέπετε τη θέση της Κύπρου στον διεθνή ενεργειακό χάρτη;

—Η Κύπρος βρίσκεται στην αρχή του ταξιδιού της στον τομέα της ενέργειας, με την πρόσφατη ανακάλυψη του φυσικού αερίου στο οικόπεδο «Αφροδίτη» και τις περαιτέρω διερευνήσεις που λαμβάνουν χώρα αναφορικά με τα κοιτάσματα στην κυπριακή ΑΟΖ.

Αυτό θα είναι ένα μακρύ ταξίδι και σαφώς οι προοπτικές είναι καλές. Δεν έχω στη διάθεσή μου τις απαραίτητες λεπτομέρειες, έτσι δεν μπορώ να κάνω συγκεκριμένα λεπτομερή σχόλια για την Κύπρο. Ωστόσο, αν κοιτάξουμε τι γίνεται σε άλλα μέρη του κόσμου, που και εκεί αρχίζουν ενεργειακά έργα, αυτά όντως τείνουν να χρειάζονται περισσότερο χρόνο για την υλοποίησή τους από ό,τι αρχικά προβλεπόταν. Αυτό λόγω του μεγάλου μεγέθους των έργων αυτών και της αντικειμενικής τεχνικής τους δυσκολίας, του μεγάλου ποσού χρηματοδότησης που απαιτούν, και επίσης λόγω του ότι είναι δύσκολο χωρίς εμπειρία να πετύχεις να είναι κερδοφόρα από την πρώτη φορά. Η παγκόσμια αγορά είναι πολύ ανταγωνιστική και τα πρώτα βήματα είναι πάντα τα πιο δύσκολα.

Την Πέμπτη, 27 Φεβρουαρίου, στις 7:00 μ.μ., ο Ανδρέας Κραμβής θα δώσει διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με θέμα «Steering through the storm, from weakness to strength: one «Decision Week» at a time». Η διάλεξη θα δοθεί στην Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Κύπρου (Καλλιπόλεως 75). Πληροφορίες, τηλ. 22894305.

ΑΡΘΡΟ / Του δρος ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

Το ζήτημα της ιθαγένειας σε ομοσπονδιακό κράτος

Η ιθαγένεια είναι ο δεσμός ενός ατόμου προς το κράτος, στον λαό του οποίου αυτό ανήκει και δεν θα πρέπει να προκαλείται σύγχυση μεταξύ της έννοιας του λαού και εκείνης του πληθυσμού μιας χώρας. Σε ευρεία έννοια ο λαός αποτελείται από όλα τα φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια συγκεκριμένου κράτους.

Τα κράτη θέτουν τους όρους και τις προϋποθέσεις απονομής της ιθαγένειας τους ως έκφανση της εθνικής τους κυριαρχίας. Η σημασία του θεσμού της ιθαγένειας έγκειται στο γεγονός ότι προσδιορίζει τα άτομα στα οποία το κράτος έχει δικαιοδοσία. Πρόκειται για τους ημεδαπούς οι οποίοι αντιπαραβάλλονται προς τους αλλοδαπούς.

Στο εσωτερικό δικαίο, η ιδιότητα του ημεδαπού έχει καταρχήν πολιτικό περιεχόμενο γιατί παρέχει μόνο στα άτομα που έχουν την ιθαγένεια του συγκεκριμένου κράτους ορισμένα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα πρόσβασης στη δημόσια διοίκηση και στην κτήση πολιτικών δικαιωμάτων (εκλέγειν/εκλέγεσθαι). Επίσης, τα άτομα αυτά έχουν το δικαίωμα εισόδου, διαμονής και ελευθέρως

κυκλοφορίας στην επικράτεια της χώρας. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι σε μία συνομοσπονδία υπάρχει μόνο μία ιθαγένεια, αυτή του κράτους-μέλους της συνομοσπονδίας που είναι και το μοναδικό που έχει κυριαρχία, ενώ η ύπαρξη ενός ομοσπονδιακού κράτους προϋποθέτει γενικά την ύπαρξη «διπλής» ιθαγένειας, στην οποία συνυπάρχουν οι δύο ιθαγένειες (αυτή του ομοσπονδιακού κράτους και αυτή των συνιστώντων κρατιδίων) που δεν παραβλέπουν όμως στην ύπαρξη δύο ξεχωριστών κρατών. Τα υποκείμενα μιας ομοσπονδίας είναι τα άτομα, ενώ τα υποκείμενα μιας συνομοσπονδίας είναι τα κράτη από τα οποία αποτελείται. Η συνομοσπονδία δεν αποτελεί κράτος αλλά ένωση κυρίαρχων κρατών, το καθένα από τα οποία διατηρεί την κυριαρχία του και τη δική του διεθνή προσωπικότητα. Στην περίπτωση του ενιαίου κράτους υπάρχει κατά κανόνα μόνο μία ιθαγένεια, η οποία πηγάζει από την αποκλειστική φύση του δεσμού ανάμεσα στην κυριαρχία και την ιθαγένεια. Η ιθαγένεια σε ένα ομοσπονδιακό κράτος είναι εξ ορισμού «διπλή» ιθαγένεια, αφού οι πο-

λίτες αυτές της ομοσπονδίας θα είναι ταυτόχρονα αυτοί των συνιστώντων κρατιδίων στα οποία ανήκουν. Συνεπώς, αν η ύπαρξη της «διπλής» ιθαγένειας θα μπορούσε να εκληφθεί ως ανωμαλία σε ένα ενιαίο κράτος, στην περίπτωση της ομοσπονδίας, η ύπαρξη αυτή αναδεικνύεται σχεδόν σε προϋπόθεση.

Ενώ το Σύνταγμα του 1960 θέσπιζε ένα ενιαίο κράτος με μία ιθαγένεια, στο Άρθρο 2 περιέχεται ταυτόχρονη ρητή συνταγματική καθιέρωση μιας «παράλληλης ιθαγένειας», αφού ο κάθε πολίτης της Δημοκρατίας έπρεπε αναγκαστικά να ανήκει

«Δεν υπάρχει η δυνατότητα για ένα άτομο να αποκτήσει την εσωτερική ιθαγένεια ενός εκ των συνιστώντων κρατιδίων χωρίς πρώτα να είναι πολίτης της Ενωμένης Κύπρου με βάση την ομοσπονδιακή νομοθεσία».

σε μία εκ των δύο κοινοτήτων, την ελληνική ή την τουρκική. Από τον δικαιοδοσιακό που είναι διάσπαρτος στις κυριότερες διατάξεις του Συντάγματος, μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι ήδη από το 1960 αν και σε ένα ενιαίο κράτος, είχε εισαχθεί η έννοια μιας οισονεί (quasi) «εσωτερικής ιθαγένειας» στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η έννοια της ιθαγένειας ιδωμένη από τη σκοπιά του ενιαίου κράτους παραπέμπει στη διπολική διάκριση ανάμεσα στους ημεδαπούς οι οποίοι αντιπαραβάλλονται προς τους αλλοδαπούς. Από την άλλη πλευρά, η έννοια της ιθαγένειας σε ένα ομοσπονδιακό κράτος εισάγει μία τριτογενή σχέση που ενυπάρχει στην ομοσπονδιακή ιθαγένεια. Υπάρχει δηλαδή η σχέση ανάμεσα στους πολίτες του ομοσπονδιακού κράτους και στους αλλοδαπούς έναντι του ομοσπονδιακού κράτους. Η αναγνώριση της ομοσπονδιακής ιθαγένειας συνεπάγεται τη δημιουργία ορισμένων δικαιωμάτων που εκπηγάζουν από τη θεμελιώδη αρχή ότι ένα συνιστών κρατίδιο δεν έχει τη δυνατότητα να θεωρήσει τους πολίτες ενός άλλου συνιστώντος

κρατιδίου σαν αλλοδαπούς.

Γενικά, σε μία ομοσπονδία, η ομοσπονδιακή ιθαγένεια υπερέχει αυτής των συνιστώντων κρατιδίων. Σύμφωνα, για παράδειγμα, με τη 14η Τροποποίηση του Αμερικανικού Συντάγματος: «Όλα τα άτομα που έχουν γεννηθεί ή πολιτογραφηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες και υπάγονται στη δικαιοδοσία τους, είναι πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών και της πολιτείας στην οποία διαμένουν». Από το λεκτικό αυτό δεν αφήνεται καμία αμφιβολία ως προς το ότι οι πολίτες των Η.Π.Α. είναι κάτοχοι «διπλής» ιθαγένειας. Παράλληλα, από τη διάταξη αυτή είναι σαφές ότι η ομοσπονδιακή ιθαγένεια είναι πρώτη και υπέρτερη αυτής των συνιστωσών πολιτειών. Η υπεροχή της ομοσπονδιακής ιθαγένειας στις Η.Π.Α. κατοχυρώνεται επίσης και από την πρόβλεψη ότι «Καμία πολιτεία δεν μπορεί να δημιουργήσει ή να επιβάλει οποιοδήποτε νόμο που θα περικλύψει τα προνόμια ή τις ασυλίες των πολιτών των Ηνωμένων Πολιτειών».

Το Κοινό Ανακοινών της 11ης Φεβρουαρίου 2014, κάνοντας λόγο για εσωτερική ιθαγένεια, δεν περιέχει

κάτι το ασυνήθες ή ριζοσπαστικό, με βάση τη διεθνή πρακτική, αλλά ούτε και κάτι το ξένο προς το κυπριακό Σύνταγμα του 1960. Αντίθετα, από το λεκτικό του κοινού ανακοινωθέντος προκύπτει η υπεροχή της ομοσπονδιακής ιθαγένειας, αφού τονίζεται ότι «θα υπάρχει μία ενιαία κυπριακή ιθαγένεια, που θα ρυθμίζεται από την ομοσπονδιακή νομοθεσία. Όλοι οι πολίτες της ενωμένης Κύπρου θα είναι και πολίτες είτε του ελληνοκυπριακού συνιστώντος κράτους είτε του τουρκοκυπριακού συνιστώντος κράτους. Αυτή η ιδιότητα θα είναι εσωτερική και θα συμπληρώνει και όχι να αντικαθιστά με οποιοδήποτε τρόπο την ενωμένη κυπριακή ιθαγένεια» (Παράγραφος 3). Από τη σχετική διατύπωση προκύπτει επίσης πως δεν υπάρχει η δυνατότητα για ένα άτομο να αποκτήσει την εσωτερική ιθαγένεια ενός εκ των συνιστώντων κρατιδίων χωρίς πρώτα να είναι πολίτης της Ενωμένης Κύπρου με βάση την ομοσπονδιακή νομοθεσία.

Ο δρ Κώστας Παρσκευά είναι λέκτορας Δημοσίου Δικαίου, Δικηγόρος, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Μόνο μπροστά

Readr

Διαβάζω **must,**
elle, vogue,
marie claire
και άλλα
10,000+ περιοδικά,
με μια τιμή
€8.99/τον μήνα

All you can read! Τα περιοδικά μας μαζί με τα κορυφαία του κόσμου με μια τιμή!

Κατεβάστε το Readr App σήμερα και απολαύστε τις πρώτες 7 μέρες ΔΩΡΕΑΝ ανάγνωση.
20 λεπτά ΔΩΡΕΑΝ ανάγνωση κάθε μήνα.

Εξερευνήστε και ανακαλύψτε νέο περιεχόμενο από όλο τον κόσμο.

Το Readr είναι ένας επαναστατικός νέος τρόπος για να διαβάσετε τα αγαπημένα σας περιοδικά, οπουδήποτε και οποτεδήποτε.

@sppmedia_news sppmedia.com

Available on the
App Store

amazonkindle

BlackBerry Newsstand
By BlackBerry Commerce

Νέο γεωπολιτικό πόκερ, αλλά με ποιους παίκτες;

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Οι Αμερικανοί πήγαν να φύγουν από την Ευρώπη, αλλά στον... δρόμο κατάλαβαν ότι δεν θα είναι και τόσο εύκολο. Η κρίση στην Ουκρανία δείχνει με τον πιο έντονο τρόπο πως η Ευρώπη από μόνη της δεν μπορεί να αντιμετωπίσει ζητήματα ασφάλειας. Η Ε.Ε. είναι σχετικά επαρκής όταν διαχειρίζεται θέματα «ήπιων δυνάμεων» (soft power), αλλά εντελώς ανεπαρκής όταν έχει να χειριστεί θέματα «σκληρής δύναμης» (hard power). Στην περίπτωση της Ουκρανίας δεν μπορεί να μην έβλεπαν οι Ευρωπαίοι ότι έπαιξαν με τη φωτιά, όταν ήθελαν τη χώρα μέλος του ΝΑΤΟ και στη δυτική σφαίρα επιρροής. Ολίγη γνώση της ιστορίας και της γεωγραφίας θα έπρεπε να τους δείξει πόσο επικίνδυνο ήταν αυτό το παιχνίδι. Ταυτοχρόνως, εμφανίσθηκαν να συμμαχούν με ακραία στοιχεία τα οποία δεν έχουν τίποτα να κάνουν με την υπεράσπιση της δημοκρατίας και του δυτικού τρόπου ζωής.

Η Ευρώπη έχει όμως και άλλα δομικά προβλήματα σε σχέση με το πώς λειτουργούν οι ΗΠΑ ή η Ρωσία. Η λήψη αποφάσεων καθυστερεί αφόρητα και απαιτεί διαβουλεύσεις και συναίνεση. Αυτό φαίνεται τώρα ακόμη περισσότερο, γιατί δεν υπάρχει ένας, μα ούτε ένας ηγέτης με κεφαλαίο Η στο ευρωπαϊκό στερέωμα που να θυμίζει κάτι από Ντε Γκωλ, Κολ ή Χάτσερ. Αντιθέτως έχουμε ηγέτες που μετράνε τα πάντα λογιστικά, κάνοντας τη μεγάλη γεωπολιτική κίνηση και οι οποίοι σπανίως υποστηρίζουν μεγάλες πρωτοβουλίες. Σκεφθείτε λίγο τι συνέβη στο πρόσφατο παρελθόν και πόσο ρηκή είναι η προσέγγιση ορισμένων Ευρωπαίων. Ο Σαρκοζί ενέπλεξε τη Δύση σε έναν πόλεμο κατά του Καντάφι,

ο οποίος πόλεμος δεν είχε κανέναν προφανή γεωπολιτικό στόχο και που οδήγησε εντέλει στην πλήρη αποσταθεροποίηση της περιοχής και την ενίσχυση της δύναμης της Αλ Κάιντα.

Όλα δείχνουν ότι το ενδεχόμενο ενός νέου Ψυχρού Πολέμου είναι πολύ πιθανό. Ο Πούτιν μοιάζει αποφασισμένος να κρατήσει την Ουκρανία στη δική του σφαίρα επιρροής. Ορισμένοι προβλέπουν ότι θα το κάνει χρησιμοποιώντας ακόμη και στρατιωτικά μέσα, μετά τη λήξη της ολυμπιακής του φιέστας. Έχει το τακτικό πλεονέκτημα ότι είναι ένας ηγέτης που αποφασίζει χωρίς να δίνει ιδιαίτερο λογαριασμό, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Οι Αμερικανοί βλέπουν με αγωνία αυτή την προοπτική, αλλά και την αδυναμία των Ευρωπαίων να «παιξουν μπάλα». Γιατί, αν όντως μπούμε σε ένα νέο Ψυχρό Πόλεμο, η Ε.Ε. δεν διαθέτει τους στοιχειώδεις μηχανισμούς άμυνας, πληροφοριών

κλπ. που θα της δώσουν τη δυνατότητα να καλύψει το κενό που αφήνουν οι ΗΠΑ. Η Ουάσιγκτον επιχειρεί να «ξυπνήσει» τους Ευρωπαίους και να ζυγίσει τα μέτωπά της ώστε να μην αφήσει ακάλυπτο το ευρωπαϊκό «μέτωπο». Από καιρό, άλλωστε, προσπαθεί να κάνει τη Γερμανία να σκέφτεται λίγο περισσότερο γεωπολιτικά και σαν μεγάλη δύναμη, όχι μόνο με νούμερα και λογαριασμούς.

Τι κάνουμε εμείς μέσα σε αυτό το εκρηκτικό και πολύ ρευστό σκηνικό; Περιμένουμε να δούμε εάν οι εξελίξεις θα κάνουν το Βερολίνο να καταλάβει το πόσο επικίνδυνο θα ήταν να αποσταθεροποιηθεί η Ελλάδα και κιά τότε προσεκτικά τα «χαρτιά» μας, γιατί το τραπέζι για ένα νέο γύρο γεωπολιτικού πόκερ έχει ήδη ετοιμαστεί...

Πολιτικά φαντάσματα

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ

Εν μέσω μιας πρωτοφανούς κακοφωνίας πορεύεται η χώρα προς ευρωεκλογές. Το πολιτικό σύστημα και εμφανίζεται και τύποις είναι πολυθρυμματισμένο. Αλλά παρά την προσπάθεια να δημιουργηθούν διακομματικές γραμμές στη βάση των συμβατικών ή έστω παραδοσιακών αξόνων αντιπαραθέσεων, στην ουσία η σύγκρουση εξελίσσεται μεταξύ «καθεστωτικών» και «αντικαθεστωτικών» δυνάμεων.

Κάποιοι ενδεχομένως θα θεωρήσουν τη διάκριση «αυθάρτετη», θα επιθυμούσαν ένα διαχωρισμό μεταξύ «ευρωπαϊκών» και «αντιευρωπαϊκών» κομμάτων. Αλλά οι μεταλλάξεις του κ. Αλέξη Τσίπρα –παρά τη γενικότερη αναστροφή του κόμματος αυτού και τις αντιδράσεις των διαφόρων συνιστώσών του ΣΥΡΙΖΑ– αναίρεσαν εν μέρει μία διάκριση της μορφής αυτής. Από την πληθώρα των παλαιών κομμάτων οι όσων ανέκυψαν μετά τις εκλογές του 2012, μόνο το ΚΚΕ είναι σαφέστατα «αντιευρωπαϊκό».

Η νέα μορφή αντιπαραθέσεων, που καλώς ή κακώς έχει εισαχθεί στην πολιτική ζωή της χώρας, οδηγεί σε παράδοξες ωσώσεις, αναίρετες παλαιότερων διακρίσεων –όπως λόγω χάρη μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς– και καθιστούν επικτές συγκλίσεις που θεωρούνταν ανορθόδοξες έως πριν από μία τετραετία.

Η αδιανόητη, στο παρελθόν, συυπαρξη της Ν.Δ. με το ΠΑΣΟΚ πήρε μορφή περίπου ταυτίσεως την τελευταία διετία. Παραδοσιακοί ψηφοφόροι της Δεξιάς, που συντάσσονται με τους Ανεξάρτητους Έλληνες, την νεοδουλεύσια Ένωση για τον Λαό και την Πατριδα, ακόμη και ο ΛΑΟΣ, και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί, συγκλίνουν με τον ΣΥΡΙΖΑ σε κάποια σημεία ως προς το θέμα της αντιμετώπισης του δημοσιονομικού

προβλήματος της χώρας. Η Χρυσή Αυγή κινείται στη γραμμή μιας λογικής αντισυστημικής.

Πριν από λίγους μήνες μόνον, η διαχωριστική γραμμή οριζόταν μεταξύ των δυνάμεων που ήσαν ή υπέρ ή κατά των Μνημονίων. Αλλά εδώ και λίγους μήνες παρατηρείται μια διολισθηση προς αντιμνημονιακές ρητορικές διατυπώσεις, όχι απλώς βουλευτών αλλά και κάποιων υπουργών της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Διαπιστώνει κανείς μια τάση «απεξαρτήσεως» όλων των κομμάτων από τη λογική των Μνημονίων, με ταυτόχρονη στοχοποίηση της τρέφουσας.

Το παράδοξο, όμως, είναι ότι τόσο οι «καθεστωτικοί», όσο και οι «αντικαθεστωτικοί» αναμένουν μία πρωτοβουλία ή μία δήλωση –θετική ή αρνητική για την πορεία και το μέλλον της χώρας– από το Βερολίνο και εν γένει τους εταίρους μας, για να επιτεθούν με όση βιαιότητα διαθέτουν εναντίον των κομματικών τους αντιπάλων.

Επιανερχόμαστε με άλλα λόγια στην από αιώνων διάκριση μεταξύ του Ανατολικού και Δυτικού Κόσμου, που άρχισε να διαμορφώνεται από την «πουκαστική έριδα» τον 14ο αιώνα και αφού πέρασε από διάφορες φάσεις, φάνηκε ότι έληξε οριστικά με τη Μικρασιατική Καταστροφή και τυπικός με την ένταξη της Ελλάδας αρχικώς στο αμυντικό σύστημα της Δύσεως και στη συνέχεια στην ΕΟΚ.

Οικτρή διαχείριση της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας οδήγησε στη σάρωση μιας σαθρής οικονομικής αντιλήψεως, στη χρεοκοπία και συγκλονίζει πλέον το πολιτικό σύστημα της χώρας. Απογοητευτικό ότι η υπέρβαση του προβλήματος επιχειρείται απ' όλες τις πλευρές με όρους παρωχημένους. Πολιτικά φαντάσματα δικάζουν για άλλη μία φορά την κοινωνία.

Η συνοχή και η ουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Αυτόν τον καιρό η Ευρώπη βρίσκεται σε ρευστή κατάσταση, σαν παγετώνας ο οποίος, υπό την πίεση των κλιματικών αλλαγών, αλλάζει μορφή και συμπεριφορά, και, συνεπώς, μεταμορφώνει όλα γύρω του. Από τη Σκωτία στα βορειοδυτικά, έως την Καταλνία στον Νότο, έως την Κύπρο στα ανατολικά, έως τα Βαλκάνια, την Τουρκία και την Ουκρανία που βρίσκεται εκτός των συνόρων της, η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις. Οι σημερινοί κερισμοί κυβερνήσεων και κοινοτικών μηχανισμών θα κρίνουν το μέλλον της Ένωσης, των κρατών-μελών και των χωρών που ευελπιστούν να ενταχθούν σε αυτήν.

Όσο η ενοποίηση της Ευρώπης προχωρούσε με αργά αλλά σταθερά βήματα, η ήπειρος απολάμβανε μακρά περίοδο πρωτοφανούς ειρήνης και ευημερίας. Οι λαοί που είχαν εξαντληθεί από τις θυσίες και την αιματοχυσία δύο παγκόσμιων πολέμων αφοσιώθηκαν στην οικοδόμηση μιας υπερεθνικής οντότητας, η οποία υποσχόταν να διασφαλίσει την ευημερία κάθε λαού μέσα σ' ένα χώρο κοινών αρχών και συμπεριφορών. Η πίστη αυτή σ' ένα κοινό και καλό μέλλον ήταν αρκετή ώστε να εξαλειφθούν οι έχθρες αιώνων μεταξύ γειτονικών χωρών. Επίσης, κατεύνασε τον πόθο για αυτονομία πολλών

λαών οι οποίοι ήταν μειοψηφία στις χώρες τους: αφού όλοι οι λαοί απολάμβαναν ισότητα εντός των συνόρων της Ε.Ε., δεν υπήρχε λόγος για αιματηρούς πολέμους απόσχισης ή αλτρωτισμού. Σημαντικές εξαιρέσεις αποτελούσαν οι Βάσκοι αυτονομιστές στην Ισπανία και ο Ιρλανδικός Δημοκρατικός Στρατός στη Βόρεια Ιρλανδία, των οποίων οι αγώνες είχαν αρχίσει πολύ πριν από την ίδρυση της Ε.Ε. ή της ένταξης της χώρας τους σε αυτήν. Δεν υπήρξε τίποτα όπως το αιματοκύλισμα που συνόδευσε τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας.

Η ευρωπαϊκή ενοποίηση λειτουργούσε σαν υπόσχεση, σαν εργυήση για ένα μέλλον τόσο ασφαλές που υπερκάλυπτε τις ανάγκες για εθνική αυτονομία. Ενδεικτική ήταν η αγωνία των Τουρκοκυπρίων το 2004, όταν υπερψήφισαν το σχέδιο Ανάν ώστε να ενταχθούν στην Ε.Ε. μαζί με την Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτός ο πόθος παρέμεινε ισχυρός, παρότι η Ε.Ε. έχασε μέρος της λάμπης της στην Κύπρο λόγω της σκληρής αντιμετώπισης που έτυχε η χώρα όταν ξέσπασε τραπεζική και οικονομική κρίση εκεί πέρα. Οι σημερινές προσπάθειες επανένωσης της νήσου βασίζονται εν πολλοίς στην ασφάλεια που θα αισθάνονται οι Κύπριοι ως πολίτες χώρας της Ε.Ε.

Η ασφάλεια που υπόσχεται η

Ε.Ε. λειτουργεί ως συγκολλητικό υλικό. Το βλέπουμε με άλλο τρόπο στην περίπτωση της Σκωτίας. Αυτές τις μέρες άρχισε να εντείνεται η συζήτηση για το δημοψήφισμα του ερχόμενου Σεπτεμβρίου, στο οποίο οι Σκωτσέζοι θα αποφασίσουν αν θέλουν να αποσχιστεί η χώρα τους από το Ηνωμένο Βασίλειο. Πριν από μία εβδομάδα, ο Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκάλεσε την οργή της σκωτσέζικης κυβέρνησης όταν είπε ότι θα ήταν «δύσκολο, αν όχι αδύνατο» για την ανεξάρτητη Σκωτία να ενταχθεί στην Ε.Ε. Μιλώντας στο ΒΒC, ο Μπαρόζο ισχυρίστηκε ότι η Σκωτία, η οποία, ως μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου, είναι ήδη στην Ε.Ε., θα πρέπει να κάνει αίτηση για ένταξη πρόσθεσε ότι κάποιες χώρες μπορεί να μη συμφωνήσουν στην ένταξη της. Αναφέρθηκε στην άρνηση της Ισπανίας να αναγνωρίσει ανεξάρτητο Κοσσυφοπέδιο (όπως αρνούνται και άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας) υπονοώντας την αγωνία της Μαδρίτης για το κίνημα αυτονομίας στην Καταλνία. Σε αντίθεση την περίπτωση της Σκωτίας, την περασμένη Πέμπτη η ισπανική Βουλή απέρριψε πρόταση της κυβέρνησης της Καταλνίας για τη διεξαγωγή δημοψηφίσμα-

τος για αυτονομία τον ερχόμενο Νοέμβριο. Δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι περίπου 50% θέλουν αυτονομία. Και η Σκωτία και η Καταλνία θέλουν να παραμείνουν εντός της Ε.Ε.

Στη Σκωτία το ποσοστό των υποστηρικτών της αυτονομίας αυξήθηκε κατά 6% τις τελευταίες δύο εβδομάδες, φτάνοντας στο 38%. Σύμφωνα με τον καθηγητή Πολιτικής Τζον Κέρτις στο πανεπιστήμιο Strathclyde, η αύξηση οφείλεται σε αντίδραση στις δηλώσεις του Βρετανού υπουργού Οικονομικών Τζον Οξμπορν, ότι εάν αποσχιστεί η Σκωτία, δεν θα μπορεί να χρησιμοποιεί τη λίρα. Με τον ίδιο τρόπο, η άρνηση της Μαδρίτης να επιτρέψει δημοψήφισμα στην Καταλνία μπορεί να εντείνει ακόμη περισσότερο τα πάθη. Με τον δικό της τρόπο η κάθε μία, οι κυβερνήσεις της Βρετανίας και της Ισπανίας παίζουν σκληρό παιχνίδι. Και φαίνεται να έχουν τις Βρυξέλλες με το μέρος τους.

Όσα τραύματα και αν έχει υποστεί το όραμα της Ένωσης από την κρίση και από λανθασμένες κινήσεις, η παραμονή ή η ένταξη στην Ε.Ε. παραμένει ο στόχος όλων των λαών της περιοχής. Ας μην το ξεχνούν όσοι έχουν την τύχη της χώρας τους και της Ένωσης στα χέρια τους.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Αυτοαμνηστευμένοι δήμιοι

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Σερβίζουν τον πρωτογονισμό σαν «ανάπτυξη».

διαφθορά όσο και τον απελπισμό τα γιγαντώνει η μικρονοϊκή αμετανομία του πολιτικού προσωπικού. Η χώρα δεν είναι μια ανεξάρτητο κράτος, επιτροπεύεται ασφκτικά (και δικαίως) αφού η αξιοπιστία των κυβερνήσεων είναι, διεθνώς, μηδενική. Τώρα, λ.χ. απολαμβάνει ορισμένους προνομίες παχυλές, χάρη στην κομματική ένταξη ή έννοια. Καταλήπτωσαν, επί δεκαετίες, το κοινωνικό κρήμα, δεν ελέγχθηκαν ποτέ για το «πόθεν έσχον» και συνεχίζουν απόπειρα. Τα δύο κόμματα που σήμερα συγκυβερνούν, άλλοτε αλληλομισούνταν παθιασμένα και αλληλομάχονταν, όμως συνεταιρίστηκαν τώρα, ακριβώς για να αποτρέψουν κάθε ενδεχόμενο ελέγχου της ξεσολωμένης πελατείας τους.

Ενα ποσοστό του πληθυσμού, συνεχώς και μεγαλύτερο, βυθίζεται στην απόγνωση που δημιουργούν οι περικοπές, τα χαράκια, η κατάρρευση των ταμείων, οι απολύσεις. Και η εξαγορασμένη κομματική πελατεία, όπως και η προστατευόμενη κομματική λωποδυσία, συνεχίζουν τη νεοπολιτιστική καταναλωτική ευωχία. Τυπικά τριτοκοσμική η εικόνα. Με εφιαλτικότερο αποτέλεσμα μια καταστροφή απρόσιτη στους μακροοικονομικούς δείκτες και στις στατιστικές: την περιθωριοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, την (από διαφθορά ή από εμπειδομένο πια απελπισμό) αποστασιοποίηση των πολιτών από την πολιτεία. Τόσο τη

του πολίτη: Ο πολίτης είχε στηρίξει τις προοπτικές της ζωής του στο συμβόλαιό του με το κράτος –συμβόλαιο μισθού, σύνταξης, περίθαλψης, σταθερού συστήματος φορολογίας. Και οι εξουσιαστές του κομματάνθρωποι τα ακιρώνουν όλα με δολοφονική στυγνότητα τεχνοκράτη. Απολούν δικασ εξολογική κρίση, χαρατρίζουν γκανγκστερικά τους πολίτες με τον εκβιασμό της συνέχισης ή της διακοπής του ηλεκτροφωτισμού τους. Μεταγγίζουν στον δουλολάροκο ψηφοφόρο τους την καταθλιπτική μοιρολατρική βεβαίωση ότι η πατριδα του τον αντιμετωπίζει σαν σφάγιο προορισμένο να θυσιαστεί, να πληρώσει αυτός, ανατιολόγητα, την κραιπάλη όσων εγκληματίσαν σε βάρος του.

Η οργή για την αδικία, τη στατική θυματοποίηση, τον खुδαίο αμοραλισμό των εξουσιαστών, αλλοτριώνει τον άνθρωπο χωρίς αυτός να το καταλαβαίνει – ρημάζει το σθένος του. Εκατόν σαράντα πέντε χιλιάδες παιδιά είναι γραμμένα στο «πρόγραμμα σίτισης» του υπουργείου Παιδείας – αλλά ποιο πρόγραμμα θα στήσει στα πόδια τους τους γονείς αυτών των παιδιών, ψυχικά διαλυμένους από την ανημπόρια να θρέψουν τα παιδιά τους; Οι δεκάδες χιλιάδες Έλληνες που μπαίνουν στην ουρά κάθε μέρα να πάρουν το συσσίτιο της Εκκλησίας, θα μείνουν με τον ψυχισμό τους ισόβια σημαδεμένο από τον σημερινό εξευτελισμό που τους επέβλεπε πολιτικό αντίκαιο και διεφθαρμένοι. Οι πραγματικοί ένοχοι καταστροφής της οικονομίας, κλέφτες του κοινού ποινικού δικαίου (κάθε εβδομάδα

και κάποια καινούργια αποκάλυψη λωποδυσίας – Ταχυδρομικό Ταμείο, ΜΚΟ και πάει λέγοντας), ατιμώρητοι και με άθικτη την κλιδή του καθημερινού τους βίου, προπληκτικά της θύμιας τους: «μαζί τα φάγαμε!» – ιταμότητα αυτοαμνηστευμένων δnmιών.

Δεν υπάρχει εναργέστερο σιμάδι ιστορικού τέλους μιας συλλογικότητας από την πόρωση, την τυφλή ασυδοσία των διαχειριστών της εξουσίας. Οι περιοισίες πρωθυπουργών και υπουργών που υπέγραψαν τον εξωφρενικό δανεισμό της χώρας, δεν δημεύονται, ούτε οι μυθικές απολαβές των παρασιτικών στρατιών από υπουργικούς «συμβούλους», αναριθμητους αργόστομους κομματικούς εγκαθέτους σε εταιρείες και οργανισμούς του δημοσίου. Αντί να λειτουργήσει «νέμεσις», πουλιέται, όσο-όσο, η υποδομή της χώρας, η κοινωνική περιουσία – «πράγμα τζιβαϊρκόν, πολυτιμίο».

Ολοφάνερο: Από τη σημερινή καταστροφή και ατιμώση δεν θα βγούμε ούτε πο σοφοί και συνετοί ούτε πο ανθρωπίνιοι και φιλόανθρωποι ούτε πθικά ωριμότεροι. Όταν σε έχουν μεταχειριστεί οι ολιγίστοι και σπιθαμιοί, τα τέρατα της ιδιοτελείας, μόνο σαν αδιαφοροποίητη μονάδα των στατικών τους μετρήσεων και ό,τι τους ενδιαφέρει από σένα είναι αποκλειστικά η ψήφος σου και πώς θα σου την αποκλέψουν, τότε μοιάζει έσοχατη μωρία να διολισθηθεις στην επιείκεια που τους νομιμοποιεί να τερατοουργούν και να βασανίζουν.

Από την «κρίση» ίσως τυπικά «βγούμε» κάποτε: αφού θα έχει εξασφαλιστεί η παράταση της ομπρέρας μας στη διεθνή κερδοσκοπία για πολλές δεκαετίες. Θα «βγούμε» ακόμα πιο δραματικά ανυποψίαστοι για την ελληνικότητά μας, πιο ανάνηροι στη γλωσσική μας εκφραστική, με ακόμα μεγαλύτερη σύγχυση ιστορικής αυτοσυνειδησίας – αλλοτριωμένα, ρημαγμένα υπολείμματα μιας πρότασης πολιτισμού που γέννησε το άθλημα της «σχέσης», όχι το βόλεμα της «σύμβασης». Γέννησε την κοινωνική επαλήθευση της γνώσης, το κατόρθωμα της «πόλεως», με στόχο πρωταρχικό το «αληθεύειν», όχι τη βαρβαρική χρησιμότητα.

Με την ψήφο μας και στις εκλογές του Μαΐου δεν επιλύουμε κόμμα. Συντάσσοντας με την ανθρωπιά και την αξιοπρέπεια ή με τον υπόκομο της βουλιμικής κακουργίας.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΖΙΜΑΤΗ

Τσιπριστές - Λαφαζανιστές ή Λαφαζανιστές - Τσιπριστές;

Είναι ανάγκη, νομίζω, να επανεξετάσουμε ορισμένες έννοιες επί τη βάση του πραγματικού περιεχομένου τους. Μιλούμε, λ.χ., για τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά για ποιον ΣΥΡΙΖΑ, εκείνον που εκφράζει ο Τσίπρας ή τον άλλον του Λαφαζάνη; Τον ΣΥΡΙΖΑ που κοροϊδεύει τον κόσμο, υποσχόμενος διαγραφή του χρέους, επιστροφή στα ελλείμματα και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση της ανάπτυξης με χαριστικούς όρους ή τον άλλον που λέει, διακριτικά μεν αλλά εντίμως και ευθέως, έξοδο από το ευρώ και οικοδόμηση του σοσιαλισμού; Τον ΣΥΡΙΖΑ που θέλει την Ελλάδα Βενεζουέλα των Βαλκανίων ή τον άλλον που οραματίζεται την Κούβα του Αιγαίου Πελάγους;

Η διαφορά μεταξύ των δύο τάσεων είναι πραγματική. Όσοι συζητούν με τον Παναγιώτη Λαφαζάνη, άνθρωπο προσνή και ανοικτό στον διάλογο, το πιστοποιούν. Ο απροκάλυπτα απαξιώτικος τρόπος με τον οποίον εκφράζεται σε κατ'ιδίαν συζητήσεις για τη γραμμή Τσίπρα στο θέμα της οικονομίας δεν αφήνει περιθώριο αμφιβολιών. Το διαπιστώνει όμως και ο οποιοσδήποτε, εφόσον ενδιαφέρεται να παρακολουθεί τις εξελίξεις στον ΣΥΡΙΖΑ, για τις οποίες τα ΜΜΕ παρέχουν αφειδώς την πληροφόρηση. Ο καθένας μπορεί να δει το εκκρεμές να πηγαινει πότε προς τα δεξιά (ιδίως όταν ο Τσίπρας είναι στο εξωτερικό) και πότε προς τα αριστερά.

Κάτι άλλο που επίσης αξίζει να προσέξουμε είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιδρά η ηγεσία για να καλύψει την αμχανία της, κάθε φορά που ο Λαφαζάνης επαναφέρει το εκκρεμές στα αριστερά. Αντιδρά οξύνοντας τους τόνους όσο περισσότερο μπορεί, όπως ένα ζευγάρι που τσακώνεται και βάζει τη μουσική δυ-

«**Ο ΣΥΡΙΖΑ** είναι ένα σύμβολο που έχει ξεπεράσει τα στενά σύνορα της πατρίδας μας», είπε στην πρόσφατη ομιλία του στο «Ακροπόλ» ο εκ των συμπροέδρων του κόμματος, Αλέξης Τσίπρας. Και, όπως φαίνεται από το ύψος του, μάλλον το εννοούσε σοβαρά...

νατά για να μην ακούν οι γείτονες τις αγριοφωνάρες. Μία ματιά, λ.χ., στην πρόσφατη ομιλία του Τσίπρα στο θέατρο «Ακροπόλ» θα σας πείσει: σερβίρει τα ψέματα, τις υπερβολές και τις ύβρεις με το φτυάρι, για να απομακρύνει την προσοχή του κόσμου από τα εσωτερικά προβλήματά του.

Υπό το πρίσμα αυτών των παρατηρήσεων, που συνοψίζουν ό,τι έχω καταλάβει τα χρόνια που παρακολουθώ την εξέλιξη του ΣΥΡΙΖΑ, προτείνω να υιοθετήσουμε ένα νέο τρόπο αναφοράς στο κόμμα, κατά το πρότυπο των γραφικών κομματιδίων ΚΚΕ (Μαρξιστές-Λενινιστές ή Μ-Λ) και Μαρξιστές-Λενινιστές ή Μ-Λ ΚΚΕ, τα οποία υποθέτω ότι κάπου πρέπει να υπάρχουν ακόμη. Αφού στον ΣΥΡΙΖΑ έχουμε Τσιπριστές και

Λαφαζανιστές, είναι σαφέστερο να αναφερόμαστε στο κόμμα ως ΣΥΡΙΖΑ Τ-Λ ή ΣΥΡΙΖΑ Λ-Τ, αναλόγως της τάσης που επικρατεί τη συγκεκριμένη περίοδο: Τ-Λ όταν ο Τσίπρας κρατά το τιμόνι και Λ-Τ όταν του το βουτάει μέσα από τα χέρια ο Λαφαζάνης. Γιατί όχι; Είναι θέμα σαφήνειας του λόγου, στο κάτω κάτω...

Όλα είναι performance

Επανερχομαι στο προχθεσινό σημείωμα της στήλης, σχετικά με τα επεισόδια στην εκδήλωση της ελληνικής προεδρίας στο Μέγαρο, τα οποία οδήγησαν τον μεγάλο μας Πάνο του Πολιτισμού στη δραματική αποχώρησή του από την εκδήλωση. Είχα τολμήσει την υπόθεση ότι οι θορυβούντες που έθιξαν την υποκριτική αξιοπρέπεια ήταν συνδικαλιστές. Ήταν εσφαλμένη. Εμαθα ότι

επρόκειτο για ένα καλλιτεχνικό performance (μία μορφή σύγχρονου έργου τέχνης είναι αυτό...) από μια ομάδα που ονομάζεται «Κίνηση Μαβίλη». (Μήπως επειδή η έμπνευση των δημιουργών της γεννήθηκε στα μπαράκια της ομώνυμου πλατείας; Ας τολμήσω και αυτήν την υπόθεση...) Τι κάνουν αυτοί λοιπόν; Πηγαινούν σε μια δημόσια εκδήλωση, διασκορπίζονται ανάμεσα στο κοινό και, ξάφνου, σ' ένα άσχετο σημείο της εκδήλωσης, αρχίζουν πρώτα να γελούν και ύστερα να χειροκροτούν. Το καλλιτεχνικό δημιούργημα υποτίθεται ότι παράγεται από τη διάδραση του πραγματικού κοινού της εκδήλωσης με τη συμπεριφορά της ομάδας.

Αυτό έκαναν και την περασμένη Πέμπτη στην εκδήλωση της ελληνικής

Και εις ανώτερα!

Την Πέμπτη ο Αλέξης Τσίπρας εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ Λ-Τ κατηγόρησε την Ευρώπη ότι «εμμέσως επικροτεί τη βία ως επιλογή που μπορεί να δώσει λύση στην Ουκρανία» και την κάλεσε «να μη ρίχνει λάδι στη φωτιά με επιβολή κυρώσεων». Ετσι ο εκ των συμπροέδρων του κόμματος απέδειξε για μια ακόμη φορά την ευστοχία των παρεμβάσεων του, αφού μόλις την επομένη επετεύχθη συμφωνία μεταξύ προέδρου Γιανουκόβιτς και ουκρανικής αντιπολίτευσης. Συμφωνία, η οποία σύμφωνα με όλα τα διεθνή πρακτορεία ήταν το αποτέλεσμα των ευρωπαϊκών προσπαθειών! Αλλά ο Αλέξης δεν άντεξε να μην αξιοποιήσει την ευκαιρία για να μας θυμίσει ότι η αρχή του υπέρ της διάκρισης μεταξύ καλής και κακής βίας ισχύει και στα διεθνή...

κλωρωθεί το συνέδριο. Στην πραγματικότητα, δηλαδή, και η Κίνηση Μαβίλη και ο υπουργός συνεργάστηκαν για τον ίδιο σκοπό: την αποτυχία της εκδήλωσης. Διαισθάνομαι ότι στη σχέση των δύο υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες. Ελπίζω ειλικρινά η συνεργασία τους να μην σταματήσει εδώ...

Δημοκρατικό κεκτημένο

Στη συζήτηση του νομοσχεδίου του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή επιώθηκαν μνημειώδεις λόγοι από τους εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων που συμμετείχαν. Ο Σταύρος Κουτσιουμπέλης, μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της ΑΔΕΔΥ, είπε: «Το προεδρικό διάταγμα Παυλόπουλου (σ.σ.: με το οποίο έγιναν χιλιάδες μονιμοποιήσεις στο Δημόσιο) έχει κλείσει και δεν καταλαβαίνω, ακόμα και αν υπάρχουν παρατυπίες, ύστερα από δέκα χρόνια, γιατί αναζητούμε σκελετούς στο ντουλάπι». Σε ανάλογο πνεύμα και ο Ιωάννης Παπαγεωργόπουλος, πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού, στο οποίο υπουργείο έχει εντοπισθεί σωρεία μονιμοποιήσεων βάσει πλαστών πιστοποιητικών: «Ο δεύτερος έλεγχος που έχετε στείλει είναι με έξι ελεγκτές σε ένα υπουργείο. Δεν έχει ξαναγίνει αυτό. Νομίζαμε ότι ξαφνικά ήρθαν και μας την έπεσαν από παντού (σ.σ.: αν δεν μιλούσε τόσο φωαία, πώς θα ήταν υπάλληλος του υπουργείου Πολιτισμού); Δηλαδή ήταν φανταστικό το φαινόμενο έξι ελεγκτών να μπαίνουν σε ένα υπουργείο». Με λίγα λόγια, η εξαπάτηση του Δημοσίου έπεται από δέκα χρόνια λογίζεται ως δημοκρατικό κεκτημένο, το οποίο ο συνδικαλισμός οφείλει να υπερασπίζεται. Είναι στα καλά τους οι άνθρωποι;

RED live! www.music.net.cy/red
[facebook.com/redlifestage](https://www.facebook.com/redlifestage)

Δήμητρα Γαλάνη

Αλλιώς | Δευτέρα 24/2/14
 Τρίτη 25/2/2014
 ΩΡΑ: 21.30

Σεραφείμ Γιαννακόπουλος - τύμπανα
 Λάμπης Κουντουρόγιαννης - ηλεκτρική κιθάρα
 Νίκος Μέρμηγκας - λαούτο, μαντολίνο, λάφτα, κιθάρα
 Σπύρος Μάνσης - πιάνο
 Στέλιος Προβής - μπάσο

Επιμέλεια Προγράμματος: Μαργαρίτα Μυτιληναίου - Δήμητρα Γαλάνη

Κρατήσεις: 22767711

CENTRUM HOTEL, ZANETTOS, Landas, M.D. MELODIA, MUSIC.NET.CY, LOVE 100.7 FM & 88.7

14ⁿ/th ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ Σύγχρονου Χορού

CONTEMPORARY Dance Platform

7 | 8 | 9
 Μάρτιος / March
 2 0 1 4

www.cyprusdanceplatform.com [CyprusContemporaryDancePlatform](https://www.facebook.com/CyprusContemporaryDancePlatform)

Διοργάνωση Organisation: **ΘΕΑΤΡΟ Ουαίτο**

Με τη συνεργασία In co-operation: **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

Στηρίζει With the support of: **Επένδυση Σύγχρονου Χορού**

Χορηγία Επικοινωνίας Media Sponsors: **Limassol, HAKHMEPINI, LOVE 100.7 FM**

Πρόταση για Βουλή με 250 και Γερουσία

Η κυβέρνηση ανοίγει τον δημόσιο διάλογο εν όψει της Συνταγματικής Αναθεώρησης

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Πρόταση για μικρότερη Βουλή, 250 βουλευτών, και ταυτόχρονη ουσιαστική ενίσχυση του ρόλου του Προέδρου της Δημοκρατίας προσανατολίζεται να θέσει στον δημόσιο διάλογο η κυβέρνηση πριν από τις ευρωεκλογές.

Η πρόταση αυτή, η οποία θα εντάσσεται στη γενικότερη συζήτηση που θα ανοίξει το επόμενο διάστημα εν όψει της Συνταγματικής Αναθεώρησης, εκτιμάται ότι θα βρει σημαντική απήχηση στην κοινωνία και θα φέρει τα κόμματα της αντιπολίτευσης προ της ευθύνης να πάρουν θέση έναντι ζητημάτων που σχετίζονται με την ποιότητα της λειτουργίας της Δημοκρατίας και απαντούν σε κείριες απαιτήσεις των πολιτών. «Μια τέτοια αλλαγή θα αναδιατάξει τις εσωτερικές ισορροπίες της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας και θα αναζωπυρώσει το ενδιαφέρον των πολιτών για τα κοινά» σημειώνει χαρακτηριστικά κορυφαίο κυβερνητικό στέλεχος.

Την άποψη ότι θα πρέπει να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των μελών του ελληνικού κοινοβουλίου είχε εκφράσει από το 1999 ο υπουργός Αμυνας κ. Δημ. Αβραμόπουλος, ενώ υπέρ της δραστηκής μείωσης τους έχει ταχθεί δημοσίως και ο ίδιος ο πρωθυπουργός κ. Αντ. Σαμαράς. Μάλιστα σε ομιλία του προς τριετία στο Συνέδριο του Εκομιστή είχε μιλήσει για την ανάγκη μείωσης των βουλευτών από 300 σε 200. Αλλάωτε, και οι δύο, ο πρώτος ως πρόεδρος του ΚΕΠ και ο δεύτερος ως αρχηγός της Πολιτικής Ανοιξης είχαν από ετών προκρίνει αλλαγές στη δομή και λειτουργία του κράτους, οι οποίες επί της ουσίας συνιστούν τον πυρήνα των σημειωμένων προτάσεων της Ν.Δ.

Σύμφωνα με πολλούς καλά πληροφορημένες πηγές της «Κ» κατά τη συνάντηση στην οποία αποφασίστηκε η κατάργηση της λίστας για τους ευρωβουλευτές, οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος συζητήσαν διεξοδικά το σενάριο της μείωσης του αριθμού των βουλευτών. Κατά τις ίδιες πηγές, ο κ. Σαμαράς τάχθηκε υπέρ της μείωσης κατά 50 έδρες του σημερινού Κοινοβουλίου με παράλληλη ανάδειξη μιας αιρετής Γερουσίας 50 μελών, πρόταση η οποία περιλαμβάνεται στο πακέτο Αβραμόπουλου. Ο κ. Βενιζέλος, αν και επί της αρχής συμφωνεί με την ανάγκη μείωσης του αριθμού των βουλευτών, φέρεται

να διατύπωνε ενστάσεις σχετικά με την αιρετή Γερουσία. Αντιθέτως, υπεραμύνθηκε της ανάγκης περιορισμού των δυνατοτήτων για πρόωρες εκλογές πριν από την ολοκλήρωση της τετραετούς θητείας της κυβέρνησης, υποστηρίζοντας ότι ακόμη κι αν πέφτει η κυβέρνηση, θα πρέπει η βουλή να έχει τη δυνατότητα ανάδειξης νέας κυβέρνησης χωρίς προσφυγή στις κάλπες. Επί αυτής της πρότασης, ο κ. Σαμαράς εμφανίστηκε έντονα επιφυλακτικός.

Το Μαξίμου δρομολογεί τη δημοσιοποίηση όλων των προτάσεων που θα περιλαμβάνει η κυβερνητική πρόταση πριν από τις ευρωεκλογές, προκειμένου αφενός να μη μονοπωλήσουν τον προεκλογικό διάλογο η οικονομία και τα μνημόνια και αφετέρου διότι εκτιμά ότι θα ενσχυούν τη στρατηγική του. «Οι πολίτες θα επικροτήσουν μια τέτοια αλλαγή, η οποία, πέραν των πολιτικών μηνυμάτων που εμπεριέχει, θα επιφέρει και σημαντικότερη οικονομία στα κρατικά ταμεία» σημειώνουν υπηλόβαθμα κυβερνητικά στελέχη σχετικά με την πρόταση για μείωση του αριθμού των βουλευτών. Ουδείς, ωστόσο, παραγνωρίζει την παράμετρο «βουλευτές», οι οποίοι, πάντως, αν και προεξοφλείται ότι θα αντιδράσουν εκτιμάται ότι θα είναι δύσκολο να έρθουν σε πλήρη αναντιστοιχία με το δημόσιο αίσημα.

Ανάλογη εκτίμηση κάνει το κυβερνητικό επιτελείο για την πλειοψηφία των γαλάζιων προτάσεων. Ως τέτοιες χαρακτηρίζουν τις προτάσεις για θέσπιση χρονικών ορίων ως προς τη θητεία του πρωθυπουργού, ασυμβίβαστο του αξιώματος του υπουργού με εκείνο του βουλευτή, αναθεώρηση της διάταξης για την ασυλία των βουλευτών, ώστε να περιοριστεί αποκλειστικά στα όρια της άσκησης των κοινοβουλευτικών καθηκόντων τους, κατάργηση βουλευτών προνομίων κ.λπ.

Τέλος, τρόπος υπέρβασης του «εμποδίου» της πλειοψηφίας των τριών πέμπτων της Βουλής αναζητεί το υπ. Εσωτερικών προκειμένου να περάσει από το Σώμα την εκλογή των ευρωβουλευτών με σταυρό προτίμησης. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι νομικοί σύμβουλοι του υπουργείου ψάχνουν τη φόρμουλα που θα τους επιτρέψει την ψήφιση της σχετικής πρωτοβουλίας με απλή πλειοψηφία και όχι με 180 σταυρούς, όπως προβλέπεται για την εκλογή με σταυρό.

Οι κ. Αντ. Σαμαράς και Ευ. Βενιζέλος συμφώνησαν με την ανάγκη μείωσης του αριθμού των βουλευτών, ωστόσο ο υπ. Εξωτερικών φέρεται να διατύπωνε ενστάσεις σχετικά με την αιρετή Γερουσία.

Παρασκήνιο για τις γαλάζιες επιλογές

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Ποιος και για ποιους λόγους αποφάσισε την υποψηφιότητα Ιωαννίδη αντί Τζιτζικώστα στην Κεντρική Μακεδονία; Ποιο γνωστό στέλεχος επιδίωξε να... αντικαταστήσει τον Βασίλη Μιχαολιάκο ως υποψήφιο δήμαρχο Πειραιά με το επείγον ότι μπορεί να αποκαταστήσει την... ποδοσφαιρική ημερία στο Λιμάνι; Ποιος εισηγήθηκε να «μετρηθεί» στις δημοσκοπήσεις ο κ. Σάββας Καλεντερίδης ακόμη και ως υποψήφιος περιφερειάρχης Κεντρ. Μακεδονίας; Πώς και δεν αποστράφηκε η υποψηφιότητα του Νικήτα Κακλαμάνη στην πρωτεύουσα; Και, εντέλει, ποιος θα αναλάβει να σηκώσει το βάρος της Κεντροδεξιάς στην Περιφέρεια Αττικής;

Με αυτά τα ερωτήματα, σχετικά με την πολιτική διαχείριση αλλά και το στίγμα των αυτοδιοικητικών υποψηφιοτήτων που «στηρίζει» το κόμμα, πορεύεται ακόμη και σήμερα η Νέα Δημοκρατία ενόψει του αυτοδιοικητικών εκλογών του Μαΐου. Για πρώτη, ίσως, φορά το παρασκήνιο υπήρξε τόσο έντονο και, μάλιστα, σε περιχές που -δεδομένων και των υποψηφιοτήτων του ΣΥΡΙΖΑ- θα μπορούσαν να

διεκδικηθούν με πολλές πιθανότητες, κερδίζοντας τις πολιτικές εντυπώσεις.

Η διαχείριση των δύο κεντρικών μετώπων κάθε άλλο παρά εύκολη είναι και γι' αυτό τον λόγο ο κ. Σαμαράς κινητοποιήθηκε προσωπικά με στόχο να επουλωθούν οι πληγές. Οι συναντήσεις, προ ημερών, με τον υποψήφιο δήμαρχο Αθηναίων Αρη Σπηλιωτόπουλο και, στη συνέχεια, με τους βουλευτές της Κεντρικής Μακεδονίας και τον υποψήφιο περιφερειάρχη Γιάννη Ιωαννίδη δεν είχαν τυπικό χαρακτήρα. Το πρωθυπουργικό επιτελείο διαπίστωνε την... διστακτικότητα βουλευτών και υπουργών να υποστηρίξουν δημοσίως τις δύο επίσημες επιλογές της Ν.Δ. έναντι των ανταρτών Νικ. Κακλαμάνη και Απ. Τζιτζικώστα, δύο στελεχών δηλαδή με ισχυρές αναφορές στη Ν.Δ. Ο πρωθυπουργός διεμήνυσε ότι η εκλογική προσπάθεια είναι κοινή και επέλεξε τον κομματικό κ. Κ. Ζωντανό ως συντονιστή της μάχης στην Μακεδονία και τον στενό του συνεργάτη, διευθυντή του πολιτικού γραφείου, Κώστα Μπούρα, ως «επιτελάρχη» για τον Δήμο Αθηναίων.

Πέραν του εκλογικού αποτελέσματος, η διαχείριση των «αντάρ-

τικων» υποψηφιοτήτων συνιστά και προίμιο για τη στάση της Νέας Δημοκρατίας γενικότερα έναντι των, εκτός κομματικών τειχών, δυνάμεων στα δεξιά της. Για του λόγου το αληθές, είναι ενδεικτική η διαφορά στους τόνους έναντι του κ. Νικ. Κακλαμάνη και του κ. Απ. Τζιτζικώστα, κάτι που δεν εξηγείται μόνον από το ότι ο πρώτος περιλαμβάνεται στη μικρή κυβερνητική πλειοψηφία των 153 βουλευτών. Ο κ. Κακλαμάνης, εν προκειμένω, θεωρείται ότι μπορεί να συγκεντρώσει ψήφους διαμαρτυρίας που, ελλείψει της υποψηφιότητάς του, θα κατευθύνονταν εκτός ορίων Ν.Δ. Έτσι, το Μαξίμου χαράσσει μια στρατηγική «δεύτερου γύρου» ώστε να μπορεί να προσδοκά σε στήριξη τη δεύτερη Κυριακή. Πλην όμως, η έννοια του «δεύτερου γύρου» δεν περιορίζεται στις αυτοδιοικητικές. Στο Μαξίμου υπάρχει η ανάλυση ότι είναι εφικτή η επανένωση της παράταξης στην πορεία προς τις εθνικές εκλογές, ειδικά από τη στιγμή που το δίλημμα «μνημόνιο-αντιμνημόνιο» θα έχει, εκ των πραγμάτων, καταστεί ανεπίκαιρο.

Με την εξάρτηση της Χρυσής Αυγής που οδεύει, όπως όλα δείχνουν, εκτός νόμου από τον Αρειο Πάγο και του κ. Πάνου Καμμένου (όχι

Οι συναντήσεις του Κ. Καραμανλή

Το γραφείο του κ. Κώστα Καραμανλή αναδεικνύεται, αμέσως μετά το Μαξίμου, σε πόλο προσέλκυσης των υποψηφίων για τις αυτοδιοικητικές εκλογές. Η κινητικότητα δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο στην Παναγή Κυριακού, ωστόσο, εν προκειμένω, οι περισσότεροι εκ των διεκδικητών επιδιώκουν να εμφανιστούν ως έχοντες εξασφαλίσει τουλάχιστον τη συγκατάβαση του πρώην πρωθυπουργού για την υποψηφιότητά τους. Το αξιοσημείωτο, ωστόσο, είναι ότι ο πρώην πρωθυπουργός ουδέποτε αρνείται να συναντηθεί με πολιτικά στελέχη της Ν.Δ. Συνεπώς, δεν προκαλεί σύγχυση, αλλά ταυτόχρονα δεν οδηγεί και σε συμπέρασμα για τις προσωπικές επιλογές του το γεγονός ότι συναντήθηκε και με τους τέσσερις των «γαλάζιων εμψυλών» δηλαδή τους κ. Σπηλιωτόπουλο, Ιωαννίδη, Κακλαμάνη και Τζιτζικώστα. Υπάρχει, βέβαια, μία ειδοποιός διαφορά, ότι οι συναντήσεις με τους κ. Κακλαμάνη και Τζιτζικώστα πραγματοποιήθηκαν πριν οριστικοποιηθεί ότι δεν αποτελούν την «επίσημη» επιλογή της Ν.Δ. Εκνευρισμό στο Μαξίμου προκαλεί η αποστασιοποίηση υπουργών και βουλευτών. Αν κάποιος ακούσει κορυφαίο κυβερνητικό στέλεχος θα δυσκολευτεί να αντιληφθεί ποιοι μεταξί των κ. Σπηλιωτόπουλου και Κακλαμάνη προτιμούν, κάτι που εντέλει λειτουργεί υπέρ των «ανεπισημων» υποψηφίων.

ΕΥΡΩΝΕΣΤΙ ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ

Οι ποινικές διώξεις αποδομοούν πολιτικά τη Χρυσή Αυγή

Της **ΙΩΑΝΝΑΝΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

ΕΞελίξεις με βαρύ πολιτικό πρόσημο, αλλά και συνέπειες στο ποινικό πεδίο, δρομολογεί η κίνηση των δύο ανακριτριών να ζητήσουν άδεια από τη Βουλή για να απαγγέλουν κατηγορίες κατά των εννέα βουλευτών της Χρυσής Αυγής οι οποίοι δεν ήταν έως τώρα στο κάδρο της ποινικής ευθύνης. Οι κατηγορίες θα αφορούν τη συγκρότηση και διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης.

Η κίνηση των ανακριτριών Ιωάννας Κλάπα και Μαρίας Δημητροπούλου εκτιμάται ως εξαιρετικά σημαντική και για τους ήδη υπόδικους βουλευτές, καθώς ζητείται η άδεια της Βουλής για να απαγγελθούν, για ορισμένους από αυτούς, πρόσθετες κατηγορίες σε βαθμό κακούργηματος για κατοχή πυροβόλων, εκρηκτικών και όπλων. Το ενδεχόμενο να βρεθούν αντιμετώπι, κυρίως όσοι «είναι έξω» με περιοριστικούς όρους, όπως ο Ηλίας Κασιδιάρης, εκ νέου με προσωρινή κράτηση είναι εξαιρετικά πιθανό, καθώς θα απολογηθούν για

νέες κατηγορίες που επισύρουν βαριές ποινές. Κυρίως σε ό,τι αφορά τον Ηλία Κασιδιάρη που έχει θέσει ήδη υποψηφιότητα για τη δημαρχία της πρωτεύουσας, η νέα ποινική εμπλοκή και το ενδεχόμενο να κρατηθεί προσωρινά πριν από το Πάσχα προσδίδουν στην κίνηση των ανακριτριών βαρύνουσα σημασία.

Οι ανακριτρίες στο έγγραφο τους προς τη Βουλή, που αριθμεί περίπου 200 σελίδες, περιγράφουν με αναλυτικό τρόπο το σύνολο των στοιχείων που έχουν στα χέρια τους, πάνω στα οποία στηρίζονται οι κατηγορίες για συμμετοχή στην εγκληματική οργάνωση της Χρυσής Αυγής όλης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Τεράστιο υλικό

Περί τις 115 μαρτυρικές καταθέσεις, τεράστιο υλικό από βίντεο και φωτογραφίες, όπου εμφανίζονται βουλευτές και στελέχη της Χρυσής Αυγής σε στρατιωτικού τύπου δραστηριότητες, ναζιστικές εκδηλώσεις, ρατσιστικά παραλήρηματα κ.λπ.,

Πολλοί από τους εννέα βουλευτές, για τους οποίους ζητείται η άρση της ασυλίας τους, ίσως βρεθούν στον Κορυδαλλό πριν από τις ευρωεκλογές

συνθέτουν τον καμβά πάνω στον οποίο πατούν οι δικαστικές αρχές και θεμελιώνουν κατηγορίες κατά βουλευτών και στελεχών της Χρυσής Αυγής. Στο υλικό αυτό, που έχει συγκεντρωθεί από κατασχέσεις στα σπίτια εμπλεκόμενων και από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές τους, βασίζονται και οι νέες κατηγορίες για την κατοχή όπλων, που αφορούν τους Νίκο Μιχαολιάκο, Ηλία Κασιδιάρη, Γεώργιο Γερμενή, Ιωάννη Λαγό, Ευστάθιο Μπούκουρα και άλλους για μικρότερες ποινικές σημασίας αδικήματα.

Και ενώ για τους ήδη υπόδικους

βουλευτές, που «είναι έξω», η εκ νέου απαγγελία κατηγοριών σημαίνει ενδεχόμενη προσωρινή τους κράτηση, για το ίδιο το κόμμα της Χρυσής Αυγής οι συνέπειες της κίνησης των ανακριτριών δρομολογούν πολιτικές συνέπειες και σημαντικότερες για το πολιτικό σκηνικό εξελίξεις. Το ενδεχόμενο, που εμφανίζεται και ως το πλέον πιθανό, είναι πολλοί από τους εννέα βουλευτές, για τους οποίους ζητείται η άρση της ασυλίας τους, να βρεθούν στον Κορυδαλλό ή εκτός με περιοριστικούς όρους, πριν από τις ευρωεκλογές.

Το γεγονός αυτό εκτιμάται ότι θα δυσκολεύσει αφάνταστα τις δυνατότητες της Χρυσής Αυγής να μετάσχει ως πολιτικός σχηματισμός στις επερχόμενες ευρωεκλογές. Όπως εκτιμούν πηγές στον Αρειο Πάγο, που έχει και την αρμοδιότητα έγκρισης των κομμάτων για να κατέλθουν στην εκλογική κούρσα, τα πράγματα διαγράφονται απαγορευτικά για τη συμμετοχή της Χ.Α. στη μάχη των ευρωεκλογών και στη συ-

νέχεια των βουλευτικών εκλογών, όποτε αυτές και αν γίνουν. Και θεμελιώνουν τη θέση αυτή στο γεγονός ότι το σύνολο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας διώκεται ποινικά ως εγκληματική οργάνωση, γεγονός που καθιστά απαγορευτική, σε κάθε περίπτωση, τη δυνατότητα να εγκριθεί από τον Αρειο Πάγο η συμμετοχή της Χ.Α. στις εκλογές.

Καταστατικό-μαϊμού

Επιπρόσθετα, όπως τονίζουν οι ίδιες πηγές, από τις έρευνες της Δικαιοσύνης έχει αποκαλυφθεί ότι το πραγματικό καταστατικό της Χρυσής Αυγής είναι άλλο από εκείνο που προσκόμισε -ή ενδεχομένως θα προσκομίσει- στον Αρειο Πάγο προς έγκριση. Πρόκειται για καταστατικό ναζιστικού τύπου πάνω στο οποίο οικοδομείται -μαζί με άλλα στοιχεία- η απόδοση καθηκόντων κατά βουλευτών και στελεχών της Χ.Α. ως εγκληματικής οργάνωσης, αποκαλύπτοντας έτσι το ναζιστικό προφίλ και τη ναζιστική οργανωτική δομή της που

δεν της επιτρέπουν τη συμμετοχή στον κοινοβουλευτικό στίβο.

Όμως, ακόμα και στην περίπτωση που η Χρυσή Αυγή με άλλο μανδύα επιχειρήσει να λάβει έγκριση συμμετοχής στις εκλογές, πηγές από το ανώτατο δικαστήριο επιστημονίζουν στην «Κ»: «Και πάλι είναι δύσκολο να εγκριθεί η συμμετοχή ενός τέτοιου πολιτικού μορφώματος, όπως για παράδειγμα το κόμμα Εθνική Αυγή, αν στους κόλπους του διαθέτει έστω και κάποιους από τους ήδη διωκόμενους βουλευτές και στελέχη της Χρυσής Αυγής». Με άλλα λόγια, στον Αρειο Πάγο ξεκαθαρίζουν ότι για τη Χρυσή Αυγή η πόρτα των εκλογών έχει ήδη κλείσει και επιπλέον, μετά τις δικαστικές εξελίξεις για την άρση της ασυλίας βουλευτών της, έχουν δυσκολευθεί εξαιρετικά τα πράγματα και για οποιονδήποτε άλλο πολιτικό σχηματισμό, όπως την Εθνική Αυγή, αν σε αυτόν μετέχουν βουλευτές ή στελέχη της. Πάντως, ήδη η Εθνική Αυγή έχει καταθέσει τα δικαιολογητικά της στον Αρειο Πάγο με επικεφαλής τον Γ. Γιαννόγκωνα...

Με δύο όπλα στις εκλογές του Μαΐου

Η αναμενόμενη δήλωση των εταιρών για νέα ρύθμιση του χρέους και η εξαγγελία για τη διανομή του πρωτογενούς πλεονάσματος

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΟΧΟΥ

Η δήλωση των εταιρών μέσω της οποίας θα δρομολογείται η νέα ρύθμιση για το ελληνικό χρέος και η εξαγγελία για τον τρόπο διανομής του πρωτογενούς πλεονάσματος θα είναι τα δύο βασικά όπλα μέσω των οποίων ο πρωθυπουργός, Αντ. Σαμαράς, θα δώσει τη μάχη των αυτοδιοικητικών εκλογών και των ευρωεκλογών του Μαΐου.

Ο πρωθυπουργός είναι ενήμερος για τις επιφυλάξεις που διατυπώνει ήδη η τρόικα, με το σκεπτικό ότι μέρος του πλεονάσματος του 2013 δεν είναι «διατηρήσιμο», υπό την έννοια ότι προέρχεται από μέτρα που δεν θα επαναληφθούν και τα επόμενα χρόνια. Ομως, εμφανίζεται πεπεισμένος πως σε πολιτικό επίπεδο – μέσω Βερολίνου – θα διασφαλιστεί ότι το πρωτογενές πλεόνασμα θα μοιραστεί χωρίς σημαντικές «εκπτώσεις».

Προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκεκριμένη εξέλιξη, ο κ. Σαμαράς

φέρεται αποφασισμένος να δεσμευθεί ότι ένα τμήμα από το 70% του πλεονάσματος, που παραμένει στην Ελλάδα, θα διατεθεί για εξόφληση οφειλών του Δημοσίου και ένα άλλο για αναπτυξιακές δράσεις. Ακόμη κι έτσι, όμως, στο Μέγαρο Μαξίμου εκτιμάται πως μπορεί να διασφαλιστεί ένα ποσό άνω του ενός δισ. για την ενίσχυση όσων επλήγησαν περισσότερο από την κρίση.

Δεν υπάρχει χρόνος

Πάντως, όπως αναφέρουν πληροφορίες, οι παροχές που προγραμματίζει η κυβέρνηση θα υλοποιηθούν μετά τις ευρωεκλογές, ενώ μόνο οι σχετικές εξαγγελίες θα γίνουν πριν από την αναμέτρηση της 25ης Μαΐου. Ο λόγος είναι, κατά τις ίδιες πηγές, ότι δεν υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια ώστε οι όποιες κυβερνητικές αποφάσεις να νομοθετηθούν και να γίνουν πράξη, καθώς το πρωτογενές πλεόνασμα θα πιστοποιηθεί στις 23 Απριλίου και η Βουλή λίγες ημέρες αργότερα θα κλείσει, καθώς

η χώρα θα εισέλθει σε προεκλογική περίοδο, λόγω των αυτοδιοικητικών εκλογών και των ευρωεκλογών.

Όπως προαναφέρθηκε, ο κ. Σαμαράς και Βενιζέλος έχουν συμφωνήσει – για ευνόητους λόγους – ότι στην τελική ευθεία προς τις κάλπες θα πρέπει να έχει γνωστοποιηθεί στους ψηφοφόρους πως θα διανεμηθεί το «κοινωνικό μέρισμα» του 2013. Ομως, μεταξύ τους συνεχίζουν να υπάρχουν διαφωνίες για τους βασικούς αποδέκτες του: Ο μεν πρωθυπουργός έχει θέσει ως προτεραιότητα την ενίσχυση των χαμηλοσυνταξιούχων και των ενστούλων, ενώ ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης θεωρεί πως πρέπει να ενισχυθούν κατά προτεραιότητα, πέραν των χαμηλοσυνταξιούχων, οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Παράλληλα, ο κ. Σαμαράς αναμένει πως μετά την πιστοποίηση του πρωτογενούς πλεονάσματος από την

Eurostat, στις 23 Απριλίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστήσει σαφές ότι θα λάβει, στο δεύτερο εξάμηνο του 2014, όλες τις απαιτούμενες αποφάσεις ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του χρέους, ενώ για το ίδιο διάστημα παραπέμπονται και οι συζητήσεις για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού της επόμενης χρονιάς. Η συγκεκριμένη εξέλιξη ευνοεί τους πολιτικούς ομοιογενείς του Μεγάρου Μαξίμου, καθώς από την πολιτική ατζέντα ενόψει των ευρωεκλογών θα «αφαιρεθεί» η συζήτηση για το ενδεχόμενο νέου δανείου προς την Ελλάδα και για τους πιθανούς όρους που θα το συνοδεύουν. Εξάλλου, παρά τις αναφορές του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Β. Σόιμπλε σε πρόσθετο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα, υπάρχουν και άλλες φωνές, όπως αυτή του επικεφαλής του Eurogroup, Γ. Ντάιτσελμπλουμ, που αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο το χρηματοδοτικό να καλυφθεί χωρίς άλλη δανειοδότηση και νέου τύπου Μνημόνιο.

Επί του παρόντος, βεβαίως, προτεραιότητα για τους κ. Σαμαρά και Βενιζέλο είναι να κλείσει μέχρι τις 10 Μαρτίου ο νέος κύκλος της διαπραγμάτευσης με την τρόικα. Η πολιτική σημασία της συγκεκριμένης εξέλιξης είναι μεγάλη, καθώς κάθε έλευση των εκπροσώπων των δανειστών επιβαρύνει το κλίμα και έχει σημαντικό κόστος, όπως προκύπτει και από τις δημοσκοπήσεις, για τους δύο κυβερνητικούς εταίρους. «Κλειδί» για την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης είναι οι διαρθρωτικές αλλαγές του ΟΟΣΑ, με τον κ. Κ. Χατζηδάκη να έχει διαμορφώσει το σχετικό σχέδιο νόμου, που όμως βρίσκεται κυριολεκτικά στον «αέρα». Πρώτον, δεν έχει γίνει ακόμη αποδεκτό από την τρόικα, ενώ επί του παρόντος δεν έχει πάρει την έγκριση των δύο πολιτικών αρχηγών. Σύμφωνα με πληροφορίες, αναφορικά με τα δύο επίμαχα θέματα, δηλαδή τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα και το γάλα, οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος είναι δια-

τεθειμένοι να προχωρήσουν σε αλλαγές σε σχέση με το πρώτο, αλλά είναι αρνητικοί σε μεταβολές που θα μπορούσαν να πλήξουν την ελληνική κτηνοτροφία.

Σε κάθε περίπτωση, στην τελική ευθεία προς τις κάλπες, οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος δεν θα προσέλθουν μόνο με τα ευρωπαϊκά τους «καρτιά», δηλαδή τη δρομολόγηση της επίλυσης του προβλήματος του χρέους και τη διανομή του πρωτογενούς πλεονάσματος. Στην ατζέντα του κ. Σαμαρά παραμένει, σύμφωνα με πληροφορίες, το ενδεχόμενο ανασχηματισμού της κυβέρνησης πριν από τις ευρωεκλογές, παρότι στο στενό του επιτελείο υπάρχουν δισταγμένες απόψεις για τη χρησιμότητα του εγχειρήματος. Παράλληλα, δυναμικά στις προεκλογικές εκστρατείες των δύο κομμάτων της συγκυβέρνησης αναμένεται να δώσουν οι προτάσεις τους για τη συνταγματική αναθεώρηση που επίσης σχεδιάζεται να παρουσιαστούν πριν από τις διπλές κάλπες του Μαΐου.

«Πρώτα οι στόχοι για το 2014, μετά οι παροχές»

Ξεκινά η διαπραγμάτευση με την τρόικα

Των ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ, ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Φρένο στη διανομή του πρωτογενούς πλεονάσματος βάζει η τρόικα, θεωρώντας ότι θα πρέπει να διασφαλιστούν οι δημοσιονομικοί στόχοι του 2014, πριν η κυβέρνηση προχωρήσει σε παροχές.

Σύμφωνα με το Μνημόνιο, η ελληνική κυβέρνηση μπορεί να διανείμει το 70% του ποσού που υπερβαίνει τον στόχο του πρωτογενούς πλεονάσματος. Το υπόλοιπο 30% θα διατεθεί για τη μείωση του χρέους. Το 2013, ο στόχος ήταν μηδέν. Συνεπώς, εάν το πρωτογενές πλεόνασμα ανέλθει τελικά σε 2 δισ. ευρώ η κυβέρνηση έχει θεωρητικά τη δυνατότητα να κάνει παροχές ύψους 1,4 δισ. ευρώ. Η τρόικα έχει, ωστόσο, άλλη άποψη. Καθώς οι αναφορές σε παροχές έχουν πυκνώσει το τελευταίο διάστημα, διαμήνυσε στον υπουργό Οικονομικών Γιάννη Στουρνάρα ότι για να υπολογισθεί το ποσό προς διανομή, θα αφαιρεθούν από το πρωτογενές πλεόνασμα όλα τα μη μόνιμα μέτρα, ούτως ώστε να μην απηλθθεί

η επίτευξη των ακόμη πιο φιλόδοξων δημοσιονομικών στόχων του 2014. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το Μνημόνιο, το 2014 ο στόχος για το πρωτογενές πλεόνασμα είναι 1,5% του ΑΕΠ, το 2015, 3% και από το 2016 και μετά 4,5% του ΑΕΠ.

Το ποιο μέρος του πρωτογενούς πλεονάσματος είναι διατηρήσιμο είναι κάτι το οποίο δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί, αλλά είναι σαφές ότι η τρόικα θα ελέγξει εξονυχιστικά τα πάντα πριν δώσει το πράσινο φως για παροχές. Οι δύο πλευρές θα πρέπει να συμφωνήσουν επί του θέματος στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης που αρχίζει τη Δευτέρα, καθώς η κυβέρνηση θέλει να κάνει τις σχετικές εξαγγελίες πριν από τις ευρωεκλογές. Εάν για τον οποιοδήποτε λόγο δεν καταστεί εφικτή η συμφωνία, τότε υπάρχουν σκέψεις η τρόικα να προσαρτήσει να δεσμεύσει μέσω του επικαιροποιημένου Μνημονίου την κυβέρνηση – επί της αρχής τουλάχιστον – ότι δεν θα κάνει εξαγγελίες οι οποίες θα θέτουν εν αμφιβολία τους στόχους των επομένων ετών.

Είναι σαφές ότι η τρόικα θα ελέγξει εξονυχιστικά τα πάντα πριν δώσει το πράσινο φως για παροχές. Πάντως, η κυβέρνηση θέλει να κάνει τις σχετικές εξαγγελίες πριν από τις ευρωεκλογές.

Το δημοσιονομικό κενό

Στις συζητήσεις που ξεκινούν από αύριο, η κάλυψη των δημοσιονομικών κενών του 2014 και το 2015 είναι από τις βασικές εκκρεμότητες. Για τον φετινό προϋπολογισμό το οικονομικό επιτελείο υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει κενό λόγω της καλής πορείας του περυσινού προϋπολογισμού, αλλά και των μέτρων που έχουν ήδη προταθεί στην τρόικα. Στελέχη της τρόικας παραδέχονται πλέον ότι το πρωτογενές πλεόνασμα του 2013 θα είναι «μία θετική έκπληξη», αλλά τηρούν στάση αναμονής για το 2014, δεδομένου ότι θα πρέπει να εφαρμοστούν οι αποφάσεις των δικαστηρίων για τις επιστροφές αποδοχών σε διάφορες κατηγορίες υπαλλήλων.

Για το δημοσιονομικό κενό του 2015, η τρόικα επιμένει ότι δεν είναι μικρότερο των 2-3 δισ. ευρώ. Κάτι που απορρίπτουν στο οικονομικό επιτελείο. Σε κάθε περίπτωση οι δύο πλευρές θα πρέπει να συμφωνήσουν στο ύψος και τους τομείς από τους οποίους θα καλυφθεί το κενό για να διαμορφωθεί και το νέο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα, ενώ οι αποφάσεις για τα οριστικά μέτρα θα ληφθούν το φθινόπωρο. Τα άλλα ανοικτά μέτρα της διαπραγμάτευσης είναι:

1. Η «εργαλειοθήκη» (tool kit) του ΟΟΣΑ. Ο κ. Στουρνάρας δέχθηκε καταγίγισμό επικρίσεων στο Eurogroup για την καθυστέρηση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Οι εκπρόσωποι της τρόικας είπαν

ότι η ελληνική κυβέρνηση διστάζει λόγω των πιέσεων από κατεστημένα συμφέροντα. Εξέφρασαν, μάλιστα, τις αμφιβολίες τους για το εάν πρέπει να επιστρέψει η τρόικα στην Αθήνα. Ο κ. Στουρνάρας απάντησε ότι η κυβέρνηση έχει την πρόθεση να εφαρμόσει το toolkit του ΟΟΣΑ με μερικές εξαιρέσεις. «Ποιες είναι αυτές οι εξαιρέσεις; Είναι πολύ αόριστος» του απάντησε ο πρόεδρος του Eurogroup κ. Ντάιτσελμπλουμ. Ανάλογο ήταν το περιεχόμενο των τοποθετήσεων και αρκετών άλλων υπουργών Οικονομικών της Ευρώζωνς και μόνο στον τρίτο γύρο της συζήτησης ο κ. Στουρνάρας απέσπασε τη συμφωνη γνώμη του Eurogroup για να αρχίσουν αύριο οι διαπραγματεύσεις της τρόικας με την κυβέρνηση στην Αθήνα.

2. Μείωση κατά 3,9% των ασφαλιστικών εισφορών. Στο οικονομικό επιτελείο εκφράζουν την αισιοδοξία τους ότι το ζήτημα θα κλείσει γρήγορα και ότι η τρόικα θα αποδεχτεί την ελληνική πρόταση για εφάπαξ εφαρμογή της μείωσης.

3. Φόρο υπέρ τρίτων. Το ποιο θα καταργηθούν θα βρεθεί στο επίκεντρο των συζητήσεων με την τρόικα να περιμένει περισσότερα στοιχεία.

4. Τεστ αντοχής (stress tests) τραπεζών. Θα οριστικοποιηθούν τεχνικές πιυκές της άσκησης για να οριστικοποιηθεί το ποσό των κεφαλαίων που χρειάζονται οι τράπεζες.

Τα τρία μεγαλύτερα λάθη της τρόικας στην Ελλάδα

Ο συνεισηγητής της έκθεσης της διερευνητικής επιτροπής του Ευρωκοινοβουλίου Χόανγκ Νγκοκ μιλάει στην «Κ»

Της αναπαρακριμίας μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Τον περασμένο Νοέμβριο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε να συστήσει μια διερευνητική επιτροπή για να εξετάσει τον ρόλο της τρόικας στις τέσσερις χώρες του Μνημονίου. Η επιτροπή έχει σκοπό να καταλήξει σε ένα πόρισμα που θα τεθεί υπό ψηφοφορία στην ολομέλεια του Ευρωκοινοβουλίου, στα μέσα Μαρτίου. Ο Χόανγκ Νγκοκ είναι συνεισηγητής της έκθεσης και ευρωβουλευτής με το κόμμα των Σοσιαλιστών. Σήμερα μιλάει στην «Κ» εφηνώντας ποια ήταν τα βασικά λάθη που έκανε η τρόικα στην Ελλάδα.

– **Μάθετε κάτι στην πρόσφατη επίσκεψή σας στην Αθήνα που σας βοήθησε να κατανοήσετε καλύτερα τα προβλήματα στη διαχείριση της ελληνικής κρίσης;**

– Δεν γνώριζα ότι υπήρχε διαφωνία ανάμεσα στην ΕΚΤ και το ΔΝΤ σχετικά με την αναδιάρθρωση του χρέους. Ανακάλυψα ότι από την αρχή το ΔΝΤ υποστήριζε ότι το ελληνικό χρέος δεν ήταν βιώσιμο αν δεν αναδιάρθρωνόνταν. Η ΕΚΤ

ήταν εναντίον αυτής της άποψης, ήθελε να προστατέψει τις τράπεζες, δηλαδή τους ομολογιούχους και τους μετόχους τους. Ο κ. Τρισέ υποστήριξε ότι κάτι τέτοιο θα είχε επιπτώσεις στις δευτερογενείς αγορές. Η εντύπωσή μου είναι ότι αυτή η συζήτηση δεν έγινε ποτέ σε ένα δημοκρατικό πλαίσιο. Η ΕΚΤ υποστηρίζει τώρα ότι οι αποφάσεις πάρθηκαν στο Eurogroup, κάτω από δημοκρατικές διαδικασίες, αλλά το Eurogroup τι είναι; Είναι μία ανεισηγητική κυβερνητική δομή που τις αποφάσεις τις παίρνει βασικά η Γερμανία.

– **Μπορούσε όμως να είχε γίνει τότε η αναδιάρθρωση του χρέους χωρίς συνέπειες στη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος της Ευρώπης;**

– Αν η ΕΚΤ είχε δεχθεί να αναδιάρθρωσει το ελληνικό χρέος από την αρχή και συγχρόνως είχε θέσει σε εφαρμογή πρόγραμμα αγοράς ομολόγων OMT (Outright Monetary Transactions, πρόγραμμα που ανακοίνωσε ο Μάριο Ντράγκι τον Σεπτέμβριο του 2012 για απεριόριστη αγορά κρατικών ομολόγων στη δευτερογενή αγορά), δεν θα είχαν

«Δεν γνώριζα ότι υπήρχε διαφωνία ανάμεσα στην ΕΚΤ και το ΔΝΤ σχετικά με την αναδιάρθρωση του χρέους» λέει στην «Κ» ο ευρωβουλευτής κ. Χόανγκ Νγκοκ.

υπάρξει συνέπειες σε δευτερογενείς αγορές και η Ελλάδα δεν θα βρισκόταν πέντε χρόνια σε ύφεση. Αλλά αυτός ο διάλογος δεν έγινε ποθενά. Ακόμα και η ελληνική κυβέρνηση έλεγε τότε ότι δεν χρειαζόμαστε αναδιάρθρωση του χρέους γιατί φοβόταν την αντίδραση των αγορών. Τότε θυμάμαι είχα ρωτήσει τον κ. Βενιζέλο σε συνάν-

τηση του κόμματος των Σοσιαλιστικών δημοκρατών στο Στρασβούργο αν θα χρειαζόταν αναδιάρθρωση το ελληνικό χρέος. Τότε εμείς θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε αυτή τη θέση στο ευρωκοινοβούλιο και να δίνουμε στην Ελλάδα μία πιο δυνατή θέση στο Συμβούλιο της Ε.Ε. Η απάντησή του, «το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο και θέλουμε να βρούμε στις αγορές σύντομα», με είχε προβληματίσει τότε.

– **Πιστεύετε ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να έχει ακολουθήσει καλύτερη «συνταγή»;**

– Δεν λέω ότι η πρόταση του ΔΝΤ θα ήταν καλύτερη από αυτήν της ΕΚΤ γιατί και η εσωτερική υποτίμηση σημαίνει μείωση μισθών. Απλά θα μπορούσε να υπάρχει μία συζήτηση γύρω από τις πιθανές λύσεις.

– **Τώρα, αφού έχετε μιλήσει με τους πρωταγωνιστές της κρίσης, ποιο νομίζετε ήταν το μεγαλύτερο λάθος της τρόικας στην Ελλάδα;**

– Όπως σας είπα η μη ανάμειξη της ΕΚΤ από την αρχή ήταν λάθος, η αργοπορημένη εισαγωγή του προγράμματος OMT αλλά και επί-

ση του χρέους ήταν όλα λάθη. Συγχρόνως, η δημοσιονομική εξυγιάνση ήταν πολύ βίαιη και ο αποπληθωρισμός των μισθών πολύ μεγάλος. Πήρατε τα περιοριστικά μέτρα όλα μαζί και γι' αυτό δεν μου κάνει εντύπωση ότι έχετε πέντε χρόνια μέγαν ύφεση. Νομίζω ότι αν η Ευρώπη θέλει να δώσει χώρο στην Ελλάδα για να κινηθεί με λιγότερη λιτότητα, τότε πρέπει να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση χρέους. Ολοι γνωρίζουν ότι ένα χρέος 175% του ΑΕΠ δεν είναι βιώσιμο. Το ίδιο το ΔΝΤ λέει ότι ένα χρέος πάνω από 120% δεν είναι βιώσιμο.

Δημοκρατική λογοδοσία
– **Ποιο θα είναι το αποτέλεσμα της διερευνητικής επιτροπής για την τρόικα;**

– Μια πρόκληση για δημοκρατική λογοδοσία της οικονομικής διακυβέρνησης στην Ευρώπη. Η τρόικα ήταν το πρώτο τεστ αυτού που ονομάζει η Αγκελα Μέρκελ «macro conditionality». Δηλαδή, για να λάβει μία χώρα οικονομική βοήθεια θα πρέπει να εφαρμόσει νεοφιλελεύθερες πολιτικές χωρίς καμία διαπραγμάτευση εκτός Ευ-

ρωgroup όπου η φωνή της Γερμανίας υπερισχύει. Και αυτό είναι το πρόβλημα όλων των ευρωπαϊκών χωρών και όχι μόνο αυτών σε πρόγραμμα.

– **Αλλά αν δεν υπήρχε ο «εκβιασμός» της οικονομικής βοήθειας πιστεύετε ότι οι χώρες από μόνες τους θα προχωρούσαν σε διαρθρωτικές αλλαγές;**

– Δεν αμφισβητώ το γεγονός ότι η οικονομική βοήθεια χρειάζεται να είναι αντίβαρο σε διαρθρωτικές αλλαγές. Ακόμα και όταν δανείζεις έναν φίλο σου, θες να ξέρεις τι θα κάνει για να σου επιστρέψει τα δανεικά. Αλλά στις διαρθρωτικές αλλαγές υπάρχουν πολλές εναλλακτικές.

– **Τι μαθήματα πήραμε στην Ευρώπη από την κρίση. Πιστεύετε ότι η ευρωπαϊκή οικονομία είναι τώρα πιο θωρακισμένη;**

– Έχουμε έναν καινούργιο μηχανισμό που δεν υπήρχε το 2010, έχουμε τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ESM) και η ΕΚΤ έχει εφαρμόσει το OMT πρόγραμμα, το οποίο από τη στιγμή που τέθηκε σε εφαρμογή έχει μειώσει τα επιτόκια των δημόσιων χρεών στην Ευρώπη.

«Θέλω να εξαντλήσω την πενταετία στο ΔΝΤ»

Τι δηλώνει η Κριστίν Λαγκάρντ για τις φήμες ότι διεκδικεί τη θέση του Μπαρόζο

Του συνεργάτη της «Κ» PETER WILSON

Για τον Θύκο του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προαλείφεται η επικεφαλής του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, η γυναίκα που βρέθηκε στο επίκεντρο της διεθνούς κινητοποίησης για το ελληνικό χρέος. Η πρώην υπουργός της Γαλλίας δέχεται πιέσεις προς την κατεύθυνση αυτή από σημαντικά στελέχη συντηρητικών κομμάτων στην Ευρώπη, τα οποία επιμένουν στην ανάγκη να εγκαταλείψει τη σημερινή της αποστολή για να αντικαταστήσει τον Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο.

Την περασμένη εβδομάδα, το βρετανικό περιοδικό «Economist» επέμενε σε κύριο άρθρο του ότι η 58χρονη νομικός είναι η καταλληλότερη για τη θέση, εν μέρει λόγω και της απουσίας άλλου αξιόπιστου υποψηφίου. Μία τέτοια μετακίνηση, ωστόσο, θα θυσίαζε την 70χρονη παράδοση που θέλει το ΔΝΤ να διοικείται από Ευρωπαίο. Παράλληλα, θα άνοιγε τον δρόμο σε κάποιον εκπρόσωπο αναπτυσσόμενης οικονομίας να αναρριχηθεί στην ηγεσία του Ταμείου, απειλώντας με τον τρόπο αυτό το μέγεθος, αλλά και τους όρους κάθε μελλοντικής χρηματοδότησης της Ελλάδας και άλλων ευρωπαϊκών κρατών από το ΔΝΤ.

Τι λέει η ίδια; Ερωτηθείσα από την «Κ» για πιθανή μετακόμισή της στις Βρυξέλλες, επέμεινε ότι δεν σχεδιάζει να εγκαταλείψει το ΔΝΤ, όπου η θητεία της λήγει στα μέσα του 2015. «Θέλω να εξαντλήσω την πενταετία μου. Όταν αρχίζουν οι φήμες και τα σενάρια, είναι αδύνατον να τα σταματήσεις και γι' αυτό θα συνεχίσω να λέω ότι δεν είμαι υποψήφια για την προεδρία της Κομισιόν», λέει η κ. Λαγκάρντ.

Στην επισήμανση ότι η αποκατάσταση των σημερινών της προθέσεων δεν αποτελεί δέσμευση παραμονής στο τιμόνι του ΔΝΤ, η κ. Λαγκάρντ απαντάει ότι είναι αδύνατον να είμαστε απόλυτοι σε ό,τι αφορά το μέλλον. «Τι θα γίνει αν με πατήσει λεωφορείο ή μου τύχει κάτι άλλο; Θεός φυλάξοι! Η μοίρα δεν είναι στα χέρια μου», θα πει.

Οι αποφάσεις της, πάντως, θα έχουν μεγάλο ενδιαφέρον για την Ελλάδα. Ως υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας, η κ. Λαγκάρντ υπήρξε από τους διαμορφωτές της ευρωπαϊκής πολιτικής για την αντιμετώπιση της κρίσης, ενώ μετά τη μετακόμισή της στην Ουάσιγκτον το 2011, συνέχισε να επιτελεί τον ίδιο

ρόλο στο ΔΝΤ. Σε συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ», στα γραφεία του ΔΝΤ στο Παρίσι, υπερασπίστηκε τον ρόλο της στην προσπάθεια που κάνει για να πεισθούν οι δύο εταίροι του ΔΝΤ στην τρόικα, η Ε.Ε. και η ΕΚΤ, να προσφέρουν στην Ελλάδα περιθώριο ώστε να προωθήσει τις συμφωνηθείσες περικοπές δαπανών. Σύμφωνα, μάλιστα, με το πρώην μέλος του Δ.Σ. του ΔΝΤ, Ντομένικο Λομπάρντι, το Ταμείο ζήτησε από την τρόικα να μην είναι τόσο συγκεκριμένη σε ό,τι αφορά τις περικοπές αυτές. Το αίτημα, όμως, απορρίφθηκε ύστερα από απαίτηση της Ε.Ε. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι η Γερμανία και άλλες κυβερνήσεις μεγάλων ευρωπαϊκών κρατών αντιστά-

θηκαν με επιτυχία στο αίτημα του ΔΝΤ για μεγαλύτερη παραγραφή ελληνικών χρεών από γαλλικές και γερμανικές τράπεζες. Και για να καταδείξει την «αξία» της πρότασης θα σημειώσει με νόημα: «Οι αναδυόμενες οικονομίες έχουν οργισθεί με τον τρόπο, με τον οποίο το ΔΝΤ διαχειρίστηκε την ευρωπαϊκή κρίση, κάνοντας λόγο για δύο μέτρα και δύο σταθμά, με στόχο όχι τόσο την προστασία της Ελλάδας, αλλά των Ευρωπαίων δανειστών της».

Ο πρώην επικεφαλής οικονομικών υπηρεσιών του ΔΝΤ, Σάμιον Τζόνσον, υποστηρίζει ότι η Λαγκάρντ επέδειξε μεροληψία υπέρ της Ευρώπης. Και προχωράει ένα βήμα παραπέρα: «Το ΔΝΤ δεν μπορεί να μεταμορφώνεται σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο», λέει. Η Λαγκάρντ αρνείται τη μομφή αυτή, επιμένοντας ότι η Ελλάδα και άλλες προβληματικές οικονομίες στην Ευρώπη υποχρεώθηκαν σε μεγαλύτερες δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις απ' ό,τι οι ασιατικές χώρες στην κρίση της δεκαετίας του 1990. «Σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική σταθεροποίηση, τα ευρωπαϊκά κράτη πραγματοποίησαν μεγαλύτερες προόδους από τα ασιατικά. Οι αναπτυξιακοί ρυθμοί των ασιατικών χωρών και το τραπεζικό σύστημα της πείρωμας υποχρέωσαν να διαμορφώσουμε πολύ πιο συμπτυκνόμενο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης. Οι χώρες αυτές υπέφεραν για δύο με τρία χρόνια, διάστημα που θα είναι μεγαλύτερο στην Ευρώπη, λόγω του αργού ρυθμού ανάκαμψης. Παρότι λοιπόν το πρόγραμμα στην Ευρώπη έχει μεγαλύτερη χρονική διάρκεια, ο όγκος της δημοσιονομικής αναδιάρθρωσης είναι υψηλότερος στην περίπτωση μας απ' ό,τι στην Ασία», λέει η κ. Λαγκάρντ.

Υπήρξα πολιτικός, δεν είμαι πολιτικό ζώον

«Υπήρξα πολιτικός και παθιάζομαι με την πολιτική. Δεν είμαι, όμως, πολιτικό ζώον. Πιστεύω βαθιά στη δύναμη του ατόμου και στην ελεύθερη πρόσβαση σε κάθε πρόνομι, εφόσον το άτομο εργάζεται σκληρά. Οι αρχές μου αυτές, όμως, δεν με τοποθετούν σε συγκεκριμένο ιδεολογικό, κομματικό χώρο», λέει η κ. Λαγκάρντ στην «Κ». Εχοντας οικοδομήσει την καριέρα της χωρίς τη βοήθεια ισχυρού μέντορα, όπως ο Μπιλ Κλίντον ή ο σερ Ντένις Θάτσερ, η κ. Λαγκάρντ μιλάει συχνά για τα δικαιώματα των γυναικών, υποστηρίζοντας την ποσόστωση υπέρ των γυναικών στα εταιρικά Δ.Σ. και εννοώντας γυναίκες για προαγωγές εντός του ΔΝΤ. Όταν ο Ντομνίκ Στρος-Καν υποχρεώθηκε σε παραιτηση από τη διοίκηση του ΔΝΤ

το 2011, λόγω απόπειρας βιασμού για την οποία κατηγορήθηκε, η Λαγκάρντ έγινε -για μία ακόμη φορά στη σταδιοδρομία της- «ο κατάλληλος άνθρωπος, στην κατάλληλη θέση, την κατάλληλη στιγμή». Προσέξτε διαδρομή: Η προαγωγή της στην κεφαλή της Baker & McKenzie το 1999 αποφασίστηκε σε μία προσπάθεια της εταιρείας να μεταβάλει την εικόνα της. Λίγα χρόνια νωρίτερα, η Baker & McKenzie είχε αντιμετωπίσει αγωγή: α) από γραμματέα για σεξουαλική παρενόχληση, β) από γυναίκα-συνεταίρο για διακρίσεις λόγω του φύλου της και γ) από άνδρα υπάλληλο για διάκριση, λόγω του ότι έπασχε από AIDS. Η υπόθεση αυτή, μάλιστα, ενέπνευσε την κινηματογραφική ταινία «Φιλαδέλφεια».

Στελέχη συντηρητικών κομμάτων στην Ευρώπη πιέζουν την επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ να εγκαταλείψει τη σημερινή της αποστολή για να αντικαταστήσει τον Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο.

Η ΑΠΙΘΑΝΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΦΙΛΟΥΣ!

ΚΡΑΤΗΣΤΕ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΟΛΑ ΟΣΑ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2013-2014

Μέσα από την καταπληκτική συλλογή των 56 σελίδων, αφιερωμένες στις **14 κυπριακές ομάδες της πρώτης κατηγορίας!** 293 αυτοκόλλητα με τα πορτραίτα των αγαπημένων σας ποδοσφαιριστών και πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία για τους ίδιους και την ομάδα τους!

Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλ. 77 77 14 44 ή στο www.kidsmax@kronospublic.com

ΜΑΖΙ 2 ΦΑΚΕΛΑΚΙΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΑ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ουκρανία, εϋθραυστος συμβιβασμός και αγωνία

Παρά τη συμφωνία για πρόωρες εκλογές η κατάσταση παραμένει ασταθής

Οι εμφύλιες διενέξεις συχνά ακολουθούν ένα πεισματικά επαναλαμβανόμενο πρότυπο. Αυτό που αρχικά εμφανίζεται ως μια επιλύσιμη αντίθεση εξελίσσεται σε σύγκρουση, καθώς οι στόχοι ριζοσπαστικοποιούνται, οι πικρίες συσσωρεύονται και η ευκαιρία για συμβιβασμό χάνεται. Αυτή ήταν η φοβερή διαδρομή της Ουκρανίας, όπου οι αρχικά ειρηνικές διαδηλώσεις του Νοεμβρίου πυρακτώθηκαν με εξαιρετικά βίαιο τρόπο. Το κέντρο του Κιέβου μετετράπη σε εμπόλεμη ζώνη και δεκάδες σκοτώθηκαν.

Παρά την προσωρινή συμφωνία μεταξύ Γιανουκόβιτς και αντιπολίτευσης, η οποία ανακοινώθηκε την Παρασκευή, για πρόωρες προεδρικές εκλογές, κυβέρνηση κοινής αποδοχής και περιορισμό των προεδρικών εξουσιών, η κατάσταση παραμένει ασταθής. Το λουτρό αίματος των τελευταίων ημερών θα βαθύνει τα ρήγματα σε μια χώρα που ήταν πάντα εϋθραυστη. Ο ανοιχτός εμφύλιος πόλεμος παραμένει ρεαλιστικό ενδεχόμενο. Η άμεση ευθύνη γι' αυτή την καταστροφική ανήκει στον απολυταρχικό πρόεδρο της χώρας. Αλλά ο πραγματικός αρχιτέκτονας βρίσκεται στο Κρεμλίνο: είναι ο Πούτιν.

Η επικράτεια της σημερινής Ουκρανίας έχει μακρά, επώδυνη ιστορία ως ενδιάμεση ζώνη μεταξύ Ανατολής και Δύσης, ποτισμένη με αίμα. Εμφανίστηκε ως ανεξάρτητο κράτος μόλις το 1991, όταν κατέρρευσε η Σοβιετική Ένωση. Συνυψάζοντας τα δυτικά εδάφη, που αποτελούσαν κάποτε τμήμα της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας και τις ρωσικές ανατολικές και νότιες περιοχές, η νέα χώρα τελούσε υπό διαρκή αμφισβήτηση. Ενδημικά στοιχεία της ουκρανικής πολιτικής ζωής υπήρξαν η διαφθορά και η εσωτερική διαμάχη. Αυτό δεν έπαψε να ισχύει και μετά την «πορτοκαλί επανάσταση» του 2004, μια ειρηνική εξέγερση που προδόθηκε από μνησικακούς πολιτικούς. Η άρνηση του Γιανουκόβιτς να υπογράψει εμπορική συνθήκη με την Ε.Ε. προς όφελος μιας αδιαφανούς συνεργασίας με τη Ρωσία, τον περασμένο Νοέμβριο, ήταν ο πυροκροτητής της νέας αναταραχής.

Θα ήταν ευχής έργο να πραγματοποιηθούν πρόωρες προεδρικές εκλογές χωρίς τον Γιανουκόβιτς. Ωστόσο, η απομάκρυνσή του δεν θα είναι εύκολη. Είναι πιθανό ο Ουκρανός πρόεδρος να επιχειρήσει να παραβιάσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε, αφού κοπιάσει η κρίση.

Σε αυτή την περίπτωση, οι ολιγάριθμοι που τον στηρίζουν και έχουν πολλά να χάσουν από αυτή την τρέλα, θα πρέπει να τον οδηγήσουν στην έξοδο.

Το τι πρέπει να γίνει στη συνέχεια παραμένει ασαφές. Σχεδόν όλοι οι Ουκρανοί πολιτικοί έχουν χάσει την όποια αξιοπιστία τους, συμπεριλαμβανομένης της πρώην πρωθυπουργού Γιούλια Τιμοσένκο, που βρίσκεται στη φυλακή. Οι διαδηλωτές δεν έχουν έναν αδιαμφισβήτητο αρχηγό και αυτός είναι ένας από τους λόγους που εμποδίζει τον τερματισμό της βίας. Είναι δύσκολο να δει κανείς ποιος γιγάνθας θα μπορούσε να γεφυρώσει τα ρήγματα που διατρέχουν την ουκρανική κοινωνία. Ο Γιανουκόβιτς εξακολουθεί να διατηρεί επιρροή στις ανατολικές και νότιες περιοχές. Στο δυτικό τμήμα και την πρωτεύουσα έχει δαιμονοποιηθεί. Η διχοτόμηση παραμένει τρομακτικά ρεαλιστικό σενάριο. Η αποτροπή της προϋποθέτει, πάνω απ' όλα, τον τερματισμό της ρωσικής ανάμειξης.

Για τους περισσότερους παρατηρητές, η πρόκληση χάους στην Ουκρανία μοιάζει παράλογη τακτική για τη Ρωσία. Ωστόσο, ο Βλαντιμίρ Πούτιν θεωρεί την Ουκρανία αναπόσπαστο τμήμα της ρωσικής σφαιρικής επιρροής. Οι ιέραιες της Μόσχας επιθυμούν από καιρό να προσαρτηθούν την Κριμαία, τη χερσόνησο της Μαύρης Θάλασσας την οποία ο Νικίτα Χρουστσόφ δώρισε στην Ουκρανία (σύμφωνα με ορισμένες αναφορές, σε κατάσταση μέθης). Σε κάθε περίπτωση, ο Βλαντιμίρ Πούτιν θα αξιοποιήσει την περιπέτεια της Ουκρανίας για να πείσει τον δικό του λαό ότι οι διαδηλωτές και η πολιτική διαπάλη είναι ο δρόμος που οδηγεί μία χώρα στην καταστροφή.

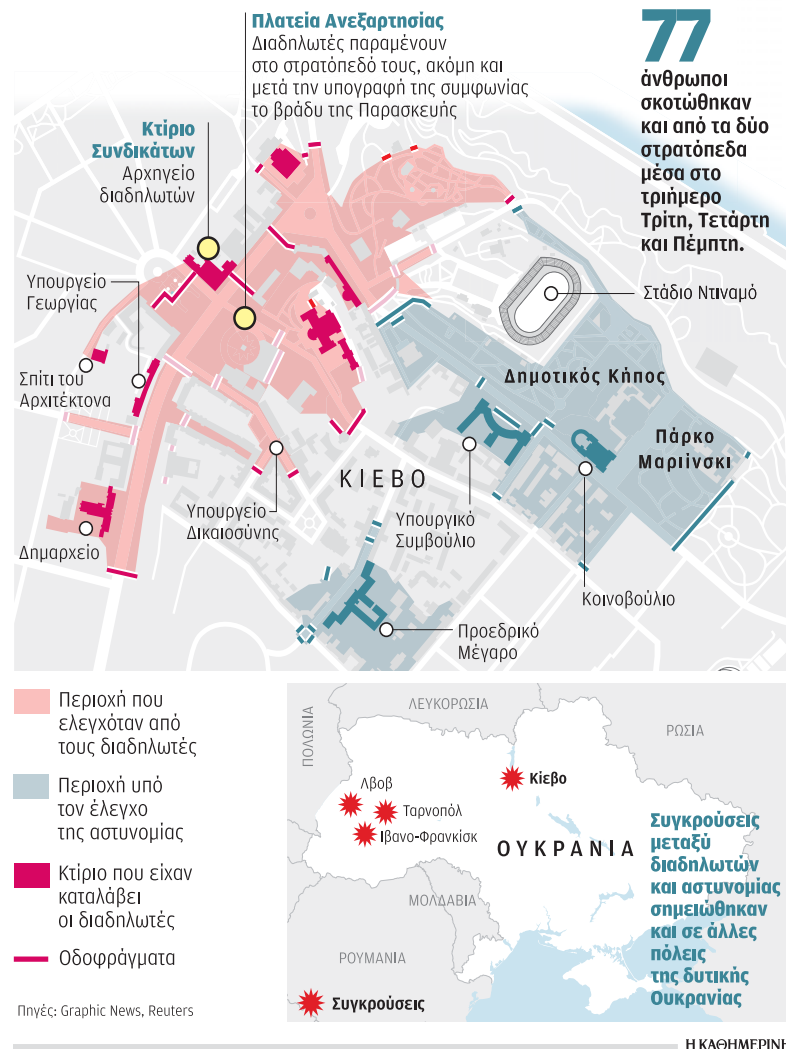
Είναι καιρός η Δύση να ορθώσει το ανάστημά της. Η αντιπαράθεση με μια χώρα που μπορεί να παραλύσει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, διαθέτει τεράστια αποθέματα υδρογονανθράκων και πυρηνικά όπλα είναι μια δύσκολη αλλά αναγκαία υπόθεση. Αν μη τι άλλο, η διπλωματική υποκρισία που θέλει τη Ρωσία μια δημοκρατία με σεβασμό στη νομιμότητα πρέπει να σταματήσει. Η χώρα πρέπει να αποβληθεί από το G8. Πάνω απ' όλα, ενωμένη η Δύση οφείλει να ξεκαθαρίσει στον κ. Πούτιν ότι η Ουκρανία και οι άλλες Πρόσχωμες Δημοκρατίες είναι κυρίαρχα έθνη και όχι τμήματα της κληρονομιάς του.

Οι βαθιές πληγές που άνοιξε στην Ουκρανία η τρίμηνη περιπέτεια και κυρίως το λουτρό αίματος της τελευταίας εβδομάδας, δύσκολα θα επούλωθούν.

Συμβιβαστική λύση στην Ουκρανία

Συμφωνία πέτυχε η κυβέρνηση Γιανουκόβιτς με την αντιπολίτευση, που θα δώσει τέλος στις πιο αιματηρές ταραχές που γνώρισε η Ουκρανία τη μετα-σοβιετική εποχή

Ναρκοθετημένος παραμένει ο δρόμος για τη συμφιλίωση

Με το κέντρο του Κιέβου να μοιάζει με Δαντική κόλαση, τη νύχτα της Πέμπτης προς Παρασκευή, ύστερα από την πιο εφιαλτική μέρα που γνώρισε η Ουκρανία στα 23 χρόνια της ανεξαρτησίας της –τουλάχιστον 77 νεκροί και 577 τραυματίες– τίποτα δεν έμοιαζε να προαναγγέλλει ελπιδοφόρες εξελίξεις. Ωστόσο στις 7.20 το πρωί, ένας εξουθενωμένος και πανταχόθεν βαλλόμενος Γιανουκόβιτς ύψωσε λευκή σημαία, υπαναχωρώντας ατάκτως στις περισσότερες αξιώσεις της αντιπολίτευσης: πρόωρες προεδρικές εκλογές εντός του 2014, κυβέρνηση εθνικής ενότητας, επαναφορά του συντάγματος του 2004, που περιορίζει τις εξουσίες του, ακόμη και συγκρότηση εξεταστικής επιτροπής, σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, για τον εντοπισμό των υπαιτιών της αιματοχυσίας.

Όσο εϋθραυστη και αν εμφανίζεται, η συμφωνία που υπέγραψε ο Ουκρανός πρόεδρος με την ηγετική τριάδα της αντιπολίτευσης αποτελεί σημαντική επιτυχία της ευρωπαϊκής διπλωματίας. Οι πυρετώδεις μεσολαβητικές προσπάθειες τριών Ευρωπαίων υπουργών Εξωτερικών (Γερμανίας, Γαλλίας και Πολωνίας), οι οποίες παρατάθηκαν όλη την κρίσιμη νύχτα, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη της συμφωνίας και στην αποτροπή των πιο εφιαλτικών σεναρίων – κήρυξη στρατιωτικού

νόμου από τον Γιανουκόβιτς, γενίκευση των φονικών συγκρούσεων στα όρια του ανοικτού εμφυλίου πολέμου, διχοτόμηση της χώρας. Η αίσθηση ότι η συμφωνία ανοίγει τον δρόμο για μια στροφή της εξωτερικής πολιτικής του Κιέβου σε φιλοευρωπαϊκή κατεύθυνση ενισχύθηκε ύστερα από την ανακοίνωση του υπουργείου Οικονομικών ότι αναστέλλεται η διαδικασία δανεισμού από τη Ρωσία, η οποία είχε προσφερθεί να σταθίσει την ουκρανική οικονομία, ως κίνητρο για να μην υπογράψει ο Γιανουκόβιτς την προταθείσα εμπορική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο ο δρόμος προς την εξομάλυνση παραμένει ναρκοθετημένος. Σοβαρές ανησυχίες προκάλεσε η άρνηση της ακροδεξιάς εθνικιστικής οργάνωσης «Δεξιάς Τομέας», η οποία πρωτοστάτησε στις ταραχές, να συμμερφωθεί με τη συμφωνία, δηλώνοντας προκλητικά ότι «η εθνική επανάσταση θα συνεχιστεί». Η νέα κυβέρνηση της Ουκρανίας, όποια κι αν είναι η σύνθεσή της, θα δυσκολευτεί να γεφυρώσει το βαθύ ρήγμα που άνοιξε στη χώρα η τρίμηνη περιπέτεια και κυρίως το λουτρό αίματος της τελευταίας εβδομάδας. Αλλά ο μεγάλος «άγνωστος X» στην ουκρανική εξίσωση είναι η αντίδραση του Βλαντιμίρ Πούτιν στις καταπιεστικές εξελίξεις, που μέχρι στιγμής επιβεβαιώνουν τους χειρότερους εφιάλτες του.

Οι γεωπολιτικές διαστάσεις του ουκρανικού σχίσματος

Του **IMMANUEL WALLERSTEIN***

Η Ουκρανία υφίσταται εδώ και καιρό ένα εσωτερικό σχίσμα, ικανό να εξελιχθεί σε εμφύλιο πόλεμο. Η χώρα εμφανίζει σήμερα γλωσσική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτιστική διαίρεση. Η παρούσα κυβέρνηση, που φέρεται να εκφράζει τους πληθυσμούς της Ανατολικής Ουκρανίας, κατηγορείται για διαφθορά και αυταρχισμό. Αυτό είναι –εν μέρει– αλήθεια. Δεν είναι όμως βέβαιο ότι μία κυβέρνηση κυριαρχούμενη από φιλοευρωπαϊστές πολιτικούς, θα ήταν λιγότερο διεφθαρμένη και αυταρχική. Το ερώτημα που πρέπει να τεθεί με γεωπολιτικούς όρους είναι το εξής: «Πρέπει η Ουκρανία να είναι μέλος της Ε.Ε. ή πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της με τη Ρωσία;».

Ενδεικτική των αμερικανικών χειρισμών είναι, στο μεταξύ, η περίπτωση της αναπληρωτού υπουργού Εξωτερικών Βικτόρια Νιούλαντ, της οποίας οι οργισμένες, υβριστικές αντι-ευρωπαϊκές απόψεις διέρρευσαν στο YouTube.

Στο βιτσίνο της συζήτησής της με τον Αμερικανό πρέσβη στο Κιέβο, η κ. Νιούλαντ εμφανίζει το θέμα ως γεωπολιτική διένεξη μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης. Οι δηλώσεις της αυτές δεν πρέπει να μας εκπλήσσουν, καθώς η κ. Νιούλαντ (και ο σύζυγός της Ρόμπερτ Κέιγκαν) αποτελούν τα τελευταία δείγματα ενός υπό εξαφάνιση είδους: της νεο-συντηρητικής κλίκας του Τζορτζ Μπους. Το λιγότερο που οφείλει να κάνει ο Αμερικανός ΥΠΕΞ, Τζον Κέρι, θα ήταν να έχει απομακρύνει τέτοιους ιδεολογούς από δι-

πλωματικά πόστα.

Ας θυμηθούμε, όμως, τις θέσεις των νεο-συντηρητικών της εποχής Μπους για την Ευρώπη. Ο τότε υπουργός Αμυνας των ΗΠΑ, Ντόναλντ Ράμσφελντ, αναφερόταν συχνά στη Γαλλία και στη Γερμανία ως «η παλιά Ευρώπη», αντιδιαστέλλοντάς την με τη «νέα Ευρώπη», αποτελούμενη από κράτη, τα οποία μοιράζονταν τις θέσεις του ΝΑΤΟ, αφού είχαν εισβάλει στο Ιράκ. Η νέα Ευρώπη ήταν κατά κύριο λόγο η Βρετανία, για τον Ράμσφελντ, και σε ρόλο κομπάρσου η Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη.

Η Ουκρανία θα πρέπει έτσι να θεωρείται ένας βολικός αντικατοπτρισμός του ευρύτερου γεωπολιτικού σχίσματος, που δεν έχει καμία απόλυτως σχέση με το εσωτερικό σχίσμα που βιώνει η χώρα. Αυτό

που ανησυχεί τους τελευταίους νεο-συντηρητικούς στον κόσμο δεν είναι η ενδεχόμενη ενσωμάτωση της Ουκρανίας στη Ρωσία, αλλά το φάσμα της γεωπολιτικής συμμαχίας μεταξύ Γερμανίας, Γαλλίας και Ρωσίας. Ο εφιάλτης ενός άξονα Παρισίων-Βερολίνου-Μόσχας έχει υποχωρήσει σχετικά, μετά την εξαφάνισή του το 2003, όταν οι γαλλογερμανικές προσπάθειες είχαν ακυρώσει τις βλέψεις των ΗΠΑ για έγκριση του Συμβουλίου Ασφαλείας στα σχέδιά τους για το Ιράκ.

Παρά την υποχώρηση των ανησυχιών αυτών, η προοπτική ενός τέτοιου άξονα αποτελεί τη μόνη συμφέρουσα εξέλιξη για τη Ρωσία, τη Γαλλία και τη Γερμανία. Γιατί αυτό; Οι λόγοι είναι πολλοί. Ένας από αυτούς αφορά τη στροφή του αμερικανικού γεωπολιτικού ενδια-

φέροντος προς τον Ειρηνικό, που αντικαθιστά μακρά ιστορία εστίασης στις διατλαντικές σχέσεις. Την ίδια στιγμή, εφιάλτη αποτελεί για τη Ρωσία –και τη Γερμανία– το ενδεχόμενο σύναψης αραγαούς σινοαμερικανικής συμμαχίας (που θα μπορούσε να περιλαμβάνει την Ιαπωνία και την Κορέα). Ο μόνος τρόπος που διαθέτει η Γερμανία για να απομακρύνει την προοπτική αυτή, που απειλεί την ευμερρία και την ισχύ της, θα ήταν να συμμαχήσει με τη Ρωσία. Η πολιτική του Βερολίνου απέναντι στην ουκρανική κρίση δείχνει, στο μεταξύ, ότι άμεση προτεραιότητα της Γερμανίας είναι η επίλυση των ευρωπαϊκών κρίσεων, με την εμπλοκή –και όχι τον αποκλεισμό– της Ρωσίας από τη διαδικασία αυτή.

Στη Γαλλία, ο Ολάντ προσπαθεί

να προσεγγίσει τις ΗΠΑ, εμφανίζοντας τη Γαλλία ως μέρος της «νέας Ευρώπης». Ο γκολισμός υπήρξε, όμως, η βασική γεωπολιτική στάση της Γαλλίας, μετά το 1945. Ακόμη και διανθ «αντι-γκολικοί» πρόεδροι της γαλλικής δημοκρατίας, όπως ο Μιτεράν και ο Σαρκοζί, υιοθέτησαν γκολική πολιτική. Ακόμη και ο Φρανσουά Ολάντ θα διαπιστώσει σύντομα ότι δεν έχει άλλη επιλογή από το να γίνει γκολικός.

Γκολισμός για τους Γάλλους σημαίνει ότι οι ΗΠΑ αντιμετωπίζονται ως απειλή για τα γεωπολιτικά συμφέροντα της Γαλλίας, τα οποία το Παρίσι οφείλει να προσταπείσει πραγματοποιώντας άνοιγμα προς τη Ρωσία.

* Ο κ. Immanuel Wallerstein είναι Αμερικανός κοινωνιολόγος, καθηγητής στο Γκέιλ.

Είμαι εξαιρετικά ανήσυχος για τα γεγονότα στο Κίεβο

Ο γ.γ. του ΝΑΤΟ Αντερς Ράσμουσεν ζητεί από τον ουκρανικό στρατό να μείνει ουδέτερος

Συνέντευξη στη ΣΙΑ ΚΟΣΙΩΝΗ

Ηρθε στον χώρο της συνέντευξης αμέσως μετά το άτυπο συμβούλιο των υπουργών Αμυνας που επισκιάστηκε από τις δραματικές εξελίξεις στην Ουκρανία. «Είναι μια πολύ δύσκολη μέρα» είπε, και ακόμη και η γλώσσα του σώματος πρόδιδε προβληματισμό και ανησυχία. Ο γ.γ. του ΝΑΤΟ μίλησε αποκλειστικά στην «Κ» και τον «ΣΚΑΙ» και δεν έκρυψε την οργή του για την αιματοχυσία στο Κίεβο και την ανησυχία του για την έκβαση της κατάστασης. Εστειλε αστραπώδη μήνυμα στο Κίεβο για την επικίνδυνη έξαρση της βίας αλλά και στη Μόσχα, καλώντας την να πάψει να παρεμβαίνει στα εσωτερικά ζητήματα της χώρας. Σε ό,τι αφορά τις γεωπολιτικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Ευρώπη, ο κ. Αντερς Φογκ Ράσμουσεν ήταν αποφασιστικός: «Δεν μπορείς να είσαι ασφαλής, αν είσαι χρεοκοπημένος» τόνισε, καλώντας την Ε.Ε να εξετάσει σοβαρά την ενίσχυση των επενδύσεων στον τομέα της ασφάλειας όταν επανακάμψει η οικονομία της.

Σχολιάζοντας τον νέο γύρο διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό, επισήμανε τις θετικές επιπτώσεις που θα είχε μία βιώσιμη λύση, μεταξύ άλλων και για τις σχέσεις Ε.Ε. - ΝΑΤΟ. Για το δε Σκοπιανό, τόνισε την ανάγκη εξεύρεσης λύσης στο θέμα του ονόματος, απορρίπτοντας το ενδεχόμενο ένταξης της γειτονικής μας χώρας στη Συμμαχία νωρίτερα.

– **Κύριε γενικέ γραμματέα, ενώ βρίσκεστε στην Αθήνα, στην Ουκρανία έχουμε επικίνδυνη κλιμάκωση της βίας. Πόσο σας ανησυχούν οι εξελίξεις στη χώρα; Φοβάστε μια γενικευμένη εμφύλια σύρραξη;**

– Είμαι εξαιρετικά ανήσυχος. Είναι απολύτως εξοργιστικό να βλέπεις όλες αυτές τις απώλειες

«Η απόφαση που λάβαμε στη Σύνοδο του Βουκουρεστίου ισχύει. Δεν έχει αλλάξει τίποτα. Παρ' όλα αυτά, το θέμα του ονόματος πρέπει να λυθεί».

σε ανθρώπινες ζωές. Και καλώ όλες τις πλευρές να σταματήσουν τη βία και την αιματοχυσία αμέσως. Και φυσικά η κυβέρνηση έχει ιδιαίτερη ευθύνη να μη χρησιμοποιεί υπερβολική βία. Και ζητάω από τις ένοπλες δυνάμεις να μείνουν ουδέτερες και να μην παρέμβουν σε αυτήν την αντιπαράθεση, η οποία πρέπει να λυθεί με δημοκρατικό τρόπο μέσω διαλόγου.

– **Κι αν η κυβέρνηση αναπτύξει τις ουκρανικές ένοπλες δυνάμεις στη χώρα;**

– Αυτό θα είχε πολύ αρνητικές συνέπειες στις σχέσεις μεταξύ ΝΑΤΟ και Ουκρανίας. Έχουμε σχέση συνεργασίας ΝΑΤΟ και Ουκρανίας, η οποία περιλαμβάνει και στρατιωτική συνεργασία. Αυτή η συνεργασία βασίζεται σε συγκεκριμένες αρχές μεταξύ των οποίων μια θεμελιώδης αρχή είναι ότι ο στρατός μιας χώρας δεν μπορεί να στρέφεται εναντίον του λαού της. Εάν πρόκειται να κάνει κάτι τέτοιο, αυτό θα είχε πραγματικά πολύ αρνητικές συνέπειες στη σχέση μας με την Ουκρανία.

– **Υπάρχει κάποιο σενάριο στο οποίο θα εξετάζατε οποιοδήποτε είδος εμπλοκής του ΝΑΤΟ;**

– Όχι, δεν βλέπω στρατιωτικό ή κάποιο άλλο ρόλο του ΝΑΤΟ. Αυτή η σύγκρουση πρέπει να λυθεί με δημοκρατικά μέσα. Κάνω έκκληση στην κυβέρνηση και την αντιπολίτευση να καθίσουν στο τραπέζι του διαλόγου με στόχο να βρουν ειρηνική λύση.

– **Πιστεύετε ότι υπάρχει ενδεχόμενο η Μόσχα να εμπλακεί πιο αποφασιστικά στην Ουκρανία;**

– Ελπίζω όχι. Ο ουκρανικός λαός είναι αυτός που θα καθορίσει το μέλλον του. Επενδύουμε στο δικαίωμα του κάθε λαού να αποφασίζει για τους συμμάχους του χωρίς εξωτερικά παρέμβασα.

– **Πώς αντιδράτε στις ρωσικές κατηγορίες ότι τόσο το ΝΑΤΟ όσο και η Ε.Ε. ωθούν τη χώρα στην αποσταθεροποίηση;**

– Απορρίπτω εντελώς αυτούς τους ισχυρισμούς. Αντιθέτως, ζητώ και οι δύο πλευρές, κυβέρνηση και αντιπολίτευση, να ξεκινήσουν διάλογο. Πιστεύουμε ότι ο σωστός δρόμος είναι ο δημοκρατικός διάλογος προκειμένου να βρεθεί ειρηνική λύση.

– **Κύριε γενικέ γραμματέα, ποιες πιστεύετε ότι θα είναι οι ευρύτερες συνέπειες της κρίσης στην Ουκρανία γενικότερα για την περιοχή και ειδικότερα για τις σχέσεις Ρωσίας - ΝΑΤΟ;**

– Είμαι πολύ ανήσυχος για τις εξελίξεις σε αυτήν την περιοχή της Ευρώπης. Έχουμε πράγματι διαπιστώσει μία αποφασιστική στάση από τη Ρωσία, ότι εντείνεται η ρωσική πίεση και σε μια σειρά από χώρες, κάτι που είδαμε και στη Σύνοδο Κορυφής στο Βιλνίους για τη διευρύνση προς Ανατολάς. Πολλά χρόνια πριν,

«Δεν βλέπω στρατιωτικό ή κάποιο άλλο ρόλο του ΝΑΤΟ στην Ουκρανία. Αυτή η σύγκρουση πρέπει να λυθεί με δημοκρατικά μέσα. Κάνω έκκληση στην κυβέρνηση και την αντιπολίτευση να καθίσουν στο τραπέζι του διαλόγου με στόχο να βρουν ειρηνική λύση», δηλώνει στην «Κ» ο γ.γ. του ΝΑΤΟ Αντερς Φογκ Ράσμουσεν.

15 χρόνια, το 1999, όλοι υπογράψαμε μια διακήρυξη στο πλαίσιο του ΟΑΣΕ, σύμφωνα με την οποία κάθε κράτος έχει το δικαίωμα να επιλέγει ελεύθερα τους συμμάχους του και επιμένουμε στον απόλυτο σεβασμό αυτής της αρχής.

– **Οι σχέσεις του ΝΑΤΟ με τη Ρωσία δοκιμάζονται και σε ένα άλλο θέμα, αυτό της αντιπυραυλικής ασπίδας. Η Μόσχα αντιμετωπίζει το σχέδιο του ΝΑΤΟ ως εχθρική ενέργεια, την ώρα που το ΝΑΤΟ θεωρεί την ανάπτυξη πυραύλων στα δυτικά εδάφη της χώρας προκλητική. Για πολλούς αναλυτές αυτή η αντιπαράθεση μοιάζει με μια αλλόκοτη υπενθύμιση του ψυχρού πολέμου. Ποια είναι η γνώμη σας;**

– Δεν πρόκειται για ψυχρό πόλεμο. Έχουμε συνεργασία με τη Ρωσία σε πολλούς τομείς. Συνεργαζόμαστε στο Αφγανιστάν, στον αγώνα κατά των ναρκωτικών, της τρομοκρατίας, της πειρατείας, έχουμε συνεργασία στην πράξη σε πολλούς τομείς με τη Ρωσία. Δεν υπάρχει λόγος, όμως, να κρύψουμε ότι έχουμε επίσης και τις διαμάχες μας με τη Ρωσία και η αντιπυραυλική άμυνα είναι μία από αυτές. Το αντιπυραυλικό μας σύστημα είναι αμιγώς αμυντικό σύστημα, και έχει στόχο την αποτελεσματική προστασία των λαών μας από μία από τις νέες απειλές και αυτή είναι η πυραυλική απειλή. Αυτή είναι μία από τις υποκρούσεις του ΝΑΤΟ, να παρέχει στους λαούς του αποτελεσματική προστασία εναντίον οποιασδήποτε απειλής. Συνεπώς δεν έχει στόχο τη Ρωσία, αλλά να προστατεύσει τους λαούς μας.

Η κρίση στην Ελλάδα

– **Η ελληνική κρίση απασχόλησε διεθνώς για τις οικονομικές συνέπειες που μπορεί να είχε. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, σε ποιο βαθμό σας απασχόλησαν στο ΝΑΤΟ οι πιθανές γεωπολιτικές συνέπειες; Για παράδειγμα, η σημαντική οικονομική αποδυνάμωση, ή ακόμη και μία πιθανή χρεοκοπία, θα είχε αντανάκλαση στη συλλογική ασφάλεια της Ευρώπης;**

– Σε τελική ανάλυση φυσικά υπάρχει σύνδεση ανάμεσα στην οικονομία και την ασφάλεια. Για να το πω πιο καθαρά, δεν μπορείς να είσαι ασφαλής αν είσαι χρεοκοπημένος. Πρέπει να βεβαιωθούμε ότι είμαστε νοικοκυρεμένοι δημοσιονομικά έτσι ώστε να ενισχύσουμε την ευρωπαϊκή οικονομία. Και να επενδύσουμε στη δική μας ασφάλεια. Από αυτή τη σκοπιά, υπάρχει σύνδεση μεταξύ οικονομίας και ασφάλειας. Όμως, το πρώτο βήμα φυσικά, είναι να μειωθούν τα ελλείμματα, να μειωθούν τα χρέη, και μετά, όταν ανορθωθεί η ευρωπαϊκή οικονομία, καλώ τα ευρωπαϊκά κράτη να επενδύσουν περισσότερο στην

κοινή μας ασφάλεια. Γιατί υπάρχουν πολλές προκλήσεις στο πεδίο της ασφάλειας. Και προκειμένου να προστατεύσουμε τους πολίτες μας αποτελεσματικά πρέπει να επενδύσουμε σε σύγχρονες στρατιωτικές μεθόδους.

– **Σας ανησυχεί η ενίσχυση του εξτρεμισμού και ο αντίκτυπος στη σταθερότητα της Ευρώπης. Πριν από λίγο καιρό, ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ είχε πει πως «οποιοι πιστεύει ότι το αιώνιο ζήτημα του πολέμου και της ειρήνης στην Ευρώπη έχει λυθεί για πάντα, είναι πιθανόν να κάνει ένα μνημειώδες λάθος. Ποια είναι η άποψή σας;**

– Πάντα υπάρχει ο κίνδυνος σε περιόδους οικονομικής λιτότητας να δημιουργηθεί εύφορο έδαφος για ακραίες δυνάμεις και από τα δεξιά και από τα αριστερά. Αυτός είναι ο λόγος που οι υπεύθυνες πολιτικές δυνάμεις πρέπει να συντονιστούν σε μία αποφασιστική προσπάθεια να λύσουν τα οικονομικά προβλήματα και να διασφαλίσουν ότι η Ευρώπη βρίσκεται στον σωστό δρόμο.

Κοντά στη λύση

– **Σε ό,τι αφορά το κυπριακό ζήτημα, όπως ξέρετε βρίσκεται σε εξέλιξη ένας νέος γύρος διαπραγματεύσεων. Πιστεύετε ότι αυτή τη φορά μπορεί να βρισκόμαστε πιο κοντά σε μια λύση; Και αν ναι, τι θα σήμαινε κάτι τέτοιο;**

– Είναι πολύ ενθαρρυντική η προσέγγιση ανάμεσα στις δύο κοινότητες της Κύπρου. Καλωσορίζω το κοινό ανακινωθέν που εκδόθηκε πρόσφατα και νομίζω ότι αυτό το ανακινωθέν δημιουργεί, τουλάχιστον, ένα υποσχόμενο πλαίσιο εργασίας, για την ανεύρεση μιας μακροπρόθεσμης και βιώσιμης λύσης. Νομίζω ότι είναι προς το συμφέρον και των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο να βρουν μια λύση. Αυτό θα δημιουργούσε πολλές οικονομικές ευκαιρίες για ολόκληρο το νησί. Και μέσα από το πρίσμα του ΝΑΤΟ, επίσης πιστεύω ότι μία λύση στη διαμάχη της Κύπρου θα δημιουργούσε νέες δυνατότητες στη συνεργασία ΝΑΤΟ - Ευρώπης και πραγματικά το χρειαζόμαστε αυτό καθώς 22 χώρες είναι μέλη και των δύο Οργανισμών. Φυσικά πρέπει να συνεργαστούμε και νομίζω μια λύση στο Κυπριακό θα έστρωσε τον δρόμο για μια πιο ενισχυμένη συνεργασία Ε.Ε. και ΝΑΤΟ.

– **Εξι χρόνια μετά τη Σύνοδο στο Βουκουρεστί, υπάρχει πιθανότητα να εξεταστεί η ένταξη της FYROM στο ΝΑΤΟ χωρίς προηγουμένως να έχει επιλυθεί το ζήτημα του ονόματος;**

– Η απόφαση που λάβαμε στη Σύνοδο του Βουκουρεστίου ισχύει. Δεν έχει αλλάξει τίποτα. Παρόλα αυτά, το θέμα του ονόματος πρέπει να λυθεί.

Προσάπτουν στον Πρόεδρο της χώρας ότι έχει εξαπολύσει αστυνομία, στρατό και πολιτοφυλακές εναντίον όλων όσων τολμούν να κατηγορήσουν την κυβέρνηση για τα προβλήματα της χώρας.

Φουντώνει η οργή κατά του Μαδούρο

Σε κλοιό διαδηλωτών η Βενεζουέλα

Εξακολούθησαν οι συγκρούσεις διαδηλωτών και δυνάμεων ασφαλείας στους δρόμους του Καρακάς, αλλά και σε άλλες επαρχιακές πόλεις της Βενεζουέλας, και την εβδομάδα που πέρασε. Τουλάχιστον έξι άτομα έχασαν τη ζωή τους στα τελευταία βίαια επεισόδια, τα οποία είναι και τα σοβαρότερα από την εκλογή του σημερινού προέδρου της χώρας Νικολά Μαδούρο τον Απρίλιο του 2013. Οι διαδηλωτές, στη συντριπτική τους πλειονότητα φοιτητές, απαιτούν την παραίτησή του θεωρώντας την κυβέρνηση Μαδούρο υπεύθυνη για τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους, την υψηλή εγκληματικότητα, τον πληθωρισμό, τις τεράστιες ελλείψεις σε βασικά αγαθά αλλά και την καταπίεση κάθε αντιτιθέμενου στην κυβερνητική γραμμή.

Σύμφωνα με πληροφορίες, από το πρωί της Παρασκευής αλεξιπτωτιστές αναπτύσσονται στις παραμεθόριους περιοχές όπου σημειώνονται σοβαρές συγκρούσεις ανάμεσα στις δυνάμεις της αστυνομίας και στους διαδηλωτές. Δεν είναι λίγοι αυτοί που κατηγορούν τις δυνάμεις ασφαλείας ότι έχουν μετατρέψει ολόκληρες περιοχές της χώρας σε πεδία βολής προσπαθώντας να καταπνίξουν το ανανεωμένο κίνημα που αμφισβητεί τη σοσιαλιστική πολιτική που ακολουθεί ο διάδοχος του Ούγκο Τσάβες. Ειδικότερα, οι πολέμιοι του κατηγορούν τον πρόεδρο της Βενεζουέλας ότι έχει εξαπολύσει την αστυνομία, τον στρατό αλλά και πολιτοφυλακές εναντίον όλων όσων τολμούν να κατηγορήσουν την κυβέρνηση για τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα. Τα βίαια επεισόδια ξεκίνησαν μετά τη μεγάλη διαδήλωση που οργάνωσε η αντιπολίτευση στις 12 Φεβρουαρίου. Ο γηγενής της αντιπολίτευσης Λεοπόλντο Λόπεζ, ο οποίος συνελήφθη και κρατείται στις φυλακές, αντιμετωπίζει δίωξεις για εμπρησμούς και για υποκίνηση βίαιων επεισοδίων.

Υποκλοπές, έρωτες και δάκρυα

Συνεχίστηκε στο Λονδίνο η πολύκροτη δίκη των κατηγορουμένων για το σκάνδαλο των τηλεφωνικών υποκλοπών από δημοσιογράφους της News of the World του ομίλου Ρούπερτ Μέρντοκ. Η πρώην «σιδηρά κυρία» της News International, Ρεμπέκα Μπρουκς, με δάκρυα στα μάτια κατέθεσε ότι δεν διατηρούσε ερωτική σχέση με τον συγκατηγορούμενο της Αντι Κούλσον, ο οποίος την είχε διαδεχθεί στο τμήνη της News of the World. Κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας τον πε-

Η Βενεζουέλα μπορεί να έχει παραδοθεί στο χάος και τη βία, αλλά ο πρόεδρος Μαδούρο απείλησε ότι θα απελάσει από τη χώρα τα συνεργεία του ειδησεογραφικού δικτύου CNN εάν το κανάλι δεν «διορθώσει» τον τρόπο με τον οποίο καλύπτει τα επεισόδια. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι τοπικοί τηλεοπτικοί σταθμοί δεν κάνουν την παραμικρή αναφορά στα τεκταινόμενα στις μεγάλες πόλεις και στις αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. Πολλοί υποστηρικτές της αντιπολίτευσης έχουν στραφεί για την ενημέρωσή τους στο CNN Espanol, που αναμεταδίδεται από κάποια καλωδιακά συνδρομητικά δίκτυα. Μάλιστα τις τελευταίες ημέρες το CNN είναι το μόνο τηλεοπτικό κανάλι που κάλυψε τις συνεντεύξεις Τύπου στελεχών της αντιπολίτευσης.

Ο πρόεδρος Μαδούρο μιλώντας στην κρατική τηλεόραση δήλωσε: «Ζήτησα από τον υπουργό Πληροφοριών να ενημερώσει το CNN ότι έχουμε ξεκινήσει τη διαδικασία για την απομάκρυνσή του, αν δεν διορθώσει τις διαδηλώσεις του. Αρκετά. Δεν πρόκειται να ανεχθώ έναν πόλεμο προπαγάνδας εναντίον της Βενεζουέλας».

Ο πρόεδρος της Βενεζουέλας έχει κατηγορηθεί και στο παρελθόν για παραβίαση της ελευθερίας του Τύπου από διάφορες οργανώσεις, ανάμεσα στις οποίες και οι Ρεπόρτερς Χωρίς Σύνορα. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του κολομβιανού καλωδιακού καναλιού NTN24 το οποίο αποκλείστηκε από τους παρόχους καλωδιακών τηλεόρασης στη Βενεζουέλα όταν μετέδωσε σκηνές των προβλήματων που αντιμετωπίζει η χώρα. Τα βίαια επεισόδια ξεκίνησαν μετά τη μεγάλη διαδήλωση που οργάνωσε η αντιπολίτευση στις 12 Φεβρουαρίου. Ο γηγενής της αντιπολίτευσης Λεοπόλντο Λόπεζ, ο οποίος συνελήφθη και κρατείται στις φυλακές, αντιμετωπίζει δίωξεις για εμπρησμούς και για υποκίνηση βίαιων επεισοδίων.

AFP, A.P., REUTERS

ρασμένο Οκτώβριο, ο εισαγγελέας είχε επισημάνει ότι ο ερωτικός δεσμός μεταξύ των δύο κατηγορουμένων σήμαινε ότι όσα γνώριζε ο ένας από αυτούς για την παράνομη δράση των στελεχών της εφημερίδας τα γνώριζε και ο άλλος. Η Μπρουκς, επίσης, κατέθεσε ότι δεν είχε ιδέα ότι η εφημερίδα της πλήρωνε 92 χιλιάδες στερλίνες στον ιδιωτικό τελετήκιβ Γκλεν Μαλκέρ κατά την περίοδο που η ίδια ήταν διευθύντρια. Ο Μαλκέρ έχει ομολογήσει ότι έκανε τηλεφωνικές υποκλοπές.

Γενετικό τεστ κατά του προστάτη

Ένα από γενετικό τεστ θα μπορεί να εντοπίσει ποιος διατρέχει μεγαλύτερο κίνδυνο να εμφανίσει καρκίνο του προστάτη, όπως συμβαίνει με τις γενετικές εξετάσεις για τον καρκίνο του μαστού. Η επιστημονική ομάδα του Ινστιτούτου Αντικαρκινικής Έρευνας του Λονδίνου υποστηρίζει ότι στο εγγύς μέλλον και οι άνδρες θα μπορούν να υποβληθούν προληπτικά σε ένα γενετικό τεστ και, γνωρίζοντας κατά πόσον διατρέχουν κίνδυνο να εμφανίσουν μια επιθετική μορφή της νόσου, θα μπορούν να αποφασίσουν με ποιο τρόπο θα αντιμετωπίσουν το ενδεχόμενο. Όπως διαπίστωσαν οι

ερευνητές, 14 διαφορετικές μεταλλάξεις ευθύνονται για την κατακόρυφη αύξηση του κινδύνου επιθετικού καρκίνου του προστάτη. Η μελέτη, η οποία δημοσιεύεται στην επιθεώρηση British Journal of Cancer, έδειξε ότι το 7% των ανδρών ήταν φορείς μιας από τις επικίνδυνες μεταλλάξεις. Οπως επισημάνει η ερευνητρια Σοφία Κοτέ Τζαράι, που συμμετείχε στην έρευνα, οι άνδρες με το μεγαλύτερο γενετικό κίνδυνο για καρκίνο του προστάτη θα παρακολουθούνται πολύ τακτικότερα από τους γιατρούς ώστε το πρόβλημα να εντοπιστεί στη αρχή του.

Δεν είμαστε παρά σκόνη των άστρων

Ο διάσημος αστροφυσικός Hubert Reeves μιλάει για τα μυστήρια του Σύμπαντος, την προστασία του πλανήτη, τα όρια της γνώσης

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ**

Η φήμη του αστροφυσικού Hubert Reeves ταξιδεύει στο Διάστημα: ο αστεροειδής 9631, που ανακαλύφθηκε το 1993 στο Νότιο Ευρωπαϊκό Αστεροσκοπείο (ESO), φέρει το όνομά του. Ο Reeves, ένα είδος κοσμικού ιστορικού που μελέτησε τον τρόπο που γεννιούνται, αναπτύσσονται και πεθαίνουν τα άστρα, την προέλευση και τη μοίρα της ελεύθερης ενέργειας στο σύμπαν, είναι επίσης πολυγραφότατος εκλαϊκευτής της επιστήμης, χαρισματικός, γοητευτικός αφηγητής – ένας γαλλόφωνος Carl Sagan.

Έχει στο ενεργητικό του 30 βιβλία, τουλάχιστον 10 οπτικοακουστικές επιμορφωτικές εκπομπές και ταινίες και δεκάδες μουσικές παραγωγές. Τα τελευταία χρόνια, έχει δραστηριοποιηθεί ιδιαίτερα σε θέματα οικολογίας και από το 2001 προεδρεύει της οργάνωσης «Ανθρωπότητα και Βιοποικιλότητα» στη Γαλλία, που αφορά την προστασία των άγριων ζώων.

Τις προσεχείς ημέρες ο Hubert Reeves θα μιλήσει στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, στο πλαίσιο του ελληνογαλλικού φεστιβάλ «Γεωσυναντήσεις 2014». Με αυτήν την ευκαιρία, ζητήσαμε από τον διάσημο αστροφυσικό να μας ξαναγώσει στο Σύμπαν με οδηγό την επιστημονική σκέψη, τη φαντασία και τη δαιμόνιση.

Η γοητεία του απείρου

«Η επιστήμη μάς προσφέρει μια γνώση που προέρχεται από τη συστηματική και ενδεδειγμένη έρευνα ακολουθώντας αυστηρές προδιαγραφές», λέει ο Reeves. «Οι βάσεις της επιστημονικής μεθόδου εδραιώθηκαν από τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους, ειδικότερα τους Μιλήσιους, όπως ο Θαλής και ο Αναξαγόρας. Τους οφείλουμε μεγάλη αναγνώριση γιατί ανέτρεψαν με τρόπο επαναστατικό την αντίληψή μας για τον κόσμο».

Όπως έχει πει παλαιότερα ο Reeves, οι θρησκείες αποτελούν συστήματα αξιών που μας διδάσκουν πώς να ζούμε, ανταποκρινόμενα στη θεμελιώδη ανάγκη του ανθρώπου να υπάρχει νόημα και σκοπός στην ύπαρξη. Η επιστήμη, όμως, δεν είναι απλά μια ανθρώπινη επινόηση. Πρέπει να είναι ακριβής, να μπορεί να αποδειχθεί πειραματικά και κυρίως να κάνει προβλέψεις για πράγματα που ακόμη κανείς δεν έχει δει.

Ρωτήσαμε τον διάσημο επιστήμονα αν η ερμηνεία που δίνουμε στην ύπαρξη του Σύμπαντος υποκειται στους περιορισμούς του ανθρώπινου μυαλού. Αν για παράδειγμα το άπειρο είναι μια πραγματική φυσική έννοια ή ένα σύμβολο, κύημα της φαντασίας, για να «εξηγήσει» ο άνθρωπος ό,τι δεν κατανοεί. «Απείρο: δίκως όρια και δίκως τέλος, επομένως χωρίς επέκεινα. Είναι μια έννοια που η φαντασία μας δεν μπορεί να συλλάβει. Το μυαλό μας γοητεύεται

«**Το Μάτι του Θεού**», νεφέλωμα. Σύμφωνα με τον Hubert Reeves, το «Απείρο δεν έχει όρια και τέλος, επομένως είναι δίκως επέκεινα. Έννοια που η φαντασία μας δεν μπορεί να συλλάβει. Το μυαλό μας γοητεύεται από την υπέρβαση των ορίων, αλλά ταυτόχρονα την απωθεί, αφού δεν μπορεί να την συλλάβει, την αφορίζει».

από την υπέρβαση των ορίων αλλά ταυτόχρονα την απωθεί, αφού δεν μπορεί να την συλλάβει, την αφορίζει. Κανείς δεν μπορεί να πει σήμερα με σιγουριά αν το Σύμπαν είναι άπειρο ή πεπερασμένο, σε διαστάσεις ή σε αριθμό άστρων.

«Η δημιουργία είναι μια φιλοσοφική έννοια, που σημαίνει ότι ξεκινάω κάτι από το τίποτα. Στη φύση αυτό δεν ισχύει. Η ανικανότητά μας να απαντήσουμε στο ερώτημα από πού προήλθε το Σύμπαν ή τι υπήρχε πριν από τη Μεγάλη Εκρήξη δείχνει τα όρια της ανθρώπινης γνώσης». Η Μεγάλη Εκρήξη είναι για τον Reeves ο «ορίζοντας της επιστημονικής γνώσης σήμερα. Ένας ορίζοντας, όμως, που συνεχώς μετακινείται, καθώς η επιστήμη προοδεύει».

Φαντασία και δαιμόνιση

Η δαιμόνιση και η φαντασία εμφανίζονται συχνά στην ιστορία της επιστήμης. Είναι η επιστήμη μια διανοητική περιπέτεια του ανθρώπου; «Η φαντασία είναι απαραίτητο στοιχείο της επιστημονικής έρευνας. Είναι αυτή που επιτρέπει να προσεγγίσουμε καινούργια πεδία, συχνά παντελώς ξένα προς τον τρόπο σκέψης μας. Χωρίς αυτήν δεν θα μπορούσαμε να εισχωρήσουμε στο άγνωστο. Η δημιουργικότητα δεν είναι δεδομένη σε όλους τους επιστήμονες, αλλά κάποιους ξέρουν να θέτουν καλές ερωτήσεις ή να επινοούν καινοτόμες προσεγγίσεις για να απαντήσουν σε σημαντικά επιστημονικά ερωτήματα.

Η δαιμόνισή μου λέει ότι εμείς, οι γίγνοι, δεν είμαστε οι μόνες υπάρξεις με το χάρισμα της νόησης. Και περιμένω υπομονετικά μια ανακάλυψη που θα επιβεβαιώσει (ή θα ακυρώσει) τη δαιμόνισή μου.

Από πού προέρχεται αυτή η ικανότητα; Είναι κληρονομική ή επίκτητη; Ίσως λίγο και από τα δύο. Κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός, και δεν υπάρχει μονοσήμαντη απάντηση σε αυτό.

«Όσον αφορά το ζήτημα της δαιμόνισης, η δική μου λέει ότι εμείς, οι γίγνοι, δεν είμαστε οι μόνες υπάρξεις με το χάρισμα της νόησης. Αλλά δεν έχω ακόμη καμία απόδειξη γι' αυτό. Λέω στον εαυτό μου πως "η απουσία απόδειξης δεν είναι απόδειξη απουσίας" και έτσι σκεπτόμενος, περιμένω υπομονετικά μια

ανακάλυψη που θα επιβεβαιώσει (ή θα ακυρώσει) τη δαιμόνισή μου».

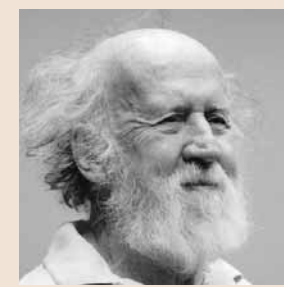
Επικοινωνία με το κοινό

Ποιο είναι, άραγε, το «κλειδί» της εξαιρετικής επικοινωνίας του Reeves με το κοινό; «Η γνώση της ιστορίας του Σύμπαντος παθαίνει πολύ περισσότερο ανθρώπους απ' όση νομίζουμε. Ίσως μάλιστα αυτό να τους βοηθάει να ανεχθούν καλύτερα την καθημερινότητα. Αυτός είναι ο σκοπός της εκλαϊκευσης της επιστήμης και γι' αυτό την κάνω και εγώ. Προσπαθώ να εξηγήσω τις δύσκολες έννοιες με ένα λεξιλόγιο που δεν παραμένει ερμητικό. Με απασχολεί συνεχώς αν όσα λέω γίνονται κατανοητά και ο κόσμος μπορεί να τα αφομοιώσει.

«Όλα τα εργαλεία έρευνας, τηλεσκόπια, μικροσκόπια, επτακωντές, διαστημικές πτήσεις, εργαστήρια χημείας και βιολογίας, όλα είναι στρατευμένα σε αυτήν την απέραντη έρευνα που πραγματοποιείται παντού στον πλανήτη μας, για να εισχωρήσουμε στα μυστικά του μυστηριώδους Σύμπαντος που ζούμε και να πληροφορηθούμε για τη μακρινή μας καταγωγή. Οι νόμοι της φύσης μάς αποκαλύπτονται σιγά σιγά. Η ερώτηση "από πού ερχόμαστε" πιστεύω ότι θα μείνει αναπάντητη για πολύ καιρό ακόμη και ίσως ποτέ δεν θα καταφέρουμε να δώσουμε οριστική απάντηση».

Η κ. Ελένη Χατζηχρήστου είναι δρ Αστροφυσικής, επιστημονική συνεργάτις του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

Βραβείο Αϊνστάιν για μια σημαντική θεωρία

Όπως έχει πει ο Hubert Reeves (φωτ.), «η Γη και κάθε τι πάνω της, κι εμείς μαζί, δεν είμαστε παρά σκόνη των άστρων». Γεννημένος στο Μόντρεαλ το 1932, δίδαξε Φυσική και Κοσμολογία στα Πανεπιστήμια Μόντρεαλ (Καναδάς), Κολομβία (ΗΠΑ), Paris VII και Τουλούζης (Γαλλία). Εργάστηκε ως διευθυντής ερευνών του Εθνικού Κέντρου Επιστημονικής Έρευνας (CNRS) στο Παρίσι και στο Ινστιτούτο Διαστημικών Σπουδών της NASA στη Νέα Υόρκη. Ειδικεύθηκε στις θερμομηχανικές αντιδράσεις των αστρικών πυρήνων, στα πλάκα νετρίνο και σε θέματα πυκνότητας και ενέργειας του Σύμπαντος. Το έργο του έχει βραβευθεί επανειλημμένα από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Μαζί με τον Ελβετό φυσικό Johannes Geiss, έκανε μια ακόμη σημαντική ανακάλυψη, μεταξύ άλλων, που αφορά την πυκνότητα της ύλης στο Σύμπαν, η οποία δημοσιεύθηκε το 1971 και τους χάρισε το Βραβείο Αϊνστάιν 30 χρόνια μετά, αφού όλες οι προβλέψεις της θεωρίας τους επιβεβαιώθηκαν πειραματικά πολλές φορές από τότε.

ΑΡΘΡΟ / Της **ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ**

Χίμαιρα ή Όραμα η ενωμένη Ευρώπη

Όραμα ή χίμαιρα η ειρηνική συνύπαρξη και η ενότητα των ευρωπαϊκών λαών; Ήδη στην αρχαιότητα, τον Μεσαίωνα, την Αναγέννηση και τον Διαφωτισμό διατυπώθηκαν πρωτότυπες ιδέες που επιχειρούσαν να απαντήσουν στην ανάγκη της ευρωπαϊκής ενότητας. Πριν από λίγες ημέρες, ήταν η επέτειος της υπογραφής της Συνθήκης του Μάαστριχτ, με την οποία ιδρύθηκε η Ε.Ε. (7.2.1992).

Στον αλεξανδρινό κόσμο, άνθισαν οι ιδέες της Στωϊκής Σχολής (300 π.Χ.-250 μ.Χ.), σύμφωνα με τις οποίες οι άνθρωποι συνδέονται μεταξύ τους μέσω του Λόγου και επιτυγχάνεται το άμα από την αρχαιοελληνική Πόλη στην ελληνιστική Κοσμοπόλη. Ο ιταλός Δάντης (Dante Alighieri, 1265-1321) στο περίφημο έργο του Μοναρχία (De Monarchia, 1312/13), υποστηρίζει την ανάγκη για μία παγκόσμια μοναρχία που θα επέβαλε ειρήνη.

Ο ολλανδός φιλόσοφος, θεολόγος, θεωρητικός του δικαίου και διπλωμάτης Ούγκο Γκρότιους (Hugo Grotius, 1583-1645) στο έργο του Περί δικαίου του πολέμου και της ειρήνης (De jure belli ac pacis, 1625) διακρίνει πως άτομα και κράτη συνδέονται με έναν κοινό ηθικό νόμο. Θεωρείται ένας από τους πατέρες του Διεθνούς Δικαίου και της ιδέας της Διεθνούς Κοινότητας.

Τρία χρόνια μετά τον θάνατο του Grotius, υπογράφηκε η Συνθήκη της Βεστροφιάς (1648), με την οποία τερματίστηκε ο καταστροφικός Τριακονταετής Πόλεμος και αναδόθηκε ένα νέο πολιτικό σύστημα στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Στις 11 Απριλίου 1713 υπογράφηκε η Συνθήκη της Ουτρέχτης: Ειρήνη για 26 χρόνια. Ο στοχαστής Charles-Irénéé Castel, Abbé de Saint-Pierre (1658-1743) δημοσίευσε το Σχέδιο για μία Διαρκή Ειρήνη (Projet de paix universelle entre les nations, 1713).

Στη συνέχεια, ο γερμανός φιλόσοφος και διπλωμάτης Λάιμπνιτς (Gottfried Wilhelm Leibniz, 1646-1716) δημοσίευσε το Αιγυπτιακό Σχέδιο (Ägyptischer Plan, 1670), με την πρόταση για τη δημιουργία μιας κοινότητας κρατών. Ο βρετανός φιλόσοφος και επιχειρηματίας Πεν (William Penn, 1644-1718) μπορεί επίσης να τοποθετηθεί στην ίδια σειρά διανοούμενων, με τη δημοσίευση της πραγματείας του Προς τη σημερινή και μελλοντική ειρήνη στην Ευρώπη (Towards the Present and Future Peace of Europe, 1692/94).

Επόμενος σημαντικός σταθμός στην ευρωπαϊκή διπλωματία ήταν η υπογραφή της Συνθήκης Ειρήνης της Βασίλειας το 1795 μεταξύ της Πρωσίας και της Γαλλίας. Ο όρος αιώνια ή διαρκής ειρήνη ασκεί μέχρι σήμερα επιρροή στη σύγχρονη πολιτική σκέψη και πράξη, χάρη στον γερμανό φιλόσοφο Καντ (Immanuel Kant, 1724-1804), με τη δημοσίευση

της πραγματείας Προς μία αιώνια ειρήνη: Ένα φιλοσοφικό σχεδίο (Zum ewigen Frieden: Ein philosophischer Entwurf, 1795). Η δημιουργία της Κοινωνίας των Εθνών (ΚτΕ) μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο (1919), του ΟΗΕ μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (1945) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ, 1958), μετέπειτα Ένωσης (Ε.Ε.) έχει διαποτιστεί από την καντιανή πολιτική κοσμοθεωρία περί δικαίου και ηθικής στις διακρατικές σχέσεις.

Το όραμα προχώρησαν ο γάλλος Victor Hugo (1802-1885) και ο ιταλός Giuseppe Garibaldi (1807-1882), οι οποίοι χρησιμοποίησαν τον όρο «Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης». Ακολούθησαν, στη μεταπολεμική περίοδο, οι αρχιτέκτονες της Ευρωπαϊκής Ιδέας, ο πολιτικός και διπλωμάτης Robert Schuman (1886-1963) και ο Jean Omer Marie Gabriel Monnet (1888-1979).

Υπάρχει όμως και μια ελληνική

μορφή που μπορεί να ενταχθεί στην ιστορία των οραματιστών της ενωμένης Ευρώπης στα μέσα του 19ου αιώνα. Ο πατρινός λόγιος και ανεξάρτητος βουλευτής Ανδρέας Ρηγόπουλος (1821-1889) μπορεί να χαρακτηριστεί ο πρώτος Έλληνας ευρωπαϊστής. Μυθιστορηματικά περιγραφή της ζωής του έχει επιχειρήσει η λογοτέχνης Ρέα Γαλανάκη (Θα υπογράψω Λουί, εκδ. Καστανιώτη, 2005) και ιστορική-κοινωνιολογική ανάλυση ο δημοσιογράφος και πανεπιστημιακός Νίκος Μπακουράκης (Μία στιγμή της Ευρώπης στην Ελλάδα του 19ου αιώνα, εκδ. Πόλις, 2008). Στον λόγο που συντάξε ο Ρηγόπουλος, για να τον εκφωνήσει στο Διεθνές Συνέδριο για την Ειρήνη και την Ελευθερία από τις 14 έως τις 18 Σεπτεμβρίου 1869 στη Λωζάννη, απευθύνεται στους «Συμπολίτες της Ευρώπης» για να υψώσει φωνή «υπέρ του ατυχούς έθνους» του. Υποστηρίζει πως

Η οικολογία μας λέει πώς να μείνουμε στη Γη

Ρωτήσαμε τον Hubert Reeves για την έντονη κινητικότητα του όσον αφορά την προστασία του πλανήτη μας. «Η αστρονομία και οι επιστήμες γενικότερα μας λένε από πού ερχόμαστε και πώς φτάσαμε να είμαστε παρόντες στη Γη σήμερα. Η οικολογία μας λέει πώς να μείνουμε εδώ υπό συνθήκες αποδεκτές. Υπάρχει η όμορφη ιστορία του κόσμου και η λιγότερο όμορφη, αυτή που οι άνθρωποι γράφουν αυτή τη στιγμή. Αυτό είναι και το θέμα του τελευταίου μου βιβλίου: Εκεί όπου ο κίνδυνος, εκεί και η σωτηρία φύεται».

Δεν εμπλέκονται όμως όλοι οι επιστήμονες με την υπέρβαση κάποιων ιδεών, κοινωνικών ή πολιτικών. «Αυτό είναι κάτι εντελώς προσωπικό. Σίγουρα η ηθική ενός επιστήμονα είναι ίσως η πιο σημαντική αρετή που πρέπει να τον διακρίνει. Αλλά είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι οι επιστήμονες δεν είναι εκείνοι που παίρνουν τις κρίσιμες αποφάσεις για τον πλανήτη μας. Το να γνωρίζεις πώς να κατασκευάζεις μια βόμβα και το να αποφασίσεις να την κατασκευάσεις είναι δύο εντελώς διαφορετικά πράγματα. Σύμφωνα με τον Γάλλο στοχαστή Bachelard, που μεταξυ άλλων ασχολήθηκε με τη φιλοσοφία της επιστήμης, "η επιστήμη είναι η αισθητική της νοημοσύνης"».

Ο Hubert Reeves θα βρίσκεται στην Αθήνα, προσκεκλημένος του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών, στο πλαίσιο του ελληνογαλλικού φεστιβάλ «Γεωσυναντήσεις 2014», που τελεί υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων και του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και θα διαρκέσει από τον Φεβρουάριο έως τον Ιούλιο. Ένας κύκλος έξι ομιλιών «Νερό/Αέρας/Γη/Φωτιά: παρατηρήσεις του πλανήτη» θα ξεκινήσει με τη διάλεξη του Reeves, «Εκεί όπου ο κίνδυνος, εκεί και η σωτηρία φύεται. Συνεχίζοντας την αποκατάσταση του πλανήτη». Τέλος, να σημειώσουμε ότι στα ελληνικά κυκλοφορεί το βιβλίο του «Μιλώντας για το σύμπαν στα εγγόνια μου» (εκδ. Πατάκη, μετάφραση Σώτης Τριανταφύλλου).

Η κ. Αικατερίνη Λάμπρου κατέχει διδακτορικό τίτλο σε θέματα Πολιτιστικής Πολιτικής, Διαχείρισης και Επικοινωνίας, είναι Σύμβουλος Τύπου & Επικοινωνίας στην Πρεσβεία της Ελλάδος στην Κύπρο. aiklamprou@cytanet.com.cy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

light&healthy

ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ!

Το νέο περιοδικό της Καθημερινής για τη διατροφή, την άσκηση, την υγεία. Εύκολες θερμιδομετρημένες συνταγές, πρωτότυπες ιδέες για ελαφριά μαγειρική, συμβουλές ειδικών διατροφολόγων, άρθρα εξειδικευμένων γιατρών και απλές ασκήσεις για τη βελτίωση της φυσικής μας κατάστασης είναι μόνο μερικά από τα πολλά θέματα που θα μάθουμε από το νέο περιοδικό που προσφέρει η Καθημερινή.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.
18,67%Χ.Α.
-2,10%

Dow Jones

-0,12%

Nasdaq

0,69%

Nikkei

3,28%

Dax

-0,22%

FTSE 100

1,40%

Η μεσοία τάξη μεγαλώνει στις αναδυόμενες αγορές. Σελ. 11

Πετρέλαιο

2,14%

€/€

0,31%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Ωράριο χωρίς περιορισμούς

Ο γραμματέας του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, Μάριος Αντωνίου, υπερασπίζεται στην «Κ» την ανάγκη να νομιμοποιηθεί, χωρίς κανέναν περιορισμό, η φιλελευθεροποίηση του ωραρίου στη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων. Σελ. 7

ΚΟΤ

Έρευνες για την ψηφιακή προβολή

Οι συμπληρωματικές διαφημιστικές ενεργειών του ΚΟΤ για το 2013 προκάλεσαν την παρέμβαση του Γιώργου Λακοτρίπη, ο οποίος ζήτησε τη διερεύνηση της απόφασης του ΚΟΤ για τις σχετικές δαπάνες. Οι ενέργειες δεν ήταν οι προβλεπόμενες, παραδέχεται ο πρόεδρος του Οργανισμού. Σελ. 5

ΚΑΡΙΕΡΑ

Κέντρο Καινοτομίας στην Κύπρο

Το Κέντρο Καινοτομίας, Επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης (ΚΕΑ) άρχισε πρόσφατα τη λειτουργία του στην Κύπρο. Επιδιώκεται η επιστημονική στήριξη του κυπριακού επιχειρηματικού κορμού. Σελ. 8

Real Estate

Νέα ευρωπαϊκή οδηγία επιβάλλει την ύπαρξη αξιόπιστων προτύπων εκτίμησης ακινήτων. Οι έγκυρες εκτιμήσεις για τους σκοπούς ενυπόθηκων δανείων είναι προς το συμφέρον τόσο του κλάδου των ενυπόθηκων δανείων όσο και των καταναλωτών, καθώς ο προσδιορισμός της αξίας ενός ακινήτου βοηθά στον καθορισμό του μεγέθους της υποθήκης. Σελ. 12

Τελεσίγραφο ενόψει Eurogroup

Χωρίς νομοθεσία για αποκρατικοποιήσεις δεν θα εκταμιευτεί η επόμενη δόση

Ένα ξεκάθαρο μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση στέλνουν υψηλόβαθμα στελέχη της Τρόικας εν όψει της κρίσιμης εβδομάδας για την ψήφιση του κρίσιμου νομοσχεδίου για τις αποκρατικοποιήσεις: «Η ψήφιση του νομοσχεδίου αποτελεί τη μία και μοναδική προϋπόθεση που έχει τεθεί για την εκταμίευση. Αν είχατε πέντε ή έξι προ-

ϋποθέσεις και έπρεπε η μία, τότε μπορούμε να μιλάμε για 'κατανόηση'. Τι χαλάρωση να δείξουμε; Μία προϋπόθεση θέσαμε και μόνο», αναφέρουν αρμόδιες πηγές. Μάλιστα, αν δεν ψηφιστεί το νομοσχέδιο, η Κύπρος δεν θα είναι στην ατζέντα της επόμενης συνεδρίασης του Eurogroup. Επίσημα, ο Σάιμον Ο' Κόννορ εκπρόσωπος Τύ-

που του Επίτροπου αρμόδιου για οικονομικές υποθέσεις, Όλι Ρεν, σχολίασε στην «Κ» ότι το «πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων αποτελεί ένα σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος των υποχρεώσεων της Κύπρου προς τους διεθνείς πιστωτές της και συμπεριλήφθηκε από την αρχή στο Μνημόνιο Συναντήληψης. Το ίδιο το Μνημόνιο έχει επι-

κυρωθεί από την Κυπριακή Βουλή». Στο οικονομικό επιτελείο υπάρχει αισιοδοξία ότι το νομοσχέδιο, με κάποιες προϋποθέσεις, θα ψηφιστεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι ούτε η Τρόικα απορρίπτει διευκρινιστικές τροπολογίες. «Η αναγκαία διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους θα ήταν σημαντική», σημειώνει ο κ. Ο' Κόννορ. Σελ. 5

Σε «έξυπνη πόλη» μετατρέπεται η Βαρκελώνη

Ο Δήμος της Βαρκελώνης ελπίζει να εξοικονομήσει τρία δισ. ευρώ την ερχόμενη δεκαετία, χάρη στην εφαρμογή προγράμματος που θα μετατρέψει την πόλη σε «έξυπνη». Η πρωτοβουλία περιλαμβάνει την εννοιακή ηλεκτρικών αυτοκινήτων και ποδηλάτων και τη μετατροπή ολόκληρων οικοδομικών τετραγώνων σε ενεργειακά αυτόνομα. Παράλληλα, θα τοποθετηθούν αισθητήρες και κωδικοί ταχείας αντίδρασης σε οκτώ χιλιάδες σημεία της πόλης, απ' όπου οι πολίτες θα μπορούν να αντλούν πληροφορίες για την τοποθεσία όπου βρίσκονται μέσω των «έξυπνων» κινητών τηλεφώνων τους.

Πώς πετύχαμε το «θαύμα» της μικρότερης ύφεσης

Στο τέλος του 2012, και χωρίς να υπολογίζεται το τότε απρόβλεπτο γεγονός ενός κουρέματος στη μεγαλύτερη τράπεζα, ούτε και η προσωρινή τραπεζική αργία του Μαρτίου οι εκτιμήσεις για το 2013 έκαναν λόγο για μείωση του ΑΕΠ κατά 4% με 4,5%. Το έτος τελικά έκλεισε με μείωση του ΑΕΠ μόλις 5,6%. Η επίδοση είναι εντυπωσιακή, αν λάβει κανείς υπόψη την εικόνα που διαμορφώθηκε στο τέλος του α' τριμήνου. Τα τελικά αποτελέσματα δεν ήταν καλύτερα μόνο από τις εκτιμήσεις της Τρόικας, αλλά και από τις εκτιμήσεις πολλών αναλυτών (-12% με -15%). Η εξαιρετική πορεία του 2013 δεν μεταφράζεται απαραίτητα σε «καλά νέα» χωρίς αρνητικές πτυχές. Το γεγονός ότι η οικονομία ακόμα προσαρμόζεται, δείχνει πως δύσκολα θα μπορεί η ανάπτυξη να επανέλθει. Επιπλέον, δεν είναι βέβαιο, με δεδομένες και τις μεταποτίσεις της ανάπτυξης (π.χ. μακριά από τις κατασκευές και προς τις υπηρεσίες) πως η εικόνα της ανεργίας θα μπορεί να αλλάξει, ακόμα και όταν η οικονομία θα αρχίσει να καταγράφει μία μικρή ανάπτυξη. Σελ. 4

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Το Reichsland και το Βαρώσι...

Όταν τα σχέδια του Βισμαρκ να «προσωποποιήσει» τη Γερμανία και να κηρύξει το δεύτερο Ράιχ έφταναν στην ολοκλήρωσή τους, τέθηκε ξαφνικά ένα ζήτημα που δεν είχε προβλέψει κανένας. Με τα σύνορα του νέου Ράιχ και της Γαλλίας να αποτελούνται κυρίως από περιοχές του Μπάντεν και της Βαυαρίας, οι Γερμανοί θα έπρεπε να κτίσουν τις άμυνές τους κατά των Γάλλων μέσα στα δύο κρατίδια που είχαν σημαντική αυτονομία, μεταξύ άλλων και στρατιωτική. Έτσι οι στρατηγοί του Βισμαρκ έπεσαν πως θα πρέπει να αποκτηθεί η Αλσατία και η Λορένη, να κηρυχθούν «γη του Ράιχ» (Reichsland) και να διοικούνται από το Βερολίνο. Θα απέφευγαν μία μακρά και δύσκολη διαπραγμάτευση με τα κρατίδια, που, μάλιστα, ήταν εχθροί της Πρωσίας μόλις τέσσερα χρόνια πριν από τον πόλεμο. Η απόφαση λήφθηκε από τον Κάιζερ. Βοήθησε το γεγονός ότι η περιοχή είχε γερμανικούς πληθυσμούς. Ακόμα περισσότερο βοήθησε και το γεγονός ότι η Αλσατία

ήταν πλούσια σε ορυκτά στρατηγικής σημασίας, ενώ τα γερμανικά κρατίδια δέχτηκαν το Reichsland, διότι πριν από τον πόλεμο ο Βισμαρκ είχε καταφέρει να τους πείσει πως η απειλή δεν ερχόταν από το πρώτο Βερολίνο, αλλά από το Παρίσι. Αποκτούσαν, έτσι, μία «λωρίδα ασφαλείας» από τους Γάλλους.

Ο ίδιος ο Βισμαρκ ήταν φανατικά αντίθετος με την προσάρτηση της Αλσατίας. Αυτή ήταν η πρώτη του πραγματική πολιτική ήττα, αφού επέμενε πως η έχθρα με τη Γαλλία θα έπρεπε να ακολουθήσει το μοντέλο του πολέμου με την Αυστρία: Διαφρανούμε, πολεμούμε για να λύσουμε τις διαφορές μας, και μετά μπορούμε να συνυπάρξουμε αρμονικά, έχοντας αφήσει τους στρατούς να αποφασίσουν, ότι δεν αποφασίζουν οι διπλωμάτες. Είχε, φυσικά τον πιο ισχυρό στρατό, και το ήξερε. Αλλά είχε επίσης απόλυτη ανάγκη την ευνοϊκή στάση των Γάλλων απέναντί του στο μέλλον, διότι ο μεγαλύτερος του φόβος ήταν ένας πόλεμος σε δύο μέτωπα εναντίων των Γάλλων προς τα δυτικά και των Ρώσων

Πώς είναι δυνατόν σαράντα χρόνια να μη διερωτηθήκαμε το πιο βασικό;

προς τα ανατολικά. Κι αυτό, διότι ήξερε πως, έχοντας αρπάξει την Αλσατία, εξασφάλιζε πως κάποια στιγμή η νεαρή Γερμανία θα έπρεπε να πολεμήσει ξανά για χάρη αυτής της περιοχής.

Οι συνομιλίες που αρχίζουν πάλι για επανένωση της Κύπρου έχουν αναθερμάνει μία παλιά συζήτηση σχετικά με τις ιθαγένειες, τα κατάλοιπα εξουσίας, την εκκώρυση κυριαρχίας και τη δομή του Συντάγματος. Η όλη συζήτηση βασίζεται στο κατά πόσον η όποια λύση θα επιτρέπει στους Τουρκοκύπριους να εγκαταλείψουν την ενοποιημένη Κύπρο και να φύγουν. Γι' αυτό εξάλλου και λογικά επιθυμούν πολλοί τον περιορισμό των εξουσιών που θα έχουν τα συνηστώτα κρατίδια.

Μέσα σε αυτή τη συζήτηση όμως, βγαίνει

στην επιφάνεια μία βασική υπόθεση εργασίας που κάνουμε όλοι μας: Υποθέτουμε, εκ των προτέρων, πως οι Τουρκοκύπριοι θα θέλουν κάποια στιγμή να φύγουν από την ενοποιημένη Κύπρο, να γίνουν ανεξάρτητο κράτος και να προχωρήσουν μόνοι.

Αν αυτό πιστεύουμε, τότε δεν υπάρχει κανένας λόγος να λύσουμε το Κυπριακό.

Αν θέλουν, πράγματι, να φύγουν κάποια στιγμή, τότε δεν υπάρχει ούτε συνταγματική πρόνοια, ούτε περιορισμός εξουσιών, ούτε στέρψη κυριαρχίας, ούτε κανένας άλλος νομικός τρόπος να αποτραπεί αυτό το ενδεχόμενο. Αν θεωρούμε πως θα θέλουν να φύγουν, τότε οι επιλογές είναι δικοτόμηση τώρα ή δικοτόμηση αργότερα.

Η λύση του Κυπριακού έχει λογική μόνο αν θεωρούμε πως θα θέλουμε να ζήσουμε μαζί. Ή έστω δίπλα-δίπλα. Και αν θέλουμε να συνεργαζόμαστε στο απώτερο μέλλον. Όσοι ανάμεσά μας προσβλέπουν σε μία συνύπαρξη αντιθετική, εχθρική, με μία διαλεκτική μεταξύ ενοποίησης (που θα θέλουμε εμείς) και διαίρεσης (που θα θέλουν οι Τούρκοι), είναι παράλογο να θεωρούν

πως υπάρχει κάποια ρήτρα που θα μπορεί να μπει στη συμφωνία της λύσης και να αλλάξει τα δεδομένα. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει απόλυτο δίκαιο: Το ζήτημα δεν είναι καθόλου νομικό, αλλά πολιτικό.

Γι' αυτό, τώρα που υπάρχει ακόμα έστω και λίγος χρόνος, θα πρέπει να θέσουμε το απλό ερώτημα που δεν θέσαμε στον εαυτό μας τα προηγούμενα 40 χρόνια: Θα έχουμε μία λύση από την οποία οι Τούρκοι θα θέλουν να φύγουν, η μία λύση που να οδηγεί σε συνύπαρξη; Απλή η ερώτηση, δύσκολη η απάντηση. Το σίγουρο όμως είναι πως τα Κατεχόμενα είναι σαν την Αλσατία: Αν δεν θέλει να μείνουν μαζί σου, κάποτε θα φύγουν, με τον εύκολο ή τον δύσκολο τρόπο.

Επίσης πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ (με ριζικές πάντα μεταρρυθμίσεις) και ευτυχώς που βλέπουμε ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι, μακριά από τους πολιτικούς.

www.forthisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου. Ένα με σένα.

24 ΩΡΕΣ
800 11 800
www.piraeusbank.com.cy

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Του ΗΛΙΑ ΣΙΑΚΑΝΤΑΡΗ

Οι ρεζέρβες της ανάκαμψης

Ο ισχυρισμός για ανάκαμψη στις ΗΠΑ (πρωτίστως) και στην Ευρωζώνη (δευτερευόντως) βάλλεται συχνά από τις ανακοινώσεις στοιχείων: Οι Κινέζοι πωλούν μαζικά αμερικανικά ομόλογα. Η όρεξη των μη Αμερικανών για μακροπρόθεσμο αμερικανικό χρέος είναι σε επίπεδα 2008. Τα σημάδια αδυναμίας φαίνονται και στην πραγματική οικονομία – ή μάλλον κυρίως εκεί. Οι ενάρξεις εργασιών για νέες κατοικίες υποχώρησαν κατά 16% τον Ιανουάριο, αν και ο κακός καιρός εξηγεί μέρος της πτώσης. Ανεξαρτήτως «χιονιά» όμως, οι εκτιμήσεις των κατασκευαστών για τις προοπτικές του κλάδου είναι απαισιόδοξες – ενώ και οι νέες αιτήσεις για στεγαστικά υποχώρησαν πάλι. Την ίδια ώρα, τα υπόλοιπα των δανείων των αμερικανικών νοικοκυριών αυξάνονται. Η Ευρώπη έχει τον δικό της βάλτο να διαχειριστεί. Με περιορισμένα περιθώρια κινήσεων λόγω αντίρροπων συμπεριφορών, προσπαθεί να χτίσει την εικόνα ενιαίας οικονομίας την ώρα που οι συνθήκες εντός της αποκλίνουν. Επιπλέον, μπορεί για παράδειγμα η αύξηση των πωλήσεων αυτοκινήτων να δίνει αισθητή ανάρρωση, αλλά κάθε μήνα ολο και περισσότεροι Ολλανδοί καθυστερούν τις δόσεις των στεγαστικών τους, όλο και περισσότεροι Γάλλοι έρχονται αντιμέτωποι με κακοπληρωμένες δουλειές, όλο και περισσότεροι Ισπανοί ή Έλληνες δεν τις αντικρίζουν ούτε με το κιάλι. Προβλήματα πραγματικά, θεμελιώδη, «συστημικά». Ωστόσο, όσοι σπεύδουν να προδικάσουν άμεση επιδείνωση στις ΗΠΑ ή στην Ευρωζώνη υποτιμούν τα ένστικτα αυτοσυντήρησης των πιο «παλιών» οργανωμένων αγορών του κόσμου: Αν και ασθμαίνουσα, η αμερικανική ανάκαμψη έχει ακόμα σημαντικές ρεζέρβες για αρκετά χιλιόμετρα. Τις ενίσχυσε περαιτέρω από την αρχή της κρίσης, τότε που η ομοσπονδιακή κεντρική τράπεζα άρχισε να αυξάνει τη ρευστότητα στο σύστημα, τότε που άρχισε να «τυπώνει». Τα φρέσκα δολάρια, είναι πια γνωστό, δεν έμειναν εντός των ΗΠΑ. Δεν χρηματοδότησαν έργα υποδομής, δεν επενδύθηκαν στην ώριμη αμερικανική οικονομία, δεν τίασαν πληθωριστικές πιέσεις εντός των ΗΠΑ. Αντίθετα, «εξήχθησαν» μεριάς: περνώντας μέσα από το μοτέρ των μεγάλων διεθνών τραπεζών, μοχλεύθηκαν και τοποθετήθηκαν στις τέσσερις γωνιές του πλανήτη, εκείνες που έδιναν υψηλότερο τόκο (συνήθως αναδυόμενες οικονομίες με κάποιο ρίσκο). Μετατράπηκαν σε –τοκοφόρους– απαιτήσεις. Σήμερα, αυτά τα κεφάλαια παραμένουν στην «πλανητική περιφέρεια» όπως τα bonus packs στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, σαν κουμπάρδες που περιμένουν να σπάσουν με τη σειρά, για να επαναπαριστούν και να συνησφύρουν στην αμερικανική ανάκαμψη. Γράφω «με τη σειρά», γιατί η επιστροφή τους είναι λεπτή υπόθεση. Δεν μπορούν να αποσυρθούν όλα μεριάς: η αποσταθεροποίηση μιας μαζικής εξόδου/επιστροφής στον αναδυόμενο κόσμο θα τορπίλιζε την παγκόσμια οικονομία και μαζί την αμερικανική ανάκαμψη. Πρέπει να επιστρέψουν σιγά σιγά, αφορμή αφορμή, τόσο όσο για να παράγουν μια σταθερή παροχή τονωτικών στην αμερικανική οικονομία.

Η τακτική της ρεζέρβας αφορά –αναλογικά– και την Ευρώπη. Μπορεί η ΕΚΤ να μην προχώρησε σε τύπωμα όπως η Fed, αλλά και η Φρανκφούρτη επιτόνησε χρήμα, πολλαπλασίασε απαιτήσεις, δάνεισε ρευστότητα. Υπάρχει όμως μια σημαντική διαφορά. Στην ευρωπαϊκή περίπτωση, οι τοκοφόροι προορισμοί δεν είναι ένα-δύο ωκεανούς μακριά από τα σύνορα, είναι η ίδια η περιφέρεια της Ευρωζώνης. Ο πυρήνας, το ευρωσύστημα θα ενισχύεται όλο και περισσότερο, καθώς η ρευστότητα που δάνεισε στην περιφέρεια θα γίνεται σταδιακά απαιτητή.

Αν στην περίπτωση των ΗΠΑ είναι οι αναδυόμενες οικονομίες που θα στεγνώνουν με τη σειρά, στην περίπτωση της Ευρώπης, τον ρόλο της ρεζέρβας τον έχει η «περιφέρεια», η οποία απορρόφησε τη δανειακή ρευστότητα της ΕΚΤ. Αν δεν υπάρξει πρόνοια για μια αναδιανεμητική λειτουργία εντός Ευρωζώνης σήμερα, αυτό το «πρόβλημα στον σχεδιασμό» μπορεί να αποδειχθεί πιο μοιραίο από τα προηγούμενα.

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Κύρια Βασικά Ίδια Κεφάλαια και Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων

Ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων αποτελεί βασικότατο μέτρο της οικονομικής ευρωστίας μιας επιχείρησης, παρουσιάζοντας τον συσχετισμό ανάμεσα στα κύρια βασικά ίδια κεφάλαια και το σταθμισμένο ενεργητικό σε συνάρτηση με τον επιχειρηματικό κίνδυνο.

Ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων μας βοηθά να αξιολογήσουμε πόσο αποδοτικά χρησιμοποιεί μία επιχείρηση τα κεφάλαιά της με σκοπό τη δημιουργία επιπλέον κέρδους.

Ο δείκτης αυτός χρησιμοποιείται ως ένδειξη αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης, δηλαδή της ικανότητας της επιχείρησης να παράγει κέρδη αξιοποιώντας τα αποθεματικά της και το μετοχικό της κεφάλαιο.

Στο πολύ πρόσφατο παράδειγμα της Τράπεζας Κύπρου, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων αποτέλεσε βασικότατο παράγοντα στον καθορισμό του τελικού ύψους του ποσοστού μετατροπής καθεσέων σε μετοχές.

Μάριος Χαραλαμπίδης

Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών

Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

ΔΗΚΤΗΣ

Εκλογές

Για πρώτη φορά στα χρονικά της, η ΟΕΒ οδεύει προς εκλογές. Οι υποψηφιότητες, όπως μαθαίνει η στήλη, θα προκαλέσουν ενδιαφέρον, ιδίως με τον Λάκη, που λέει τα πράγματα κοφτά και δεν μασάει αλήθειες. Ακόμα και για τα άτομα της δικής του βιομηχανίας.

Εκάστοτε

Αργήσαμε να το καταλάβουμε, αλλά τώρα ξεκαθάρισε το πράμα: Πρόεδρος της Αρχής Λιμένων διορίζεται ο εκάστοτε γ.δ. του Υπουργείου Συγκοινωνιών. Πρόεδρος της σγτα διορίζεται ο εκάστοτε ΓΔ του Υπουργείου Οικονομικών. Πρόεδρος της ΑΗΚ διορίζεται ο κομπάρδος του εκάστοτε πρόεδρου του ΔΗ.ΚΟ. Όλα καλά. Και ο σκύλος θα φάει και η πίτα θα μείνει σωστή...

Έσσω σου

«Εσύ να κοιτάξεις τη δουλειά σου», βρόντηξαν με μια φωνή τα κόμματα όταν σχολίασε το Κυπριακό ο Ζοζέ Μανουέλ. Δουλειά του, όμως, είναι και το Κυπριακό. Πρώτο, διότι τόσο καιρό τους παρακαλούσαμε –όπως έγινε και με τους Αμερικάνους– να ασχοληθούν και όταν ασχολήθηκαν αποφασίσουμε πως δεν τους θέλουμε. Δεύτερο, τη «δουλειά του» κοιτάζει ο άνθρωπος. Όπως όταν λέει πως πρέπει να πολεμήσουμε τη ανεργία και να στηρίξουμε τους νέους, όπως όταν τα βάζει με τη Βουλγαρία για τη διαφθορά ή με τη Γαλλία για τους Ρομά. Αυτές οι φτηνές μόνο κακό κάνουν.

Μεγάλα έργα

Μια χαρά μας ακούγεται –τα έργα μμούθ είναι η καλύτερη λύση για όσους έχουν πρόβλημα. Νέες παρουσιάσεις, μακέτες με πύργους στη Γεροσκήπου, παναύρα για το τεμάχιο παρά το Χίλτον, προσφορές για το Disneyland, θεματικά πάρκα, αγάλματα της Αφροδίτης μέσα στη θάλασσα, τεράστιες αναπτύξεις στη Λακατάμια, νέα Golf, καμιά δεκαριά καζίνα... Ας κοπιάσουν, φτάνει να βάζουν μόνο δικά τους λεφτά στο χειρίρημα...

Δώστε την

Η κορυφαία ατάκα της εβδομάδας, σύμφωνα με πληροφόρο της στήλης, έπεσε στο αίθριο της Βουλής. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για το νομοσχέδιο των ιδιωτικοποιήσεων, κάποιος τελικά βρήκε τη λύση: Πρώτα να ιδιωτικοποιηθεί, λέει, η Βουλή και μετά μάλιστα για να υπολοιπα. Μπόνους στον αγοράστή οι βουλευτές και ο πρόεδρος του Σώματος, λέει. Ο Δήκτης άκουσε το σκόλιο από συνάδελφο και επαυξάνει.

Εικονικά

Και πάνω που ετοιμαζόταν ο Μάριος να πάει να δει τον Νικόλα, ο οποίος ετοιμαζόταν να πάει σε εκτελεστικό γραφείο για να αφήσει τον Νίκο, η ειδηση ήρθε

Αυτός ο γάμος ήταν εικονικός από την αρχή. Κι ακόμα έχουμε μπροστά μας πολλά...

από τη Λεμεσό: Έσπασε, λέει, κύκλωμα εικονικών γάμων...

Γουστάρω

Πολύ γουστάρει η στήλη το παρασκήνιο που ψήνεται από νεαρούς επιστήμονες. Νέοι από δύο αντίθετους πόλους της πολιτικής μας ετοιμάζουν ένα debate που θα σπάσει τα συνθιμισμένα και ήδη δημουργεί έντονο ενδιαφέρον. Παρακολουθούμε το σπάσιμο της συζήτησης με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Συζητήσεις

Να δείτε που θα πάμε σε Ευρωεκλογές και δεν θα συζητηθούν καθόλου τα θέ-

ματα που θα έχουν να κάνουν με τον ρόλο μας στην Ευρώπη. Ας ξέρουν από τώρα οι υποψήφιοι πως μόνο για ευρωπαϊκά θέματα σφειλούν να συζητούν, αλλιώς θα δεχτούν άγριο κόλλημα. Κι όχι μόνο από εμάς: Το παρασκήνιο στήνεται.

Τα είπε

Τα είπε ολίγον ο γεν. εισαγγελέας, ο οποίος άφησε να εννοηθεί πως θα προχωρήσουν λίαν συντόμως οι ποινικές διώξεις για τα διάφορα περιεργα που έγιναν και γίνονται στα τις οικονομίας. Περιμένουμε με ενδιαφέρον focused στις πρώτες εξελίξεις. Κι όταν αρχίσει το πάρτι, όλοι ευπρόσδεκτοι. Άκν, έρχονται. ΑΛΛΑ ΑΠΟΡΙΑ ΟΤΑΝ ΛΕΕΙ ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΒΔΟΜΑΔΕΣ ΕΝΝΟΕΙ 2 ΒΔΟΜΑΔΕΣ Ή 102;

RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Το back-to-back

Στο πρώτο back-to-back μας υποχρέωσε η Γραμματεία του Υπουργείου. Μετά το respect της προηγούμενης εβδομάδας για την απόφαση να ανακοινώνται όλες οι αποφάσεις του Υπουργείου –ακόμα κι αν δεν προβλέπεται ανακοίνωση τους στην Γκαζέτα– την περασμένη εβδομάδα έκανε ακόμα μία κίνηση: Εντύπως θα διακινούνται, λέει, μόνο το 3% με 5% των εγγράφων του Υπουργείου, που είναι άκρας διαβαθμισμένα. Η άλλη χαρτούρα, κομμένη, αφού το Υπουργείο ψηφιοποιείται. Κόβεται, σύμφωνα με την ανακοίνωση της γραμματείας, η χρήση περίπου 2 εκατ. φύλλων χαρτιού. Ποιος θα είναι επόμενος που θα ακολουθήσει;

ΑΝΑΛΥΣΗ Του LAWRENCE SUMMERS

Οι ανισότητες μεγαλώνουν στις ΗΠΑ

Η ανισότητα επανέρχεται στο προσκήνιο ως μέγα οικονομικό ζήτημα στις ΗΠΑ και στον υπόλοιπο κόσμο. Η μεγάλη άνοδος των εισοδημάτων που δλώνει το 1% από τους πλουσιότερους Αμερικανούς, τα αυξανόμενα εταιρικά κέρδη, η στασιμότητα στους πραγματικούς μισθούς, αλλά και το διογκούμενο χάσμα ανάμεσα στην παραγωγικότητα και στο εισόδημα της μέσης αμερικανικής οικογένειας, είναι όλα πηγές προβληματισμού. Πριν από μια γενιά, η ενίσχυση της ανάπτυξης στην οικονομία μεταφραζόταν σε αύξηση των εισοδημάτων της μεσαίας τάξης και μείωση της φτώχειας. Κάτι τέτοιο δεν είναι πλέον εφικτό. Είναι πολύ πιθανό οι ΗΠΑ να εξελιχθούν σε μια οικονομία τύπου Ντάνοντον Αμπεί.

Οπότε η όποια ανησυχία για την ανισότητα και τις επιπτώσεις της είναι εύλογη. Αυτοί που καταδικάζουν τη ρητορική του Αμερικανού προέδρου Μπαράκ Ομπάμα για την ανισότητα, υποστηρίζοντας ότι έτσι μπαίνουν οι πλούσιοι στο μικροσκόπιο και καλλιεργείται ένα αντιαμερικανικό πνεύμα, έχουν περιορισμένη ιστορική αντίληψη. Ας ανατρέξουμε στη ρητορική Αμερικανών προέδρων στο παρελθόν.

Στην πρώτη ομιλία μετά την ορκωμοσία του το 1933, ο πρόεδρος Φρανκλίνος Ρούζβελτ αναφέρθηκε «στις πρακτικές των αδιστακτών κυνηγών του χρήματος που θα κριθούν ενώπιον του δικαστηρίου της κοινής γνώμης, αυτών που είναι γνώριμοι μόνο με τους κανόνες μιας γενιάς ιδιοτελών ανθρώπων. Δεν έχουν κανένα όραμα και οι άνθρωποι αφανίζονται όταν δεν υπάρχει όραμα». Στην επανεκλογή του το 1936, ο πρόεδρος Ρούζβελτ παρατήρησε πως «οι αντιδρώντες της Γουόλ Στρίτ δεν είναι ικανοποιημένοι με τον πλούτο τους... Αυτοί οι αδελφοί Ρεπουμπλικανοί είναι ψυχροί άνθρωποι... Επιθυμούν την επιστροφή της δικτατορίας στη Γουόλ Στρίτ».

Το 1962, ο Αμερικανός πρόεδρος Τζον Κένεντι, έξαλλος από τις αυξήσεις στην τιμή του κάλυβα, είχε καταραστεί τα μεγάλα αφεντικά των καλυβουργιών σε κλειστό κύκλο, κάτι που διέρρησε. Τότε, πράκτορες του FBI, του ομοσπονδιακού γραφείου ερευνών, εξεπέλευσαν ένα κυνηγό στα γραφεία των στελεχών, κατάσχοντας ακόμη και προσωπικά αρχεία τους. Είναι πολύ πιθανό να έδωσε ο πρόεδρος Κένεντι εντολή στην υπηρεσία δίωξης οικονομικού εγκλή-

ματος (IRS) να ελέγξουν τη φορολογική κατάσταση των αφεντικών του κλάδου. Ένας ακόμη Αμερικανός πρόεδρος που στράφηκε στις φορολογικές αρχές για να συμμορφώσει επιχειρηματίες ήταν ο Ρίτσαρντ Νίξον.

Το 1973 είχε δώσει εντολή στην IRS να ελέγξει ενδελεχώς τα λογιστικά βιβλία των εταιριών που είχαν αυξήσει τις τιμές κατά 1,5% πάνω από το πλαφόν που είχε επιβληθεί στις αρχές του ίδιου έτους. Ο πρόεδρος Μπιλ Κλιντον είχε υπερτονίσει σε μια ομιλία για την οικονομία που παρέδωσε στην προεκλογική εκστρατεία του 1992 ότι «στις ΗΠΑ αναπτύσσεται μια νέα κοινωνική τάξη, με περισσότερες ανισότητες, που είναι πιο δικασμένη».

Υπάρχουν αρκετά παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι δεν είναι ούτε ασυνήθιστο ούτε αντιαμερικανικό για έναν πρόεδρο να θίγει ζητήματα οικονομικής και κατ' επέκταση κοινωνικής ανισότητας. Στην πράξη, όμως, είναι πολύ δύσκολο να δημιουργήσεις πολιτικές που θα αυξήσουν τα εισοδήματα για το 99,9% των Αμερικανών που στερούνται την αύξηση πλούτου που απολαμβάνει μόνον το 1%. Είναι ευκολότερο, αντίθετα, να μειώσουν τη δυνα-

Είναι δυνατόν;

Γίνεται να χρωστά κάποιος (όνομα και μη χωρή) τα εταιρικά του ομόλογα και ένα τόκο των 360 χιλιάδων κι αυτό να τον καίει, αλλά την ίδια ώρα η τράπεζα που έχει να παίρνει 140 εκατ. ευρώ να μην κάνει καμία κίνηση για να εισπράξει από αυτόν; Καλέ Γιούαν, είχαμε άδικο που λέγαμε πως πιέξεις και κάνει και καλή δουλειά;

Η κουτάλα

Αν θα μαγειρέψεις νούμερα, πρέπει να έχεις και καλούς σεφ. Εμείς παρακολουθούμε με ενδιαφέρον (και τρόμο) τις εξελίξεις στις προβλέψεις των δύο μεγάλων τραπεζών, όπου αυξάνονται τα μη εξυπηρετούμενα αλλά δεν ανεβαίνουν οι προβλέψεις. Το μαγειρέμα αυτό έχει ήδη αρχίσει, αλλά δεν θα πάει ο τόπος δεύτερη φορά από κάτω, διότι κάποιοι φοβούνται την καρέκλα στην οποία κάθονται.

LTV

Ο μεγαλομέτοχος χρωστά στο ΑΠΟΕΛ. Ο Δήκτης διερωτάται τελικά αν ο Ντε Βινσέντι θα πληρωθεί με bitcoin, όπως πάει το πράμα.

diktis@kathimerini.com.cy

Deloitte

Κύριες Φορολογικές Πληροφορίες 2014

Φορολογικές Πληροφορίες 2014

Η Deloitte ενημερώνει τους φορολογούμενους για όλες τις αλλαγές

Η Deloitte, μέσα στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής της για πλήρη, έγκυρη και λεπτομερή ενημέρωση των φορολογουμένων, προχώρησε και φέτος στην έκδοση του Οδηγού, "Φορολογικές Πληροφορίες 2014" που κυκλοφορεί σήμερα δωρεάν με την «Καθημερινή». Ο Φορολογικός Οδηγός της Deloitte είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για κάθε

επιχείρηση και για κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να γνωρίζει τα φορολογικά δεδομένα στην Κύπρο. Η Deloitte αναγνωρίζοντας τις ανάγκες τόσο του επιχειρηματικού κόσμου, όσο και του κάθε ιδιώτη διαθέτει μια ομάδα εξειδικευμένων συμβούλων σε φορολογικά θέματα που αποτελείται από κατάλληλα καταρτισμένο και ταλαντούχο προσωπικό.

Η παροχή φορολογικών υπηρεσιών αποτελεί μια από τις κυριότερες υπηρεσίες που παρέχει η Deloitte τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, με ιδιαίτερη έμφαση στη φορολογία εταιρειών, φορολογία φυσικών προσώπων, θέματα ΦΠΑ και θέματα διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού τόσο για διεθνείς οργανισμούς όσο

και για Κυπριακές επιχειρήσεις με δραστηριότητες στο εξωτερικό.

- Για περισσότερες πληροφορίες ή επαγγελματικές συμβουλές σε σχέση με οποιαδήποτε φορολογικά θέματα μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους φορολογικούς σας συμβούλους στη Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2014	
<p>Τέλος κάθε μήνα Πληρωμή φόρου που αποκόπηκε από τους μισθούς των υπαλλήλων τον προηγούμενο μήνα</p> <p>Πληρωμή φόρου που παρακρατήθηκε από πληρωμές σε μη φορολογικούς κατοίκους τον προηγούμενο μήνα</p> <p>Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα που παρακρατήθηκε από μερίσματα ή τόκους ή ενοίκια* που πληρώθηκαν τον προηγούμενο μήνα</p> <p>* Από τα ενοίκια υποχρέωση για παρακράτηση εισφοράς για την άμυνα έχουν οι εταιρείες, οι συνεταιρισμοί, η Κυπριακή Δημοκρατία και οι αρχές τοπικής διοίκησης</p>	<p>31 Αυγούστου Πληρωμή προσωρινού φόρου ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το δεύτερο τετράμηνο του 2014</p>
<p>31 Ιανουαρίου Υποβολή δήλωσης λογίζομενης διανομής μερίσματος για το φορολογικό έτος 2011</p>	<p>30 Σεπτεμβρίου Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2012 από φυσικά πρόσωπα που δεν ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς, όταν το μικτό τους εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500</p> <p>Πληρωμή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας για το 2014</p> <p>Πληρωμή τρίτης δόσης του ειδικού φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2014</p>
<p>31 Μαρτίου Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2012 από φυσικά πρόσωπα και εταιρείες που ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς</p> <p>Υποβολή δήλωσης και πληρωμή πρώτης δόσης του ειδικού φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2014</p>	<p>31 Δεκεμβρίου Υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2013 από φυσικά πρόσωπα και εταιρείες που ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς</p> <p>Πληρωμή δεύτερης δόσης προσωρινού φόρου για το 2014</p> <p>Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα επί των ενοικίων, μερισμάτων ή τόκων από πηγές εκτός της Δημοκρατίας για το δεύτερο εξάμηνο του 2014</p> <p>Πληρωμή προσωρινού φόρου ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το τρίτο τετράμηνο του 2014</p> <p>Πληρωμή τέταρτης δόσης του ειδικού φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2014</p>
<p>30 Απριλίου Υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2013 από μισθωτούς, όταν το μικτό τους εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500</p> <p>Υποβολή δήλωσης εργοδότη και στοιχεία εργοδοτούμενων για το 2013</p> <p>Πληρωμή προσωρινού φόρου ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το πρώτο τετράμηνο του 2014</p>	<p>Υποβολή δηλώσεων με ηλεκτρονικά μέσα</p> <p>Φυσικά πρόσωπα και εταιρείες, που ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς ή πρόσωπα των οποίων η φορολογική δήλωση υποβάλλεται από επαγγελματία λογιστή, θα οφείλουν να υποβάλλουν τη φορολογική τους δήλωση με ηλεκτρονικά μέσα που θα εγκρίνονται από το Διευθυντή του ΤΕΠ από καιρό σε καιρό.</p> <p>Σε τέτοια περίπτωση η προθεσμία υποβολής παρατείνεται κατά τρεις μήνες.</p>
<p>30 Ιουνίου Υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2013 από φυσικά πρόσωπα που δεν ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς, όταν το μικτό τους εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500</p> <p>Πληρωμή τελικού φόρου του 2013 με αυτοφορολογία, από φυσικά πρόσωπα που δεν ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς</p> <p>Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα επί των ενοικίων, μερισμάτων ή τόκων από πηγές εκτός της Δημοκρατίας για το πρώτο εξάμηνο του 2014</p> <p>Πληρωμή δεύτερης δόσης του ειδικού φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το 2014</p>	<p>Διοικητικά πρόστιμα</p> <p>Σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής δήλωσης ή υποβολής στοιχείων που έχουν ζητηθεί θα επιβάλλεται χρηματική επιβάρυνση €100 ή €200 ανάλογα της περίπτωσης.</p> <p>Σε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής του φόρου θα καταβάλλεται πέραν του τόκου, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο και χρηματική επιβάρυνση 5% επί του οφειλομένου φόρου.</p> <p>Σημείωση:</p> <p>Το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών με διάταγμα και θα ισχύει για ολόκληρο το έτος. Το ύψος του επιτοκίου για το έτος 2014 καθορίστηκε στο 4,5%.</p>
<p>31 Ιουλίου Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2013 από μισθωτούς, όταν το μικτό τους εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500</p> <p>Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εργοδότη και στοιχεία εργοδοτούμενων για το 2013</p> <p>Υποβολή δήλωσης και πληρωμή πρώτης δόσης προσωρινού φόρου για το 2014</p>	
<p>1 Αυγούστου Πληρωμή τελικού φόρου του 2013 με αυτοφορολογία, από φυσικά πρόσωπα και εταιρείες που ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς</p>	

Η φορολογική ομάδα της Deloitte

Η εξειδικευμένη ομάδα συμβούλων σε φορολογικά θέματα της Deloitte, αποτελείται από τους ακόλουθους συνεταιρούς και διευθυντικό προσωπικό:

- Συνεταίροι και Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου**
- Πιερής Μ. Μάρκου
pmarkou@deloitte.com
- Αντώνης Ταλιώτης
ataliotis@deloitte.com
- Παύλος Μαλλής
pmailis@deloitte.com
- Χρίστος Παπαμαρκίδης
cpapamarkides@deloitte.com
- Αλέκος Παπαλεξάνδρου
apapalexandrou@deloitte.com
- Παναγιώτα Βαγιανού
pvagianou@deloitte.com

Επίτιμος Πρόεδρος
Μιχαήλ Χριστοφόρου
(Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου)

- Διευθυντές**
- Άγης Αγαθακλέους
Κώστας Χαραλάμπους
Χρυστάλλα Μιχαήλ
Άντρη Πισσιλή
Χάρης Κλεάνθους
Χριστόκης Οικονόμου
Αλεξία Κωνσάρη
Μιλτώ Φάντη
Κυριάκος Ιωάννου
Μάριος Φωκίδης
Μάριος Στοιπίπας
Νικόλας Παπαπασιγιώτου
Στέλλα Κουσταή
Μαίρη Πούφου
Άννα Ευσταθίου
Έλλη Ιωσήφ
Leonid Pechernikov
Αντρέας Προδρόμου
Σάββας Γεωργίου
Olga Garopona
Γιαννάκης Φραγκούκης
Ekaterina Anchugova

Γραφεία

Λευκωσία
Λεωφ. Σπύρου Κυπριανού 24
CY-1075 Λευκωσία, Κύπρος
Ταχ. Διεύθυνση: Τ.Θ. 21675
CY-1512 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλέφωνο: +357 22 360300
Τελεφάξ: +357 22 360400
E-mail: info@deloitte.com

Λεμεσός
Μάξιμος Πλάζα, Μπλοκ 1,
3ος όροφος, Λεωφ. Αρχιεπισκόπου
Μακαρίου III 213
CY-3030 Λεμεσός, Κύπρος
Ταχ. Δ/ση: 58466
CY-3734 Λεμεσός, Κύπρος
Τηλέφωνο: +357 25 868686
Τελεφάξ: +357 25 868600
E-mail: info@deloitte.com

Λάρνακα
Μίχαρο Πατρόκλος, 4ος όροφος
Λεωφ. Σπύρου Κυπριανού 41-43
CY-6051 Λάρνακα, Κύπρος
Ταχ. Δ/ση: Τ.Θ. 40772
CY-6307 Λάρνακα, Κύπρος
Τηλέφωνο: +357 24 819494
Τελεφάξ: +357 24 861222
E-mail: info@deloitte.com

www.deloitte.com/cy

Εξελίξεις σε θέματα αποφυγής διπλής φορολογίας και ανταλλαγής πληροφοριών

Η Κύπρος κατέχει ένα εκτεταμένο δίκτυο συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας, με περισσότερες από 45 χώρες, συμπεριλαμβανομένων χωρών της Βορείου Αμερικής, της Δυτικής και Ανατολικής Ευρώπης καθώς επίσης και με αναπτυσσόμενες χώρες όπως είναι η Κίνα, η Ινδία και η Ρωσία.

Γενικά, οι περισσότερες συμφωνίες προνοούν για μειωμένη ή μηδενική παρακράτηση φόρου από τα μερίσματα, τους τόκους και τα δικαιώματα που πληρώνονται από τη συμβαλλόμενη χώρα και για την αποφυγή διπλής φορολογίας στην περίπτωση που ένας κάτοικος σε μια από τις δύο συμβαλλόμενες χώρες, αποκηρύξει εισόδημα από την άλλη συμβαλλόμενη χώρα.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2014, έχουν τεθεί σε ισχύ, συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας με τις πιο κάτω χώρες:

- Ουκρανία
- Εσθονία
- Πορτογαλία
- Φινλανδία

Επιπρόσθετα στις 14 Φεβρουαρίου 2013, υπηγράφηκε συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας με την Ισπανία που όμως δεν έχει τεθεί ακόμα σε ισχύ.

Σε ισχύ επίσης τέθηκε το τροποποιημένο πρωτόκολλο της συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ Κύπρου και Αυστρίας. Το πρωτόκολλο δεν περιέχει διατάξεις που επηρεάζουν τη φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων, τόκων και δικαιωμάτων αλλά ενσωματώνει πρόνοιες για την ανταλλαγή πληροφοριών με βάση το μοντέλο φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ.

Πιο κάτω παρουσιάζουμε τα κύρια χαρακτηριστικά των συμφωνιών που υπηγράφηκαν με τις πιο πάνω χώρες, παραθέτουμε τις συμφωνίες που τελούν υπό διαπραγμάτευση ή αναμένεται η υπογραφή τους και αναλύου-

με τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με το πρόσφατο θέμα που δημιουργήθηκε με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Κύπρου και Ινδίας.

Συμφωνία με Ουκρανία
Η συμφωνία προβλέπει για παρακράτηση φόρου σε μερίσματα σε ποσοστό 5% με την προϋπόθεση ότι ο κάτοικος έχει συμμετοχή πέραν του 20% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας που πληρώνει το μερίσμα ή έχει επενδύσει τουλάχιστον €100.000. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το ποσοστό παρακράτησης ανέρχεται σε 15%. Η παρακράτηση φόρου σε τόκους, ανέρχεται σε 2% και σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ανέρχεται σε 5%.

Οι διατάξεις της συμφωνίας θα εφαρμόζονται και στα δυο κράτη από την 1 Ιανουαρίου 2014.

Συμφωνία με Εσθονία
Η συμφωνία προβλέπει για 0% παρακράτηση φόρου σε μερίσματα, τόκους και δικαιώματα. Οι διατάξεις της συμφωνίας θα εφαρμόζονται και στο δυο κράτη από την 1 Ιανουαρίου 2014.

Συμφωνία με Πορτογαλία
Η συμφωνία προβλέπει για παρακράτηση φόρου 10% σε μερίσματα, τόκους και δικαιώματα. Οι διατάξεις της συμφωνίας θα εφαρμόζονται και στα δυο κράτη από την 1 Ιανουαρίου 2014.

Συμφωνία με Φινλανδία
Η συμφωνία προβλέπει για 5% παρακράτηση φόρου σε μερίσματα εάν ο δικαιούχος είναι εταιρεία (εκτός από συνεταιρισμό) που κατέχει τουλάχιστον το 10% του κεφαλαίου της εταιρείας που καταβάλλει τα μερίσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το ποσοστό παρακράτησης ανέρχεται στο 15%. Η παρακράτηση φόρου σε τόκους

και δικαιώματα ανέρχεται σε 0%. Η συμφωνία έχει επικυρωθεί και οι πρόνοιες της θα τεθούν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2014.

Συμφωνία με Ισπανία
Η συμφωνία προβλέπει για 0% παρακράτηση φόρου σε μερίσματα εάν ο δικαιούχος είναι εταιρεία (εκτός από συνεταιρισμό) που κατέχει τουλάχιστον το 10% του κεφαλαίου της εταιρείας που καταβάλλει τα μερίσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το ποσοστό παρακράτησης ανέρχεται στο 5%. Η παρακράτηση φόρου σε τόκους και δικαιώματα ανέρχεται σε 0%.

Η συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ 3 μήνες μετά την τελευταία γνωστοποίηση από τα συμβαλλόμενα μέρη ότι οι εσωτερικές διαδικασίες για επικύρωση της συμφωνίας έχουν ολοκληρωθεί. Οι πρόνοιες της συμφωνίας θα εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί την ημερομηνία που η συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι για τις συμφωνίες με χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι συντελεστές παρακράτησης φόρου μπορούν να μειωθούν σε 0% εφαρμόζοντας τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κυπριακή φορολογική νομοθεσία δεν προβλέπει για παρακράτηση φόρου στην πηγή επί των μερισμάτων και των τόκων που καταβάλλονται σε μη κατοίκους και δεν παρακρατείται φόρος όταν τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν εκτός Κύπρου. Από την άλλη, αν τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν στην Κύπρο, η σχετική παρακράτηση φόρου μπορεί να εξαιρεθεί, σύμφωνα με την οδηγία της ΕΕ για τόκους και δικαιώματα.

Συμφωνίες υπο διαπραγμάτευση/υπογραφή
Έχουν ολοκληρωθεί οι διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες με τη Λετονία, τη Λιθουανία, τα νησιά Γκίβρναλ, το Μονακό, τη Μπαχρέιν, την Γεωργία και τη Νορβηγία

και αναμένεται η υπογραφή τους σύντομα. Παράλληλα συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για τις συμφωνίες με την Ελβετία, τη Ισραήλ, την Ολλανδία, τη Λουξεμβούργη, τη Τζερσέι, την Ιρλανδία, το Ομάν και τη Λιβύη. Επίσης οι συμφωνίες με Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ελλάδα και Νότια Αφρική τελούν υπό αναδιαπραγμάτευση.

Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Κύπρου και Ινδίας και επαναδιαπραγμάτευσης της υφιστάμενης συμφωνίας

Σε σχέση με τα πρόσφατα θέματα που δημιουργήθηκαν με την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Κύπρου και Ινδίας, αντιπροσωπευτική ομάδα από την Κύπρο επισκέφτηκε τη Νέο Δελχί περί τα τέλη του 2012 με σκοπό τον χειρισμό της αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ Κύπρου - Ινδίας και της εκκρεμότητας επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας για την αποφυγή διπλής φορολογίας μεταξύ Κύπρου - Ινδίας η οποία ισχύει από την 21η Δεκεμβρίου 1994.

Οι δυο χώρες συμφώνησαν όπως οι καταστάσεις οι οποίες οδήγησαν την Ινδία να θεωρήσει την Κύπρο ως κοινοποιηθείσα περιική δικαιοδοσίας "notified jurisdictional area" (με βάση το άρθρο 94Α της Φορολογικής της Νομοθεσίας - Income Tax Act, 1961) την 1η Νοεμβρίου 2013, τύχουν άμεσες αντιμέτωπες μέσω της υιοθέτησης των διατάξεων του νέου άρθρου του μοντέλου φορολογικής σύμβασης του ΟΟΣΑ αναφορικά με την ανταλλαγή πληροφοριών σε νέα συμφωνία για την αποφυγή διπλής φορολογίας και βελτίωσης των κανονιών επικοινωνίας μεταξύ των δύο κρατών.

Περαιτέρω συμφωνήθηκε ότι, όταν η απόφαση να θεωρηθεί η Κύπρος ως κοινοποιηθείσα περιική δικαιοδοσίας "notified jurisdictional area", ανακληθεί, αυτό θα έρχεται αναδρομικά ισχύ από την 1η Νοεμβρίου 2013, ημερομηνία κατά την οποία εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση εκ μέρους της Ινδίας.

Πώς κρατήθηκε η ύφεση το 2013

Πιο ρηχή, αλλά μακρύτερη η ύφεση, καθώς νοικοκυριά, τράπεζες και επιχειρήσεις μειώνουν τα «αποθέματά» τους

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Δύσκολη και για τους πιο πολλούς οδυνηρή, η πορεία του 2013 ήταν, ωστόσο, αρκετά καλύτερη από ό,τι φοβόντουσαν πολλοί. Στο τέλος του 2012, και κυρίως να υπολογίζεται το τότε απρόβλεπτο γεγονός ενός κουρέματος στη μεγαλύτερη τράπεζα, ούτε και η προσωρινή τραπεζική αργία του Μαρτίου οι εκτιμήσεις για το 2013 έκαναν λόγο για μείωση του ΑΕΠ κατά 4% με 4,5%. Το έτος τελικά έκλεισε με μείωση του ΑΕΠ μόλις 5,6%. Έτσι κι αν εκτιμάται πως μετά τις σχετικές αναθεωρήσεις η ύφεση του 2013 θα κλείσει πιο κοντά στο 6%, η μείωση αυτή είναι εντυπωσιακή αν λάβει κανείς υπόψη την εικόνα που διαμορφώθηκε στο τέλος του α' τριμήνου. Τα τελικά αποτελέσματα δεν ήταν καλύτερα μόνο από τις εκτιμήσεις της Τρόικας, αλλά και από τις εκτιμήσεις πολλών αναλυτών (-12% με -15%). Η κρίση τελικά δεν είχε σχήμα ν, όπως αναμενόταν από πολλούς (ανάμεσα τους και η οικονομική «Κ»), κάτι που διαφάνηκε μετά τα μέσα του καλοκαιριού. Οι λόγοι που οδήγησαν την οικονομία σε μία πιο ρηχή αλλά και πιο μακρόβια ύφεση κρύβουν πολλά συμπεράσματα και για τους επόμενους μήνες.

1. Νοικοκυριά και επιχειρήσεις

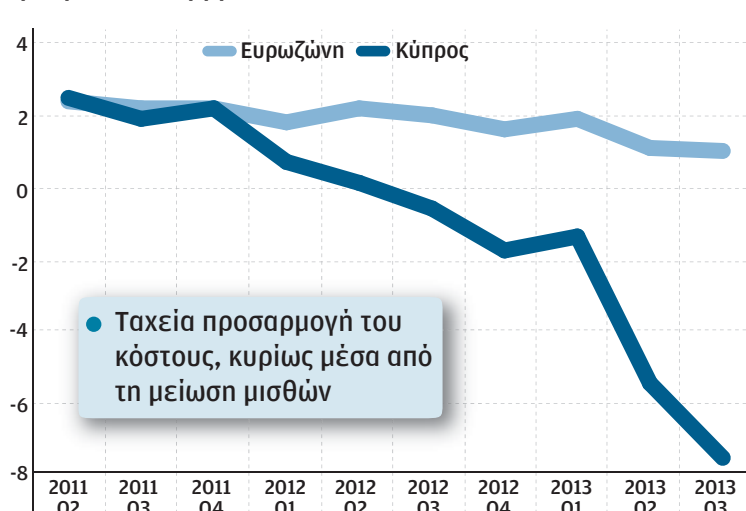
Νοικοκυριά και επιχειρήσεις είχαν στην αρχή της κρίσης υψηλά επίπεδα χρέους, ενώ ήταν ταυτόχρονα σαφές πως και οι τράπεζες θα αντιμετώπιζαν σοβαρά προβλήματα. Με τα προβλήματα του τραπεζικού συστήματος να βγαίνουν στη φόρα, με την ανάγκη τους να προχωρήσουν σε απομόχλευση για να ενισχύσουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια, αλλά και με τη σοβαρή πίεση που ασκήθηκε στη ρευστότητα, ήταν ξεκάθαρο πως οι στρόφιγγες του δανεισμού θα έμεναν κλειστές.

Ωστόσο, και παρά τα υψηλά επίπεδα χρέους, τα νοικοκυριά έδειξαν πως είχαν τις αντοχές και «έκαψαν» αρκετό λίπος μέσα στο 2013. Οι πιέσεις, με την υποχώρηση των αξιών σε μετοχές και ακίνητα, με τις απώλειες από ΜΑΕΚ και άλλα προϊόντα, αλλά και με την υποχώρηση των εσόδων (μείωση μισθών, ανεργία αλλά και μείωση ενοικίων) δεν ήταν αρκετά για να αντιστρέψουν την εικόνα.

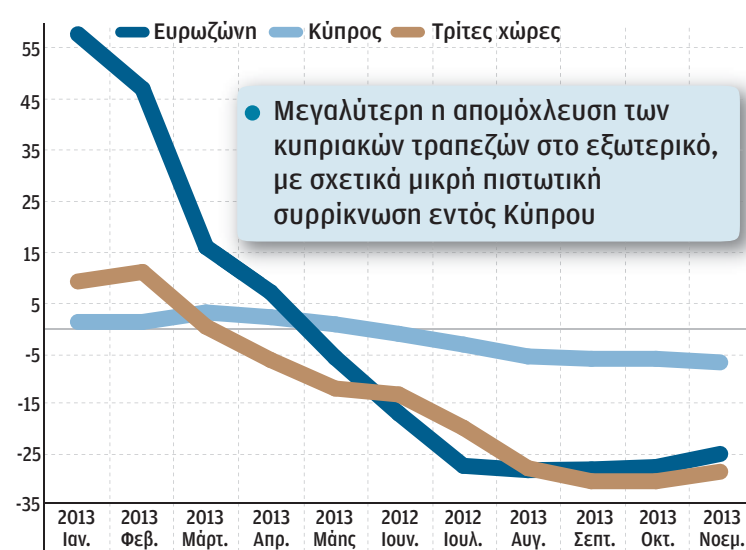
Ενώ οι τράπεζες μειώναν την παροχή πιστώσεων, κυρίως με τη μείωση των παρατραβηγμάτων, την ακύρωση «ειδικών δανείων» (διακοποδάνεια, εορτοδάνεια κτλ.), την ίδια ώρα τα νοικοκυριά αντλούσαν και περισσότερες από τις καταθέσεις τους. Η μείωση των καταθέσεων ήταν ταχύτερη από τη μείωση των πιστώσεων, ακόμα κι αν λάβει κανείς υπόψη την επίδραση του κουρέματος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία, τα νοικοκυριά διατηρούσαν δάνεια που έφταναν στο 90% περίπου των καταθέσεων τους. Στο τέλος του 2013, ο λόγος αυτός αυξήθηκε στα 95%. Έτσι, αντλώντας τα αποθέματα καταθέσεων, μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν, μαζί με προφανείς εξοικονομήσεις, τις πιέσεις που δέχονταν μέσα στο έτος.

Αντίθετα, οι επιχειρήσεις δεν μπόρεσαν στο 2013 με το ίδιο λίπος: Στην αρχή του έτους, τα δάνεια

Εργατικό κόστος, ετήσια μεταβολή, % (μέχρι τον Νοέμβριο)

Υφιστάμενες πιστώσεις: Ετήσιος ρυθμός αύξησης

των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων κινούνταν στο 2563% των καταθέσεων τους. Κι όμως, οι επιχειρήσεις κατάφεραν να αντλήσουν από τις καταθέσεις τους και να χρησιμοποιήσουν το ρευστό για να χρηματοδοτήσουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους.

Η ζήτηση διατηρήθηκε από το γεγονός ότι τα μεγαλύτερα εισοδήματα (Δημόσιο, τράπεζες) δεν επηρεάστηκαν σημαντικά αλλά και από την αξιοποίηση των «αποθεμάτων» των νοικοκυριών. Επιπλέον, η προσωρινή αύξηση των εσόδων από την ρευστοποίηση Ταμείων Προνοίας ενίσχυσε τα οικονομικά των νοικοκυριών κατά περίπου 200 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τις πιο συντηρητικές εκτιμήσεις. Ένα άλλο στοιχείο, είναι οι ισχυροί κοινωνικοί δεσμοί που υπάρχουν στην Κύπρο, οι οποίοι επίσης απέτρεψαν τη μείωση της ζήτησης.

Ενώ εδώδιμα είδη, ποτά και τρόφιμα (ιδίως κυπριακά) κατέγραψαν αύξηση, το συνολικό εμπόριο σημείωσε σχετικά μικρή μείωση, κάτω από 10%. Κι αυτό, παρόλο ότι καταγράφηκε μεγάλη μείωση στη συνολική κατανάλωση πλην εδωδιμων και καυσίμων.

Αυτή η συγκράτηση της ζήτησης φαίνεται πως βοήθησε τις επιχειρήσεις, οι οποίες μπόρεσαν να ανταποκριθούν στην ικανοποιητική αυτή ζήτηση.

Σε αντίθεση με τα νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις δεν είδαν τα δάνεια τους να μειώνονται, κυρίως διότι δεν είναι βραχυπρόθεσμα, τις περισσότερες φορές. Ωστόσο, ο λόγος δανείων προς καταθέσεις των επιχειρήσεων αυξήθηκε από 263% τον Ιανουάριο, σε 423% τον Δεκέμβριο. Μετά τη μείωση, εξαιτίας

τιμές των τροφίμων εγχώρια παραγωγής, τα οποία είχαν αύξηση ζήτησης (και τιμών παραγωγής) καθώς οι καταναλωτές στράφηκαν σε αυτά, εγκαταλείποντας τα εισαγόμενα και τα εστιατόρια. Όλες οι κατηγορίες εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών καταγράφουν σημαντική μείωση στις τιμές ή τουλάχιστον μεγάλη μείωση στον ρυθμό του πληθωρισμού, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος.

Πίσω από τα στοιχεία, όμως, είναι και η «μαύρη οικονομία». Τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας είναι αρκετά παλιά, αλλά δείχνουν πως ακόμα και

Κίνδυνος ύφεσης σχήματος L, με το κλειδί να βρίσκεται στην αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων.

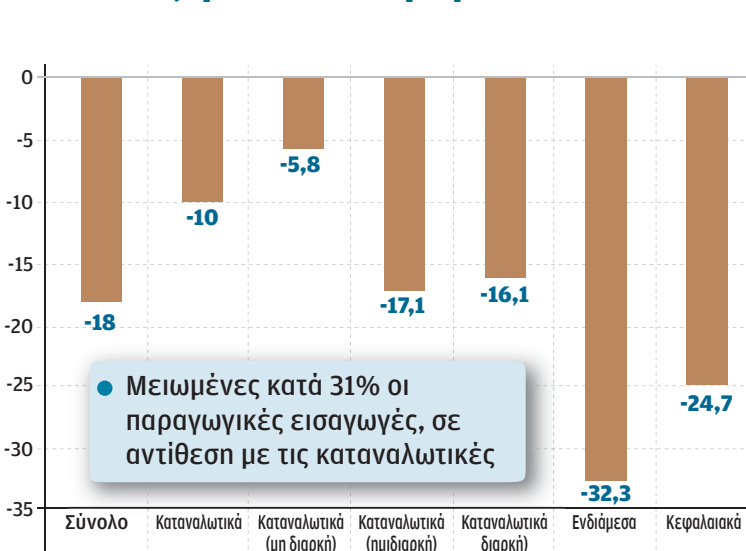
Οι πιέσεις του 2014

Η εξαιρετική πορεία του 2013 δεν μεταφράζεται απαραίτητα σε «καλές» χωρίς αρνητικές τιμές. Το γεγονός ότι η οικονομία ακόμα προσαρμόζεται, δείχνει πως δύσκολα θα μπορεί η ανάπτυξη να επανέλθει. Το αρχικό «σπριντ» της προσαρμογής δεν έφερε μία ύφεση σχήματος V, με κίνδυνο η ύφεση να οδηγηθεί προς σχήμα L, με ρηχή αλλά συνεχιζόμενη ύφεση. Επιπλέον, δεν είναι βέβαιο, με δεδομένες και τις μεταπολίσεις της ανάπτυξης (π.χ. μακριά από τις κατασκευές και προς τις υπηρεσίες) πως η εικόνα της ανεργίας θα μπορεί να αλλάξει, ακόμα κι όταν η οικονομία θα αρχίσει να καταγράφει μία μικρή ανάπτυξη. Εξαιρετικά ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι νοικοκυριά, επιχειρήσεις και τράπεζες έχουν προσαρμόσει καταναλώνοντας το «λίπος» που είχαν μαζέψει: Καταθέσεις για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, και πιστωτική επέκταση στο εξωτερικό για τις τράπεζες. Αυτό σημαίνει πως, καθώς εξαντλούνται αυτά τα αποθέματα, θα πρέπει να επηρεαστεί η κατανάλωση και γενικότερα η ανάπτυξη μέσα στο 2014. Το γεγονός ότι μειώθηκαν σημαντικά οι παρα-

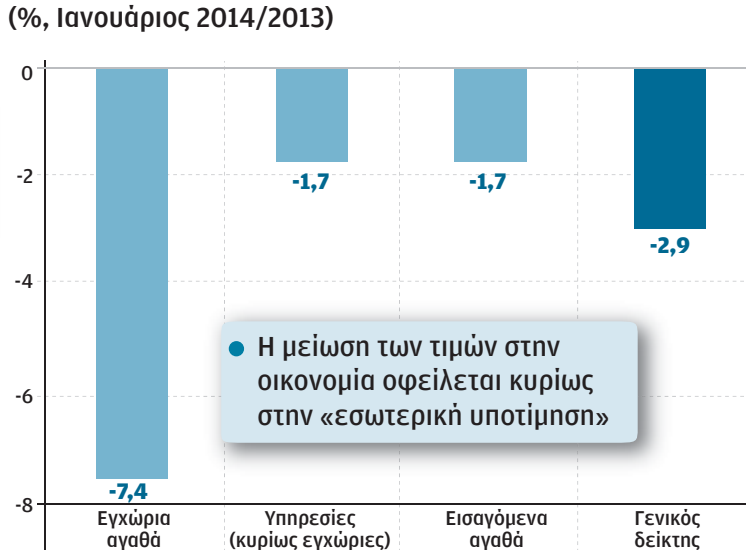
γωγικές εισαγωγές, ασκεί επίσης σοβαρότατες πιέσεις στην ανάπτυξη του 2014, αφού δύσκολα θα μπορούν κάτω από συνθήκες πιστωτικής συρρίκνωσης να ανταποκριθούν με νέες εισαγωγές παραγωγικών πόρων οι επιχειρήσεις. Ενώ τα στοιχεία του τέταρτου τριμήνου δεν είναι ακόμα διαθέσιμα, σημειώνουμε πως, για πρώτη φορά καταγράφεται μείωση των αποθεμάτων στα πρώτα τρία τρίμηνα του 2013. Αυτό δείχνει πως, χωρίς νέες εισαγωγές, η οικονομία θα δέχεται πιέσεις στην ανάπτυξη που δεν είχε το 2013.

Όλα θα εξαρτηθούν από το πόσο γρήγορα θα αντιμετωπίσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια οι τράπεζες, και ιδίως η Κύπρος και η Ελληνική. Εάν μειωθούν σημαντικά τα ανοίγματα, θα υπάρχει κάποιο ελλείμμα για εκ νέου άνοιγμα της στρόφιγγας του δανεισμού. Σημαντικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία, η οποία αποτελεί το κλειδί για το 2014 αλλά και για το 2015, θα είναι η εισαγωγή ξένων επενδύσεων, κάτι που θα γίνει εάν αρχίσουν οι τράπεζες να πιέζουν τους μεγάλους δανειολήπτες να αποξενωθούν περιουσιακά τους στοιχεία και άλλα ενεργητικά.

Ετήσια αυξομείωση εισαγωγών 2013 (%)

Μεταβολή τιμών ανά κατηγορία

Οι τράπεζες με τη σειρά τους, κατάφεραν να αποφύγουν τα χειρότερα χρησιμοποιώντας τα «αποθέματα» που είχαν.

2. Τράπεζες

Οι τράπεζες με τη σειρά τους, επίσης, κατάφεραν να αποφύγουν τα χειρότερα χρησιμοποιώντας τα «αποθέματα» που είχαν. Ενώ ήταν δεδομένο πως θα έμπαινε το τραπεζικό σύστημα σε μία πορεία βαθείας απομόχλευσης, η εξέλιξη που καταγράφηκε μέσα στο έτος έκρυβε μια εκπλήξη: Η απομόχλευση μέσα από την πιστωτική συρρίκνωση έγινε με, αλλά ήταν πολύ βαθύτερη εκτός Κύπρου από ό,τι ήταν εντός Κύπρου. Πέρα από την αποξένωση ενεργητικών (π.χ. πωλήσεις θυγατρικών των τραπεζών), σημειώθηκε βαθεία μείωση των κορηγύσεων εκτός Κύπρου. Έτσι, ένα μεγάλο μέρος της μέχρι σήμερα διόρθωσης, έγινε εκτός της οικονομίας.

Η συνολική μείωση των δανείων που παραχώρησαν οι επιχειρήσεις έφτασε στο τέλος του 2013, περίπου στο 13%. Οι κάτοικοι Κύπρου, όμως, (νοικοκυριά και επιχειρήσεις) είδαν τα συνολικά δάνεια να μειώνονται κατά 6,8%, μία μείωση που ήταν αρκετά μικρότερη από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί πριν να αρχίσουν να διαφαίνονται όλα τα στοιχεία των τραπεζών.

κουρέματος, η πρωτική τάση ήταν σταθερή, γεγονός που δείχνει πως η μείωση οφείλεται στην άντληση καταθέσεων, όσο αυτό ήταν δυνατό κάτω από τις συνθήκες των περιορισμών.

Όπως σημειώνεται αργότερα, οι επιχειρήσεις «κρατήθηκαν» επίσης και μέσα από την αποφυγή νέων παραγγελιών για αναπλήρωση αποθεμάτων, είτε αυτά αφορούν σε αναλώσιμα, είτε σε προϊόντα προς πώληση, είτε σε ανταλλακτικά, κτλ.

3. Διαρθρωτικά στοιχεία

Το γεγονός ότι η οικονομία σπιντίζεται σε βιομηχανίες με χαμηλή εξάρτηση από τις εισαγωγές ήταν ένας άλλος παράγοντας που συνέβαλε στη συγκράτηση του ΑΕΠ. Ενώ οι πιστώσεις είχαν στεγνώσει, η ρευστότητα έμεινε ξερή και η τραπεζική πίστη είχε ουσιαστικά χαθεί, οι υπηρεσίες δεν είχαν άμεση ανάγκη εισαγωγών για να συνεχίσουν να ικανοποιούν τις ανάγκες των πελατών τους. Αν για παράδειγμα, η Κύπρος βασιζόταν στη βαριά βιομηχανία, τότε θα αντιμετώπιζε ένα πολύ πιο οξύ πρόβλημα με εργοστάσια που θα σταματούσαν την παραγωγή εν αναμονή νέων εισαγωγών.

Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, οι νομικές, επαγγελματικές, λογιστικές, και άλλες υπηρεσίες «πίσω γραφείων» είχαν επιπλέον αρχίσει να προσαρμόζονται από την αρχή του έτους, όταν είχε πλέον γίνει αποδεκτό πως κάτι το δραματικό θα συνέβαινε γύρω στον Μάρτιο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μάλιστα (πχ οι «big four») οι μειώσεις μισθών είχαν συνοδευτεί και με αποσπάσεις εργαζομένων στα γραφεία των εταιρειών σε άλλες χώρες.

Ταυτόχρονα, παρά τη μείωση του κύκλου εργασιών μετά το κούρεμα και μετά τις μεγάλες πιέσεις που δημιουργήθηκαν από τις εκτεταμένες αναφορές στο ζήτημα βρώμικου χρήματος και από τους περιορισμούς στα διακίνηση κεφαλαίων, δεν καταγράφηκε μεγάλη διαρροή πελατών.

Φαίνεται πως ο συνολικός αριθμός πελατών δεν έχει μειωθεί δραματικά, έστω κι αν έχουν μειωθεί οι τζίροι. Έτσι, οι υπηρεσίες αυτές κατάφεραν να συγκρατηθούν, και όλα δείχνουν πως η μείωση των τζίρων θα κρατηθεί γύρω στο 7%, πολύ καλύτερα από τους αρχικούς φόβους.

Σημαντική ασπίδα για το ΑΕΠ ήταν και η εξάρτηση από τον τουρισμό και τις ναυτιλιακές υπηρεσίες. Η ναυτιλία κατέγραφε προς τα τέλη του έτους αύξηση των τζίρων κατά 15%, δείχνοντας έτσι πόσο λίγο επηρεάζεται από ενδογενείς, «κυπριακές» παράγοντες.

Όσον αφορά στον τουρισμό, φαίνεται πως η παρουσία Ρώσων έχει πλέον φτάσει σε μια κρίσιμη μάζα: Η Κύπρος έχει ξεφύγει από τους ολιγάρχεις και πλέον εκλύει μέλη της μεσαίας τάξης, οι οποίοι δαπανούν πολύ περισσότερα από τους τουρίστες άλλων εθνικοτήτων, που συνήθως αναζητούν στην Κύπρο φθηνές διακοπές.

Η ανάπτυξη κέντρων αναψυχής, καταστημάτων αλλά και υπηρεσιών που απευθύνονται συγκεκριμένα στους Ρώσους έχει επίσης συμβάλει και στην επέκταση της τουριστικής περιόδου, με τους Ρώσους να προτιμούν την Κύπρο και το φθινόπωρο.

Σπριντ, αλλά στασιμότητα στην προσαρμογή

Η πρώτη αντίδραση της οικονομίας ήταν ταχύτατη. Τόσο η ανεργία όσο και τα κόστη παραγωγής προσαρμόστηκαν σχεδόν αμέσως στις εξελίξεις. Ενώ είναι ειπωμένες αυτές οι προσαρμογές, είναι ταυτόχρονα και απαραίτητες για να μπορέσει η οικονομία να προχωρήσει, μετά την προσαρμογή, σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Τα επίπεδα των μισθών μειώθηκαν με μεγάλη ταχύτητα, ακόμα κι αν συγκριθεί ο ρυθμός με την υπόλοιπη Ευρωζώνη. Την ίδια στιγμή και οι τιμές καταναλωτή προσαρμόστηκαν ταχύτατα, παρά την προσωρινή αύξηση στις

τιμές των τροφίμων εγχώρια παραγωγής, τα οποία είχαν αύξηση ζήτησης (και τιμών παραγωγής) καθώς οι καταναλωτές στράφηκαν σε αυτά, εγκαταλείποντας τα εισαγόμενα και τα εστιατόρια. Όλες οι κατηγορίες εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών καταγράφουν σημαντική μείωση στις τιμές ή τουλάχιστον μεγάλη μείωση στον ρυθμό του πληθωρισμού, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος.

Πίσω από τα στοιχεία, όμως, είναι και η «μαύρη οικονομία». Τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας είναι αρκετά παλιά, αλλά δείχνουν πως ακόμα και

πριν από την κρίση ένα σχεδόν 33% των εργαζομένων σε τουρισμό, κατασκευές και γεωργία, απασχολούνταν με αδύλωτη απασχόληση. Για το 2012, διεθνείς αναλύσεις θέτουν τη μαύρη οικονομία της Κύπρου στο 25% με 26%, ένα ποσοστό που κατά όλες τις ενδείξεις, έχει αυξηθεί. Η στρόφιγγα στην αδύλωτη εργασία, αν και προβληματική για διάφορους προφανείς λόγους, έχει την ίδια ώρα μειώσει την «αληθινή» ανεργία και τα αληθινά έσοδα των νοικοκυριών. Έτσι, τα ποσοστά ανεργίας είναι στην πραγματικότητα κάπως μικρότερα από τα επίσημα, ενώ καθώς τα έσοδα αυτά

των νοικοκυριών δαπανούνται στην οικονομία, συμβάλλουν και στη συγκράτηση του ΑΕΠ.

Θα ήταν ωστόσο πρόωρο να σχολιάσει κανείς πως η προσαρμογή έχει ολοκληρωθεί. Η ταχεία αρχική προσαρμογή ακολουθήθηκε από στασιμότητα, με εξαίρεση την εσωτερική υποτίμηση που καταγράφεται τις τιμές καταναλωτή. Έτσι, είναι προφανές πως η οικονομία έχει κάποιον δρόμο να διανύσει ακόμα μέχρι να ολοκληρωθεί η προσαρμογή, κάτι που σημειώνει και η Τρόικα. Γι' αυτό και θα είναι δύσκολη η ανάκαμψη ακόμα και μέσα στο 2015.

Οι κατηγορίες εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών καταγράφουν μείωση στις τιμές, με εξαιρετική τις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος.

Εκτός Eurogroup χωρίς τις ιδιωτικοποιήσεις

Κορυφαία πηγή της Κομισιόν ξεκαθαρίζει πως δεν υπάρχει περιθώριο για συζήτηση χωρίς το νομοσχέδιο

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

«Η ψήφιση του νομοσχεδίου αποτελεί τη μία και μοναδική προϋπόθεση που έχει τεθεί για την εκταμίευση. Αν είχατε πέντε ή έξι προϋποθέσεις και έπεφτε η μία, τότε μπορούμε να μιλάμε για 'κατανόηση'». Με αυτόν τον τρόπο αντέδρασε υψηλόβαθμο στέλεχος της Κομισιόν σε ερώτηση της «Κ» για το τι μέλλει γενέσθαι αν το νομοσχέδιο για τις ιδιωτικοποιήσεις δεν εγκριθεί από τη Βουλή. «Τι καλύτερο να δείξουμε; Μία προϋπόθεση θέσαμε και μόνο», συνέχισε. Ακόμη πιο σκληρή ήταν η αντίδραση όταν ερωτήθηκε η ίδια πηγή σχετικά με το κατά πόσον υπάρχει κάποιος τρόπος να προχωρήσει η εκταμίευση και χωρίς το νομοσχέδιο, με δεδομένο και το ότι η αξιολόγηση της Κύπρου είναι κατά τα άλλα πολύ θετική και μάλιστα για τρίτη φορά. «Θέλω να είμαι εντελώς κατανοητός: Αν δεν ψυφιστεί το νομοσχέδιο, η εκταμίευση ή οποιοδήποτε άλλο θέμα που έχει να κάνει με την Κύπρο δεν θα συζητηθεί καν στο Eurogroup. Θα είστε εκτός ατζέντας», σχολίασε.

Με τη σειρά του, ο Σάμιον Ο' Κόννορ εκπρόσωπος Τύπου του Επίτροπου αρμόδιου για οικονομικές υποθέσεις, Όλι Ρεν, σχολίασε με πιο προσεκτικό τρόπο το ίδιο θέμα. «Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων αποτελεί ένα σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος των υποχρεώσεων της Κύπρου προς τους διεθνείς πιστωτές της και συμπεριλήφθηκε από την αρχή στο Μνημόνιο Συνταξιακής. Το ίδιο το Μνημόνιο έχει επικυρωθεί από την Κυπριακή Βουλή». «Δεν μπορείς να δέχεσαι από τη μία το Μνημόνιο και μετά να θυμάσαι πως δεν σ' αρέσει», απάντησε άλλο υψηλόβαθμο στέλεχος του περιβάλλοντος του Όλι Ρεν όταν ερωτήθηκε γιατί γίνεται αναφορά στην επικύρωση του Μνημονίου από τη Βουλή, στην επίσημη τοποθέτηση του κ. Ο' Κόννορ. Σε ερώτηση κατά πόσον μπορεί να προχωρήσει μια επαναδιαπραγμάτευση του σχετικού νομοσχεδίου, η αντίδραση στελεχών της Τρόικας είναι πως δεν υπάρχει «ούτε χρόνος, αλλά πάνω από όλα, ούτε και λόγος» για επαναδιαπραγμάτευση του νομοσχεδίου.

Εξάλλου, οι συγκεκριμένες παράγραφοι του Μνημονίου δεν έχουν αναθεωρηθεί από το πρώτο σχέδιο του Μνημονίου, όταν καταγράφηκαν οι ιδιωτικοποιήσεις ως ένας από τους βασικούς στόχους (key objectives) του Μνημονίου. «Τι ποτε δεν έχει αλλάξει από τον Νοέμβριο (του 2012). Έγινε μεν εμπλουτισμός, όπως είναι φυσικό, αλλά οι πρόνοιες δεν έχουν αλλάξει καθόλου από τότε. Ποσά, χρονοδιαγράμματα και ουσία δεν έχουν αλ-

λάξει καθόλου» σχολιάζει σε ερώτηση μας αρμόδιο στέλεχος της Κομισιόν.

Ο κ. Ο' Κόννορ σχολιάζει πως «με βάση το Μνημόνιο, το προσχέδιο του νομοσχεδίου έχει τύχει διαπραγματεύσεων μεταξύ της κυβέρνησης και των μερών της Τρόικας» κατά τη διάρκεια της αποστολής που ολοκληρώθηκε την περασμένη εβδομάδα. Σε ενημέρωση που έγινε προ εβδομάδας, μάλιστα, αρμόδιο στέλεχος είχε σχολιάσει πως η διαπραγμάτευση έγινε «γραμμή με γραμμή» όσον αφορά στο νομοσχέδιο.

Δεκτές τροποποιήσεις

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, που η Κομισιόν ξεκαθαρίζει πως το νομοσχέδιο δεν μπορεί να τύχει επαναδιαπραγμάτευσης, και πως, χωρίς αυτό δεν θα συζητηθεί καν η εκταμίευση της επόμενης δόσης, δεν κλείνει εντελώς την πόρτα για τροπολογίες στο νομοσχέδιο.

«Εναπόκειται στην εθνική σας Βουλή να εγκρίνει το τελικό νομοσχέδιο, σύμφωνα και με τις υποχρεώσεις που έχουν ληφθεί μέσα από το Πρόγραμμα, σύμφωνα πάντα και με το κυπριακό Σύνταγμα», σχολιάζει ο κ. Ο' Κόννορ. «Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, κάποιες διευκρινιστικές αλλαγές μπορούν να γίνουν. Η αναγκαία διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους θα ήταν σημαντική. Σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της Κύπρου κάτω από το Μνημόνιο, η γκαϊερ εγκρίση του νομοσχεδίου για τις ιδιωτικοποιήσεις είναι απαραίτητη».

Σε ερώτηση της «Κ», στέλεχος της Κομισιόν απάντησε πως δεν υπάρχει καμία ένσταση στο ενδεχόμενο να έχει ρόλο η Βουλή στην όλη διαδικασία. «Η Τρόικα δεν θα φέρει ένσταση σε κάτι τέτοιο. Η ένσταση προκύπτει από το δικό σας Σύνταγμα: Αν λύσετε τέτοια προβλήματα, θα μπορούσε να έχει λόγο η εθνική σας Βουλή».

Σημειώνει επίσης πως το νομοσχέδιο θέτει κατά βάση τους τρόπους και τους μηχανισμούς του όλου προγράμματος των ιδιωτικοποιήσεων και μέσα σε αυτό το πλαίσιο, μπορούν να γίνουν αποδεκτές «κάποιες περιορισμένου χαρακτήρα αλλαγές, που να μη διαταράσσουν το πνεύμα, το περιεχόμενο και το θεσμικό πλαίσιο των ιδιωτικοποιήσεων». Προσθέτει όμως πως όποιες αλλαγές «δεν πρέπει να δημιουργούν ελλοπίδια στην υλοποίηση» για να γίνουν αποδεκτές.

Όσον αφορά στον κ. Ο' Κόννορ, σχολιάζει, τέλος, πως «Οι ιδιωτικοποιήσεις είναι σημαντικές καθώς δημιουργούν τις προϋποθέσεις για καλύτερες και φθηνότερες υπηρεσίες, για Άμεσες Ξένες Επενδύσεις και τα αναγκαία έσοδα για το κράτος».

«Δεν θα συζητηθεί καν το θέμα της Κύπρου, αν δεν περάσει πρώτα το νομοσχέδιο», σχολιάζει αρμόδια πηγή της Κομισιόν.

Αισιόδοξο παραμένει το οικονομικό επιτελείο

Στο κυβερνητικό στρατόπεδο επικρατεί αισιόδοξια ότι το αργότερο μέχρι την Παρασκευή 28 Φεβρουαρίου –αν χρειαστεί θα υπάρξει και έκτακτη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής– θα έχει ψυφιστεί το νομοσχέδιο για την προώθηση των αποκρατικοποιήσεων. Το πιο πιθανό σενάριο είναι ότι θα υιοθετηθούν τροπολογίες που θα διευκρινίζουν ότι για κάθε θεσμική αλλαγή στους ημικρατικούς θα απαιτείται νόμος. Επί της ουσίας, πάντως, αυτό ούτως ή άλλως θα γίνονταν, από τη στιγμή που η ίδρυση των ημικρατικών έχει γίνει με νόμο, οπότε με νόμο πρέπει να γίνει και η όποια τροποποίηση. Το κείμενο που βρίσκεται για επεξεργασία εντός της Επιτροπής Οικονομικών (θα υπάρξει νέα συνεδρίαση αύριο, Δευτέρα) χαρακτηρίζεται ως απλό, χωρίς νομικές περιπλοκές, το οποίο θεσμοθετεί τη διαδικασία και δεν μπαίνει στην ουσία των ιδιωτικοποιήσεων. Υποχρεωτικά θα υπάρξουν νέοι νόμοι, ακόμη και αν δεν αναφέρονται ρητά κάτι τέτοιο στο νομοσχέδιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο νόμος πρέπει να ψυφιστεί μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου, ώστε στην επόμενη συνεδρίαση του Eurogroup, στις 10 Μαρτίου, να μην υπάρχει καμία εκκρεμότητα και να εγκριθεί τόσο

το κείμενο του επικαιροποιημένου μνημονίου, όσο και η εκταμίευση της επόμενης δόσης. Στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στο να παραμείνει η Κύπρος πιστή στις δεσμεύσεις, τόσο για λόγους ουσίας (να εκταμιευτεί η δόση), αλλά και για να διατηρηθεί το καλό κλίμα. Σε ό,τι αφορά το εισπρακτικό μέρος τονίζεται ότι το ποσό που αναμένεται μοιάζει μικρό, αλλά δεν είναι. Τα χρήματα είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Ο προγραμματισμός της ροής των δόσεων γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε σε κάθε περίπτωση να είναι απαραίτητη η εκταμίευσή τους. Στο ψυχολογικό κομμάτι δεν περνά απαραίτητο το γεγονός ότι η απόδοση του κυπριακού δεκαετούς ομολόγου υποχώρησε κάτω από το ψυχολογικό φράγμα του 7%, αλλά και το μπαράζ θετικών δημοσιευμάτων και δηλώσεων Ευρωπαίων αξιωματούχων. Ο πρόεδρος του Eurogroup, Γερούν Ντάι-σελμπλουμ έκανε λόγο για θετική έκπληξη από την πλευρά της Κύπρου. Σε αυτό το πλαίσιο η ψήφιση του νομοσχεδίου για τις αποκρατικοποιήσεις αποκτά ιδιαίτερη σημασία. «Κάθε ανατροπή θα τινάζει στον αέρα την προσπάθεια που έχει γίνει μέχρι σήμερα», τονίζεται.

Μερική απελευθέρωση στις προθεσμιακές

Το απόγευμα της Παρασκευής άνοιξε ένας νέος κύκλος χαλαρώσεων στους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων, ο οποίος θα έχει ως κατάληξη την πλήρη άρση των περιορισμών στο εσωτερικό. Η Τρόικα έχει εκφράσει ικανοποίηση και για την πορεία των δημόσιων οικονομικών και για την πορεία σταθεροποίησης του τραπεζικού τομέα, γεγονός που επιτρέπει να ξεκινήσει η δεύτερη φάση των χαλαρώσεων στην κίνηση κεφαλαίων. Την Παρασκευή ανακοινώθηκε ότι καταργούνται περιοριστικά μέτρα αναφορικά με τις καταθέσεις προθεσμίας –ωστόσο απαγορεύεται ο τερματισμός κατάθεσης προθεσμίας πριν από την καθορισμένη ημερομηνία λήξης της– και προβλέπεται αύξηση του υφιστάμενου ορίου αναφορικά με τη μεταφορά κρημάτων εντός της Δημοκρατίας, ανεξαρτήτως σκοπού, ανά φυσικό πρόσωπο, μηνιαίως, από €15.000 σε €20.000 και ανά νομικό πρόσωπο, μηνιαίως από €75.000 σε €100.000. Αξίζει να σημειωθεί ότι το δεύτερο στάδιο χαλάρωσης των περιορισμών, με βάση τον οδικό χάρτη του Υπουργείου Οικονομικών, έχει ως στόχο την αυξημένη πρόσβαση σε κεφάλαια και

την αποκατάσταση της ελεύθερης μεταφοράς κρημάτων στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα και θα αφορούν: 1ον Κατάργηση των περιοριστικών μέτρων αναφορικά με τις καταθέσεις προθεσμίας. 2ον Κατάργηση του υφιστάμενου ορίου αναφορικά με τη μεταφορά κρημάτων εντός της Δημοκρατίας, ανεξαρτήτως σκοπού.

Τα ορόσημα του δεύτερου σταδίου της δεύτερης φάσης αφορούν:

- Εκταμίευση των κρημάτων από το πρόγραμμα στήριξης για την ανακεφαλαιοποίηση του Συνεργατισμού.

- Υποβολή του σχεδίου αναδιάρθρωσης του Συνεργατισμού στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Ανακεφαλαιοποίηση της Ελληνικής Τράπεζας.

- Έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Κύπρου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Το επόμενο στάδιο, που οδηγεί σε πλήρη άρση των περιορισμών, προϋποθέτει την ολοκλήρωση των συγχωνεύσεων στον Συνεργατισμό και τη διαπίστωση απής προόδου στην υλοποίηση του πλάνου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας Κύπρου.

Φωτιές στον ΚΟΤ έβαλε η διαφημιστική δαπάνη στο διαδίκτυο

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

«Οι διαδικασίες που είχαν ακολουθηθεί από πλευράς του οργανισμού, για τη διενέργεια συμπληρωματικών διαφημιστικών ενεργειών για το 2013, δεν ήταν οι προβλεπόμενες και ενδεχομένως να μην ήταν εντός των πλαισίων της χρηστής διοίκησης». Με αυτό το σχόλιο απάντησε ο πρόεδρος του ΔΣ του ΚΟΤ, Κώστας Καδής, στον υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο οποίος είχε ζητήσει με επιστολή του, δέκα ημέρες νωρίτερα, τη διερεύνηση της απόφασης του ΚΟΤ για τις σχετικές δαπάνες.

Η απάντηση του κ. Καδή καταλήγει λέγοντας πως, «καθότι ενδέχεται να υφίστανται θέματα σοβαρών παρατυπιών, το θέμα χρήζει περαιτέρω και εις βάθος διερεύνησης». Η σχετική έρευνα που έγινε από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του ΚΟΤ, έδειξε πως οι δαπάνες του οργανισμού γίνονταν χωρίς σοβαρή σκέψη και μελέτη, χωρίς πλάνο και χωρίς να υπόκεινται σε κάποια στρατηγική που να διέπει τις αποφάσεις του οργανισμού.

Ενώ προς το τέλος του 2013 ο

οργανισμός είχε «στο χέρι» ένα σημαντικό κονδύλι, που δεν είχε δαπανηθεί, το Διοικητικό Συμβούλιο έλαβε με συνοπτικές διαδικασίες, αποφάσεις για να το δαπανήσει. «Αντί ο Οργανισμός να ζητά προτάσεις/προσφορές, αφού πρώτα γίνουν οι ανάλογες μελέτες από τα αρμόδια τμήματα, είναι απλά δέκτες προτάσεων από διάφορους συνεργάτες του», σχολιάζει η έρευνα, η οποία αφήνει εμμέσως αιχμές και για πιο δόλια κίνηση.

Συγκεκριμένα, η έρευνα θέτει το ερώτημα γιατί ο ΚΟΤ δεν συνεργάζεται απευθείας με τους οργανισμούς στους οποίους θέλει να διαφημιστεί (CNN, MSN, Yahoo, Google, Yandex κτλ.), αλλά προτιμά να συνεργάζεται με συγκεκριμένους αντιπροσώπους των εν λόγω δικτύων, κάτι που προφανώς συνεπάγεται αύξηση του κόστους, αφού οι αντιπρόσωποι θα πληρωθούν προμήθειες. Επιπλέον, στην όλη διαδικασία παρακάμπτονται εντελώς τα τοπικά γραφεία του ΚΟΤ στο εξωτερικό.

«Γιατί ο Οργανισμός, για να κάνει διαφήμιση στο Yahoo ή Google στο Ηνωμένο Βασίλειο συνεργάζεται με ελληνική εταιρεία (αντι-

Απάντηση Καδή σε Λακκοτρύπη, ο οποίος ζήτησε έρευνα για τα όσα συμβαίνουν στα άδυτα του ΚΟΤ.

πρόσωποι Ελλάδας και Κύπρου), την ίδια στιγμή που διατηρεί Γραφείο στο Λονδίνο και θα μπορούσε να διερευνηθεί η απευθείας συνεργασία;» (έμφαση στο «απευθείας»), διερωτάται η έκθεση, η οποία συνεχίζει με δεύτερο ερώτημα: «Γιατί ο Οργανισμός, για να κάνει διαφήμιση στο ρωσικό δίκτυο Yandex συνεργάζεται με ελληνική εταιρεία, την ίδια στιγμή που διατηρεί Γραφείο στη Μόσχα και είναι δυνατή η απευθείας συνεργασία;».

Οι ημερομηνίες

Από την έρευνα είναι προφανές πως μεγάλο μέρος τους ζητημάτων προέκυψε από την πίεση του χρόνου. Με το έτος να κλείνει, ο οργανισμός αποφάσισε να κινηθεί με άμεση απόφαση για να δαπα-

νηθούν τα 2,6 εκατ. ευρώ που είχε στη διάθεσή του. Το τελικό κονδύλι των 730 κιλιάδων ευρώ, στο οποίο αφορά η έκθεση του εσωτερικού ελεγκτή του ΚΟΤ, δαπανήθηκε με τρόπο που εγείρει σοβαρά ερωτήματα. Σύμφωνα με την ίδια την έκθεση, βασικά ζητήματα που προκύπτουν και θα πρέπει να εξεταστούν είναι:

Οι προτάσεις που έλαβε ο οργανισμός από τους αντιπροσώπους (Vivacity και A&O Media Worldwide), «ετοιμάστηκαν από τα μέσα ή τους αντιπροσώπους τους, προτού ο οργανισμός αποφασίσει τη διάθεση των προτάσεων για διεξαγωγή διαφημιστικών εκστρατειών». Η τρίτη πρόταση, από την Global Media S.A., λήφθηκε από τον ΚΟΤ στις 26.9.2013, δηλαδή μία ημέρα μετά τη λήψη της απόφασης να δαπανηθούν τα ποσά. Η έρευνα, πάντως, δεν αναφέρει πως έγινε προσυνεννόηση, κάτι που ωστόσο εύλογα μπορεί να διερωτηθεί κανείς.

Ενώ η δαπάνη των συγκεκριμένων κρημάτων προέβλεπε μεταφορά κονδυλίων από ένα κεφάλαιο του προϋπολογισμού του ΚΟΤ, σε άλλο, κάτι που προϋποθέτει την έγκριση του υπουργού Εμπορίου,

το ΔΣ του Οργανισμού αποφάσισε να προχωρήσει στη λήψη της απόφασης και να ενημερώσει τον υπουργό Εμπορίου αργότερα. «Νομιμαίνεται ότι οι διαφημιστικές εκστρατείες είχαν ήδη ξεκινήσει και σχεδόν ολοκληρωθεί», όταν ζητήθηκε η μεταφορά των κρημάτων από ένα κονδύλι σε άλλο, αναφέρει η έκθεση, γεγονός που σημαίνει πως, εάν η μεταφορά δεν εγκρινόταν «ελλοχεύουν σοβαροί κίνδυνοι ο Οργανισμός να εμπλακεί σε δικαστικές διαμάχες με τους συμβαλλόμενους». Επιπλέον, ενώ η απόφαση να ζητηθεί έγκριση μετακίνησης των κονδυλίων λήφθηκε στις 13.11.2013, η επιστολή με την οποία ο ΚΟΤ αιτήθηκε τη μεταφορά των κονδυλίων, εστάλη στον υπουργό πέντε ημέρες αργότερα.

Η διαδικασία ήταν παράτυπη, διότι θα έπρεπε να είχε προκρινθεί ανοικτός διαγωνισμός αντί να γίνει απευθείας διαπραγμάτευση με τους αντιπροσώπους. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού νόμου, αναφέρει η έκθεση, η έλλειψη χρόνου για λήψη της απόφασης δεν αποτελεί «αντικειμενικό παράγοντα (τεχνικό λόγο) που να δικαιολογεί

την παρέκκλιση από τη νομοθεσία». Επιπλέον, η απόφαση ελήφθη από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο και όχι από την Επιτροπή Προσφορών του ΚΟΤ «και χωρίς να ενημερωθούν η Γενική Λογιστρία και η Γενική Ελέγτρια της Δημοκρατίας», που έχουν το δικαίωμα να παρακολουθούν τις συνεδρίες κατά τις οποίες λαμβάνονται τέτοιες αποφάσεις.

Παρέμβαση

Επιπλέον σημείο που αξίζει να σημειωθεί από την έκθεση, είναι και η αναφορά πως ο τώως πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΟΤ είχε επικοινωνήσει τηλεφωνικά με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού και «εξέφρασε τη διαφωνία του με την απόφαση της Υπηρεσίας (Εσωτερικού Ελέγχου) να διεξαγάγει έλεγχο σε ένα θέμα το οποίο (sic) το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο είχε ήδη λάβει απόφαση. Ανέφερε επίσης ότι η διεξαγωγή ελέγχου θα προκαλέσει αντιδράσεις και προβλήματα και ότι η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου δεν μπορεί να ελέγξει το Διοικητικό Συμβούλιο και τις αποφάσεις του».

Σε κατάσταση συναγερμού οι επιχειρήσεις

Συνέντευξη με τον κ. Χρίστο Μιχαηλίδη, αντιπρόεδρο της ΟΕΒ και πρόεδρο του Συνδέσμου Συμβούλων Επιχειρήσεων Κύπρου

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Την ανάγκη στήριξης της πραγματικής οικονομίας επισημαίνει, μιλώντας στην «Κ», ο αντιπρόεδρος της ΟΕΒ και πρόεδρος του Συνδέσμου Συμβούλων Επιχειρήσεων Κύπρου, Χρίστος Μιχαηλίδης. «Το κράτος οφείλει να εκπονήσει μια ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπισης της κρίσης. Οι όποιες ενέργειες και μέτρα στήριξης πρέπει να εντάσσονται σε μία ολιστική προσέγγιση, με αξιοποίηση συνεργιών, ώστε να υπάρχει πολλαπλασιασμός της επίδρασης», τονίζει, ενώ επισημαίνει και την ανάγκη προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, για να τονωθεί η δυναμική της οικονομίας και να εισρεύσουν νέα κεφάλαια στη χώρα. Παράλληλα, ο κ. Μιχαηλίδης γνωστοποιεί την πρόθεσή του να διεκδικήσει την προεδρία της ΟΕΒ.

«Οι επιχειρήσεις πρέπει να καινοτομήσουν, να διαφοροποιηθούν, παρέχοντας νέα προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις νέες απαιτήσεις της αγοράς».

—Σε λίγες ημέρες συμπληρώνεται ένας χρόνος από το περσινό, δραματικό, Μάρτη. Πόσο έχει αλλάξει η άσκηση της επιχειρηματικότητας στην Κύπρο;

—Το κυπριακό επιχειρείν έχει κάνει μία στροφή 180 μοιρών. Θα έλεγα ότι οι πλείστες επιχειρήσεις βρίσκονται σε κατάσταση συναγερμού. Πραγματικά ζήσαμε πρωτόγνωρες καταστάσεις και συνθήκες, ενώ πείστηκαν και οι πιο υγιείς επιχειρήσεις. Ο απολογισμός είναι σκληρός: κλείσιμο επιχειρήσεων, μείωση τιμών, δραματική μείωση πωλήσεων, ιδιαίτερα σε κάποιους τομείς όπως οι κατασκευές και το εμπόριο. Δυστυχώς, εξακολουθούμε να ζούμε σε συνθήκες συναλλαγματικών και άλλων τραπεζικών περιορισμών, γεγονός που έχει ως συνέπεια την απουσία κεφαλαίων και την πρόκληση προβλημάτων ρευστότητας, που οδηγεί σε αδυναμία

Ανεξαρτήτως λαθών, αδιαμφισβήτητα έχουμε σαφή συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα των υπηρεσιών, τονίζει ο κ. Μιχαηλίδης.

υλοποιήσας—ή αναγκαστικά μετάθεση— επενδύσεων. Παράλληλα, έχουμε μείωση της αγοραστικής δύναμης και αλλαγής της συμπεριφοράς των καταναλωτών.

—Ποιες είναι σήμερα οι ανάγκες των επιχειρήσεων. Τι τους συμβουλεύετε;

—Οι επιχειρήσεις καταρχάς έχουν ανάγκη στήριξης από το κράτος. Το κράτος οφείλει να εκπονήσει μία ολοκληρωμένη στρατηγική αντιμετώπισης της κρίσης. Οι όποιες ενέργειες και μέτρα στήριξης πρέπει να εντάσσονται σε μία ολιστική προσέγγιση, με αξιοποίηση συνεργιών, ώστε να υπάρχει πολλαπλασιασμός της επίδρασης. Παράλληλα, χρειάζονται κίνητρα (φορολογικά, επενδυτικά, κ.ά.), απλούστευση διαδικασιών (όπως στο Τμήμα Πολεοδομίας) και αναπτυξιακές δαπάνες,

που θα αναμοχλεύσουν την αγορά, και θα δημιουργήσουν συνθήκες ανάπτυξης και εν τέλει θέσεις εργασίας. Χρειάζονται ευφάνταστες, καινοτόμες ιδέες. Στην ΟΕΒ λειτουργούμε πολλές επιτροπές που μπορούν να συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση. Δύο από αυτές τις επιτροπές, η μία για τον κατασκευαστικό τομέα και η άλλη για την ενέργεια, ετοίμασαν εισήγηση μαζί με άλλους φορείς και τη στήριξη της Επιτροπής Περιβάλλοντος, η οποία υποβλήθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για ενεργειακά αναβάθμιση 100.000 κατοικιών. Αντιλαμβάνεστε την επίδραση στον κατασκευαστικό τομέα και στις εταιρείες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας, και τι σημαίνει σε θέσεις εργασίας. Έπειτα, όπως είπαμε, χρειάζονται ρευστό-

τητα και κεφάλαια. Τα περιοριστικά μέτρα πρέπει να αρθούν το συντομότερο δυνατόν. Τι θα συμβουλευόμαστε στις επιχειρήσεις; Νοικοκυρέμα, ανασχεδιασμό δομών, μείωση δαπανών, εξέταση συγχωνεύσεων βελτίωση οργάνωσης και συστημάτων Διεύθυνσης, κλείσιμο όλων των εκκρεμοτήτων με τις τράπεζες, αναδιάρθρωση δανείων και επενδύσεις, όπου είναι εφικτό, με στόχευση στην εξωστρέφεια προκειμένου να αναπληρωθούν εισοδήματα που χάθηκαν στην εσωτερική αγορά. Οι επιχειρήσεις πρέπει να καινοτομήσουν, να διαφοροποιηθούν, παρέχοντας νέα προϊόντα και υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις νέες απαιτήσεις της αγοράς.

—Η Τρόικα έχει επικυρώσει την ανθεκτικότητα του τομέα των υπηρεσιών. Πού το αποδίδετε;

—Ανεξαρτήτως λαθών, αδιαμφισβήτητα έχουμε σαφή συγκριτικά πλεονεκτήματα στον τομέα των υπηρεσιών. Ανταγωνιστικό κόστος, τεχνολογία, επαγγελματισμός, εμπειρία, εξαγωγικό προσανατολισμό, ικανό ανθρώπινο κεφάλαιο είναι μερικά από αυτά. Ειδικά ο ούτω καλούμενος υπεράκτιος τομέας, δηλαδή οι ξένες εταιρείες που αξιοποιούν το φορολογικό καθεστώς της Κύπρου, έχει αντέξει. Οι πλείστες επιχειρήσεις παρέμειναν στην Κύπρο, οι υπηρεσίες μας είναι αξιόλογες, ενώ ο μεγάλος αριθμός διακρατικών συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας αποτελούν αποτελεσματικές σταθερότητας, που συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατήρηση του τομέα. Έπειτα είναι και ο τουρισμός, ο οποίος παρά τις δυσκολίες, πάει αρκετά καλά. Αν καταφέρουμε

Θα διεκδικήσω την προεδρία της ΟΕΒ

—Έχετε και την ιδιότητα του αντιπρόεδρου της ΟΕΒ. Ο φορέας οδεύει σε αρχαιρείς. Θα μετάσχετε στις εκλογικές διαδικασίες;

—Είμαι αποδέκτης προτροπών μελών για αυτό το θέμα. Είμαι μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΕΒ τα τελευταία 17 χρόνια, έντεκα χρόνια στην Εκτελεστική και από το 2009 κατέχω τη θέση του αντιπρόεδρου. Η ενασχόληση με τα κοινά συνεπάγεται ενδιαφέρον και υποχρέωση για προσφορά και δη σε αυτές τις συνθήκες. Επιπλέον, λόγω της επαγγελματικής μου ενασχόλησης, έχω σφαιρική αντίληψη για πολλούς τομείς της οικονομίας. Συνεπώς ναι, η διεκδίκηση της προεδρίας της ΟΕΒ είναι μία φυσιολογική εξέλιξη.

—Ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να είναι ο ρόλος της ΟΕΒ στο νέο περιβάλλον;

—Η ΟΕΒ είναι ο κατ' εξοχήν φορέας και εκφραστής του επιχειρηματικού κόσμου. Η Ομοσπονδία πρέπει και θα είναι ο ουσιαστικός συμπαραστάτης και σύμβουλος των μελών της σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες, καθοδηγητής και καταλύτης αλλαγών, εκσυγχρονισμού, καινοτομίας και μετεξέλιξης των δομών της οικονομίας και των επιχειρήσεων. Βασικός συντελεστής για την επανεκκίνηση της οικονομίας και την επαναφορά στην ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ευμερσία του τόπου γενικότερα.

Μία εφαρμογή που αλλάζει τη χρήση του ταξί

Μία ελληνική ιδέα, με διεθνή απήχηση, κάνει τα πρώτα της βήματα και στην κυπριακή αγορά των μεταφορών

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η ταξίπλο, μία ελληνική εφαρμογή για τη χρήση υπηρεσιών ταξί, αναπτύσσεται τους τελευταίους μήνες και στην Κύπρο. Η εφαρμογή αποτελεί παγκόσμια καινοτομία και αναδείχθηκε υποψήφιο για το βραβείο καλύτερης εφαρμογής για έξυπνο κινητό στο Παγκόσμιο Συνέδριο Κινητής στη Βαρκελώνη. Ο γενικός διευθυντής στην Κύπρο, Κώστας Χατζημικαήλ, εξηγεί στην «Κ» τις λειτουργίες και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει σε πελάτες και οδηγούς ταξί.

—Η εφαρμογή τι καινούργιο φέρνει στις καθημερινές μετακινήσεις;

—Το ταξίπλο, είναι μία υπηρεσία ειδικά κατασκευασμένη για χρήση σε ταξί. Ο πελάτης μπορεί να καλέσει ταξί μέσω του κινητού του τηλεφώνου—με λογισμικό android ή iphone— μπορεί να επιλέξει και οδηγό χωρίς κόστος. Εναλλακτικά η υπηρεσία είναι διαθέσιμη και από τον κλασικό επιτραπέζιο ή φορητό υπολογιστή, αλλά και μέσω τηλεφωνικού κέντρου. Μέσω της εφαρμογής στο κινητό ο οδηγός ταξί δλώνει διαθέσιμους και ο πελάτης μπορεί να δει, στον χάρτη, αν υπάρχει διαθέσιμο ταξί στην περιοχή. Αν υπάρχει, επιλέγει το ταξί που επιθυμεί, διαφορετικά το ίδιο το σύστημα στέλνει το κοντινότερο διαθέσιμο ταξί. Επίσης, μπορεί να βάλει την ώρα που επιθυμεί ταξί. Θα πρέπει να σημει-

ωθεί ότι ο πελάτης δεν βλέπει μόνο αν υπάρχει διαθέσιμο ταξί, αλλά βλέπει και το όνομα του οδηγού, τον αριθμό κυκλοφορίας, αν μιλά ξένες γλώσσες, αν μεταφέρει κατοικίδια. Υπάρχει μία πλήρης καταγραφή των όσων προσφέρει το ταξί. Επιπλέον, προσφέρουμε δωρεάν πρόσβαση στο διαδικτυο (γεγονός που έχει εκτιμηθεί από επιχειρηματικούς πελάτες, οι οποίοι δουλεύουν μέσα στο αυτοκίνητο), παρέχουμε μπουκαλάκι με νερό, ενώ δεχόμαστε πληρωμές και με πιστωτική κάρτα. Ανάλογη υψηλή παροχή στην Κύπρο δεν υπάρχει.

—Οι πρώτες εντυπώσεις που έχετε από τους χρήστες ποιες είναι; Πώς αντιδρούν οδηγοί και πελάτες;

—Για τους οδηγούς είναι κάτι καινούργιο. Είναι ένας άλλος τρόπος δουλειάς, διαφορετικό από το σύνηθες ραδιοταξί. Το ταξί, να πούμε, μπορεί να συνεργάζεται με εταιρεία ραδιοταξί, και να χρησιμοποιεί παράλληλα και το ταξίπλο. Ωστόσο, όταν οι οδηγοί πραγματοποιούν διαδρομή μέσω του ταξίπλο θα πρέπει να ακολουθούν έναν κώδικα συμπεριφοράς. Για παράδειγμα δεν πρέπει να ακούγεται ο ασύρματος, ενώ οφείλει να είναι ευγενικός—το απαιτούμε. Αν έχουμε καταγγελία από πελάτη για κακή συμπεριφορά, τότε διακόπτουμε τη συνεργασία. Στο ταξίπλο ο πελάτης μπορεί να βρει το δικό του.

Επίσης, ο πελάτης νοιώθει μεγα-

Προσφέρουμε στο κοινό ένα φθηνότερο τρόπο να κινείται και να εξοικονομεί χρήματα, τόσο για προσωπικές όσο και για επαγγελματικές μετακινήσεις, τονίζει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της ταξίπλο στην Κύπρο, Κώστας Χατζημικαήλ.

λύτερη ασφάλεια. Όταν επιλέξει μέσω της εφαρμογής την κλήση ταξί, ενημερώνεται για το ποιο ταξί θα έρθει, ποιος είναι ο οδηγός και πότε θα έρθει. Αυτή η ευκολία χρησιμοποιείται ιδιαίτερα από τους γο-

νείς, οι οποίοι θέλουν να νοιώθουν σιγουριά για τα παιδιά τους. Ακόμη και αν τα παιδιά βγουν σε έξοδο το βράδυ, το σύστημα ενημερώνει τους γονείς ότι άφησε τα παιδιά του στο προκαθορισμένο σημείο. Στη με-

ταφορά από το σχολείο ή κάποια άλλη δραστηριότητα, υπάρχει ενημέρωση για την παραλαβή των παιδιών, ενώ ανά πάσα στιγμή μπορεί να δει πού είναι το ταξί και να ενημερωθεί σε πόση ώρα θα είναι στην περιοχή προορισμού. Όταν το παιδί φτάνει στο σχολείο υπάρχει ενημέρωση από τον οδηγό ότι το παιδί μπήκε μέσα στο σχολείο.

—Το κοινό ανταποκρίνεται;

—Θα έλεγα πως ναι. Τα στοιχεία μας δείχνουν μηνιαία αύξηση 30% στο κατέβασμα της εφαρμογής, στις διαδρομές που εκτελούμε, όσο και στην ένταξη νέων ταξί στη υπηρεσία. Μάλιστα, πολλά ταξί προτιμούν να συνεργάζονται μόνο με εμάς, καθώς βλέπουν τα πλεονεκτήματα. Μας ικανοποιούν ιδιαίτερα τα θετικά σχόλια που δεχόμαστε από τους πελάτες μας.

—Βρισκόμαστε σε μία δύσκολη εποχή. Έχετε προσαρμόσει την τιμολογιακή σας πολιτική;

—Εξαρχής θέσαμε στη διάθεση του κοινού ένα ανταγωνιστικό τιμολόγιο. Προσφέρουμε 10% έκπτωση—σήμερα είμαστε το πιο φθινό ταξί στην Κύπρο—ενώ προσφέρουμε και ειδικό, προκαθορισμένο, τιμολόγιο στις υπεραστικές διαδρομές. Ο πελάτης της ταξίπλο ξέρει εξ αρχής ακριβώς τι θα πληρώσει. Για παράδειγμα η χρέωση από τη Λευκωσία στο αεροδρόμιο είναι 40 ευρώ, όποια ώρα και αν ταξιδέψει (δεν υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ ημερήσιας και νυκτερινής χρέωσης),

να ενδυναμώσουμε τον τουρισμό σε υποδομές και να εμπλουτίσουμε—διαφοροποιήσουμε το τουριστικό μας προϊόν, δώσουμε κίνητρα στους διοργανωτές ταξιδιών και τα προβάλλουμε όλα αυτά πιο αποτελεσματικά, θα έχουμε ακόμη καλύτερα αποτελέσματα. Τέλος, υπάρχει η ναυτιλία, ένας τομέας στον οποίο είμαστε παγκόσμιοι γίγαντες. Απαιτείται στήριξη και περαιτέρω αξιοποίηση τέτοιων τομέων.

—Ένα μεγάλο πρόβλημα αφορά τις τράπεζες και τους περιορισμούς. Σε συνθήκες απομόλυνσης και στενότητας στη ρευστότητα, πόσο εύκολο ή δύσκολο, είναι να επιστρέψει η οικονομία σε αναπτυξιακούς ρυθμούς;

—Οι δυσκολίες των τραπεζών είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι κυπριακές επιχειρήσεις. Το πρόβλημα δεν αφορά μόνο τη διακοπή των δανειοδοτήσεων, αλλά και τη μη έκδοση και αναγνώριση εγγυητικών, τα απαγορευτικά επιτόκια και γενικότερα η ανάγκη αποκατάστασης της εμπιστοσύνης. Δεν είναι εύκολη η στροφή της οικονομίας σε αναπτυξιακούς ρυθμούς. Πρέπει όμως δημιουργικά, συλλογικά και υπεύθυνα να βρούμε όλους εκείνους τους τρόπους, μέσα και μηχανισμούς για γρήγορη επανεκκίνηση της οικονομίας, έξοδο από την κρίση και δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης. Θα πρέπει να εστιαστούμε στην προσέκλυση ξένων επενδύσεων, που μπορεί να αφορά υποδομές, στην ίδρυση καζίνο, τις αερομεταφορές, στα τρέχοντα αναπτυξιακά έργα του ιδιωτικού τομέα, στην αναθέρμανση της δεύτερης κατοικίας, στις ΑΠΕ και στην ενέργεια γενικότερα. Θα σταθώ ιδιαίτερα στην εξωστρέφεια. Ανεξαρτήτως της κρίσης πρέπει να συνεδριοποιήσουμε το λιπιούτιο μέγεθος της αγοράς μας. Η γεωγραφική μας θέση, το γεγονός ότι είμαστε το μόνο μέλος της Ε.Ε. στην ευρύτερη περιοχή, οι ικανότητες του επιχειρηματικού μας κόσμου, αποτελούν πλεονεκτήματα που μας επιτρέπουν με καλό σχεδιασμό να επεκταθούμε σε άλλες αγορές. Πέραν τούτου, πρέπει να βρούμε έξω από το κουτί και με νέες προσεγγίσεις να οδηγηθούμε το γρηγορότερο δυνατό στον δρόμο προς την ανάπτυξη.

ενώ δεν υπάρχει επιπλέον χρέωση για τις αποσκευές. Η διαδρομή Λευκωσία—Λεμεσός κοστίζει 45 ευρώ, Λευκωσία—Πάφος 90 ευρώ, Λεμεσός—αεροδρόμιο 45 ευρώ, Λάρνακα—Αγία Νάπα 40 ευρώ, Λάρνακα—Πρωταράς 45 ευρώ. Δεν είναι τυχαίο ότι η ζήτηση για διαδρομές εκτός πόλης αυξάνονται με υψηλό ρυθμό.

Προσφέρουμε στο κοινό ένα φθηνότερο τρόπο να κινείται και να εξοικονομεί χρήματα, τόσο για προσωπικές όσο και για επαγγελματικές μετακινήσεις. Στους τακτικούς πελάτες προσφέρουμε ακόμη χαμηλότερο τιμολόγιο. Ελπίζει άλλων επιλογών στις μαζικές μεταφορές, το ταξί στην Κύπρο είναι είδος πρώτης ανάγκης, αλλά ταυτόχρονα και είδος με χρεώσεις πολυτελείας. Αναγνωρίζουμε ότι οι καιροί είναι δύσκολοι και προσπαθούμε να κάνουμε το καλύτερο. Αυτός είναι και ο λόγος που πολλές επιχειρήσεις, οι οποίες χρησιμοποιούν συστηματικά ταξί, μας έχουν επιλέξει. Οι ίδιες οι εταιρείες, που χρησιμοποιούν το ταξίπλο, μας μεταφέρουν ότι έχουν δε διαφορά στα χρήματα που δαπανούν για τη χρήση ταξί.

Συνεργαζόμαστε και με ξενοδοχεία (μέχρι στιγμής τέσσερα) τα οποία εκμεταλλεύονται τις υπηρεσίες που παρέχουμε και το χαμηλό τιμολόγιο, για να το προσφέρουν στους πελάτες τους. Η ταξίπλο ετοιμάζει νέες υπηρεσίες για τους πελάτες της, τόσο στις παροχές, όσο και στις τιμές.

Το νέο ωράριο βοηθά την οικονομία

Συνέντευξη στην «Κ» του γραμματέα του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, Μάριου Αντωνίου

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΑΗ**

Υπέρ της μονιμοποίησης της πλήρους απελευθέρωσης του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, χωρίς κανένα περιορισμό, τάσσεται μιλώντας στην «Κ» ο γραμματέας του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου, Μάριος Αντωνίου. Στο τέλος της ημέρας ο καταναλωτής είναι αυτός που θα επιλέξει από ποιον επιθυμεί να αγοράσει τα προϊόντα που έχει ανάγκη. «Μία βόλτα στα καταστήματα τις Κυριακές αρκεί για να πειστεί ο καθένας ότι το μέτρο λειτουργεί. Τα κατα-

«Ο κάθε επιχειρηματίας πρέπει να είναι ελεύθερος να αποφασίζει τις ώρες λειτουργίας του καταστήματός του. Είμαστε υπέρ της πλήρους απελευθέρωσης, χωρίς κανέναν περιορισμό.»

στήματα που είναι ανοικτά σφύζουν από ζωή», παρατηρεί ο κ. Αντωνίου. Ο Σύνδεσμος εκπροσωπεί 60 επιχειρήσεις που απασχολούν 8.500 με 9.000 εργαζομένους.

Υπάρχει σε εξέλιξη διαβούλευση για τη μονιμοποίηση του μετρου της απελευθέρωσης του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων. Ο Σύνδεσμος με ποια θέση προσέρχεται σε αυτόν τον διάλογο;

—Σήμερα το καθεστώς λειτουργεί στη βάση διαταγμάτων. Ο Σύνδεσμός μας τάσσεται υπέρ μιας μόνιμης λύσης που να ωφελεί όλους, την ανάπτυξη, την απασχόληση

και τους καταναλωτές, ώστε να μην υπάρχει αβεβαιότητα τόσο για τις επιχειρήσεις, όσο και για το προσωπικό μας.

Προς ποια κατεύθυνση ζητείτε να μονιμοποιηθεί το μέτρο;

—Καταρχάς είναι ολοφάνερο ότι η νομοθεσία του 2006 δημιούργησε στρεβλώσεις στην αγορά. Κάποια καταστήματα που θεωρούνταν τουριστικά μπορούσαν να έχουν ελεύθερο ωράριο τις Κυριακές, ενώ κάποια άλλα, που δεν θεωρούνταν τουριστικά, έπρεπε να μένουν κλειστά. Αυτό σήμαινε ότι σε ένα δρόμο κάποιοι μπορούσαν να λειτουργούν την Κυριακή, ενώ άλλα κατάστημα, 50 και 200 μέτρα πιο πίσω ή και απέναντι, δεν μπορούσαν. Αυτή η κατάσταση δημιουργούσε προβλήματα, τα οποία ήρθαν να διορθώσουν τα διατάγματα του καλοκαιριού. Θεωρούμε ότι ο κάθε επιχειρηματίας πρέπει να είναι ελεύθερος να αποφασίζει τις ώρες λειτουργίας του καταστήματός του. Είμαστε υπέρ της πλήρους απελευθέρωσης, χωρίς κανέναν περιορισμό.

Η συζήτηση που είναι σε εξέλιξη προς ποια λύση οδηγείται;

—Μιλάμε με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, είμαστε αυτή τη στιγμή στο στάδιο της διαβούλευσης και αναμένουμε τις αποφάσεις του Υπουργείου.

Στην πορεία έκδοσης των διαταγμάτων έγιναν τροποποιήσεις που εισήγαγαν περιορισμούς στα είδη. Συμφωνείτε με τη διατήρησή τους;

—Απολύτως όχι. Είμαστε υπέρ και της άρσης των περιορισμών και στην πώληση των ειδών. Κάθε κατάστημα, που τηρεί τις προδιαγραφές και τη νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγιεινή, πρέπει να μπορεί να πωλεί ελεύθερα ό,τι είδη επιθυμεί, χωρίς χρονικούς ή άλλους περιορισμούς. Σε κανένα

Ο κ. Μάριος Αντωνίου χαρακτηρίζει επιτυχημένο το μέτρο, καθώς τόνωσε τον τζίρο των καταστημάτων και άνοιξε νέες θέσεις εργασίας.

στάδιο δεν ήμαστε υπέρ της επιβολής περιορισμών, κάτι που το είχαμε ξεκαθαρίσει εξ αρχής. Άλλωστε αυτό απαιτεί η ίδια η αγορά, για να έχουμε υγιή ανταγωνισμό. Στο τέλος της ημέρας ο καταναλωτής είναι αυτός που θα επιλέξει από ποιον επιθυμεί να αγοράσει τα προϊόντα που έχει ανάγκη.

Με τις συνεχνίες πώς είναι η συνεργασία σας;

—Οι συνεχνίες ζητούν την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Η νομοθεσία διασφα-

λίζει την απόλυτη προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Συνεπώς πρέπει να απουσυνδεδεί το ζήτημα των όρων απασχόλησης των εργαζομένων με την απελευθέρωση του ωραρίου. Εάν υπάρχουν παραβάσεις της Εργατικής Νομοθεσίας θα πρέπει να καταγγέλλονται στο αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Εργασίας για διερεύνηση.

Έχει περάσει περίπου ένα εξάμηνο από την έκδοση του πρώτου διατάγματος το καλοκαίρι.

Πώς αξιολογείτε τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του;

—Πρόκειται για ένα πετυχημένο μέτρο, τόσο για τις ίδιες τις επιχειρήσεις όσο για τους εργαζομένους και την οικονομία γενικότερα. Το ωράριο διευρύνθηκε τον περασμένο Ιούλιο και βάσει του μηχανογραφημένου συστήματος των Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν προσληφθεί στον κλάδο του λιανικού εμπορίου 5.000 άτομα για να καλυφτούν οι ανάγκες που προέκυψαν από τις επιπλέον ώρες που προστέθηκαν στη λειτουργία των καταστημάτων, κάθε Τετάρτη και Κυριακή. Είναι ένας αριθμός εντυπωσιακός αν αναλογιστούμε και το σύντομο χρονικό διάστημα που λειτουργεί το νέο ωράριο.

Πέραν του αριθμού των προσλήψεων, που από μόνο του αποτελεί ένα από και μετρήσιμο στοιχείο, ο Σύνδεσμός μας έχει προχωρήσει και σε μελέτη, τον περασμένο Σεπτέμβριο, για να βρει την απήχηση του μέτρου στους καταναλωτές. Η μελέτη έδειξε ότι οι καταναλωτές αγάπησαν το μέτρο. Πέρα, όμως, από τα στοιχεία, μία βόλτα στα καταστήματα τις Κυριακές αρκεί για να πειστεί ο καθένας ότι το μέτρο λειτουργεί. Τα καταστήματα που είναι ανοικτά σφύζουν από ζωή. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το μέτρο εφαρμόζεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Μάλιστα χώρες που είναι σε ύφεση και επιδιώκουν την ανάπτυξη δεν επιβάλουν απολύτως κανένα περιορισμό σε θέματα ωραρίου. Μιλάμε για χώρες όπως η Ιταλία, η Ισπανία, η Ιρλανδία, η Ρουμανία, η Λετονία, η Λιθουανία, η Πολωνία και η Τσεχία. Υπάρχει μία μελέτη του ΟΟΣΑ, του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και την Ανάπτυξη η οποία επισημαίνει τη θετική επίδραση της απελευθέρωσης του

ωραρίου στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Αυτά τα αναφέρω για να γίνει κατανοητό ότι δεν έχουμε να κάνουμε με μία κυπριακή ιδιαιτερότητα, αλλά για κάτι που γίνεται σε όλη την Ευρώπη και μάλιστα με εντυπωσιακά αποτελέσματα. Η μελέτη του ΟΟΣΑ έδειχνε ότι τα ανοικτά καταστήματα τις Κυριακές αυξανόν την κατανάλωση κατά 10% και την απασχόληση κατά 7%.

Η τελευταία αξιολόγηση της Τρόικα αποδίδει τη μείωση της ύφεσης και στη χαμηλότερη, από την προβλεπόμενη, μείωση της κατανάλωσης. Συνδέετε το μέτρο του ωραρίου με αυτή την εξέλιξη;

—Βέβαια. Τις επιπλέον ημέρες και ώρες που λειτουργούν τα καταστήματα ο κόσμος καταναλώνει, κάνει αγορές. Αν ήταν κλειστά τα καταστήματα δεν θα είχαμε αυτή την επιπλέον δαπάνη. Άλλωστε, αν δεν υπήρχε καταναλωτική κίνηση κανένα κατάστημα δεν θα λειτουργούσε την Κυριακή και το απόγευμα της Τετάρτης. Όσοι άνοιξαν τα καταστήματα τις Κυριακές —να πούμε ότι πρόκειται για έναν εντυπωσιακό αριθμό, αν και στην αρχή υπήρχαν επιφυλάξεις και προβληματισμοί— είδαν σοβαρή αύξηση του κύκλου εργασιών τους.

Ζούμε σε μία δύσκολη περίοδο. Μετά τον Μάρτιο έχετε δει μεγάλες αλλαγές στην καταναλωτική συμπεριφορά;

—Υπάρχει διαφορά και αλλαγή στις τάσεις. Ο καταναλωτής ψάχνεται. Προσέχει και το τελευταίο ευρώ που θα βγει από την τσέπη του, κάνει έρευνα της αγοράς, συγκρίνει. Η επέκταση του ωραρίου βοηθά τον καταναλωτή ο οποίος έχει περισσότερο χρόνο να ψάξει και να κάνει την καλύτερη, για τον ίδιο, επιλογή.

Εν ονόματι της πατρίδος

Πενήντα χρόνια από τις δικαιοδικές συγκρούσεις του 1963-64.

Η επίθεση των Τουρκοκυπρίων στην αγορά της Πάφου στις 7 Μαρτίου και η αντεπίθεση από τους Ελληνοκύπριους στις 9 Μαρτίου 1964.

Θα ακολουθήσει συζήτηση.

Έρευνα - δημοσιογραφική επιμέλεια - παρουσίαση: Σούλα Χατζηκυριάκου
Διεύθυνση φωτογραφίας: Κυριάκος Μονιάτης
Σκηνοθεσία: Άντρη Κωνσταντίνου

ΔΕΥΤΕΡΑ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ 10μ.μ.

PLK1
www.cybc.com.cy

TET-A-TET

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Ο Νίκος Αηλιάγας σε μια αποκλειστική συνέντευξη στον Τάσο Τρύφωνος κι ένα TET-A-TET γυρισμένο στο μαγευτικό Παρίσι.

**ΔΕΥΤΕΡΑ
24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
10 μ.μ.**

PLK1
www.cybc.com.cy

Ευχαριστίες:

ΚΕΟ **ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**

Χορηγός εκπομπής:

ALPHA BANK

Στα σκαριά Κέντρο Καινοτομίας, Επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης

Φιλοδοξεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση καιρικών ζητημάτων, όπως η αύξηση της ανεργίας,

Θα επιδιωχθεί η πρακτική στήριξη ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων χορηγιών.

Ένα πρωτοποριακό Κέντρο Καινοτομίας, Επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης (ΚΕΑ) άρχισε τη λειτουργία του πρόσφατα, με φιλοδοξία να συμβάλει στην αντιμετώπιση της ύφεσης και της ανεργίας στην Κύπρο.

Πρόκειται για μια κοινή προσπάθεια φορέων της επιχειρηματικής κοινότητας, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του κράτους, να αντιμετωπιστούν δυναμικά και διαχρονικά οι επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης και τα συνακόλουθα κρίσιμα προβλήματα που έχουν σημαδέψει την οικονομία και κοινωνία της Κύπρου. Το ΚΕΑ φιλοδοξεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση καιρικών ζητημάτων, όπως η αλματώδης αύξηση της ανεργίας, η δραματική μείωση της ρευστότητας και της κερδοφορίας των επιχειρήσεων, αλλά και η ανεξέλεγκτη συρρίκνωση θεμελιωδών τομέων του κυπριακού επιχειρηματικού κορμού. Η αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων, θα επιδιωχθεί με την πολύτιμη πρακτική στήριξη ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων χορηγιών, την αξιοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων, των κρατικών μηχανισμών στήριξης, καθώς και απευθείας χρηματοδοτήσεων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στήριξης.

Στα πρώτα στάδια της δράσης του το ΚΕΑ θα επικεντρωθεί σε πέντε βασικούς πυλώνες:

1. Ενίσχυση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας με την ανεύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης και τη δημιουργία διαγνωστικού εργαστηρίου επιχειρηματικής ικανότητας και καινοτομίας, για την απλούστευση της δημιουργίας επιχειρήσεων (one-stop shop), για

τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την αύξηση της απασχόλησης.

2. Λέσχη Νεανικής Επιχειρηματικότητας: Ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας για άτομα 21-35 ετών, που φιλοδοξούν να ιδρύσουν και να αναπτύξουν τη δική τους επιχείρηση.

3. Ακαδημία Ανάπτυξης Γυναίκας Επιχειρηματικότητας: Προώθηση και ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, μέσα από την παροχή της απαιτούμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και τεχνολογίας.

4. VIP Club Business Success: Μία εναλλακτική μορφή σύγχρονης δικτύωσης, που παρέχει ευκαιρίες για επικερδείς συνεργασίες και συνέργιες, επαγγελματική κατάρτιση και προσωπική ευημερία.

5. Σχέδιο «Αριστoί»: Ενίσχυση της διαχρονικής επαγγελματικής αποκατάστασης, κυρίως για τους νέους, τις γυναίκες και τους νέους πτυχιούχους, μέσα από την παροχή βραχείας «έξυπνης» εξειδίκευσης

Κάποια από τα πολλαπλά αποτελέσματα και οφέλη στα οποία στοχεύει το ΚΕΑ, είναι η ίδρυση νέων επιχειρήσεων και η δημιουργία καινούριων θέσεων εργασίας, ο ορθότερος επαγγελματικός προσανατολισμός, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της χρηματοπιστωτικής φερεγγυότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, η ενίσχυση της επιχειρηματικής δικτύωσης και εξωστρέφειας, αλλά και η ανάδειξη ενός πιο αποτελεσματικού οικονομικού μοντέλου μέσα από τη βραχεία «έξυπνη» εξειδίκευση των ανέργων.

ΕΡΓΑΣΙΑ & ΖΩΗ

Πώς βελτιώνεται η ποιότητα ζωής των εργαζομένων

«Η χωρίς προηγούμενο οικονομική αλλαγή που γνωρίσαμε τα τελευταία χρόνια έκανε πολύ δύσκολη τη ζωή για όλους μας». Ιδιαίτερως δύσκολη έχει γίνει για εκείνους που επωμίζονται την ευθύνη των δύσκολων αποφάσεων που παίρνουν για το μέγεθος των επιχειρήσεών τους, όπως και για τους ανθρώπους που εργάζονται σε αυτές. Δύο καθηγητές, ο Les Γουόραλ FCMi, καθηγητής Στρατηγικής Ανάλυσης στον τομέα Business Environment and Society στο Πανεπιστήμιο Coventry και ο Γκάρι Κούπερ CBE CCMi, διακεκριμένος καθηγητής Οργανωσιακής Ψυχολογίας και Υγείας στη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου του Λάνκαστερ, μελετούν από το 1997 την ποιότητα της εργασιακής ζωής των μάντζερ και με πρόσφατο κοινό άρθρο τους ομολογούν ότι «πολλές μακρόβιες και καλοστεκούμενες επιχειρήσεις βρίσκονται με την πλάτη στον τοίχο και αγωνίζονται να κρατήσουν το κεφάλι πάνω από τα νερά της παραγμένης θάλασσας». Βασικό εύρημα είναι η καθοδική «συνοδοιοπορία» τόσο στην οργανωσιακή υγεία των επιχειρήσεων, όσο και σε αυτή των μάντζερ – σημειώνουν δηλαδή παράλληλη πτώση. Αντιθέτως, άνοδο σημειώσε το ποσοστό της μείωσης του αισθήματος εργασιακής ικανοποίησης και κινήτρων. Οι συγγραφείς του συγκεκριμένου άρθρου καταθέτουν τις θετικές προτάσεις τους γύρω από κρίσιμα και αλληλοεξαρτώμενα δεδομένα και τις απευθύνουν στις ανώτερες διοικήσεις των οργανισμών, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της εργασιακής ζωής.

Πρώτη προτεραιότητα είναι να αυξήσουν τη δική τους προσαρμοστικότητα στην αλλαγή.

Στον τομέα της αναγκαίας μείωσης του κόστους, να συνυπολογίσουν το τεράστιο κόστος που μπορεί να συνεπάγεται για τον ίδιο τον οργανισμό – μειωμένη παραγωγικότητα, υγεία των εργαζομένων και αποξένωσή τους, απομάκρυνση των καλύτερων στελεχών τους. Τέλος, οι οργανωσιακές αλλαγές να μην γίνονται χάριν των αριθμών, αλλά να προωθούνται με ευαισθησία απέναντι στους εργαζομένους – γιατί αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να αποδώσουν τα συστήματα αυτά.

Οι οργανωσιακές αλλαγές να μην γίνονται χάριν των αριθμών, αλλά να προωθούνται με ευαισθησία απέναντι στους εργαζομένους.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

YTM STAVRIDES LTD

Ζητείται για άμεση εργοδότηση Ηλεκτρολόγος Μηχανικός εργοταξίου με τα πιο κάτω προσόντα:

- Προηγούμενη εμπειρία τουλάχιστον 3 χρόνων
- Γνώση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (WORD / EXCELL / AUTOCAD)
- Γνώση της Ελληνικής & Αγγλικής γλώσσας
- Εγγεγραμμένος στο ΕΤΕΚ

Παρακαλώ οι ενδιαφερόμενοι να αποστέλλουν το CV στο Fax: 22338000 ή στο email: info@ytmstavrides.com Τηλ. Επικοινωνίας: 22876633 (ώρες γραφείου)

masterminds

Μεταπτυχιακά Προγράμματα (ΜΑ/ΜSc)

Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας, και Επιστήμης Τροφίμων

- Μάστερ (MSc) στη Βιοτεχνολογία Ζώων
- Μάστερ (MSc) στη Βιοτεχνολογία Τροφίμων
- Μάστερ (MSc) στη Βιοτεχνολογία Φυτών

Τμήμα Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού

- Μάστερ (MSc) στη Διεθνή Διοίκηση Τουρισμού και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Τμήμα Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας

- Μάστερ (MSc) στα Ναυτιλιακά και Χρηματοοικονομικά
- Μάστερ (MSc) στην Τραπεζική και Χρηματοοικονομικά

Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου

- Μάστερ (MA) στα Ψηφιακά Μέσα και Δημοσιογραφία
- Μάστερ (MA) στις Νέες Τεχνολογίες Μάθησης και Επικοινωνίας

Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Περιβάλλοντος

- Μάστερ (MSc) στη Διαχείριση Ενέργειας Πόρων
- Μάστερ (MSc) στις Περιβαλλοντικές Βιοεπιστήμες και Τεχνολογία

Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής

- Μάστερ (MSc) στην Ηλεκτρολογική Μηχανική
- Μάστερ (MSc) στην Μηχανική Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής

Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών

- Μάστερ στη Μηχανολογική Μηχανική

Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Γεωπληροφορικής

- Μάστερ (MSc) στην Πολιτική Μηχανική και Αειφόρο Σχεδιασμό

Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών

- Μάστερ (MA) στη Γραφιστική Επικοινωνία
- Μάστερ (MA) στα Διαδραστικά Πολυμέσα
- Μάστερ (MSc) στο Σχεδιασμό και Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Παιχνιδιών και Διαδραστικών Τεχνολογιών (σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου)

Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου (σε συνεργασία με τη Σχολή Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Harvard)

- MSc Environment and Public Health - Γλώσσα διδασκαλίας Αγγλική και διδάκτρα € 4800

Υποβολή αιτήσεων: μέχρι 31 Μαρτίου 2014

Έναρξη μαθημάτων: Σεπτέμβριος 2014

Δίδακτρα: € 4100 ανά πρόγραμμα

Επιλογή για πλήρη ή μερική φοίτηση

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 2500 2710 \ 11, 2500 2584

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
www.cut.ac.cy/studies/masters

ΒΡΑΒΕΙΟ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ “ΜΑΝΩΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ” 2013

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ
ΣΤΗ ΒΡΑΔΙΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΟΥ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ
“ΜΑΝΩΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ” 2013 ΣΤΗ ΔΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΪΡΑΖΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΜΑΡΤΙΟΥ 2014, 8:00 Μ.Μ.,
OCCHIO VENUE & EVENTS, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ Α.Ε. ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Κ. ΝΙΚΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ

Η ΔΡ. ΠΟΪΡΑΖΗ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΥΡΙΑ ΟΜΙΛΗΤΗΣ ΜΕ ΘΕΜΑ:
“WHERE THE CELL ARE MY KEYS?
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΙΤΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΝΗΜΩΝ”

ΧΟΡΗΓΟΙ:

Τιμή: €20 (δείπνο) | πληροφορίες - κρατήσεις: 99 943737 (π.α μέχρι 11/3/14)

Πανεπιστήμιο Κύπρου
University of Cyprus

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ ΥΠΕΡΙΩΝ
SECOND ANNUAL HYPERION LECTURE

Steering through the storm, from weakness to strength: one «Decision Week» at a time

Ομιλητής/Speaker :

Ανδρέας Κ. Κραμβής/Andreas C. Kramvis

President and CEO,
Honeywell Performance Materials and Technologies

Πέμπτη/Thursday, 27/2/14, 19:00

Αίθουσα Τελετών Πανεπιστημίου Κύπρου (Λεωφ. Καλλιπόλεως 75)
Auditorium Hall of the University of Cyprus (75 Kallipoleos Avenue)

Ταυτόχρονη μετάφραση στην αγγλική και ελληνική
Simultaneous translation from English to Greek and vice versa

Κρατήσεις - RSVP: 22894320

Πληροφορίες - Information: 22894305

Η εκδήλωση είναι ανοικτή για το κοινό
The lecture is open to the public

Στα 5 δισ. ευρώ οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις

Εκκρεμεί η συμφωνία τρόικας και ΤτΕ – Αρχές Μαρτίου στη δημοσιότητα η τελική έκθεση

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Στα επίνεδα των 5 δισ. ευρώ κυμαίνονται οι κεφαλαιακές ανάγκες των τεσσάρων συστημικών τραπεζών όπως προσδιορίστηκαν με βάση το stress test που πραγματοποίησε η BlackRock. Σύμφωνα με συγκλίνομενες εκτιμήσεις τραπεζικών πηγών οι κεφαλαιακές ανάγκες διαμορφώνονται στα 2,5 δισ. ευρώ για τη Eurobank, στα 2 δισ. ευρώ για την Εθνική Τράπεζα και σε λιγότερο από 500 εκατ. ευρώ για την Τράπεζα Πειραιώς. Η Alpha Bank, είναι η μόνη από τις συστημικές τράπεζες, που φαίνεται ότι δεν χρειάζεται πρόσθετα κεφάλαια.

Σημειώνεται πάντως ότι εκκρεμεί η συμφωνία τρόικας - Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) για ορισμένες τεχνικές πτυχές της άσκησης, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές διαφοροποιήσεις στα τελικά αποτελέσματα. Τραπεζικές πηγές εκτιμούν ότι μόνο μικρές αυξομειώσεις από το επίπεδο των 5 δισ. ευρώ θα επιφέρει η οριστικοποίηση των εκκρεμοτήτων με την τρόικα, ωστόσο, πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η παραπάνω εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών γίνεται με μεθοδολογία που στηρίζεται περισσότερο στο βασικό σενάριο που προβλέπει την επιστροφή της χώρας σε ανοδική τροχιά από την εφετινή χρονιά. Αν η τρόικα επιμείνει σε μια πιο συντηρητική προσέγγιση, δηλαδή να δοθεί μεγαλύτερο βάρος στο δυσμενές σενάριο (που προβλέπει τη διατήρηση της ύφεσης για τη διετία 2014-2015), τότε το ύψος των κεφαλαιακών αναγκών μπορεί να διαμορφωθεί σε αισθητά υψηλότερα επίπεδα.

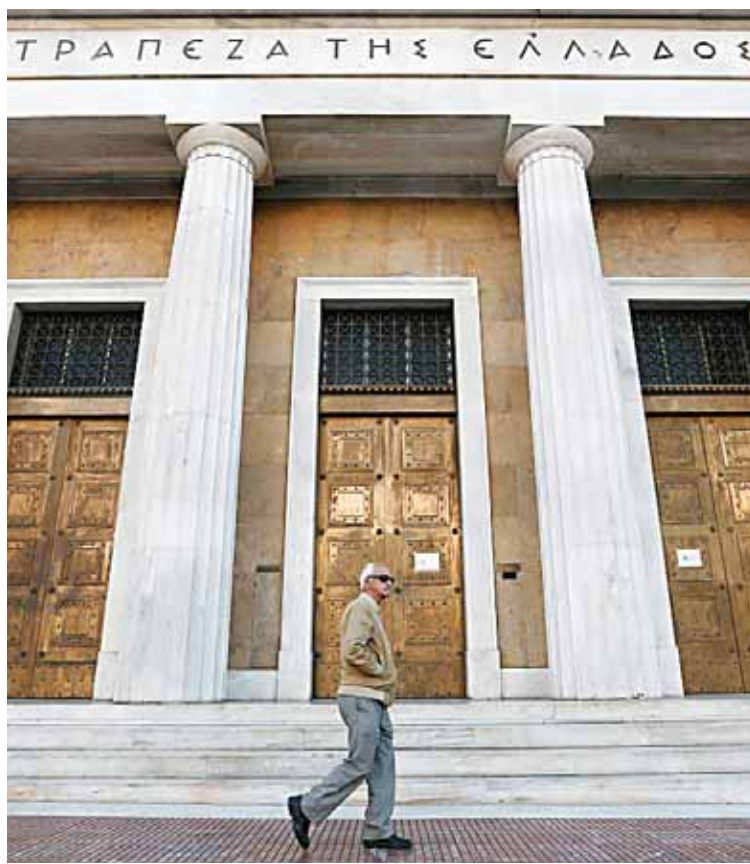
Στελέχη τραπεζών πάντως δεν θεωρούν πιθανό ένα τέτοιο ενδεχόμενο, καθώς οι εξελίξεις στην οικονομία δείχνουν ότι ήδη έχουμε εισέλθει σε μια ανοδική πορεία. Στο πλαίσιο αυτό, τονίζουν είναι πιθανό η εξέλιξη του ΑΕΠ να είναι αισθητά καλύτερη των προβλέψεων του βασικού σεναρίου, καθιστώντας εξαιρετικά απίθανο την επιβεβαίωση του δυσμενούς σεναρίου.

Υπενθυμίζεται ότι το δυσμενές σενάριο της BlackRock για την εξέλιξη της οικονομίας προβλέπει μείωση του ΑΕΠ κατά 2,5% το 2014, έναντι πρόβλεψης του ΔΝΤ για αύξηση κατά 0,6%, μείωση του ΑΕΠ κατά 0,5% το 2014 έναντι πρόβλεψης του ΔΝΤ για άνοδο 2,95% ενώ για το 2016 το χειρότερο σενάριο της BlackRock προβλέπει ενίσχυση του ΑΕΠ κατά 1% έναντι πρόβλεψης για ενίσχυση 3,74% από το ΔΝΤ. Οι προβλέψεις του ΔΝΤ αποτελούν το βασικό σενάριο.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, στις αρχές της επόμενης εβδομάδας θα πραγματοποιηθεί η συνάντηση με την τρόικα για το κλείσιμο των ανοικτών θεμάτων και εν συνεχεία θα κοινοποιηθούν στις διοικήσεις των τραπεζών και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Η ΤτΕ σχεδιάζει να δώσει στη δημοσιότητα την τελική έκθεση για τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών την πρώτη εβδομάδα του Μαρτίου.

Αντιδράσεις

Πηγές της Eurobank δεν κρύβουν την ικανοποίησή τους για τις εξελίξεις. Θεωρούν ότι η δημοσιοποίηση των κεφαλαιακών αναγκών και η αναμενόμενη προώθηση του

Η Τράπεζα της Ελλάδας σχεδιάζει να δώσει στη δημοσιότητα την τελική έκθεση για τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών τον Μάρτιο.

σχετικού νομοθετικού πλαισίου από την κυβέρνηση αποτελούν ένα μεγάλο βήμα για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας η οποία θα ανέλθει στα 2,5 δισ. ευρώ. Σημειώνουν ότι οι κεφαλαιακές ανάγκες της τράπεζας διαμορφώνονται στα επίπεδα που ανέμενε η αγορά και οι επενδυτές. Αναφέρουν ακόμα ότι το επενδυτικό ενδιαφέρον για την κάλυψη της αύξησης κεφαλαίου παραμένει ισχυρό

και προεξοφλούν την επιτυχία του εγχειρήματος.

Από την πλευρά της Εθνικής Τράπεζας δεν υπάρχει καμία τοποθέτηση ή σχολιασμός για το ύψος των κεφαλαιακών αναγκών. Σημειώνουν ωστόσο ότι το τελικό ύψος των κεφαλαιακών αναγκών θα είναι απολύτως διαχειρίσιμο και δεν πρόκειται να υπάρξει καμία αρνητική έκπληξη. Υπογραμμίζουν ότι δεν τίθεται ζήτημα αύξησης

μετοχικού κεφαλαίου και θεωρούν ότι οι εξελίξεις στην πραγματική οικονομία θα επιβεβαιώσουν την υψηλή ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του ομίλου και προδικάζουν ότι δεν θα απαιτηθούν πρόσθετα κεφάλαια. Σημειώνουν ακόμα ότι σε κάθε περίπτωση η τράπεζα θα έχει περιθώριο μέχρι το τέλος του 2016 προκειμένου να αντιμετωπίσει το θέμα.

Κύκλοι της διοίκησης της Τράπεζας Πειραιώς με τους οποίους επικοινωνήσε η «Κ» δεν σχολίασαν το ύψος των κεφαλαιακών αναγκών αναμένοντας τη δημοσιοποίηση της τελικής έκθεσης.

Από την πλευρά της Alpha Bank πηγές της τράπεζας δεν κρύβουν τη μεγάλη ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι η τράπεζα δεν θα χρειαστεί πρόσθετα κεφάλαια. Όπως σημειώνουν με το βασικό σενάριο η τράπεζα εμφανίζει ένα ισχυρό κεφαλαιακό απόθεμα άνω του 1 δισ. ευρώ, ενώ ακόμα και με το δυσμενές σενάριο -που προβλέπει ύφεση για το 2014 και 2015- η κεφαλαιακή βάση της τράπεζας επαρκεί για να καλύψει τις δυνητικές απώλειες.

Οι εκκρεμότητες

Οι εκκρεμότητες που θα πρέπει να συμφωνηθούν με την τρόικα είναι: ο καθορισμός των ορίων των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας τους οποίους θα πρέπει να διαθέτουν οι τράπεζες προκειμένου να περάσουν με επιτυχία την άσκηση, ο οπτικός χειρισμός του αναβαλλόμενου φόρου και τέλος με ποιο σενάριο, το βασικό ή το δυσμενές ή κάποιο συνδυασμό των δύο, θα υπολογιστούν οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών.

Το νομοσχέδιο για τις τράπεζες

Αμέσως μετά τη δημοσίευση των κεφαλαιακών αναγκών το υπουργείο Οικονομικών θα καταθέσει το νέο νομοσχέδιο για τις τράπεζες που θα περιέχει τρία βασικά σημεία:

- 1.** Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου. Το νομοσχέδιο θα περιλαμβάνει τις διαδικασίες για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου τραπεζών που ήδη έχουν λάβει κρατική βοήθεια. Θα περιγράψει τις διαδικασίες και τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθηθούν προκειμένου να αντλήσουν εκ νέου κεφάλαια είτε από την αγορά είτε από το ΤΧΣ.
- 2.** Την υποχρεωτική μετατροπή ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης σε κοινές μετοχές αν μια τράπεζα προσφύγει εκ νέου σε κρατική υποστήριξη. Επιπλέον προβλέπεται η επιβολή πλαιφόν στις ανώτατες αμοιβές των διοικήσεων και των στελεχών των συστημικών τραπεζών. Σύμφωνα με το νομοσχέδιο η ανώτατη αμοιβή δεν μπορεί να ξεπεράσει το 10πλάσιο του μέσου μισθού της τράπεζας ή το 15πλάσιο του μέσου μισθού της χώρας. Το πλαιφόν στις αμοιβές θα επιβάλλεται στις περιπτώσεις τραπεζών που θα προσφύγουν εκ νέου σε κρατική βοήθεια.
- 3.** Επαναγόρα των warrants των τραπεζών. Αν και πληροφορίες αναφέρουν ότι η τρόικα δεν συμφωνεί, ωστόσο, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις τελικά θα δοθεί η δυνατότητα στο ΤΧΣ να υποβάλει δημόσιες προτάσεις για την εξαγορά των warrants που έχουν εκδώσει οι τράπεζες. Στόχος του ΤΧΣ είναι μέσω της επαναγόρας των warrants να αποδεσμεύσει τις τραπεζικές μετοχές που συνδέονται με αυτά και εν συνεχεία να προχωρήσει στην πώληση των μετοχών αυτών σε ιδιώτες.

«Κατωθκιόν της Μαδαρής»

Μεγάλο αφιέρωμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
10 μ.μ.

PIK1
www.cybc.com.cy

Έρευνα-παρουσίαση:
Μαρία Αγγελίδου

Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία:
Γιώργος Ζαχαριάδης

Εποπτεία:
Σοφία Μουαίμη

- Σχεδόν μισό αιώνα πριν παρουσιάστηκε από το ΡΙΚ το πρώτο πανελλήνιο σίριαλ, σε σενάριο Μιχάλη Πιτσιλιθίδη.
- Σχεδόν μισό αιώνα μετά βγαίνουν και πάλι στο φως τρία από τα επεισόδια του σίριαλ, το οποίο θεωρείτο χαμένο.

Ηθοποιοί και άλλοι συντελεστές, μοιράζονται με τους τηλεθεατές τις αναμνήσεις τους.

Πρόγραμμα Δισυνοριακής Συνεργασίας
Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013
 ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΜΑΣ ΜΕΛΛΟΝ

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

ΠΕΤΡΙΝΟ ΠΟΤΑΜΙ

Μια βεντέτα στοίχειωσε τις ζωές τους και τους σημάδεψε για πάντα.

ΔΕΥΤΕΡΑ, ΤΡΙΤΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ 9.20μ.μ.

PIK1
www.cybc.com.cy

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 21/2, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ%, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their performance metrics.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 21/2, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ%, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their performance metrics.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 21/2, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ%, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their performance metrics.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Table with columns: ΑΝΟΔΟΣ, ΠΤΩΣΗ. Lists top gainers and losers with their percentage changes.

GlobalCapital logo and contact information for Global Capital Securities and Financial Services Limited.

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 21/2, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ%, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Includes a sub-section for 'ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ'.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 21/2, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ%, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Includes sub-sections for 'ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΙ (WARRANTS)', 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ', 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ', and 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ'.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 21/2, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ%, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Includes sub-sections for 'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ', 'ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ', 'ΕΝΔΕΛΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ', 'ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΑΥΜΑΤΩΝ', 'ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΡΑΣΕΩΝ', 'ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ', 'ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ', 'ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ', 'ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ', 'ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ', 'ΤΡΟΦΙΜΑ', 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ', 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ', and 'ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ'.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας 14-21/2/14

Table with columns: Ανόδος, Πτώση. Lists top gainers and losers with their percentage changes.

ΑΝΑΜΟΝΗ: ΑΣΤΙ ΠΡΟΝΟΙΑ (Κ), ΑΤΛΑΝΤΙΚ (Κ), ΑΤΕΡΜΟΝ (Κ), ΔΕΚΑΤ (Κ), ΕΛΕΥΘΗΡΗ ΘΑΛΑΣΣΑ (Κ), ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (Κ), ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΛΕΙΜΟΣ (Κ), ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΕΣΜΟΣ (Π), ΚΑΡΔΙΑΡΧΑΡ (Κ), ΚΑΙΝΑΤΕ (Π), ΙΑΝ-ΝΕΤ (Κ), ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΙΤΣΙΝΕ (Κ), ΜΕΣΟΧΩΡΗΤΗ ΑΦΟΙ (Κ), ΠΕΤΕΛΑΝΕ (Κ), ΠΡΑΣΙΝΕΙΟ (Π), ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΕΣ (Π), ΤΕΣΑΡΕΤ (Κ), ΧΑΛΥΒΟΦΥΛΛΟΝ (Κ), ΑΛΤΙΣ ΑΞΕΚ (Κ), ΒΕΤΑΝΕΤ (Κ), ΕΥΡΩΛΙΝΕ ΑΞΕΚ (Κ), ΙΝΤΕΡΝΕΤ ΑΞΕΚ (Κ), ΜΙΚΡΟΛΑΝΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (Κ), UNITED TEXTILES (Κ)

alphatrust logo and contact information for Alpha Trust Asset Management.

Οι επενδυτές θεωρούσαν τόσο ριψοκίνδυνο να αγοράσουν πορτογαλικά ομόλογα, ώστε προκειμένου να τα αγοράσουν ζητούσαν επιτόκιο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες μεγαλύτερο από το γερμανικό. Σήμερα, το spread έχει υποχωρήσει κάτω από το 3% και η Πορτογαλία ετοιμάζεται να γίνει άλλη μία χώρα μετά την Ιρλανδία που θα βγει από Μνημόνιο.

Η Ευρωζώνη επιβίωσε και πλέον το μεγάλο στοίχημα είναι η ανάπτυξη

Η βελτίωση έχει αρχίσει να γίνεται αισθητή στην πραγματική οικονομία

Του **JAMES G. NEUGER / BLOOMBERG**

Χρειάστηκε να περάσουν 11 μήνες και να πουλήσει το Ford Focus του για να πληρώσει τους λογαριασμούς του, μέχρι ο Νούνο Σίλβα να βρει δουλειά ως επόπτης σε αποθήκη τροφίμων στη Νότια Πορτογαλία. Ο μισθός δεν είναι υψηλός, περίπου 15.000 ευρώ τον χρόνο, και η πολιτική θερμοκρασία που επικρατεί μέσα στην αποθήκη δεν ταιριάζει με την ηλικία του Νούνο. «Ορισμένοι από τους φίλους μου που επίσης είχαν χάσει τη δουλειά τους ξαναβρίσκουν άλλες», λέει ο 35χρονος Σίλβα. «Η απασχόληση φαίνεται να βελτιώνεται στην Πορτογαλία», προσθέτει. Το ίδιο ισχύει και για την Ευρωζώνη. Αν και η παραγωγή στην Ευρωζώνη εξακολουθεί να είναι χαμηλότερη και η απασχόληση μικρότερη απ' ό,τι πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, τουλάχιστον έχει υποχωρήσει το τοξικό μείγμα χρέους και πολιτικής αναποφασιστικότητας που έφερε το πιο φιλόδοξο νομισματικό πείραμα της ιστορίας σε οριακό σημείο. «Η Ευρωζώνη αρχίζει να δείχνει σημάδια ανάκαμψης», είπε στις 17 Φεβρουαρίου από τις Βρυξέλλες ο γ.γ. του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, Ανγκελ Γκουρία. Ενώ η οικονομική ένταση υποχωρεί και το χρέος σταθεροποιείται, «η ανάπτυξη εξακολουθεί να είναι ασθενική και πολύ άγισπη», προσέθεσε. Αν και η Ευρώπη βρίσκεται πίσω από τις ΗΠΑ όσον αφορά την ανάπτυξη και την απασχόληση, η σύγκριση του τότε με το τώρα είναι

αποκαλυπτική. Τον Σεπτέμβριο του 2011, με την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία σε Μνημόνιο και την Ισπανία και την Ιταλία να παραπαίουν, ο τότε υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Τίμοθι Γκάιτνερ, είχε αποκαλέσει την Ευρωζώνη «τη σοβαρότερη απειλή που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία». Εκείνη την εποχή, πολλοί επενδυτές, περιλαμβανομένου του Μοκάμεντ Ελ Εριάν, τότε διευθύνοντος συμβούλου της Pimco, αναρωτήθηκαν πόσο θα αντέξει το ευρώ. Οι επενδυτές θεωρούσαν τόσο ριψοκίνδυνο να αγοράσουν πορτογαλικά

Η Ευρωζώνη δεν είναι πλέον «η σοβαρότερη απειλή για την παγκόσμια οικονομία», ενώ το ευρώ κινείται ξανά ως νόμισμα-καταφύγιο.

ομόλογα, ώστε προκειμένου να τα αγοράσουν ζητούσαν επιτόκιο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες μεγαλύτερο από το γερμανικό. Σήμερα το spread έχει υποχωρήσει κάτω από το 3% και η Πορτογαλία ετοιμάζεται να γίνει η επόμενη χώρα μετά την Ιρλανδία που θα βγει από Μνημόνιο. Αυτή η αλλαγή κλίματος ώθησε και το ευρώ στο 1,3770 έναντι του δολαρίου στις 18 Φεβρουαρίου, περίπου ένα σεντ μακριά από το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο ετών όπου είχε φτάσει τον Δεκέμβριο. «Το ευρώ κινείται όλο και

πο πολύ σαν νόμισμα-ασφαλές καταφύγιο», σχολιάζει ο Πίτερ Κινσέλα, αναλυτής της Commerzbank στο Λονδίνο. «Αν παραμείνει ισχυρό, δεν νομίζω να υποχωρήσει έναντι του δολαρίου όπως είχαμε δει πριν από δύο ή τρία χρόνια», προσθέτει. Σε ολόκληρη τη διάρκεια του 2013 η ανάκαμψη αφορούσε τις μετοχές και τα ομόλογα. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx Europe 600 είχε άνοδο κατά 17%, τη μεγαλύτερη από το 2009. Οσοι είχαν επενδύσει σε ελληνικά ομόλογα πέτυχαν κέρδος 37% αφότου είχαν πέρσασε γρήγορα στην οικονομία της Ευρωζώνης, η οποία το 2013 συρρικνώθηκε κατά 0,4%. «Η κρίση της Ευρωζώνης έχει τελειώσει, δεν υπάρχουν πλέον υπαρξιακές αμφιβολίες σχετικά με το ευρώ», είπε ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Πιερ Μοσκοβισί στο Bloomberg, στις 12 Φεβρουαρίου, από την Ουάσινγκτον. «Υπάρχει κρίση στην Ευρωζώνη, αλλά διαφορετικής φύσης: πώς μπορούμε να επιταχύνουμε την ανάπτυξη μας».

Ο 37χρονος Ζοζέ Ροντρίγκες το γνωρίζει πολύ καλά. Αφότου έμεινε άνεργος έκανε μαθήματα αγγλικών, πήρε άδεια χειρισμού μηχανημάτων αποθήκων, άρχισε να ψάχνει στις αγγελίες εργασίας και να παίρνει επιδόματα ανεργίας. Τώρα ο κ. Ροντρίγκες που μένει στη Μαδρίτη έχει ένα συμβόλαιο εννέα μηνών ως οδηγός περονοφόρου ανυψωτικού μηχανήματος και κερδίζει 900 ευρώ τον μήνα.

Η ώρα της ΕΚΤ

Με το βασικό επιτόκιο δανεισμού στην Ευρωζώνη να βρίσκεται πλέον στο 0,25%, οι Ευρωπαίοι κεντρικοί τραπεζίτες εξετάζουν με ποιο, ανορθόδοξο, τρόπο θα διατηρήσουν ζωντανή την ανάκαμψη. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Μάριο Ντράγκι έχει αφήσει να εννοηθεί ότι μπορεί να χαλαρώσει κι άλλο τη νομισματική πολιτική της Τράπεζας στην επόμενη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου στις 6 Μαρτίου. Ενα ανησυχητικό σημάδι είναι ο πληθωρισμός, ο οποίος τον Ιανουάριο υποχώρησε στο 0,7%, απομακρυνόμενος ακόμη περισσότερο από τον στόχο της ΕΚΤ για πληθωρισμό κοντά, αλλά κάτω από 2%. Πολλοί αναλυτές ανησυχούν ότι με τον πληθωρισμό στάσιμο ή πτωχικό, η οικονομία της Ευρωζώνης θα υποφέρει. Αναλυτές των Barclays και Morgan Stanley συγκαταλέγονται μεταξύ όσων προειδοποιούν ότι η Ευρωζώνη απειλείται από ιαπωνικό στυλ αποπληθωρισμού. Πάντως, μέχρι σήμερα ο κ. Ντράγκι απορρίπτει την απειλή του αποπληθωρισμού, μιλώντας για παρατεταμένη περίοδο χαμηλού πληθωρισμού.

Οι μεγάλες βιομηχανίες εγκαταλείπουν μαζικά την Αυστραλία λόγω... Κίνας

Τον Σεπτέμβριο του 2012 το αυστραλιανό δολάριο έφτανε στο υψηλότερο επίπεδο έναντι του ευρώ. Εκτοτε, η επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Κίνα, τη μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά της Αυστραλίας, και η εκστρατεία της κεντρικής τράπεζας της Αυστραλίας να ρίξει την αξία του νομίσματος άλλαξαν την κατάσταση. Παρ' όλα αυτά, η εξασθένιση του αυστραλιανού δολαρίου ήρθε πολύ αργά για τη μεταποίηση της χώρας. Τους προηγούμενους μήνες, οι αυτοκινητοβιομηχανίες Toyota και General Motors ανακοίνωσαν την απόφασή τους να κλείσουν τα εργοστάσια που έχουν στην Αυστραλία μέχρι το 2017. Αυτή την εβδομάδα η Alcoa, η τρίτη μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής αλουμινίου παγκοσμίως, ανακοίνωσε ότι θα κλείσει το κυττήριο αλουμινίου στο Πόιντ Χένρι, με αποτέλεσμα να καθούν περίπου χίλιες θέσεις εργασίας. Οπως και οι επικεφαλής των αυτοκινητοβιομηχανιών, έτσι και ο διευθύνων σύμβουλος της Alcoa Κλάους Κλάινφελντ είχε κατά νουν και την ισοτιμία του αυστραλιανού δολαρίου όταν έπαιρνε την απόφασή του. «Παρά τη σκληρή δουλειά των τοπικών ομάδων, αυτά τα περιουσιακά στοιχεία (σ.σ. κυττήριο) δεν είναι πλέον ανταγωνιστικά και δεν είναι οικονομικά βιώσιμα σήμερα ή στο μέλλον», είπε ο κ. Κλάινφελντ. Πάντως, ο βιομηχανικός τομέας της Αυστραλίας ίσως δει καλύτερες ημέρες σύντομα, καθώς οι περισσότεροι οικονομικοί αναλυτές περιμένουν πως η αξία του αυστραλιανού δολαρίου θα υποχωρήσει τους επόμενους 12 μήνες. Ομως, τον Φεβρουάριο τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν τόσο καλά, διότι από την αρχή του μήνα το αυστραλιανό δολάριο έχει ανατιμθεί κατά 3% έναντι του αμερικανικού δολαρίου, με την ισοτιμία να διαμορφώνεται πάνω από το 0,90, το υψηλότερο επίπεδο από τον

περασμένο Δεκέμβριο. Γενικότερα το δολάριο Αυστραλίας θεωρείται ότι συνδέεται στενά με την κινεζική ανάπτυξη λόγω της σημαντικής έκθεσης που έχει η Αυστραλία μέσω των εμπορικών εξαγωγών της στην Κίνα. Τα καλύτερα στοιχεία που ήρθαν από την Κίνα το περασμένο διάστημα, όπως η αύξηση των εξαγωγών περισσότερο από το αναμενόμενο και μια εξίσου μη αναμενόμενη αύξηση του τραπεζικού δανεισμού από την αρχή του έτους, οδήγησαν ορισμένους επενδυτές να αναθεωρήσουν τη άποψη που είχαν, ότι δηλαδή το αυστραλιανό δολάριο θα εξακολουθήσει να υποχωρεί. Εν τω μεταξύ, η προσπά-

Η μείωση των εισαγωγών από την Κίνα, τη μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά της Αυστραλίας, δείχνει να έχει οδυνηρές συνέπειες στον βιομηχανικό κλάδο.

θεια της κεντρικής τράπεζας της Αυστραλίας να εξασθενήσει το νόμισμα κυρίως μέσω λεκτικών παρεμβάσεων μάλλον αναστέλλεται εξαιτίας ανησυχιών περί ανόδου του πληθωρισμού. Το δ' τρίμηνο του 2013 ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,9% σε ετήσια βάση, πολύ υψηλότερα απ' ό,τι αναμενόταν, με αποτέλεσμα ο κεντρικός τραπεζίτης της Αυστραλίας να αλλάξει αμέσως τόνο, στέλνοντας σαφές μήνυμα ότι επιθυμεί την ενίσχυση του νομισματός. Η κατάσταση είναι, όμως, λεπτή. Οι τιμές των ακινήτων στην Αυστραλία αυξάνονται και μαζί τους η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, όπως η αγορά εργασίας παραμένει ασθενική και ο ρυθμός αύξησης των μισθών επίσης.

Αυτή την εβδομάδα η Alcoa, η τρίτη μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής αλουμινίου παγκοσμίως, ανακοίνωσε ότι θα κλείσει το κυττήριο αλουμινίου στο Πόιντ Χένρι, με αποτέλεσμα να καθούν περίπου χίλιες θέσεις εργασίας.

Η ραγδαία ανάπτυξη της μεσαίας τάξης στις αναδυόμενες οικονομίες

Ανάκαμψη των ταχέως αναπτυσσόμενων αγορών κατά 4,7% το 2014 και άνω του 5% το 2015 προβλέπει η τελευταία έκθεση της EY (Ernst & Young), η οποία, ωστόσο, υπογραμμίζει ότι ο κίνδυνος φυγής κεφαλαίων έχει αυξηθεί. Σύμφωνα με την έκθεση, μια αναζωπύρωση της φυγής κεφαλαίων θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση του ρυθμού ανάπτυξης των αγορών αυτών κοντά στο 3% μέχρι το 2015, με διεθνείς επιπτώσεις. Ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να παραμένει σταθερός, κατά τη διάρκεια των επομένων δύο ετών, αναμένεται να αυξηθούν οι αποκλίσεις μεταξύ των χωρών των ταχέως αναπτυσσόμενων αγορών όσον αφορά στην ανάπτυξη.

Στην Ευρώπη

Οι συγκεκριμένες αγορές στην αμερικανική ήπειρο αγωνίζονται να ανακτήσουν δυναμική, ενώ η σταθερή ανάπτυξη στην Κίνα ενισχύει τις ασιατικές. Η ισχυρή βιομηχανική παραγωγή στην Πολωνία και στην Τσεχία ενισχύει την

Στην Κίνα, ο αριθμός των νοικοκυριών με εισόδημα πάνω από 35.000 δολάρια θα τριπλασιαστεί, φθάνοντας τα 80 εκατομμύρια μέχρι το 2022, ξεπερνώντας ακόμη και την Ιαπωνία.

ανάπτυξη στην αναδυόμενη Ευρώπη με προσανατολισμό τη Δυτική Ευρώπη, καθώς η ανάπτυξη επανέρχεται στην Ευρωζώνη με πρώτη τη Γερμανία.

Το 2022 προβλέπεται ότι θα υπάρχουν σχεδόν 200 εκατομμύρια νοικοκυριά της μεσαίας τάξης στις ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές, σε σχέση με 94 εκατομμύρια

το 2012. Καθώς ο αριθμός των νοικοκυριών της μεσαίας τάξης αυξάνεται, η ζήτηση για τις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης αναμένεται να επεκταθεί σημαντικά.

Το 2022 προβλέπεται ότι θα υπάρχουν 200 εκατομμύρια μεσαία νοικοκυριά.

Οι δαπάνες για υπηρεσίες όπως οι επικοινωνίες, ο πολιτισμός και η αναψυχή θα αυξηθούν με σχεδόν διπλάσιο ρυθμό από τις δαπάνες για τρόφιμα.

Η αναδυόμενη μεσαία τάξη αλλάζει το πρότυπο της παγκόσμιας κατανάλωσης. Σύμφωνα με την έκθεση, διαμορφώνονται νέα δεδομένα στην αγοραστική δύναμη σε μερικές από τις σημαντικότερες ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές. Στην Κίνα, ο αριθμός των νοικοκυριών με εισόδημα πάνω από 35.000 δολάρια θα τριπλασιαστεί σε πραγματικούς όρους, φθάνοντας τα 80 εκατομμύρια μέχρι το 2022. Η Κίνα θα έχει περισσότερα νοικοκυριά με τη συγκεκριμένη αγοραστική δύναμη σε σύγκριση με την Ιαπωνία.

Μέχρι το 2022, θα υπάρχουν περισσότερα από 15 εκατομμύρια νοικοκυριά στη Βραζιλία και στη Ρωσία με αυτό το επίπεδο εισοδήματος, ενώ το Μεξικό, η Τουρκία και η Ινδία θα έχουν επίσης από 10 εκατομμύρια νοικοκυριά με αυτό το εισόδημα.

Στη Νιγηρία, ο αριθμός των νοικοκυριών με εισόδημα πάνω από 10.000 δολάρια θα διπλασιαστεί, φθάνοντας τα 11 εκατομμύρια το 2022 από 6 εκατομμύρια σήμερα. Ομως, οι αγοραστικές επιθυμίες των νοικοκυριών αυτών ενδέχεται να είναι πολύ διαφορετικές απ' ό,τι έχουμε δει σε προηγούμενες περιόδους ταχείας οικονομικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα, στην Κίνα, ο ρυθμός των οικονομικών αλλαγών και οι ανησυχίες για την ασφάλεια των τροφίμων και την ποιότητα της ατμόσφαιρας έχουν δημιουργήσει τάση για την υιοθέτηση ενός πιο βιώσιμου καταναλωτικού προτύπου. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσαρμόσουν τα προϊόντα που προσφέρουν στη μεταβαλλόμενη εγχώρια ζήτηση.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014

ΣΥΝΤΟΜΑ

Λύσεις για τις ιδιοκτησίες τους αναζητούν οι κάτοικοι του Ακάμα

Χωριστές συναντήσεις με τον πρόεδρο της Βουλής και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο είχε την περασμένη εβδομάδα η Συντονιστική Επιτροπή Κοινοτήτων και Ιδιοκτητών Γης Ακάμα. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, η Συντονιστική Επιτροπή ανέφερε ότι δεν υπάρχει για 25 χρόνια δίκαιη λύση στο πρόβλημα, ενώ παραμένουν 30.000 δεκάρια ιδιωτικής γης εγκλωβισμένα στη Ζώνη Προστασίας «Natura 2000».

Έγινε, επίσης, αναφορά στην πρόταση της Συντονιστικής για δημιουργία ενός Στρατηγικού Σχεδίου Αειφόρου Οικολογικής Ανάπτυξης και την υλοποίηση ενός τοπικού σχεδίου, που θα αποτελέσει τη βάση για αειφόρο ανάπτυξη και προστασία της φύσης. Επίσης, ζητείται η ανταλλαγή γης από το κράτος, με βάση αντισταθμιστικά μέτρα και η παροχή αδειών για ήπια ανάπτυξη, με συντελεστή της τάξης του 8% με 10%, με βάση το διαχειριστικό σχέδιο για τον Ακάμα και την υποβολή περιβαλλοντικών μελετών. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Συντονιστικής Επιτροπής, η αντίδραση των εκπροσώπων της Ε.Ε. ήταν «πολύ θετική». Προστίθεται ότι ο κ. Ομήρου συμφώνησε ότι «25 χρόνια είναι πολλά και θα πρέπει πλέον να βρεθεί η ποθητή και δίκαιη λύση». Ο πρόεδρος της Βουλής εκφράστηκε θετικά για την πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής. Η Συντονιστική θα έχει την επρχόμενη εβδομάδα συναντήσεις με τον υπουργό Εσωτερικών, την Επιτροπή Περιβάλλοντος, ενώ θα συγκαλέσει Συνέλευση με τη συμμετοχή όλων των κοινοτήτων και των ιδιοκτητών γης. Τέλος, η Συντονιστική αναμένει τη σύσκεψη που θα λάβει χώρα στο Προεδρικό, στα τέλη Μαρτίου, όπου θα ληφθούν οι τελικές αποφάσεις παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας.

30,8 δισ. ευρώ επενδύθηκαν στη γερμανική αγορά το 2013

Στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων έξι ετών βρέθηκαν οι αγοραπωλησίες επαγγελματιών ακινήτων (γραφεία, καταστήματα, αποθήκες και ξενοδοχεία) στη Γερμανία κατά το 2013. Σύμφωνα με στοιχεία της BNP Paribas, κατά τον προηγούμενο χρόνο επενδύθηκαν συνολικά 30,8 δισ. ευρώ, το μεγαλύτερο ποσό από το 2007. Πρόκειται για αύξηση της τάξεως του 21% έναντι του 2012, όταν είχαν επενδυθεί συνολικά 25,6 δισ. ευρώ στη γερμανική αγορά επαγγελματιών ακινήτων. Η άνοδος αποδίδεται στο ότι οι μεν αγοραστές επιχείρησαν να αυξήσουν τις αποδόσεις τους, εν μέσω χαμηλών επιτοκίων, οι δε πωλητές προσπάθησαν να επωφεληθούν των υψηλών τιμών. Το 44% των αγοραπωλησιών αφορούσε κτήρια γραφείων, που κατέκτησαν και τη μερίδα του λέοντος, ενισχύοντας μάλιστα το μερίδιό τους κατά 2,2% σε σχέση με το 2012. Σημαντική άνοδο κατά 2,1% σημείωσαν και οι επενδύσεις σε αποθηκευτικές εγκαταστάσεις/logistics, των οποίων το συνολικό μερίδιο διαμορφώθηκε σε 9%. Η άνοδος των επενδύσεων σε ακίνητα στη Γερμανία και το 2013 οφείλεται στη συνεχή βελτίωση του επενδυτικού κλίματος.

Ενιαία αγορά για ενυπόθηκα δάνεια

Νέα ευρωπαϊκή οδηγία επιβάλλει την ύπαρξη αξιόπιστων προτύπων εκτίμησης ακινήτων

Επιμέλεια: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προχωρά στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς για τις ενυπόθηκες πιστώσεις. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης είναι αισθητές εδώ και πέντε χρόνια. Το ΑΕΠ μειώνεται σε πολλές χώρες, ιδίως στην Ευρώπη, όπου η οικονομική κρίση έχει εξελιχθεί σε κρίση του ευρώ. Αν και η πίστωση βοήθησε σε κάποιες χώρες τους καταναλωτές να μετριάσουν τον αντίκτυπο της μείωσης των εισοδημάτων τους, η συσσώρευση των επισφαλών δανείων έχει κάνει τα νοικοκυριά ευάλωτα σε μελλοντικές κρίσεις. Η διαθεσιμότητα πίστωσης είναι ένα κρίσιμο κομμάτι των εθνικών οικονομιών και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Η οδηγία για τα ενυπόθηκα δάνεια είναι ένα σημαντικό βήμα για την προστασία των καταναλωτών. Η διασφάλιση ότι η αγορά ενυπόθηκων δανείων με πίστωση λειτουργεί με υπεύθυνο τρόπο θα οδηγήσει στην ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Τα πρότυπα

Με τη νέα οδηγία για πρώτη φορά απαιτείται από τα κράτη-μέλη να θεσπίσουν αξιόπιστα πρότυπα εκτίμησης ακινήτων. Τα πρότυπα αυτά θα δημιουργηθούν λαμβάνοντας υπόψη αναγνωρισμένα διεθνή πρότυπα εκτίμησης, συμπεριλαμβανομένων των «Επαγγελματικών Προτύπων Εκτίμησης», γνωστά και ως «Κόκκινη Βίβλος του RICS».

«Η υιοθέτηση της οδηγίας για την ενυπόθηκη πίστωση είναι ένα ιστορικό βήμα για το επάγγελμα των εκτιμητών στην Ευρωπαϊκή Ένωση», δήλωσε ο Reno Cardiff, MRICS, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου RICS Ευρώπης και πρόεδρος του RICS Europe Virtual Valuation Network.

Οι έγκυρες εκτιμήσεις για τους σκοπούς ενυπόθηκων δανείων είναι προς το συμφέρον τόσο του κλάδου των ενυπόθηκων δανείων όσο και των καταναλωτών, καθώς ο προσδιορισμός της αξίας ενός ακινήτου βοηθά στον καθορισμό του μεγέθους της υποθήκης.

Το RICS συμμετείχε σε όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που οδήγησε στην παρούσα οδηγία και είχε επαφές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Κτηματικών Τραπεζών, για να συζητήσουν τη σημασία της εκτίμησης ακινήτων στη διαδικασία του ενυπόθηκου δανεισμού.

Οι έγκυρες εκτιμήσεις για τους σκοπούς ενυπόθηκων δανείων είναι προς το συμφέρον τόσο του κλάδου των ενυπόθηκων δανείων, όσο και των καταναλωτών, καθώς ο προσδιορισμός της αξίας ενός ακινήτου βοηθά στον καθορισμό του μεγέθους της υποθήκης, βοηθώντας ταυτόχρονα και τον καταναλωτή να αξιολογήσει αν το ποσό που επιδιώκει να ξοδέψει είναι σύμφωνο με αυτό που η αγορά θα πλήρωνε εκείνη τη στιγμή. Η οδηγία απαιτεί από τους εκτιμητές να είναι ικανοί επαγγελματικά και επαρκώς ανεξάρτητοι. Προνοεί ότι τα πρότυπα εκτίμησης, προκειμένου να θεωρηθούν αξιόπιστα, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα διεθνή αναγνωρι-

σμένα πρότυπα εκτίμησης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αναπτύχθηκαν από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Εκτίμησης (IVSC) και το RICS. Η διασφάλιση ότι τα εθνικά πρότυπα είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Εκτίμησης σημαίνει ότι οι χώρες θα λειτουργούν με συνέπεια, διαφάνεια και υψηλή ποιότητα σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στην Κύπρο

«Το RICS Κύπρου ξεκινά μια εκστρατεία ενημέρωσης προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Οδηγία με σκοπό τον καλύτερο τρόπο εφαρμογής της», σημειώνει η Λιάνα Τουμάζου, διευθύντρια του RICS Κύπρου, Ελλάδας.

«Με την υιοθέτηση της Οδηγίας, το συντομότερο δυνατό σε σωστή βάση, αναμένουμε ότι θα συντείνει σημαντικά στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης στο χρηματοοικονομικό μας σύστημα και στη γρηγορότερη ανάκαμψη της οικονομίας μας», προσθέτει.

Παράλληλα το RICS Κύπρου προγραμματίζει την έκδοση της τελευταίας έκδοσης της Κόκκινης Βίβλου (Red Book) του RICS στα ελληνικά και θα προσφέρει επιμορφωτικά σεμινάρια που να αφορούν τα πρότυπα μας.

Περαιτέρω συστήνεται επιτροπή που θα συντάξει, κάτω από την καθοδήγηση της Κεντρικής Επιτροπής Εκτιμήσεων (RICS Valuation Professional Group), το κεφάλαιο που θα αφορά τις σημαντικές ιδιομορφίες της κυπριακής αγοράς. Όλες οι προστάσεις στοχεύουν στην αναβάθμιση του επαγγελματισμού σε θέματα εκτιμήσεων και στη θωράκιση του χρηματοοικονομικού μας συστήματος.

Η ισχυρή στερλίνα στέλνει αγοραστής εξοχικών στη Μεσόγειο

Σημαντική αύξηση αγοραστών εξοχικών κατοικιών από τη Βρετανία αναμένεται φέτος σε περιοχές της Μεσογείου, όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Γαλλία, η Τουρκία και ασφαλώς η Ελλάδα. Σύμφωνα με σχετικά στοιχεία της εταιρείας The Overseas Guides Company, η ενίσχυση της στερλίνας σε σχέση με το ευρώ και η θετική πορεία της βρετανικής οικονομίας αναμένεται να λειτουργήσουν υπέρ των Βρετανών αγοραστών εξοχικών κατοικιών. Με τον τρόπο αυτό, θα ανατραπεί η μέχρι πέρυσι κυρίαρχη θέση των αγοραστών από τις σκανδιναβικές χώρες, οι οποίοι πραγματοποίησαν τις περισσότερες κινήσεις στην αγορά εξοχικών κατοικιών της Μεσογείου.

Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι Βρετανοί αγοραστής θα πρέπει να αντιληφθούν ότι οι πραγματικές ευκαιρίες είναι όλο και δυσκολότερο να εντοπιστούν. Επί της ουσίας, η The Overseas Guides Company συμβουλεύει τους ενδιαφερόμενους να μην έχουν υπερβολικές προσδοκίες αναφορικά με το ύψος των τιμών, καθώς σε πολλές χώρες η ανάκαμψη έχει ήδη ξεκινήσει, συμπαράσποντας έτσι και τις τιμές των ακινήτων. Η εικόνα αυτή καταγράφεται σε αγορές όπως η Ισπανία, η Γαλλία και η Πορτογαλία, όπου έχουν πυκνώσει οι ενδείξεις σταθεροποίησης των τιμών. Οσον αφορά την αγορά της Ισπανίας, η έρευνα αναφέρει ότι οι μέσες τιμές αναμένεται να ολοκληρώσουν φέτος την κάθοδό τους, χωρίς

Κερδισμένες αναμένεται να είναι αγορές Ισπανίας, Πορτογαλίας, Γαλλίας, Τουρκίας και Ελλάδας.

όμως αυτό να σημαίνει ότι θα επιστρέψουν σε ανοδικές τάσεις, καθώς η υψηλή ανεργία και η υπερπροσφορά κατοικιών εξακολουθούν να πνίγουν την αγορά. Μάλιστα, στην αγορά των μεταχειρισμένων, καταγράφεται πλέον και το φαινόμενο οι κατοικίες που διατίθενται μέσω τραπεζικών πλειστηριασμών να είναι ακριβότερες από εκείνες που πωλούνται από ιδιώτες (με παρόμοια ποιοτικά χαρακτηριστικά στην ίδια περιοχή). Αυτό οφείλεται

στο ότι οι τράπεζες συνοδεύουν τα ακίνητα αυτά με ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, αιτιολογώντας έτσι το υψηλότερο ζητούμενο τίμημα. Στην Πορτογαλία, η πορεία σταθεροποίησης έχει ξεκινήσει ήδη από το δεύτερο εξάμηνο του 2013, κυρίως λόγω της έλλειψης προσφοράς νεόδμητων κατοικιών, ιδίως στις δημοφιλέστερες παραθεριστικές περιοχές, όπως το Αλγκάρβε. Ταυτόχρονα, οι συνθήκες για αγορά ακινήτων από το εξωτερικό συνεχώς βελτιώνονται, καθώς οι πορτογαλικές τράπεζες έχουν αρχίσει να προσφέρουν περισσότερες επιλογές χρηματοδότησης, ιδίως για εκπλειστηριαζόμενες κατοικίες. Μέχρι πρότινος, οι τελευταίες απευθύνονταν μόνο σε εγχώριους αγοραστής, ενώ πλέον μπορούν να αποκτηθούν και από ξένους.

Σημαντική αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα

Αύξηση 36,2% κατέγραψε ο αριθμός των οικοδομικών αδειών τον Νοέμβριο του 2013 σε ετήσια βάση, ενώ στο 11μηνιο 2013 σημειώθηκε πτώση 27,4%, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ). Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τον Νοέμβριο 2013 το μέγεθος της Συνολικής Οικοδομικής Δραστηριότητας (Ιδιωτικής-Δημόσιας) στο σύνολο της χώρας μετρούμενο με βάση τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, ανήθε σε 1.575 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 320,8 χιλιάδες m2 επιφάνειας και 1.336,1 χιλιάδες m3 όγκου, παρουσίασε δηλαδή, αύξηση κατά 36,2% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 62,8% στην επιφάνεια και κατά 89,0% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2012. Το μέγεθος Ιδιωτικής Οικοδομικής Δραστηριότητας, στο σύνολο της Χώρας, ανήθε σε 1.554 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 308,7 χιλιάδες m2 επιφάνειας και 1.280,4 χιλιάδες m3 όγκου, παρουσίασε δηλαδή, αύξηση κατά 35,1% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, κατά 62,7% στην επιφάνεια και κατά 89,2% στον όγκο, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2012. Αντίστοιχα το μέγεθος της Δημόσιας Οικοδομικής Δραστηριότητας κατά τον μήνα Νοέμβριο 2013, στο σύνολο της Χώρας, ανήθε σε 21 οικοδομικές άδειες, που αντιστοιχούν σε 12,1 χιλιάδες m2 επιφάνειας και 55,7 χιλιάδες m3 όγκου. Το ποσοστό συμμετοχής της Δημόσιας Οικοδομικής Δραστηριότητας στο συνολικό οικοδομικό όγκο, για το μήνα Νοέμβριο 2013, είναι 4,2%.

17^η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs

Περίληψη των αποτελεσμάτων: Βασικά ευρήματα για την Κύπρο

pwC

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα μας www.pwc.com.cy/ceo-survey

Ο δημοσιογράφος Κώστας Μόντης

Ο ιστορικός Πέτρος Παπαπολυβίου σκιαγραφεί μία άλλη πτυχή του μεγάλου Κύπριου ποιητή, εκείνη του δημοσιογράφου

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

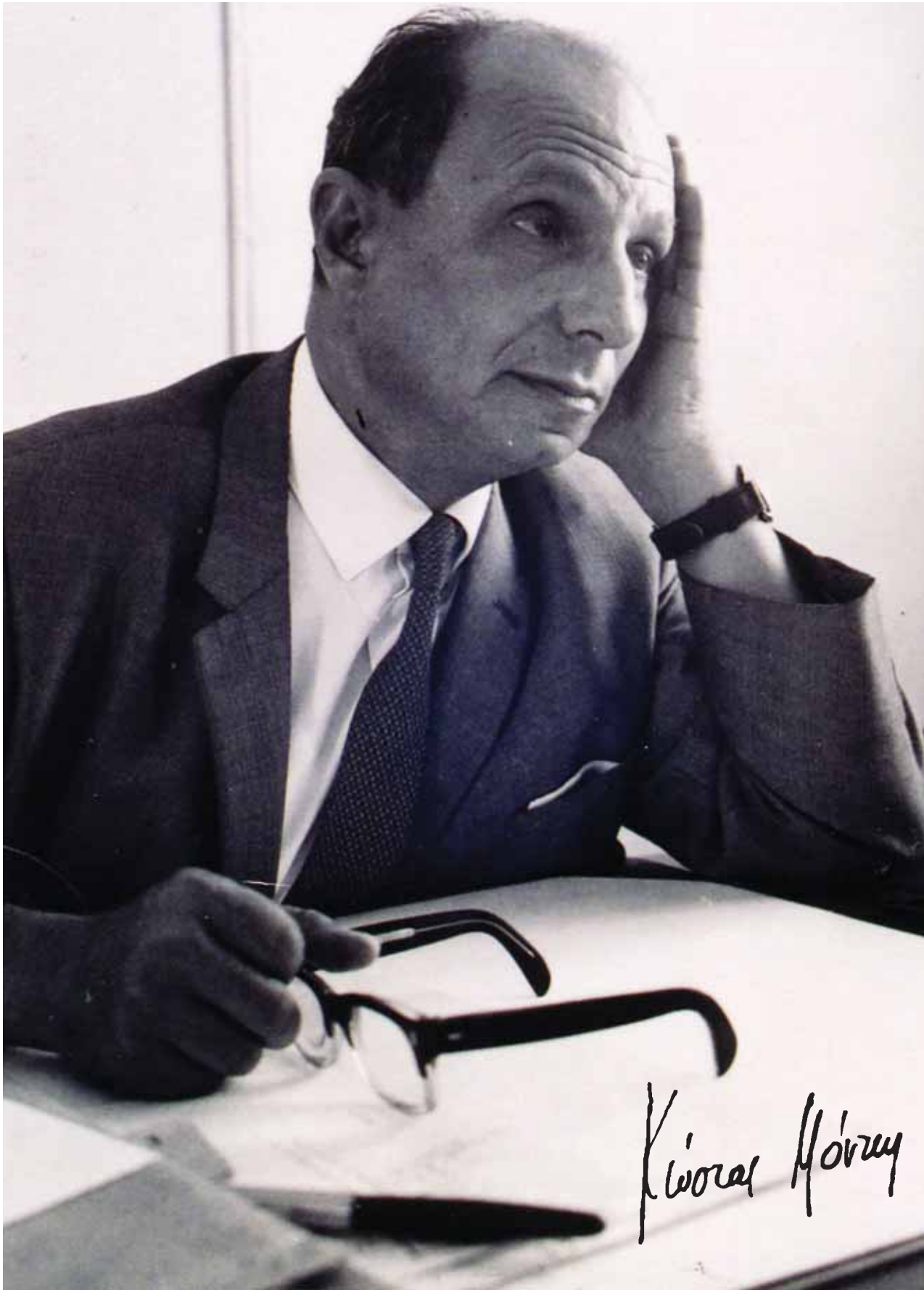
Φέτος συμπληρώνονται εκατό χρόνια από τη γέννηση (18/2/1914) του μεγάλου Κύπριου ποιητή Κώστα Μόντη και δέκα από τον θάνατό του (1/3/2004). Με αυτή την αφορμή ο Φώτος Φωτιάδης πρόεδρος του Κοινωνοφελούς και Επιστημονικού Ιδρύματος Φώτος Φωτιάδης, ο οποίος υπήρξε στενός φίλος του Κώστα Μόντη εισηγήθηκε όπως το 2014 ανακρυχθεί Έτος Μόντη με πλήθος εκδηλώσεων να προγραμματίζονται εις μνήμην του. Η λογοτεχνική προσωπικότητα του ποιητή έχει γίνει ευρύτερα γνωστή και σύμφωνα με του ειδικούς ο Μόντης στα επόμενα χρόνια θα καταστεί ως ένας από τους πιο σημαντικούς ποιητές του Ελληνισμού, ενώ ταυτόχρονα θα αυξάνεται το αναγνωστικό κοινό της ποίησής του. Παράλληλα, όμως, κυριαρχεί και η άποψη ότι ο Κύπριος ποιητής σταδιακά θα πάρει μια θέση ανάμεσα στους μεγάλους ποιητές της εποχής του σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η προσωπικότητα του Κώστα Μόντη όμως δεν περιορίζεται στο πλούσιο ποιητικό του έργο. Μία άλλη πτυχή του ποιητή η οποία παραμένει εν πολλοίς άγνωστη είναι εκείνη του δημοσιογράφου στα νεανικά του χρόνια. Ο ιστορικός και αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Πέτρος Παπαπολυβίου μίλησε στην «Κ» για αυτή την άγνωστη όψη της προσωπικότητας του Κώστα Μόντη.

“

«Το δημοσιογραφικό έργο του Μόντη», αναφέρει ο ιστορικός Πέτρος Παπαπολυβίου, «αναδεικνύει τη στενή σχέση του με το γράψιμο, από τα νεανικά του χρόνια, αλλά και το μέτρο της ενεργής του παρέμβασης στα κοινά».

—Κάτω από ποιες συνθήκες ξεκινά η ενασχόληση του Κώστα Μόντη με τη δημοσιογραφία;

—Ο Κώστας Μόντης αναχώρησε αεροπορικά από την Κύπρο στις 7 Σεπτεμβρίου 1932 για να σπουδάσει στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είχε αποφοιτήσει από το Παγκύπριο Γυμνάσιο, δύο μήνες νωρίτερα, όταν πρώτευσε στην τάξη του, παίρνοντας το Γώγιον Βραβείον, «επ' αρετή και επιμέλεια», και εξημισίας το Σεβέριο και το χρυσό μετάλλιο της Κυπριακής Αδελφότητας Αιγύπτου. Ήταν πεντάρφανος, αφού έχασε τη μητέρα του, το 1926, και τον πατέρα του, τον Οκτώβριο του 1930, θάνατοι που πολλαπλασίασαν την οδύνη της απώλειας δύο αδελφών του, το 1922. Ως αποτέλεσμα της οκτωβριανής εξέγερσης του 1931 (στην οποία πήρε μέρος ο Μόν-

Ο Κώστας Μόντης στο γραφείο του στο Τμήμα Τουρισμού του οποίου διετέλεσε διευθυντής από το 1961 μέχρι το 1976.

της), τον Σεπτέμβριο του 1932 η αποικιακή κυβέρνηση εξέδωσε νόμο που επέτρεπε, από την Πρωτομαγιά του 1936, την άσκηση της δικηγορίας μόνο σε όσους Κύπριους σπούδασαν νομικά στη Βρετανία ή στην Ιρλανδία. Ήταν μία σκοταδιστική απόφαση, στο πνεύμα των αντεπαν-

Η αξία του δημοσιογραφικού έργου

«Το δημοσιογραφικό έργο του Μόντη», αναφέρει ο κ. Παπαπολυβίου, «αναδεικνύει τη στενή σχέση του με το γράψιμο, από τα νεανικά του χρόνια, αλλά και το μέτρο της ενεργής του παρέμβασης στα κοινά. Φωτίζει πτυχές της ζωής και του συνολικού έργου του ποιητή, που δεν στάθηκε ποτέ ένας άφωνος διανοούμενος - απλός παρατηρητής των εξελίξεων, αλλά διεκδικούσε λόγο και ρόλο, επιλέγοντας την αυτόνομη φωνή της εποχής πώλωσης. Τα δημοσιογραφικά του κείμενα διαπνέονται από Ελληνολατρία, την υποστήριξη του ενωτικού αιτήματος, την ουμανιστική υπεράσπιση του αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη και το ενδιαφέρον για τη «χαμηλή ζωή» του μεσοπολέμου, ενώ σημαντικό είναι και τα ταξιδιωτικά του κείμενα. Βεβαίως, ο Μόντης υπήρξε, πάνω από όλα, ποιητής. Όμως, όπως συνέβη και σε άλλους μεγάλους λογοτέχνες, από τη δημοσιογραφία κέρδισε τα πρώτα πρωτοσέλιδα και τα πρώτα μεροκάματα».

στατικών νόμων της «Παλμεροκρατίας», που αποσκοπούσε στην αποκοπή των κυπριακών δεσμών με την Αθήνα. Ο Μόντης ξεκινούσε τις σπουδές του γνωρίζοντας ότι η Νομική θα του ήταν άχρηστη επαγγελματικά, αφού θα μπορούσε να ασκήσει τη δικηγορία στην Κύπρο μόνο όταν γινόταν η ένωση με την Ελλάδα. Η παραπάνω πραγματικότητα επέδρασε ενισχυτικά στη σχέση του Μόντη με τη δημοσιογραφία, πέρα από τη φυσική κλίση του στο γράψιμο. Τα πρώτα χρονολογούμενα του πρωτοετούς φοιτητή Μόντη, με υπογραφή Κ.Μ., δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα της Λευκωσίας «Πρωινή», στις 11 και 13 Νοεμβρίου 1932, δύο μήνες μετά την άφιξη του στην Αθήνα. Είχαν τίτλο, το πρώτο «Η απόμειρη ζωή της Αθήνας. Η ταβέρνα του Καλλέργη» και το δεύτερο «Η ζωή της Αθήνας. Κορίτσια». Ένα χρόνο αργότερα, τον Νοέμβριο του 1933, ξεκίνησε μία πιο μακρόβια σχέση, με την «Ελευθερία», την εγκυρότερη κυπριακή εφημερίδα της εποχής, που άρχισε με ανταποκρίσεις από την Αθήνα με το ψευδώνυμο «Κώστας Άλκιμος» και κράτησε μέχρι την επιστροφή του Μόντη στην Κύπρο και την πρόσληψή του, τον Μάιο του 1938, στην Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία. Στις δύο επόμενες δεκαετίες ο Μόντης συ-

νεργάστηκε με εφημερίδες («Έθνος», «Κυπριακή», «Τα Νέα» κ.ά.) και περιοδικά («Το Θέατρο», «Δελτίον του ΚΕΒΕ», «Τάιμς οφ Σάιπρους»), ενώ δυο προσπάθειες για έκδοση δικής του εβδομαδιαίας εφημερίδας, το 1946-1947 με την «Ελευθέρα Φωνή» και το 1959 με την «Εμπορική», απέτυχαν παταγωδώς. Με την ιδιότητα του γραμματέα της Εμποροβιομηχανικής Ομοσπονδίας Κύπρου έγραψε δεκάδες δελτία τύπου. Τέλος, και ως αγωνιστής της ΕΟΚΑ ο Μόντης επιτέλεσε δημοσιογραφικό έργο, αφού ανυπόγραφα άρθρα του δημοσιεύτηκαν στο «Εγερτήριο Σάλπισμα» της ΑΝΕ.

—Στην πρόσφατη ομιλία σας στο συνέδριο «Κώστας Μόντης: Όλα μου σε ποίηση Κύπρου» αναφερθήκατε στις πολιτικές θέσεις του ποιητή στο δημοσιογραφικό του έργο και στα χρονολογούμενά του κατά την περίοδο 1932-1955. Συνοπτικά ποιες ήταν οι θέσεις που εξέφραζε τότε και ποια είναι τα δικά σας συμπεράσματα γύρω από αυτή την ενασχόληση του Μόντη;

—Πολιτικές θέσεις εκφράζει ο Μόντης πρώτα με τις νεανικές του ανταποκρίσεις από την Αθήνα, όπου σχολιάζει την ταραχώδη ελληνική πολιτική κατάσταση της περιόδου 1933-1936. Στέκεται κριτικά τόσο απέναντι στην κυβέρνηση του Παπανή Τσαλδάρη, όσο και στη βενιζελική αντιπολίτευση. Χαρακτηρίζει «αθλιαν υπόθεση» το κίνημα του Μαρτίου 1933, αλλά και τις προσπάθειες ποινικών διώξεων εναντίον του Ελευθερίου Βενιζέλου ενό, τον Φεβρουάριο του 1934, αποδέχεται την επιβολή δικτατορίας σε εκείνη την πολιτική συγκυρία ως «αναγκαίον κακόν», προτείνοντας μια ρηξικέλευθη λύση για να εξέλθει η Ελλάδα από την κρίση: την «υπερκομματική δικτατορία» από τους οκτώ μεγάλους πολιτικούς άνδρες της χώρας. Όπως έγραφε, και οι οκτώ μαζί, «δύνανται ενούμενοι ν' αποτελέσουν τον Ένα Μεσσίαν, τον Ένα Σωτήρα της Ελλάδος... Πολύ ενδιαφέρουσες είναι οι συνεντεύξεις και οι παρουσιάσεις προσωπικοτήτων της Αθήνας από τον Μόντη, καθώς είναι ενδεικτικές των προτιμήσεων και των γνωριμιών του. Από τον μόνο πολιτικό που πήρε συνέντευξη ήταν από τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου, ενώ παρουσίασε, με αποθεωτικά σχόλια και υπέρτιτλο «Οι μεγάλοι μας», τον Μάρτιο του 1934, τους καθηγητές του Πανεπιστημίου Αθηνών, Αλέξανδρο Σβάλο, του Συνταγματικού Δικαίου, και Ανδρέα Ανδρεάδη, της Δημοσίας Οικονομίας. Για το Κυπριακό, ο Μόντης δεν μπορούσε να γράψει ανοικτά τις απόψεις του στη δεκαετία του 1930 λόγω της αυστηρής αποικιακής λογοκρισίας. Σε ένα άρθρο του, όμως, τον Νοέμβριο του 1933, εκφράζει την απογοήτευσή του για τη στάση των ελληνικών κομμάτων απέναντι στον «έξω Ελληνισμό», δηλαδή κυρίως την Κύπρο. Διαβάζεται και ως ένα πρώιμο «γράμμα στη μητέρα»: «Υπέρ τα κομματικά συμφέροντα υπάρχουν τα γενικότερα, υπάρχει το συμφέρον της πολιτικής ευρυθμίας, της οικονομικής ανασυγκροτήσεως και της κρατικής ανασυντάξεως και ακόμη το καθήκον της μερίμνης προς τον έξω των ορίων του ελευθέρου έθνους διαβιούσα Έλληνοσύνη. Αυτός, ατυχώς, έχει εγκαταλειφθεί από ετών εις την τύχην του. Καμία πολιτική παράταξις δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται δι' αυτόν απορροφημένη από τις κομματικές φροντίδας. Αυτό δε, είναι ένα από τα μεγαλύτερα σφάλματα της συγχρόνου κοινοβουλευτικής πολιτικής». Η πολιτική πρόταση του Μόντη είναι πολύ πιο σαφής με την έκδοση της «Ελευθέρας Φωνής», το 1946-1947, με υπέρτιτλο «Υπέρ των όλων η Ένωσις και η Ελλάς», σε μία περίοδο πώλωσης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο. Η ακρωμάτιστη και ακομμάτιστη εφημερίδα του Μόντη αντιμετώπιζε τη δυσπιστία των κομματικών ηγεσιών και της Αριστεράς και της Δεξιάς και έκλεισε μετά από έξι φύλλα. Πρόλαβε, όμως, να δώσει το στίγμα μιας ανένταχτης φωνής που υπηρέτούσε την ενωτική υπόθεση και όχι τις κομματικές αντιπαραθέσεις.

Με τη σύζυγό του Έρα, κατά την τελετή βράβεισής του από την Ένωση Συντακτών το 1994.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

23.02-1.3.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΘΕΑΤΡΟ

«Απόψε θα πετάξω την τέφρα σου»

Η **Νέα Σκηνή** του ΘΟΚ παρουσιάζει το θεατρικό έργο του Κώστα Μανούρη «Απόψε θα πετάξω την τέφρα σου» σε σκηνοθεσία Μαγδαλένας Ζήρα. Η υπόθεση στρέφεται γύρω από τη Φιλομήλα που αποφασίζει να σκορπίσει την τέφρα του συζύγου της, που της έχει κάνει τον βίο αβίωτο. Πού θα σκορπίσει την τέφρα του; Τέσσερις υποψήφιοι τόποι. Παραστάσεις Τετάρτη με Παρασκευή στις 8:30 μ.μ. στη Νέα Σκηνή ΘΟΚ, Λευκωσία. Πληρ. 77727217.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Η Δήμητρα Γαλάνη «Αλλιώς» στο RED

Μία από τις κορυφαίες Ελληνίδες ερμηνεύτριες αλλά και δημιουργούς, η Δήμητρα Γαλάνη θα βρεθεί την επόμενη εβδομάδα στην Κύπρο για δύο ιδιαίτερες εμφανίσεις. Μετά την κυκλοφορία της καινούριας της δισκογραφικής δουλειάς «Αλλιώς» η τραγουδοποιός επανέρχεται στον ζεστό χώρο της μουσικής σκηνής RED για να μαγέψει το κοινό με τα καινούρια αλλά και τα παλαιότερα της τραγούδια. Με ένα ξεχωριστό μουσικό πρόγραμμα η Ελληνίδα ερμηνεύτρια υποσχεται να μας ταξιδέψει στο παρελθόν με νοσταλγικές ερμηνείες αλλά και να μας φέρει στο σήμερα με τα καινούρια της κομμάτια και όχι μόνο. Δευτέρα 24 και Τρίτη 25 Φεβρουαρίου στη μουσική σκηνή RED στις 9:30 μ.μ. Λευκωσία. Πληρ. 22767711.

Με μία νέα δισκογραφική δουλειά, σε στίχους του Παρασκευά Καρασούλου η Δήμητρα Γαλάνη ξανά στη μουσική σκηνή του RED.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

NEA YOPKA
ΕΚΘΕΣΗ
Museum of Modern Art
www.moma.org

«**Heana Gonnabend**: Ambassador for the New». Καλερίστα και συλλέκτρια, η Ιλεάνα Σόναμπεντ (1914-2007) διέθετε οξύτατο ένστικτο για την ανακάλυψη νέων ταλέντων, μια «ακόρεστη όρεξη για το καινούριο». Στη διάρκεια της μακρόχρονης διαδρομής της, ανέδειξε πολλούς σημαντικούς καλλιτέχνες και έπαιξε τον ρόλο της καλλιτεχνικής πρέσβειρας μεταξύ ΗΠΑ και Ευρώπης. Συνέβαλε στο να γίνει γνωστή η αμερικανική pop art (εδώ ένα «διπλό» πορτρέτο της από τον Γουόρхолл) στην Ευρώπη, αλλά και οι καλλιτέχνες της ιταλικής Arte Povera στο Παρίσι και στη Νέα Υόρκη. Υποστήριξε επίσης μερικούς από τους πιο αντιεμπορικούς και αντισυμβατικούς δημιουργούς της εννοιολογικής τέχνης και της performance art τις δεκαετίες του '70 και του '80. Πρόσφατα η οικογένειά της δώρισε στο MOMA ένα από τα έργα της συλλογής της, το «Canyon» του Ρόμπερτ Ράουσεμπεργκ, δώρεά που υπήρξε η αφορμή για τη διοργάνωση αυτής της έκθεσης, στην οποία παρουσιάζονται έργα περίπου 40 καλλιτεχνών. Εως τις 21 Απριλίου.

ΘΕΑΤΡΟ
Theatre Row - Lion Theatre
www.theatrerow.org

«**Breakfast With Mugabe**». Γραμμένο από τον Φρέτζερ Γκρέις, το Πρόγραμμα με τον Μουγκάμπε» είναι εμπνευσμένο από τις δημοσιογραφικές αναφορές ότι ο Ρόμπερτ Μουγκάμπε, ο πρόεδρος της Ζιμπάμπουε, υπέφερε για μεγάλο διάστημα από βαριά κατάθλιψη και κατέφυγε για θεραπεία σε λευκό ψυχίατρο. Συναρπαστικό και με έντονα σακχαρώδη βάσματα ανάμεσα στη νηφαλιότητα και τη βία, το έργο εστιάζει σε θέματα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εποχή μας: την ένταση ανάμεσα στις μοντέρνες ιδέες και στα πατροπαράδοτα πιστεύω, το ερώτημα αν οι πρώην αποικιοκρατούμενοι μπορούν να συμβιώσουν με τους πρώην δυνάστες τους, και το πώς ένας άνθρωπος που έχει υποστεί καταπίεση μπορεί να γίνει ο ίδιος καταπιεστής. Εως τις 2 Μαρτίου.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
Philadelphia Museum of Art
www.philamuseum.org

«**The Surrealists: Works from the Collection**». Ξεκινώντας από το Παρίσι το 1924, χρονιά δημοσίευσης του Σουρεαλιστικού Μανιφέστου από τον Αντρέ Μπρετόν, το σουρεαλιστικό κίνημα επιχείρησε να ανατρέψει τους συμβατικούς κανόνες στη λογοτεχνία και στις εικαστικές τέχνες φέρνοντας στο προσκήνιο τις δυνάμεις του υποσυνείδητου, χρησιμοποιώντας πειραματικές τεχνικές και δοκιμάζοντας τα όρια του κοινωνικής αποδοκτού. Στα χρόνια που οδήγησαν στον Ισπανικό Εμφύλιο και τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, το κίνημα ανέπτυξε την πολιτική φωνή του, αντανάκλωντας συναισθήματα και προβληματισμούς για όσα τραγικά συνέβαιναν στον κόσμο. Η δεκαετία του '30 ήταν η «χρυσή» εποχή του, ωστόσο το κίνημα παρέμεινε ζωντανό για πολύ καιρό ακόμη και, μέσα και από τη διασπορά των καλλιτεχνών εξαιτίας του πολέμου, συνέβαλε στη γέννηση νέων καλλιτεχνικών ρευμάτων, όπως ο αφηρημένος εξπρεσιονισμός στις ΗΠΑ. Η έκθεση παρουσιάζει μια ανθολογία έργων από τη μεγάλη συλλογή που διαθέτει το μουσείο. Εως τις 2 Μαρτίου.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Η Τέχνη της μικροκεραμικής υπό διερεύνηση

Η έκθεση «**Ceramic Matters**» μας καλεί να κοιτάξουμε προσεκτικά το προϊόν κεραμικής στην οποία συμμετέχουν 15 καλλιτέχνες υπό την επιμέλεια του εικαστικού Σάββα Χριστοδουλίδου. Για να το κατορθώσουμε, ας ανατρέξουμε στους εμπνευσμένους του αιώνα που πέρασε. Όχι αυτούς που «χάιδεψαν» τον άργιλο (Gauguin, Miro, Picasso) αλλά αυτούς που, απαλλαγμένοι προσαγωγών και αξιώσεων του παρελθόντος, αναζήτησαν στην τέχνη της κεραμικής μία ενδοσκοπική συνθήκη. Η έκθεση «Ceramic Matters» ζητά να βρούμε τη χαμένη θέση της Κεραμικής του τόπου μας. Να ξαναγίνει μνήμη η κεραμική, εύπλαστη μνήμη, μνήμη πυρόχρωμη. Μία μνήμη έτσι όπως ο Σειφέρης τη σημείωσε κάπου στα περίκωρα της Κεράνειας: σαν «ζύμη που τη στεγνώνει ο ήλιος» και γίνεται μετά σκληρή. Εγκαίνια Κυριακή 23 Φεβρουαρίου στις 5 μ.μ. στο Φωτώριο Εικαστικής Καλλιέργειας, στον Δημοτικό Κήπο, Λευκωσία. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 7 Μαρτίου. Πληρ. 22681088.

Πότε ένα κεραμικό είναι έργο τέχνης; Η παρούσα έκθεση μέσα από την περιουλογή ετερόκλητων υφολογικά κεραμικών επιχειρεί να δώσει απαντήσεις.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Άντρας - γυναίκα» από τη Μ. Σκαπούλλη

Η **Μυρτώ Σκαπούλλη** πραγματοποιεί την τέταρτη της ατομική έκθεση με τίτλο «Άντρας - γυναίκα» παρουσιάζοντας 50 έργα διαστάσεων 50x50 εκ., που απεικονίζουν, καλλιτεχνικά, το γυμνό ανθρώπινο σώμα. Στα έργα της χρησιμοποιείται ο φωτορεαλισμός και οι φιγούρες της, που αποτυπώνονται με ακριβικό πάνω σε τετράγωνο καμβά, χαρακτηρίζονται από κίνηση και συστροφή. Μέσα από ζωντανά χρώματα και τονικές αντιθέσεις, ο δυναμισμός και η ευαισθησία συνυπάρχουν. Η έκθεση βρίσκεται στην γκαλερί Γκλόρια στη Λευκωσία και θα διαρκέσει μέχρι τις 8 Μαρτίου. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 10:30 - 12:45 π.μ. και 5:00 - 8:00 μ.μ. Σάββατο, 10:30 - 12:45 π.μ. Πληρ. 22726205.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Οι κανταδόροι Γιωργαλλέτου τιμούν τον μεγάλο μάεστρο Μίμη Πλέσσα

Τα τελευταία 28 χρόνια οι Κανταδόροι Γιωργαλλέτου διοργανώνουν μία μουσική μυσταγωγία που απευθύνεται σε όλη την πόλη της Λεμεσού και όχι μόνο. Κάθε χρόνο με αυτή την εκδήλωση τιμούν μία προσωπικότητα του Καρναβαλιού και φέτος επέλεξαν να τιμήσουν τον μεγάλο Έλληνα μουσικοσυνθέτη και μάεστρο, Μίμη Πλέσσα για τη μεγάλη συμβολή του στη μουσική αλλά και στον δίσκο τους «Εδώ Λεμεσός» μιας και ο Μίμη Πλέσσας είναι ο άνθρωπος που ενορχήστρωσε τα κλασικά εκείνα τραγούδια. Το ιστορικό CD των Γιωργαλλέτων «Εδώ Λεμεσός» θα πωλείται στην εκδήλωση με την υπογραφή του μάεστρου Μίμη Πλέσσα ο οποίος θα βρίσκεται στην εκδήλωση. Κυριακή 23 Φεβρουαρίου έξω από το Πέλαμο στη Λεμεσό στις 6:00 μ.μ. Πληρ. 99557750.

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Σκοτεινός Τομέας

Αντιγράφουμε από την ιστοσελίδα <http://www.paideia-news.com> : «Χρηματοδότηση ύψους 1.2 εκατομμυρίων ευρώ από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ERC Consolidator Grants) εξασφάλισε ο Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Κωνσταντίνος Σκορδής. Το ποσό αυτό θα έλθει εξ ολοκλήρου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Η εν λόγω χρηματοδότηση με τίτλο «Theories and Models of the Dark Sector: Dark Matter, Dark Energy and Gravity» θα δημιουργήσει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ερευνητική ομάδα Βαρύτητας και Κοσμολογίας, ανοίγοντας παράλληλα τέσσερις νέες θέσεις εργασίας για νέους επιστήμονες.

Σύμφωνα με το προτεινόμενο πρόγραμμα έρευνας, TheMoDS, ο Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Σκορδής και η ομάδα του θα διερευνήσουν τις υποθέσεις στις οποίες βασίζεται η μέχρι τώρα αποδεκτή θεωρία της βαρύτητας, η Γενική Σχετικότητα του Αϊνστάιν. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα TheMoDS

ερευνά την επίδραση της βαρύτητας και του Σκοτεινού Τομέα πάνω στην εξέλιξη του Σύμπαντος και τη δημιουργία των γαλαξιών.

Ο Σκοτεινός Τομέας αποτελείται από τη Σκοτεινή Ύλη και τη Σκοτεινή Ενέργεια, δύο υποτιθέμενες μορφές ύλης και ενέργειας που ίσως να υπάρχουν στο Σύμπαν. Σημερινά δεδομένα καταδεικνύουν ότι είτε ο Σκοτεινός Τομέας αποτελεί περίπου το 95% όλων των μορφών ύλης και ενέργειας στο Σύμπαν (κάτι που δεν έχει μέχρι στιγμής επιβεβαιωθεί πειραματικά), είτε η Γενική Σχετικότητα δεν είναι επαρκής για να περιγράψει τη δύναμη της βαρύτητας. Το πρόγραμμα TheMoDS θα διερευνήσει ποιά από τις δύο παραπάνω υποθέσεις είναι η σωστή.

Η ομάδα θα χρησιμοποιήσει δεδομένα κυρίως από τις μετρήσεις της Κοσμικής Θερμικής Ακτινοβολίας από τον δορυφόρο Planck Surveyor της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος (ESA) και από το Atacama Cosmology Telescope (τηλεσκόπιο που βρίσκεται σε έρημο της

Χιλής). Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα από τον δορυφόρο Planck Surveyor μαζί με άλλα δεδομένα μετρήσεων της βαρύτητας από το πλιακό μας σύστημα, ο κ. Σκορδής και η ομάδα του θα ελέγχουν διάφορα θεωρητικά μοντέλα βαρύτητας. Η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει σε μία πιο ακριβή κατανόηση της επίδρασης της βαρύτητας στην ύλη, καθώς και της σημαντικότητας του Σκοτεινού Τομέα στην κοσμολογία». (15/2/2014).

Νομίζω ότι αυτή είναι η καλύτερη εντόπια είδηση που διάβασα, εδώ και πάρα πολύ καιρό.

Δεν μπορώ να θυμηθώ την προηγούμενη και πότε ήταν. Μοιάζει απροσδιόριστος ο χρόνος που έχει περάσει από τότε που γέμισα αγαλλίαση και ελπίδα το μυαλό μου, με κάτι που συνέβη σε αυτόν τον τόπο. Επίσης, θεωρώ ότι θα έπρεπε να αναδημοσιεύεται κάθε εβδομάδα στα κυπριακά ΜΜΕ για πολλούς λόγους: Ο κυριότερος είναι για να τη διαβάσουν κάποια στιγμή οι περισσότεροι, μήπως και νοιώσουν αυτήν τη μικρή ανακούφιση ότι κάτι πάει καλά. Ότι

κάποιος τα καταφέρνει με όπλα τη γνώση και την αξία του. Ότι θα τα καταφέρουν κι άλλοι στον τομέα τους να ξεπεράσουν τη διαρκή μάχη για αυτά που θα έπρεπε να είναι αυτονόητα. Ότι θα εμπεδωθεί επιτέλους πως η έρευνα και η δημιουργία είναι προϋποθέσεις μιας μακροχρόνια βιώσιμης ανάπτυξης και ότι η μέγιστη επίδραση είναι η παιδεία και οι επιστήμες.

Επίσης η είδηση αυτή θα ήταν καλό να υπενθυμίζεται σε όσους την ξεχάσουν και ξαναβουλιάζουν στην απελπισία των πέτρινων χρόνων που προβλέπουν τα οικονομικά μοντέλα μας. Εκεί που δεν ανιχνεύεται ο Σκοτεινός Τομέας του ανθρώπινου μυαλού και της οικονομικής συμπεριφοράς. (Άλλο «λαμπρό» πεδίο έρευνας, όπου το πειραματικό εργαστήριο είναι ολόκληρη η Κύπρος με τα μοναδικά και πρωτοφανώς συμβαίνοντα στη μέχρι τώρα Ιστορία.)

Συχαρητήρια κ. Σκορδή και στους βοηθούς σας και στις ανθρώπινες ψυχές που σας ενισχύουν. Καλή επιτυχία κι ευχαριστούμε πολύ για την ανάσα...

Το καλοκαίρι του Καπότε στην Πάρο

Πώς ταξίδεψε και πώς πέρασε τις τετράμηνες διακοπές του το 1958, ο ευγενής και εσωστρεφής Αμερικανός συγγραφέας

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΣΤΕΡΙΟΥ*

Λίγο πριν σαλπάρει για την Ελλάδα με το Vulcania, ένα πλοίο που συνδέει ακτοπολιτικά Νέα Υόρκη και Τεργέστη με ενδιάμεσους σταθμούς τα λιμάνια της Λισαβώνας, της Βαρκελώνης και της Πάτρας, ο Αμερικανός συγγραφέας Τρούμαν Καπότε είχε προλάβει να αλλάξει το όνομα της κεντρικής πρωταγωνίστριας στη νουβέλα του «Πρόγευμα στο Τίφανις» διορθώνοντας την τελευταία στιγμή τις σελίδες του δακτυλόγραφου με μολύβι. Η «Κόνι Γκούσταφσον» (αρχικό ονοματεπώνυμο του διάσημου call-girl) έμελλε να μείνει τελικά στην ιστορία ως «Χόλι Γκολδάιτλ» και να ενσαρκωθεί λίγα χρόνια αργότερα από την Οντρέϊ Χέμπαρντ στην κινηματογραφική μεταφορά του βιβλίου από τον Μπλέικ Εντουαρντς.

«Τελείωσα το σύντομο μυθιστόρημά μου "Πρόγευμα στο Τίφανις". Το Bazaar θα το δημοσιεύσει στο τεύχος Ιουλίου –παρόλο που κάνουν πολλές κόνζες για τη γλώσσα σε κάποια σημεία, και φοβάμαι ότι θα μου την φέρουν αλλάζοντάς το την τελευταία στιγμή χωρίς να το ξέρω», αναφέρει ο Καπότε σ' ένα γράμμα του τον Μάιο του '58.

Οι διαπραγματεύσεις για την τύχη της νουβέλας συνεχίζονται ακόμα και μετά την άφιξή του στο νησί της Πάρου τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς: η φίλη του Καρμέλ Σνόου απολύεται, και το κείμενο, που κρίνεται τολμηρό από τον νέο αρχισυντάκτη, μεταπωλείται και δημοσιεύεται τελικά στο Esquire.

Αγναντεύοντας το Αιγαίο από το δωμάτιο 15 του ξενοδοχείου «Μελτέμι» της Παροικιάς, ο Καπότε γράφει στον Μπένετ Σερφ, τον άνθρωπο που του είχε εξασφαλίσει συμβόλαιο με τον εκδοτικό οίκο Random House: «Όσο ήμασταν στην Αθήνα, έλαβα ένα μεγάλο τηλεγράφημα από τον Κλέι Χιλ του Esquire: Εξακολουθεί να προσπαθεί για το "Πρόγευμα στο Τίφανις". Και λίγο παρακάτω: Είμαστε σ' ένα αρκετά από-

Οντρέϊ Χέμπαρντ και Τζορτζ Πέπαρντ, οι δύο βασικοί πρωταγωνιστές της κινηματογραφικής μεταφοράς της νουβέλας «Πρόγευμα στο Τίφανις» του Τρούμαν Καπότε. Οι διαπραγματεύσεις για την έκδοση του βιβλίου κράτησαν πολύ, αφού ο Αμερικανός συγγραφέας έφτασε στην Πάρο τον Ιούνιο του 1958.

μερο και μοναχικό μέρος που διάλεξε για να περάσουμε το καλοκαίρι (δεν υπάρχουν καθόλου άλλοι ξένοι, κτλ.). Αλλά είναι πολύ όμορφα, κι ελπίζω να είναι καλό μέρος για να δουλέψει κανείς: Γιατί, μα τον Θεό, δεν υπάρχει και τίποτα άλλο να κάνεις».

Κυκλαδίτικο σουκαστήριο

Για τον Αμερικανό συγγραφέα η δεκαετία '50-60 είναι μια περίοδος ταξιδιών και αναζήτησης. Από το Παρίσι και τη Ρώμη ως το Πορτοφίνο και την Ταορμίνα, συνοδευόμενος από τον κατά δέκα χρόνια μεγαλύτερό του, επίσης συγγραφέα, Τζακ Ντάνφι (σύντροφο της ζωής του ως το τέλος), ο Τρούμαν Καπότε γυρίζει την Ευρώπη αλλάζοντας τόπους, σπίτια και παραστάσεις.

Η Ελλάδα εντάσσεται στο ταξιδιωτικό πλάνο των δύο συγγραφέων, ενώ η Πάρος θα πρέπει να τους προτάθηκε ως

Ο Τρούμαν Καπότε άλλαξε το όνομα της κεντρικής ηρωίδας του «Πρόγευμα στο Τίφανις» όταν βρισκόταν καθ' οδόν για την Ελλάδα.

κυκλαδίτικο σουκαστήριο κατά το πέρασμά τους από την Αθήνα. Το νησί, αν εξαιρέσει κανείς κάποια σποραδικά αρνητικά σχόλια, περιγράφεται από τον Καπότε σαν επίγειος παράδεισος: «Ποτέ κανένα μέρος δεν μας άρεσε περισσότερο. Απόλυτα όμορφο. Μόνο ήλιος, θάλασσα και πρεμία. Ούτε ένας τουρίστας. Η πόλη είναι κάτασπρη –με μπλε αυλές και τοίχους καλυμμένους με αναρριχτικά φυτά, και αυλές που για σκεπή έχουν κληματαριές– σαν μια καθαρή, κοραλλένια Κάσπη».

Στην τετράμηνη διαμονή του στην Πάρο ο νεαρός Τρούμαν καταγίνεται με τη συγγραφή σχολίων για το φωτογραφικό λεύκωμα «Observations» του Richard Avedon, διαβάζοντας μανιώς Προυστ και Τσάντλερ. Παράλληλα, αρχίζει να τον απασχολεί μορφικά ένα μεγάλο έργο που, όπως ομολογεί στην αλληλογραφία του, έχει ήδη ξεκινήσει να γράφει.

Ωστόσο, το «Answered Prayers» (περι αυτού πρόκειται) δεν θα ολοκληρωθεί ποτέ. Μια ημιτελής εκδοχή του μυθιστορήματος θα κυκλοφορήσει μόνο μετά τον θάνατό του.

Ξενοδοχείο «Μελτέμι»

Καπότε και Ντάνφι νοικιάζουν τα δωμάτια 15 και 16 στο νεόδμητο ξενοδοχείο «Μελτέμι» της Παροικιάς, μια υψηλού επιπέδου τουριστική επιχείρηση της οικογένειας Καραδόντη, στην κατοχή της οποίας βρισκόταν εκείνη την εποχή και το αθηναϊκό «Acropole Palace». Στο κτίριο που στεγάζεται σήμερα το δημαρχείο Πάρου οι δυο τους θα περάσουν ένα ήσυχο καλοκαίρι χωρίς να δώσουν το παραμικρό δικαίωμα στην τοπική κοινωνία.

Η κ. Πόπη Σπαθιά, νεαρή τότε υπάλληλος του ξενοδοχείου, τους θυμάται να παίρνουν μόνιμο τους πρωινό, με τον Καπότε να παρωδεί τις εύπορες Κολωνακιώτισσες των διπλανών δωματίων. Χαρακτήρας κλειστός και ευγενής, ο εσωστρεφής κουτσομπόλης του '58 απέ-

χει αρκετά απ' την περσόνα που λίγα χρόνια αργότερα θα ξεσηκώσει την υψηλή κοινωνία της Νέας Υόρκης με το θρυλικό «Black and white ball», αλλά και τον λογοτεχνικό κόσμο με το non fiction αριστούργημά του «Έν ψυχρώ». Δεν συμμετέχει, όπως ο Ντάνφι, ούτε καν στα λιτά πάρτι της «Αλώνας» (ενός μικρού υψώματος δίπλα στο ξενοδοχείο), όπου η νεολαία της εποχής διασκεδάζει φλερτάροντας γύρω απ' ένα ταπεινό ηλεκτρικό πικάπ.

Με την άφιξη του Σέσιλ Μπίτον, στενού φίλου του Καπότε, τον Αύγουστο, η παρέα της Πάρου μεγαλώνει. Ο σερ Σέσιλ Γουόλτερ Μπίτον, πολεμικός φωτογράφος κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, φωτογράφος μόδας της βρετανικής Vogue αλλά και επίσημος φωτογράφος της βρετανικής βασιλικής οικογένειας καταφτάνει στην Παροικιά για να τον συναντήσει. Ο Καπότε έχει φροντίσει να τον δειλάσει περιγράφοντάς του το μέρος ένα μήνα νωρίτερα: «Μένουμε σ' ένα πολύ καθαρό και ευχάριστο ξενοδοχείο. [...] Όλα πολύ άνετα. Κι αν έρθεις –αν; πρέπει να έρθεις– θα κάνουμε καλούς διακανονισμούς για σένα. Ναι, πρέπει να έρθεις. Είναι ένα τέλειο μέρος για να ξεκουραστείς και να δουλέψεις και να κολυμπήσεις και να κάνεις βόλτες».

* Ο κ. Χρήστος Αστερίου είναι συγγραφέας. Το τελευταίο του μυθιστόρημα «Ισλα Μπόα» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πόλις.

● **Τρούμαν Καπότε:** Πρόγευμα στο Τίφανις. Μετάφραση: Ανδρέας Αποστολίδης. Πατάκης 2013.

Τρούμαν Καπότε: Η αλληλογραφία του. Μετάφραση: Μυρσίνη Γκανά. Μεταίχμιο 2007.

Truman Capote: Portraits and observations. Random House 2007.

Truman Capote: Answered Prayers. Vintage Publishers 1994.

Jack Dunphy: Dear Genius. A memoir of my life with Truman Capote. McGraw-Hill Book Company 1987.

ΤΟ ΡΙΚ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ

Δημόσια διαβούλευση για το ρόλο και την αποστολή της Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης.

Για να υποβάλλετε τη γνώμη σας επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας στο www.cybc.com.cy

Δώστε μας τη γνώμη σας.

ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥΤΙΜΗ

Διάρκεια διαβούλευσης: από 22/1/14 έως 7/3/14

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

25^{οι}

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΕΑΤΡΟΥ

17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ – 24 ΜΑΡΤΙΟΥ 2014

Υποστηρικτής Χορηγός Επικοινωνίας

Πληροφορίες και πρόγραμμα παραστάσεων στο www.thoc.org.cy

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΚΑΛΟΣΠΥΡΟΥ

Η Ομηρική «Nebraska»

Στο δοκίμιο του με τίτλο «The Autumn of the Body», ο Ουίλιαμ Μπιάτλερ Γέιτς προέτρεπε τους καλλιτέχνες της εποχής του να επιστρέψουν στον αρχαίο κόσμο της Οδύσσειας ώστε: «να ξαναμάθουμε πώς να περιγράφουμε διά μακρών έναν ηλικιωμένο άνδρα να περιπλανιέται σε μαγικά νησιά, την επιστροφή του στην πατρίδα του μετά από όλα αυτά, το πώς παίρνει σιγά σιγά εκδίκηση (...) και εντούτοις να κάνουμε όλα αυτά διαφορετικά». Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αν θα μπορούσε να έχει υπόψη του το εν λόγω κείμενο ο ελληνικής καταγωγής Αμερικανός σκηνοθέτης Αλεξάντερ Πέιν. Παρ' όλα αυτά, το ταξίδι του πρωταγωνιστή του στη συγκινητική «Nebraska», την πιο πρόσφατη και καλύτερη ταινία του μέχρι σήμερα, μοιάζει να έχει κινηματογραφηθεί από κάποιον που προσπαθεί να αποδείξει την επίκαιρη αναγκαιότητα της επιστροφής που είχε προτείνει ο Γέιτς (και υλοποίησε ο Τζις στον «Οδυσσέα»). Εστω, έναν αιώνα αργότερα, σε μια εποχή που, πάντως, προσφέρει για συνεχείς αναδρομές σε διδακτικές περιόδους.

Ο σκηνοθέτης Αλεξάντερ Πέιν με τον Μπρους Ντερν (δεξιά) που υποδύεται τον Γούντι Γκραντ στην ταινία «Nebraska».

Είναι αρκετές οι ταινίες του Πέιν στις οποίες ένας ή περισσότεροι ήρωες αποφασίζουν κάποια στιγμή να επιχειρήσουν ένα road trip. Ωστόσο δύσκολα θα χαρακτήριζε κανείς «Οδύσσεια» ακόμη και το «Πλαγίως», το πιο λυτρωτικά περιπετειώδες έργο του. Πίσω από τις ατέλειωτες περιπλανήσεις των δυο φίλων που καταπίνουν τα χιλιόμετρα και τους αμπελώνες στο γλυκόπικρο οινόβη «Πλαγίως», κρύβεται μια μελαγχολική σάτιρα για την καθυστέρημένη ωρίμανση εκείνων που πορεύονται ολισταχώς προς τη μέση ηλικία, προσπερνώντας διαρκώς τις μακροχρόνιες ήττες που έχουν σφραγίσει ζωές, οι οποίες έχουν πάψει εδώ και καιρό να υπόκεινται σε στοιχειώδη αυτοκριτική. Η «Nebraska» δεν είναι άλλη μία «ταινία δρόμου» που αποθεώνει την πολυμοχθη κατάκτηση της αυτεπίγνωσης. Ούτε τοντάρε ήμωσ στην αριστοσυμβολική δύναμη που εκλύει

η οικειοποίηση της «Οδύσσειας» ως άτυπου υπότιτλου για κάθε έργο που ξεδιπλώνει ένα μακρύ ταξίδι με καθαρή τέλος. Η «Nebraska» είναι μια αντι-Οδύσσεια του εικοστού πρώτου αιώνα που αναδεικνύει τον καταπιεσμένο πρωισμό του ανθρώπου που μοιάζει εσασί εγκλωβισμένος στη στατική, αντι-ηρωική ζωή κάθε επαρχίας. Και είναι μια αντι-Οδύσσεια διότι στο πρώτο μισάωρο δεν υπάρχει τίποτα που να προμηνύει την έλευση του ηρωικού στοιχείου. Ο «Οδυσσέας» της «Nebraska», ο Γούντι Γκραντ (έξοχος στον ρόλο του ο καρατερίστας Μπρους Ντερν), είναι ένας απότομος, ανισόρροπος, απλούςιστος και πεισματώμενος μοιρολάτρης αλκοολικός σε προχωρημένη ηλικία. Αυτός ο φαινομενικά πεπειραμένος σκίερ των αναποδιών της ζωής είναι, εντούτοις, αρκετά αφελής να πιστεύει ότι έχει κερδίσει ένα εκατομμύριο δολάρια στο λαχείο, αφηφώντας τον ανυπόμονο οργισμένο ψόγο των αγαπημένων του προσώπων που φυσικά γνωρίζουν ότι πρόκειται για τυπική διαφημιστική απάτη.

Η ξεροκεφαλιά του Γούντι παρασύρει τον Ντέιβιντ, τον έναν από τους δυο γίους

του, σε ένα ταξίδι 1.450 χιλιομέτρων, με αφετηρία το Μπλίινγκς της Μοντάνα και προορισμό το Λίνκολν της Νεμπράσκα. Οι ενδιάμεσοι σταθμοί δεν είναι τα «μαγικά νησιά» για τα οποία μιλούσε ο Γέιτς, αλλά οι απaráλλαχτα μονότονες πόλεις της αμερικανικής ενδοχώρας. Προτού φτάσουν στο Λίνκολν, οι δυο συνοδοιπόροι καταλούν για το Σαββατοκύριακο στη γενέτειρα του Γούντι, το Χόθορν της Νεμπράσκα, μια πόλη που υπάρχει μονάχα στη φαντασία του σεναριογράφου της ταινίας, Μπομπ Νέλσον. Η μυθική Ιθάκη του Γούντι Γκραντ. Από το σημείο αυτό κι έπειτα, ο υποφισμένος θεατής καθίσταται δέσμιος των συνεπιρών του. Ο Γούντι, μόνος, μαζί με τον Ντέιβιντ ή με τη συνοδεία της οικογένειάς του (έχουν καταφτάσει στην πόλη η σύζυγος και ο έτερος γιος του), επισκέπτεται τους νεκρούς συγγενείς και φίλους του στο νεκροταφείο έξω από την πόλη, αλλά και στα μπαρ και στο συνεργείο που διατηρούσε κάποτε. Ο Ντέιβιντ πληροφορείται εκπληκτος από μια παλιά αγαπημένη του πατέρα του ότι ο Γούντι είχε πολεμήσει στην Κορέα, τη δική του Τροία, γεγονός που είχε καταφέρει να κρατήσει κρυφό από τους γίους του. Και στη σεκάνς του φινάλε, όπου ο Γούντι επιστρέφει στο Χόθορν μετά το κάζο του Λίνκολν, οδηγώντας το φορτηγό που μόλις αγόρασε –φυσικά όχι με τα χρήματα του ανύπαρκτου λαχείου–, ο «Οδυσσέας» παίρνει την εκδικαστική του από τους παλιούς συνεργάτες, τους συμπολίτες και τους συγγενείς του που τον χλεύασαν για την αποκοτιά του να διεκδικήσει την τελευταία του πιθανότητα να κερδίσει τα χρήματα που λαχταρούσε να αφήσει κληρονομία στην οικογένειά του.

Στην «Ποιητική» ο Αριστοτέλης γράφει ότι ο Όμηρος παρουσιάζει ανθρώπους καλύτερους από εμάς. Ο Γούντι σίγουρα δεν είναι ο καλύτερος άνθρωπος στη «Νεμπράσκα». Όμως η εκδίκησή του είναι η εκδίκηση ενός καλού, περήφανου και βαθιά τρυφερού ανθρώπου.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ / Της ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Μεταπολιτευτική πεζογραφία και δημόσια σφαίρα

Στις 12 και 13 Φεβρουαρίου, η Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας της Σχολής Μωραΐτη διοργάνωσε διήμεριδα με θέμα «Μεταπολιτευτική πεζογραφία και δημόσια σφαίρα». Πολλά ή και ενδιαφέροντα ακούστηκαν τις δύο αυτές ημέρες, για τον τρόπο με τον οποίο η πεζογραφία της μεταπολιτευτικής περιόδου συνδέθηκε περισσότερο ή λιγότερο με την Ιστορία και την κοινωνία. Καλύτερα, πώς απεικόνισε τις αλλαγές που τις μορφοποίησαν. Άλλα περιγραφικά, άλλα κανονιστικά, με άμεση και δηλωμένη αναγωγή στο δέον, στην κοινωνικά ουδέτερη της λογοτεχνίας. Πολλές φυσικά οι οπτικές και αντικρουόμενες και οι σκέψεις μετά τις τοποθετήσεις, μετά τις συζητήσεις, ακόμη περισσότερες. Θα σταθώ σε δύο σημεία. Το πρώτο είναι ο ορισμός του επιπέδου της σχέσης πολιτικής, κοινωνίας και λογοτεχνίας. Το δεύτερο είναι η ρητή ή υπόρρητη υποτίμηση της μεταπολιτευτικής πεζογραφίας στο πλαίσιο της γενικευμένης υποτίμησης της Μεταπολίτευσης, ολέθριας και απλούστερης κατά τη γνώμη μου. Με κάποιο τρόπο, το πρώτο απαντά στο δεύτερο και μαζί αποτελούν μια αρχή για νέες συζητήσεις.

Μια παραδοσιακή και μηχανιστική θεώρηση της λογοτεχνίας, τη θέλει να αντανακλά, να αναπαριστά την πραγματικότητα. Η λογοτεχνία, όμως, όντας ως τέχνη-επικοινωνία ένα σύστημα, είναι η ίδια μέρος της πραγματικότητας αυτής, όπως διαμορφώνεται στον παρόντα χρόνο. Επικοινωνεί συγχρονικά με άλλα συστήματα, στο πλαίσιο ευρύτερων σχηματισμών, της κουλτούρας, της κοινωνίας, όχι με τρόπο γραμμικό, αλλά με μεταβιβάσεις, αναδρομές, μετατοπίσεις. Ποτέ η παραγωγή και η πρόσληψή της ωστόσο δεν είναι εν κενώ και εκτός κοινωνίας. Υπ' αυτά την έννοια, η λογοτεχνία, ακόμη και όταν δεν μιλάει για Ιστορία, πολιτική και κοινωνία, είναι πολιτική με την ευρύτερη έννοια του όρου. Οι γενικές κατηγορίες που σχηματίζουν σε επίπεδο μακροδομής το μεταπολιτευτικό τοπίο της πεζογραφίας συντονίζονται με τη διαίρεση της μεταπολίτευσης σε δύο φάσεις, κατά τον Γιάννη Βούλγαρη λόγου χάριν (Η μεταπολιτευτική Ελλάδα 1974-2009, Πόλις 2013), της αρχικής αντιδεξιόσ ευφορίας και της μεταδιπολικής πια, μετά το 1989 και την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, παγκοσμιοποίησης, αλλά όχι με τρόπο γραμμικό. Θα λέγαμε μάλιστα ότι η λογοτεχνία λειτουργεί ως «εργαστήρι» όπου ζυμώνονται ιδέες που θα εμφανιστούν λίγο αργότερα εναργώς στα υπόλοιπα συστήματα. Ήδη την πρώτη πενταετία μετά την πτώση της κούντας μια νέα γενιά αμφισβητεί την πολιτική λογοτεχνία και εισάγει το προσωπικό και το ιδιωτικό στον χώρο της πεζογραφίας, πριν από τη ρήξη της συλλογικότητας, την υποχώρηση του εθνικού υπέρ των νέων υπερεθνικών σχηματισμών και την κατάρρευση του ιδιωτικού στην πο-

λιτική και την κοινωνία αλλά και τη γιγάντωση -; των εκδοτικών οίκων που αλλάζουν φυσιογνωμία και την πατρωνία των ΜΜΕ στο λογοτεχνικό πεδίο. Είκοσι χρόνια πριν από την κρίση, κάποια μυθιστορήματα περιέγραφαν τους όρους δημιουργίας της, με τον ίδιο τρόπο που η ποίηση εδώ και μια δεκαετία αλλά και η πεζογραφία τον τελευταίο καιρό προτείνουν όψεις μέλλοντος. Η επιμονή στη γλώσσα και το ύφος, από την άλλη, στην τεχνική και στο παίγνιο, ακόμη και η διαχείριση των ειδών μπορούν να αποτελέσουν σε ένα επίπεδο πολιτικές επιλογές.

Η μεταπολιτευτική πεζογραφία είναι λοιπόν εξ ορισμού πολιτικοκοινωνική, υπό μία έννοια, αφού εκφράζει την εποχή και είναι εξίσου καλή και κακή με τη Μεταπολίτευση. Και σε καμία περίπτωση δηλαδή δεν είναι κακή, αν μείνουμε στο επίπεδο της λογοτεχνικότητας, αφού έχουμε σημαντικούς συγγραφείς και εξίσου σημαντικά έργα, σε όλες τις τάξεις και τα ρεύματα. Το ζήτημα είναι τι μας λείπει στα σχήματα σαν αυτό, βασισμένα σε αδρούς συσχετισμούς λογοτεχνικών και εξωλογοτεχνικών στοιχείων με άζουθ θεματικούς αν όχι με προαπειλούμενα ηθικά. Δημιουργούν το πλαίσιο για την εξέταση των έργων προφανώς, των κειμένων, που μόνο αυτά αποτελούν την πρώτη ύλη της λογοτεχνίας και της ιστορίας της. Διπλή στοχοθεσία, ευρύ πεδίο διαλόγου.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

- 1. Αθηνές σπέσιαλ λε τουρ, του Βασίλη Καλλιδή (Πατάκης).** Μια διαφορετική περιήγηση στην Αθήνα της γεύσης.
- 2. Οι βασικοί νόμοι της ανθρώπινης ηλιθιότητας, του Κάρλο Τσιπόλα (Κέδρος).** Σύντομο, πνευματώδες δοκίμιο, μία από τις πιο ισχυρές δυνάμεις που εμποδίζουν την ανάπτυξη της ανθρώπινης ευμάρειας και ευτυχίας.
- 3. Μια σταγόνα Ιστορία, του Δημήτρη Καμπουράκη, μέρος Γ' (Πατάκης).** Σπάνιες στιγμές της ελληνικής ιστορίας που εξηγούν πολλά για τη σημερινή μας κατάσταση.
- 4. Τι πιστεύω, της Ζακλίν ντε Ρομιγιό (Πατάκης).** Ένα κείμενο γραμμένο μετά τον Μάη του '68, επίκαιρο, σοφό και συνεκτικό, για τις ραγδαίες αλλαγές του σύγχρονου κόσμου.
- 5. Πώς λειτουργεί ο κόσμος, του Νόαμ Τσόμσκι (Κέδρος).** Επιμελημένες ομιλίες και συνεντεύξεις του Αμερικανού στοχαστή.
- 6. Ο επαναστατημένος άνθρωπος, του Αλμπέρ Καμύ (Πατάκης).** «Ενα από τα σπουδαιότερα μανιφέστα του ανθρωπισμού».
- 7. Το αόρατο ρήγμα, του Αρίστου Δοξιάδη (Καρος).** Πώς λειτουργεί η ελληνική οικονομία στην πράξη; Σε τι διαφέρει από άλλες δυτικές οικονομίες;
- 8. Πάτρικ Λη Φέρμιορ - Μια περιπέτεια, της Αρτέμιδος Κούπερ (Μεταίχμη).** Η βιογραφία ενός μεγάλου φίλου της χώρας μας.
- 9. Τα κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας, του Κώστα Κωστή (Πόλις).** Μια διεισδυτική αφήγηση της ιστορίας του νεότερου ελληνικού κράτους.
- 10. Ερμάν Εσσε: 66 Μαθήματα καθημερινής σοφίας, του Αλλαν Πέρου (Πατάκης).** Ο Ερμάν Εσσε προσφέρει τόσο στο μυθιστορηματικό, όσο και στο δοκιμιακό και ποιητικό του έργο όραματα και συμβουλές τεράστιας αξίας για μια ζωή απλή, σοφή και ουσιαστική.

Σπάνιες στιγμές της ελληνικής ιστορίας που εξηγούν πολλά για τη σημερινή μας κατάσταση.

Δύο άντρες μεγάλης ηλικίας εμφανίζονται ξαφνικά, μετά από πενήντα χρόνια, στην παλιά συμφροπιτήριά τους.

Η ιστορία δύο ανθρώπων και μιας ολόκληρης εποχής.

Η ιστορία δύο ανθρώπων και μιας ολόκληρης εποχής.

Αυτή την εβδομάδα

Λογοτεχνία

- 1. Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο, της Αλκίς Ζέη (Μεταίχμη).** Ένα αυτοβιογραφικό κείμενο, ζωντανό, τρυφερό, εκμυστηρευτικό.
- 2. Μικρά Αγγλία, της Ιωάννας Καρυστιάνη (Καστανιώτης).** Από τα πιο αγαπημένα βιβλία της συγγραφέως, συναντιέται ξανά με το κοινό μέσω του κινηματογράφου.
- 3. Ο εκατοντάχρονος που πήδηξε από το παράθυρο και εξαφανίστηκε, του Γιούνας Γιούνασον (Ψυχογιός).** Όταν ένας 100ετής γεράκος αποφασίζει να μην το βάλει κάτω και το σκάει από το γηροκομείο την ημέρα των γενεθλίων του.
- 4. Το βιβλίο της Κατερίνας, του Αύγουστου Κορτώ (Πατάκης).** Η ιστορία μιας γυναίκας που πάλεψε με την ψυχική ασθένεια. Μια οικογενειακή σάγκα, με μυστικά, ενοχές και πολλή αγάπη.
- 5. Γενέθλια Ξανά, της Μάρως Βαμβουνάκη (Ψυχογιός).** Δύο άντρες μεγάλης ηλικίας εμφανίζονται ξαφνικά, μετά από πενήντα χρόνια, στην παλιά συμφροπιτήριά τους.
- 6. Κωνσταντινούπολη, των σεβών μου φρόβων, του Γιάννη Ξανθούλη (Διόπτρα).** Μια διαφορετική περιήγηση στην Κωνσταντινούπολη, με τη γοπητευτική πένα και ματιά του Γ. Ξανθούλη.
- 7. Επιχείρηση Ζάχαρη, του Ιαν ΜακΓιόυαν (Πατάκης).** Ένα μυθιστόρημα για την Αγγλία της οικονομικής κρίσης και τις αναζητήσεις των ανθρώπων.
- 8. Ήταν ένας καφές στη κόβολη, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Επανεκδόση του πρώτου μυθιστορήματος της πιο ευπώλητης συγγραφέως, με τον τίτλο που είχε δώσει εκείνη.

Όταν ένας 100ετής γεράκος αποφασίζει να μην το βάλει κάτω και το σκάει από το γηροκομείο την ημέρα των γενεθλίων του.

Η βιογραφία ενός μεγάλου φίλου της χώρας μας.

* Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Ευριπίδης» (Χαλάνδρι, Κηφισιά).

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ

Ο χρόνος με τη Ρόζι

εκδ. Κέδρος, σελ. 472

Ένας ναυπηγικής γιατρού αποφασιζει να αυτοκτονήσει. Την τελευταία νύχτα της ζωής του επιθυμεί να την περάσει με μια νεαρή πόρνη. Μοναδική προϋπόθεση το κορίτσι να λέγεται Ρόζι, το όνομα του παιδικού μεγάλου έρωτα της ζωής του. Τι τον οδηγεί στη μοιραία απόφαση; Πόσο αναπεριπαιχτική μπορεί να αποβεί η περιπέτεια της τελευταίας στιγμής; Από την Αθήνα του χρες και του σήμερα στην Μπανγκόκ του ερωτικού τουρισμού. Από τα προσφυγικά του Ποδονήρι στις μεζονέτες της Εκάλης. Μνήμες από την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και τη γενιά του Πολυτεχνείου.

ΔΟΚΙΜΙΟ

ΤΖΟΥΛΙΑΝ ΜΠΑΡΝΣ

Τα τρία επίπεδα της ζωής

μετ. Θωμάς Σκόσσης

εκδ. Μεταίχμη, σελ. 168

Είναι ένα βιβλίο για την αγάπη και την οδύνη της απώλειας ενός αγαπημένου προσώπου. «Συνδυάζει δύο ανθρώπους που δεν είχαν συνυπάρξει προηγουμένως», γράφει ο «μάγος της καρδιάς» Τζούλιαν Μπαρνς. «Κάποιος φορτός το αποτέλεσμα μοιάζει με εκείνη την πρώτη απόπειρα του ανθρώπου να προσδέσει ένα μπαλόνι με υδρογόνο πάνω από ένα μπαλόνι αερόστατου με θερμό αέρα. Τι προτιμάτε: να συντριβείτε και μετά να καείτε ή να καείτε και μετά να συντριβείτε; Άλλοτε όμως ο συνδυασμός λειτουργεί και τότε ο κόσμος αλλάζει».

ΔΟΚΙΜΙΟ

BORIS VIAN

Πορνογραφικά γραπτά

μετ. Ρίτα Κολαΐτη

εκδ. Νεφέλη, σελ. 84

Τα όρια ανάμεσα στον ερωτισμό και την πορνογραφία, ανάμεσα στην αξιοσέβαστη και την άλλη λογοτεχνία, είναι άκρως ασαφή. Οι ειδήμονες και οι σχολαστικοί δικαστές το ξέρουν καλά αυτό: Η διαστροφή βρίσκεται στο μυαλό του αναγνώστη και η απλή περιγραφή ενός δέντρο μπορεί να προκαλέσει σε εκείνον τον οποίο ο δάιμονας του σεξ τον γαργαλίζει, επίμονα οράματα που το «Σατυρικό» ή ο μαρκήσιος ντε Σαντ μόλις σκιαγραφούν δειλά. «Ξεξουσιαστικά σημαίνει με την ψυχρή μου» έγραψε ο Μπορίς Βιάν (1920-1959).

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΤΑΝΙΕΛ ΚΕΛΜΑΝ

F, μετ. Κώστας Κοσμάς

εκδ. Καστανιώτη, σελ. 294

Παραμονές της οικονομικής κρίσης, ο καθολικός ιερέας Μάρτιν Φρίντλαντ συναντιέται με τον ετεροθαλή αδελφό του Ερικ, έναν καταχρεωμένο σύμβουλο επενδύσεων που φροβάται ότι από στιγμή σε στιγμή μπορεί να καταλήξει στη φυλακή. Με τις παραισθήσεις του από τα ψυχοφάρμακα κάτι σκίεις τον προειδοποιούν για κάτι τρομερό, αν και η προειδοποίηση θα έπρεπε να απευθύνεται στον δίδυμο αδελφό του, έμπορο οράματα που το «Σατυρικό» ή ο μαρκήσιος ντε Σαντ μόλις σκιαγραφούν δειλά. «Ξεξουσιαστικά σημαίνει με την ψυχρή μου» έγραψε ο Μπορίς Βιάν (1920-1959).

ΠΑΙΔΙΚΟ

Παραμύθια των αδελφών Γκριμμ

μετ. Στρατής Τσίρκας

εικον. Werner Klemke - Δημήτρα Σπυριδωνός

εκδ. Ηριδανός, σελ. 246

Ο Χάνσελ και η Γκρέτα, ο βασιλιάς Βάτραχος, ο Κοντοεμβισούλης, η Σταχτοπούτα, ο λύκος και τα εφτά κατσικάκια ή ο μάστρο Σουβλής αποτελούν τους αθάνατους ήρωες που δημιουργήσαν οι αδελφοί Γιόαхим και Βίλχελμ Καρλ Γκριμμ, καταγράφοντας στις αρχές του 19ου αιώνα παραδοσιακά γερμανόφωνα παραμύθια. Ο τόμος τον οποίο μετέφρασε ο Στρατής Τσίρκας περιλαμβάνει 27 παραμύθια για παιδιά στην πρωτότυπη τους εκδοχή.

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ: 10.2.2014 - 16.2.2014

Το «The Voice» και οι άλλοι

Το νέο πρόγραμμα του ANTI αποδεικνύεται ως η κότα με τα χρυσά αυγά

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η φετινή τηλεοπτική σεζόν ανήκει, σύμφωνα πάντα με τις μετρήσεις τηλεθέασης της Nielsen, στον ANTI, ο οποίος κατάφερε μετά από πολλά χρόνια να πάρει κεφάλι και να αφήσει πίσω τον μεγάλο του αντίπαλο το Σίγμα. Ο ANTI καταφέρνει τις τελευταίες εβδομάδες να ξεπερνά το 21% στο σύνολο της τηλεθέασης του, αφήνοντας αρκετά πιο πίσω το δεύτερο κανάλι Σίγμα που περιορίζεται πλέον γύρω στο 17 με 18%. Αν και από τις αρχές της σεζόν με την παρουσίαση των

Οι γυρισμένες πλάτες των κριτών, η αγωνία αν θα γυρίσουν ή όχι και να διεκδικήσουν τον συμμετέχοντα έδωσε ένα άλλο κύρος στα τέτοιου τύπου «ητλη-ταλεντοπαίχινδα».

μία κορεσμένη από τέτοιου τύπου προγράμματα το «The Voice» ήρθε να φέρει το κάτι διαφορετικό. Οι γυρισμένες πλάτες των κριτών, η αγωνία αν θα γυρίσουν ή όχι και να διεκδικήσουν τον συμμετέχοντα έδωσε ένα άλλο κύρος στα τέτοιου τύπου «ητλη-ταλεντοπαίχινδα».

Η υποδοχή του «The Voice» ξεπέρασε αναμφίβολα και τις προσδοκίες των πλέον αισιόδοξων, αφού για πρώτη φορά μετά από αρκετά χρόνια βλέπουμε τη-

λεοπτικό πρόγραμμα που προβάλλει η κυπριακή τηλεόραση να ξεπερνά εβδομαδιαίως το 55% και τις 170.000 τηλεθεατές. Μάλιστα, να σημειώσουμε ότι το εν λόγω τηλεοπτικό προϊόν προβάλλεται στην Κύπρο με κάποια μειονεκτώματα, αφού παίζει στο νησί με μία μέρα καθυστέρηση σε σχέση με την Ελλάδα από τη μία και από την άλλη στο νησί μεταδίδεται ημέρα Σάββατο, μια μέρα που είναι δύσκολη για υψηλές τηλεθεασίες.

Το «The Voice» έβαλε ξανά στη ζωή μας τις παρεχόμενες συγκεντρώσεις στα σπίτια τύπου... Γιουροβίζιον για σουβλάκι, πίτσα και μπίρες που θα μας κρατήσουν στο σπίτι τα σαββατόβραδα για να το παρακολουθήσουμε, να κουστομπολέψουμε και ταυτόχρονα να τουτάρουμε. Όσο και αν πρόκειται για ακόμα ένα ενδυνάμει ριάλιτι το «The Voice» αποτελεί αυτή την στιγμή το ισχυρότερο τηλεοπτικό ψυχαγωγικό πρόγραμμα που, αν μη τι άλλο, σε αυτή την εποχή που ζούμε θα μας κάνει να ξεχαστούμε και να χαμογελάσουμε. Συγκεκριμένα το τελευταίο επεισόδιο του «The Voice» που προβλήθηκε το Σάββατο 15/2 το παρακολουθήσαν 171.000 τηλεθεατές, ενώ η τηλεθέαση στο σύνολο της έφτασε στο 55,7%.

Αναμφίβολα, το «The Voice» αποτελεί το εμπορικότερο τηλεοπτικό πρόγραμμα της σεζόν, ενώ ακόμη δεν έχουν ξεκινήσει τα live, αν και οι blind auditions ίσως προσέλκουν περισσότερο το ενδιαφέρον μας.

ΕΙΔΑΝ

The Voice

171.000

ANTI 15/02
55,7%

Μπρούσκο

109.000

ANTI 10/02
28,9%

Όνειρο ήταν

104.000

Mega 10/02
27,3%

La Patrona

85.000

Σίγμα 16/02
25,2%

Κυπριώτικο σκετς

84.000

PIK1 16/02
25,2%

“
Το «The Voice» έβαλε ξανά στη ζωή μας τις παρεχόμενες συγκεντρώσεις στα σπίτια τύπου... Γιουροβίζιον για σουβλάκι, πίτσα και μπίρες που θα μας κρατήσουν στο σπίτι τα σαββατόβραδα.

νέων τηλεοπτικών προγραμμάτων είχε διαφανεί η δυναμική του ANTI έναντι των υπολοίπων κυπριακών καναλιών.

Με τέσσερις δικές του τηλεοπτικές σειρές, με το «Μπρούσκο» να κερδίζει τη μερίδα του λέοντος, ο ANTI έβαζε πλώρη για τη φετινή του μεγάλη επιτυχία. Η ισχυροποίηση του προγράμματος του ANTI οφείλεται επίσης και στη δυναμική του εξ Ελλάδος προγράμματός του, αφού κατά τη φετινή χρονιά το αδελφό κανάλι έκλεισε πολλά χρυσά συμβόλαια, ενδυναμώνοντας τόσο το πρωινό του πρόγραμμα όσο και το βραδινό. Μεγαλύτερη όμως προώθηση έδωσε το δημοφιλές παγκοσμίως τάλεντ σόου «The Voice» που ήρθε να αντικαταστήσει όλα όσα είχαμε δει μέχρι σήμερα. Σε

1	ANTI	21,8%
2	ΣΙΓΜΑ	17,2%
3	OTHERS	16,4%
4	MEGA	15,3%
5	PIK1	15,3%
6	OTHER CY	9,5%
7	PIK2	1,9%
8	CY PAV	1,3%
9	ΔΤ	1,3%

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ένα κανάλι των CytVision, Primetel, Cablenet, OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAV: LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.
ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

PIK1 ΘΗΛ.: 22862000

- 21.30** Πτανικός: Αίμα & αστάλι
- 07.30** Θεία λειτουργία
- 10.30** Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 12.15** Η ύπαιθρος Εκπομπή με θέματα από την αγροτική ζωή.
- 12.45** Κύπρος ένα ταξίδι Οδοιπορικό στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.
- 13.15** Είμαστε εδώ Νεανική εκπομπή.
- 14.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 14.15** Σάββατο κι απόβραδο-(Ε)
- 15.45** Τετ-Α-Τετ - (Ε) Εκπομπή με τον Τάσο Τρύφωνος.
- 17.00** Η παροιμία μας Εκπομπή για τους αποδήμους Κυπριούς
- 17.30** Αμύνεσθαι περί πάτρης
- 18.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.15** Πατάτες 9 - (Ε) Σατιρική εκπομπή.
- 18.50** Χωρίς αποσκευές Ταξιδιωτική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασίου.
- 19.20** Κυπριώτικο σκετς - (Ε)
- 20.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.30** Πτανικός: Αίμα & αστάλι (Titanic blood and steel)
- 00.15** 4U two - (Ε)
- 02.15** Χωρίς αποσκευές - (Ε)
- 03.00** Πατάτες 9 - (Ε)
- 04.00** Κύπρος ένα ταξίδι - (Ε)
- 04.30** Αμύνεσθαι περί πάτρης

PIK2 ΘΗΛ.: 22862000

- 18.00** Λήξη Ολυμπιακών
- 07.00** MAD Music
- 09.00** Παιδική ζώνη α. Το κόκκινο λεωφορείο β. Η Ρόζι και οι φίλοι της γ. Τόμος το τρενάκι δ. Ποκόγιο ε. Μπομπ ο μάστορας στ. Μπάρνι ζ. Κλίφορντ n. The big Cartoonie show θ. Τα τρελά Καρτούνς ι. Στη χώρα του γιστί - Γιατί TV - (Ε)
- 13.00** Κλήρωση προκριματικής φάσης EURO 2016 (Απευθείας μετάδοση)
- 14.05** Παιδική ζώνη - (Ε)
- 16.30** Μιχανοκίνητος αθλητισμός - (Ε)
- 17.00** Πορεία προς το Παγκόσμιο Κύπελλο του 2014. Πρόγραμμα 1ο.
- 17.30** Ολυμπιακοί Αγώνες Σότσι 2014
- 18.00** Τελετή Λήξης Ολυμπιακών Αγώνων Σότσι 2014
- 20.30** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
- 20.40** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
- 20.50** Right on - Πρόγραμμα παραγωγής Euronews.
- 21.00** Κλήρωση προκριματικής φάσης EURO 2016 - (Ε)
- 22.00** Μπεντιβόλο, οικογένεια ντετέκτιβ (Famiglia in Giallo). Αστυνομική ιταλική σειρά. Επ. 6ο. (Τελευταίο)
- 23.45** Παλμοί ζωής Κοινωνική εκπομπή.
- 00.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
- 01.05** ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ

MEGA ΘΗΛ.: 22477777

- 23.20** Last house on the left
- 07.00** Θεία λειτουργία
- 10.00** Μουσική α. Το κόκκινο λεωφορείο β. Η Ρόζι και οι φίλοι της γ. Τόμος το τρενάκι δ. Ποκόγιο ε. Μπομπ ο μάστορας στ. Μπάρνι ζ. Κλίφορντ n. The big Cartoonie show θ. Τα τρελά Καρτούνς ι. Στη χώρα του γιστί - Γιατί TV - (Ε)
- 13.00** Όνειρο ήταν - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 14.30** Smart face - (Ε)
- 15.10** Πού σου νέφκω special... - (Ε)
- 16.00** Message in a bottle Ρομαντική ταινία
- 18.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.30** Με τα παντελόνια κάτω Ελληνική κωμική σειρά με τους Κώστα Βουτσά, Ιεροκλή Μιχαηλίδη, κ.ά. Επεισόδιο 22ο.
- 19.30** Κάτω Παράτι Ελληνική κωμική σειρά με τους Γιάννη Τσιμισέλη, Νάντια Κοντογεώργη,
- 20.20** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.20** Μουσικό κουτί Live - special. Τηλεπαίχινδο
- 23.20** Last house on the left Θρίλερ, με τους Τόνι Γκόλντγουιν, Σάρα Πάξτον, κ.ά.
- 01.00** Ίχνι - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 01.40** Οι μάγισσες της Σμόρνης - (Ε)
- 02.30** Η ζωή που δεν έζησα-(Ε) Ελληνική σειρά.
- 03.20** Μη φρόβασι τη φωτιά-(Ε) Ελληνική σειρά.
- 04.20** Love sorry - (Ε)
- 05.00** Οι αυθαίρετοι - (Ε)
- 05.30** Χαραυγή - (Ε)

ANTI ΘΗΛ.: 22200200

- 21.15** The Voice
- 06.00** Πρωινή ενημέρωση
- 06.30** Τα κοπέλια - (Ε)
- 07.00** Ένα κι ένα - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 07.30** Dr. Ρούλης - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.20** Λίτσα.com - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 09.10** Η εκδίκηση - (Ε) Τηλενουβέλα.
- 11.10** Δείξε μου το φίλο σου - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 11.45** The Biggest Game show in the World - (Ε)
- 13.00** Music and more Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 13.50** Winter Wireout - (Ε)
- 14.40** Βολς με 12 Θεούς - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 16.20** Μπρούσκο - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 18.00** Τα νέα του ANTI σε 10'
- 18.10** The Voice Blind Auditions - (Ε)
- 18.40** Λεφτά στο Λεπτό The Voice Blind Auditions - (Συνέχεια)
- 20.20** Τα νέα του ANTI
- 21.15** The Voice - Blind Auditions. Talent show με τον Γιώργο Ρούσοο.
- 23.15** Grey's anatomy V - (Ε) Επεισόδιο 6ο. «Life during wartime».
- 00.15** Τίτλοι ειδήσεων
- 00.20** Αθλητικές ειδήσεις
- 00.30** Κράτα γερά - (Ε) Με τον Γιώργο Λιάνο.
- 01.20** Ιστορίες από την απέναντι όχθη - (Ε)
- 02.10** Μαύρος ικεανός - (Ε)
- 03.00** Τα νέα του ANTI - (Ε)
- 04.00** Οι χωραφές - (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛ.: 22580100

- 21.30** Νύχτα γάμου
- 06.20** Οι αδιάφοροι - (Ε) Κυπριακή σειρά
- 06.50** Βουράτε γεπόνιοι - (Ε) Κυπριακή σειρά
- 07.30** Ζωή ποδήλατο - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 08.30** Μπάμπρι: Στη χώρα του παραμυθιού Παιδική ταινία κινουμένων σχεδίων.
- 09.20** UEFA Champions League Magazine
- 10.00** Μεσ στην καλή χαρά Εκπομπή με την Κατερίνα Καραγιάντου.
- 14.00** Οικογενειακές ιστορίες 7 ουρανοί και σύννεφα αλιήτες - (Ε) Κυπριακή σειρά
- 17.00** Μην αρχίζεις τη μουμπουρα - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 17.40** The cooking Εκπομπή μαγειρικής.
- 18.30** Τομές στα γεγονότα
- 18.35** Πάμε πακέτο - (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
- 20.20** Τομές στα γεγονότα
- 21.30** Νύχτα γάμου Ελληνική ταινία, με τους Κώστα Βουτσά, Μάρθα Καραγιάννη, κ.ά. C.S.I: Miami, VIII
- 23.10** Ζένη σειρά.
- 00.10** Γεγονότα σε τίτλους
- 00.15** NCIS, VI - (Ε) Ζένη σειρά.
- 01.10** Οι ιστορίες του αστυνομικού Μπέκα - (Ε) Αστυνομική σειρά με τον Ιεροκλή Μιχαηλίδη.
- 02.00** Μεσ στην καλή χαρά - (Ε)
- 05.00** Ελένη - (Ε)

MAD ΘΗΛ.: 22472472

- 17.30** Fashion Music Project
 - 00.00** Hits Non Stop
 - 02.00** Insomnia Mixer
 - 06.00** Wake Up... Hits
 - 08.00** Breakfast
 - 11.00** Breaking MAD
 - 12.00** MAD Greekz Top 10
 - 13.00** Greeks Only Mixer
 - 15.00** Zone M
 - 17.00** Games
 - 17.30** Fashion Music Project
 - 18.00** Λάικ στα Ελληνικά
 - 19.00** Hits Non Stop
 - 21.00** OK at Night
 - 22.00** Nu School Old School
 - 23.00** Zone M
- CAPITAL ΘΗΛ.: 25577577
-
- 21.00** Back draft
 - 08.00** Κουζίνα με άποψη - (Ε)
 - 08.30** Star stories - (Ε)
 - 09.00** Παιδική ζώνη
 - 12.10** Τηλεαγορά
 - 13.55** Σ' αγαπώ - (Ε)
 - 14.30** Τηλεαγορά
 - 16.35** Κινηματογράφος
 - 16.50** Μιράντα αγάπη μου
 - 18.30** Πέστα Θέκλα
 - 20.00** Top Models - (Ε)
 - 21.00** Back draft (Δραματική ταινία)
 - 23.35** Motives (Θρίλερ)
 - 01.15** Mute witness
 - 02.55** Death wish
 - 04.35** The foursome
 - 06.05** Pacific blue

TV PLUS ΘΗΛ.: 22600600

- 21.10** Fame - Μιούζικαλ
 - 08.05** Παιδική ζώνη
 - 12.00** KONYIZ Fun
 - 14.00** Μελέτησέ το - (Best of)
 - 15.00** Φ+M Live - (Best of)
 - 16.00** Τηλεαγορά
 - 17.00** Μεταξύ μας
 - 18.00** Fresh Prince of Bell Air
 - 18.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
 - 19.00** ΕΞΕΛΙΞΙΣ στη showbiz
 - 19.30** Το γέλιο βγήκε από τον παράδεισο
 - 20.55** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
 - 21.10** Fame - Μιούζικαλ
 - 23.30** Out for blood Ταινία δράσης
 - 00.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)
 - 01.15** Μίλα - (Ε)
 - 02.40** Φ+M Live - (Ε)
- LTV ΘΗΛ.: 22357272
-
- 21.00** The Joneses
 - 07.30** A walk on the moon
 - 09.30** Love Wrecked
 - 11.10** Cairo Time
 - 12.40** The winning season
 - 14.30** Reindeer games
 - 16.15** The romantics
 - 18.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου - (Live)
 - 20.00** LTV Sports News
 - 21.00** The Joneses
 - 23.00** Last night
 - 00.40** Ζώνη ενηλίκων
 - 04.30** Shall we dance?
 - 06.30** LTV Sports News - (Ε)

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Ο Νίκος Αλιάγας στο «Τετ-α-Τετ»

Ο Έλληνας δημοσιογράφος και παρουσιαστής είναι αυτή τη στιγμή το νούμερο ένα όνομα στα τηλεοπτικά πράγματα της Γαλλίας, αφού το «The Voice» που παρουσιάζει συγκεντρώνει κάθε εβδομάδα 11 εκατομμύρια τηλεθεατές, ενώ έχει καθημερινό σατιρικό δελτίο ειδήσεων με μεγάλη επιτυχία. Ο Νίκος Αλιάγας μετά από πολλά χρόνια αποχής από τηλεοπτικές συνεντεύξεις συναντήθηκε στο Παρίσι με τον Τάσο Τρύφωνος, με τον οποίο τους συνδέει μία πολύχρονη φιλία. Το αποτέλεσμα είναι μία πολύ ενδιαφέρουσα και αποκλειστική συνέντευξη στην οποία μιλά για όλα. Θυμάται μια περιεργη και αστεία ιστορία με τον Πρόεδρο Γιώργο Βασιλείου, τα πρώτα του βήματα στον χώρο και το εξώφυλλο σε μεγάλο γαλλικό περιοδικό, ενώ ήταν ακόμα άγνωστος, τα παιδικά του χρόνια, τους μετανάστες γονείς του, ενώ εξηγεί πώς βλέπουν οι Γάλλοι την κρίση στην Ελλάδα αλλά και στην Κύπρο. Αυτή τη Δευτέρα στις 22:00 στο ΡΙΚ1.

Ο Μικρούτσικος στο «Your Song»

Ένα ακόμα νέο τηλεοπτικό πρότζεκτ ετοιμάζει το Mega που θα κάνει πρεμιέρα την Κυριακή 9 Μαρτίου. Το καινούργιο τάλεντ σόου θα έχει παρουσίαση τον Αντρέα Μικρούτσικο ο οποίος επιστρέφει μετά από πολλά χρόνια στην τηλεόραση. Η κριτική επιτροπή θα αποτελείται από τους Γιώργο Παπαδόπουλο και Εύη Δρούσα, ενώ εκκρεμεί η συμμετοχή του Νίκου Μουρατίδη.

EXTRA

- 07.15** Extra Kids
 - 11.05** Στην κουζίνα με την Βέρα
 - 12.00** Κόκκινα φανάρια
 - 14.00** Ταξίδι ζωής
 - 16.00** Το πάρτι της ζωής σου
 - 16.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
 - 17.00** Η ταξίτζου
 - 18.45** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
 - 19.30** Ένα βότασο στη λίμνη
 - 21.00** 7 μέρες Κύπρος
 - 22.30** Ελληνική ταινία
 - 23.55** Ξένη ταινία
 - 01.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- NOVACINEMA 1
- 06.05** Dirty Teacher
 - 07.35** Cine News
 - 08.05** Butter
 - 09.35** Rise Of The Guardians
 - 11.15** Cine News
 - 11.45** Late Bloomers
 - 13.20** The English Teacher
 - 15.00** NCIS, XI
 - 15.50** How I Met Your Mother
 - 16.20** Person Of Interest
 - 17.10** Cine News
 - 17.40** Playdate
 - 22.00** Mud
 - 00.20** S-toker
 - 02.10** The Following
 - 03.10** Once Upon A Time In Mexico
- NOVASPORTS 1
- 07.00** Αγώνας Πόλο Μπαρσελονέτα-ΟΖΦ
 - 08.30** Super League (Ε)
 - 09.00** Super League Λεβαδεικός-Αστέρς Τριπόλης (Ε)
 - 10.30** Super League ΟΦΗ-Ολυμπιακός (Ε)
 - 12.30** Novasports - Classic Zone
 - 14.30** TODAY
 - 15.00** Αργεντινικό Πρωτάθλ. Final 3η Αγ. (Ε)
 - 16.00** Παίζουμε Ελλάδα! Λεπτό προς Λεπτό
 - 19.30** Super League 2013/14 ΠΑΟΚ-Πανθρακικός (Live)
 - 21.30** Παίζουμε Ελλάδα! (Live)
- LTV SPORTS 1
- 07.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα
 - 08.45** Ισπανικό Πρωτάθλημα
 - 10.30** Αγγλικό Πρωτάθλημα
 - 12.15** Κολεγιακό Πρωτάθλημα Καλαθοσφαίρας
 - 14.00** Χωρίς παρμπινδες (Ε)
 - 14.45** Ιπποδρομίες (Live)
 - 20.00** Ισπανικό Πρωτάθλημα (Live)
 - 22.00** Γερμανικό Πρωτάθλημα
 - 00.00** Ισπανικό Πρωτάθλημα
 - 01.45** Αγγλικό Πρωτάθλημα

Υπηρεσίες με υψηλό IQ

Κινητά που θα... κουβεντιάζουν και online πλατφόρμες που θα καταλαβαίνουν τις αναρτήσεις

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Κινητά τπλέφωνα που θα μπορούν να... κουβεντιάζουν με τους κατόχους τους και online πλατφόρμες οι οποίες θα καταλαβαίνουν το νόημα των γραπτών αναρτήσεων των μελών τους, όπως και τι ακριβώς απεικονίζεται στις φωτογραφίες ή τα βίντεο που «μοιράζονται» οι χρήστες. Αυτά είναι τα φουτουριστικά σενάρια που θέλουν να κάνουν πραγματικότητα τεχνολογικοί κολοσσοί όπως η Google, η Microsoft, το Facebook και η Yahoo, δίνοντας εντυπωσιακές δυνατότητες στις υπηρεσίες και τα λειτουργικά τους. Για να τα καταφέρουν, επιστρατεύουν τη βα-

Το software μιμείται τον τρόπο λειτουργίας του ανθρώπινου εγκεφάλου, επιτρέποντας σε ένα σύστημα υπολογιστών να «αυτοεκπαιδευτεί», εξάγοντας το ίδιο τα μοτίβα που υπάρχουν στις πληροφορίες με τις οποίες τροφοδοτείται.

τα μωρά, τα οποία «οργανώνουν» σε ολόκληρα γενικότερα κατηγορίες τα ερεθίσματα που λαμβάνουν.

Δίνοντας «ψήφο εμπιστοσύνης» στη βαθιά μάθηση, η Google «στρατολογεί» συνεχώς ερευνητές και start-up, η Microsoft έχει προσλάβει 70 επιστήμονες σε τρία χρόνια, ενώ η Yahoo εξαγόρασε 3 εταιρείες τους τελευταίους έξι μήνες. Μόλις τον Δεκέμβριο, το Facebook ίδρυσε ένα αντίστοιχο τμήμα ερευνών με επικεφαλής τον Yann Lecun από το πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης. Σύμφωνα με το ούτι τεχνολογίας GigaOm, η βαθιά μάθηση έγινε το 2013 πρώτο θέμα στην ατζέντα ολόκληρης της Σίλικον Βάλεϊ, καθώς ανάλογες εξαγορές έκαναν και λιγότερο εύρωστες οικονομικά ιντερνετικές υπηρεσίες – ανάμεσά τους, το Dropbox και το Pinterest.

«Το 2013, το “κασέ” ενός ειδικού στη

βαθιά μάθηση έγινε περίπου το ίδιο με ενός ανερχόμενου αστέρα του ράγκμπι», γράφει χαρακτηριστικά το BusinessWeek, σχολιάζοντας το κυνήγι ταλέντων στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Εξάλλου, οι πρώτες εφαρμογές αφηθούν πολλές υποσχέσεις: για παράδειγμα, αξιοποιώντας αυτή την τεχνική στην έκδοση Android 4.1 (Jelly Bean) το 2013, η Google μείωσε κατά 25% το ποσοστό σφαλμάτων στην αναγνώριση ομιλίας από τα smartphone και tablet που ενσωματώνουν το λειτουργικό. Παρόμοιο τρόπο αξιοποιεί και ο ψηφιακός «βοηθός» Siri στις «έξυπνες» συσκευές της Apple, με τη Microsoft πάντως να υποστηρίζει πως έχει καταφέρει ακόμη μεγαλύτερη πρόοδο. Έτσι, η εταιρεία λανσάρισε το περασμένο καλοκαίρι το χαρακτηριστικό αυτό στα κινητά Windows Phone στις ΗΠΑ, περιορίζοντας τα λάθη στην αναγνώριση ομιλίας σε 1 ανά 7 λέξεις,

από 1 ανά 4-5 λέξεις που ήταν μέχρι τότε. Ένας ακόμη στόχος είναι τα υπολογιστικά δίκτυα να καταλαβαίνουν πιο αξιόπιστα τη φυσική γλώσσα, δηλαδή το νόημα που εκφέρεται τόσο με τον προφορικό όσο και με τον γραπτό λόγο. Συνδυάζοντας αυτή τη δυνατότητα με την αναγνώριση ομιλίας, εταιρείες όπως η Google, η Apple και η Microsoft θέλουν να κάνουν τα κινητά τπλέφωνα και τους υπολογιστές να μπορούν κυριολεκτικά να «συνομιλούν» με τους χρήστες, κατανοώντας απόλυτα τις ερωτήσεις τους ανεξάρτητα από το πώς αυτές διατυπώνονται. Μια προοπτική που θα ανοίξει επίσης τον δρόμο και για αρκετά καλύτερες υπηρεσίες αυτόματης μετάφρασης.

Σύμφωνα με συνέντευξη του Lecun στο περιοδικό Wired, η ανάλυση του γραπτού λόγου αποτελεί βασικό λόγο που προσλήφθηκε από το Facebook. Σκοπός του κοινωνικού δικτύου, πρόσθεσε, είναι να μπορεί να κατανοήσει τι «εννοούν» στις εκατομμύρια αναρτήσεις και τα εξίσου αμέτρητα μηνύματα που «ανεβάζουν» καθημερινά τα μέλη του. Κι αυτό για να τους προβάλλει ειδήσεις, και βέβαια διαφημίσεις, που θα αντιστοιχούν ακόμη καλύτερα στα ενδιαφέροντά τους.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται η προσπάθεια του Facebook, πάλι μέσω της βαθιάς νόησης, τα υπολογιστικά του συστήματα να αρχίσουν να αναγνωρίζουν τα αντικείμενα που απεικονίζονται στις φωτογραφίες και τα βίντεο – π.χ. ότι στην τελευταία εικόνα που «ανεβασε», ο χρήστης βρισκόταν στην παραλία, κρατώντας στα χέρια του ένα αναψυκτικό.

Κάτι που επιδιώκει με την εξαγορά της εταιρείας VisualGraph και το κοινωνικό δίκτυο Pinterest, οι χρήστες του οποίου «καρφιτσώνουν» στη σελίδα τους εικόνες και βίντεο. Κι αυτό γιατί, αποκτώντας «όραση» με τη βοήθεια της τεχνολογίας της VisualGraph, το δίκτυο θα μπορεί να δείχνει στους χρήστες του συναφές οπτικοακουστικό υλικό άλλων μελών, όπως και συναφείς διαφημίσεις.

GADGETS

LG

Το πρώτο κινητό με κυρτή οθόνη

Το G Flex της LG, είναι το πρώτο smartphone της εταιρείας που έχει κυρτό σχήμα, ώστε να «ακολουθεί» την καμπύλη του ανθρώπινου προσώπου. Το G Flex είναι εξοπλισμένο με οθόνη HD 6 ιντσών, τεχνολογία Plastics OLED, κυρτή μπαταρία και ειδική «αυτοϊσομνη» επίστρωση στο πίσω κάλυμμα του, η οποία μπορεί να εξαφανίζει τις γρατζουνιές. Στο εσωτερικό του υπάρχει ένας τετραπύρηνος επεξεργαστής Qualcomm Snapdragon 800 και μνήμη RAM 2 GB, για κορυφαίες επιδόσεις, αποθηκευτικός χώρος 32 GB και μπαταρία 3.500 mAh.

EPSON

Μικρός εκτυπωτής αλλά «ζωντανός»

Για τους λάτρεις της φωτογραφίας προορίζει η Epson τον XP-610, τον νέο της εκτυπωτή στη σειρά Expression Premium. Μικρός σε μέγεθος, ο XP-610 διαθέτει τη λειτουργία Wi-Fi Direct, χωρίς την οποία ο κάτοχός του μπορεί να εκτυπώσει από την ασύρματη συσκευή του χωρίς να χρειάζεται να συνδεθεί σε ασύρματο router.

66

Πυρετός προσλήψεων και εξαγορών από τους κολοσσούς Google, Microsoft, Facebook και Yahoo.

θιά μάθηση («deep learning»), έναν τομέα της τεχνητής νοημοσύνης που υπόκειται να προκύψει με... IQ τα υπολογιστικά τους δίκτυα. Μάλιστα, μόλις προχθές ο Bill Gates συμβούλευσε έναν φοιτητή να ειδικευθεί σε αυτόν τον τομέα καθώς η βαθιά μάθηση θα μεταμορφώσει την πληροφορική μέσα στην επόμενη δεκαετία.

Η στρωφή στη βαθιά μάθηση ξεκίνησε πριν από μια τριετία και ενισχύεται ολοένα περισσότερο, με την πρόσληψη κορυφαίων επιστημόνων ή την εξαγορά start-up οι οποίες αναπτύσσουν συμβατό λογισμικό.

Το software μιμείται τον τρόπο λειτουργίας του ανθρώπινου εγκεφάλου, επιτρέποντας σε ένα σύστημα υπολογιστών να «αυτοεκπαιδευτεί», εξάγοντας το ίδιο τα μοτίβα που υπάρχουν στις πληροφορίες με τις οποίες τροφοδοτείται. Έτσι, συμπεριφέρεται όπως περίπου και

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικόπεδο, στην Αλάμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας- Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 τηλ. 99622427

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τζουρί των Βασιλείων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσι επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ίδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τ.μ. 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Θέα Χώρος Πρασίνου, τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται οροφωδιαμέρισμα στο Καϊμακλί. Αποτέλει από τρία υπνοδωμάτια en suite και κολωνοχρηστή κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς επίπλωση. Τηλέφωνο 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγναπήνωρος στη Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματισμό σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητήσιμη). Ισάμβρος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομηχανική περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφα-

λείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρνακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακάκι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλείται οικόπεδο τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα, μεταξύ Παλαιού και Νέου δρόμου Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τ.μ στην περιοχή Coloumbia-Γερμασόγεια. Εφάπαξ τετραπύρηνος και μεγάλοι διαμορφωμένοι χώροι πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητήσιμη). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoidou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμία, 580 τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΜΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικόπεδο τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαρία. Ολικό εμβαδό 5,686 με Σ.Δ 20%. Τηλ : 96885030 ιδιοκτήτης.

Πωλείται σε νεώκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιοπούλη στο Δάλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπαξ με πεζόδρομο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 134pi turbo, χρώματος ασήμι, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό.

Πολούνται Containers Ψυγεία

Διατίθενται προς άμεση πώληση 4 Containers Ψυγεία 40 πόδια μήκος (12 μέτρα) σε πολύ καλή κατάσταση.

Η τιμή πώλησης είναι €5000 το ένα συν ΦΠΑ. Αποδεκτές προσφορές για αγορά όλων των containers μαζί ή χωριστά.

Παρακαλώ για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 22835090

Rent for your wedding. Info 99626987, Angelos

Ενοικιάζεται οικία

Ενοικιάζεται ανώγειος κατοικία, σε τετρακατοικία, 2 υπνοδωματίων, με καθιστικό και σαλοτραπεζαρία, στην Βυζαντιού 10, Μακεδονίτσα. Τηλ. 22353651, 99053744, 99422070.

Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Πωλούνται πολυτελή διαμερίσματα στη Λευκωσία: Ιθάκη, Καλυψώ (χρόνος ολοκλήρωσης, Ιανουάριος 2014). Διατίθενται ένα διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων με roof garden (185m² + 84m²) και ένα διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων (115m²). Για πληροφορίες, στα τηλ.: 99685150, 99447800.

Πωλείται οικία

Πωλείται οικία στην Αγλαντζιά, 2όροφη 3 υπνοδωματίων 160 τ.μ. σε 290 τ.μ οικόπεδο με συντελεστή 120/100 δίπλα από τα Σκαλιά. Η κατοικία βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση με κεντρική θέρμανση, a.c, τζάκι και parking. Δεχόμαστε και ανταλλαγές με μικρότερης αξίας ακίνητα. Τιμή 235.000. Τηλ: 97893366.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, επιπλωμένο, πλήρως εξοπλισμένο, με κλιματισμό. Κατάλληλο και για φοιτητές. Λεωφ. Καλλιπόλεως κοντά στο πανεπιστήμιο. Τηλ. 22756808

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου σε μικρή πολυκατοικία, σε ήσυχη περιοχή στα Λατσία με άμεση πρόσβαση σε κύριες οδικές αρτηρίες (Mall, πανεπιστήμιο, αυτοκινητόδρομο). Χώροι 75 τ.μ. (55 τ.μ. εσωτερικοί χώροι και 20 τ.μ. καλυμμένη βεράντα). Εξοπλισμένο με εντοιχισμένη κουζίνα, ψυγείο, θέρμανση, κλιματισμό, δίπλα παράθυρα, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο €350 μηνιαίως συμπεριλαμβανομένου τα κοινόχρηστα. Πληρ. 99 651466.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στην Ακρόπολη (Ιφιγένειας δίπλα από Δημοτικό σχολείο) σε άριστη κατάσταση. Πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα (πλυντήριο ρούχων και πιάτων, στεγνωτήριο ρούχων, κουζίνα, φούρνος, ψυγείο). Μερικά έπιπλα, με κεντρική θέρμανση και 2 air conditions. Τιμή €530. Τηλέφωνο: 99487313

Ενοικιάζεται ανώγειος κατοικία στο Στρόβολο 2 λεπτά από το δρόμο Σταυρού και 8 λεπτά από τον αυτοκινητόδρομο. Έχει 350τ.μ. καλυμμένους χώρους, 4 υπνοδωμάτια, εκτον οποίων τα 3 έχουν ντουζίερα. Είναι μερικός επιπλωμένο και περιλαμβάνει όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, φούρνο, μάτια, ψυγείο, πλυντήριο πιάτων, πλυντήριο ρούχων και στεγνωτήριο. Επίσης υποδαπέδια θέρμανση και aircondition σε όλους τους χώρους. 2 βεράντες, η μια είναι 100τμ και καλυμμένο parking. Το σπίτι θα είναι διαθέσιμο από τις 15 Φεβρουαρίου. Ενοίκιο €1.200. Τηλ.: 99375817.

ΧΡΕΙΑΖΕΣΤΕ...

**Οικιακή Βοηθή;
Φροντίστρια Ηλικιωμένου;
Εργάτες;**

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ!

7000 1235

TSA
EMPLOYMENT AGENCY LTD
Αρ. Άδειας: 250

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ

www.sppmedia.com

«Πρέπει να είσαι η αλλαγή που θέλεις να έρθει»

Μαχάμα Γκάντι (1869-1948)

Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΜΕ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

INVESTORS
IN PEOPLE